4/94

Ministerio de Cultura

[illegible]
28 Ju. s. Leō Pap. Ig.
29 Vi. ✠ s. Pedro Nolasco
[illegible]
30 Sa. [illegible] Conversion de S. Pablo.

[illegible] 27 Do. [illegible]
28 Lu. s. [illegible]
[illegible]
30 Mi. ✠ [illegible]
31 Ju. S. Felix y Ad.

[illegible]
[illegible] M. Ing.
30 [illegible] cóp.

DIciembre tiene 31 dias el dia y [illegible] 15

1 Sa. s. Nahum Profeta
[illegible]
2 Do. 1. de Adv. S. Vivian. v.
3 Lu. s. Francisco Xavier
[illegible] y m.
[illegible]
6 Ju. s. [illegible]
7 Vi. s. Ambrosio Doct.
8 Sa. ✠ Concepcion de N. S.
[illegible]
9 Do. s. Leoc. V. y m.
10 Lu. s. Eul. V. y m.
11 Ma. s. Damaso Pap.
12 Mi. s. Syneſio [illegible]
13 Ju. s. Lucia V. y m.
14 Vi. s. Ju. de la Cruz
15 Sa. s. Eusebio mart.
[illegible]
16 Do. s. Valentin m.
17 Lu. los M. del lap.
18 Ma. N. S. de la O
19 Mi. s. Nemesio m. [illegible]
20 Ju. s. Do. de Sil. Ab.
21 Vi. ✠ S. Thom. Ap. [illegible]
22 Sa. los 30. mart. [illegible]
23 Do. s. Victoria V.
[illegible]
24 Lu. s. Greg. [illegible]
25 Ma. ✠ Nativ. de N. S. Jeſu-Christo.
26 Mi. ✠ S. Estev. Protom.
27 Ju. ✠ S. Juan Evang.
28 Vi. ✠ Los Santos Inoc.
29 Sa. s. Thom. Cant.
30 Do. Tras. de Sang.
31 Lu. s. Silvest. Pap.
Correos de Ribera.

NOviembre tiene 30 dias el dia 10 [illegible] 14

1 Ju. ✠ Todos Santos.
[illegible]
2 Vi. Comm. Difunt.
3 Sa. s. Hermen. Obis.
4 Do. s. Carlos Borro.
5 Lu. s. Zach. P. s. Isa.
6 Ma. s. Leand. Conf.
7 Mi. s. Amaranto cóf.
8 Ju. Oct. de todos SS.
9 Vi. Ded. de [illegible]
[illegible]
10 Sa. s. Trifon mart.
11 Do. s. Martin Obif.
12 Lu. s. Mart. P. y m.
13 Ma. s. Diego de Alc.
14 Mi. s. Arcad. y cóp.
15 Ju. Patroc. de N. S.
[illegible]
16 Vi. s. Rufino y cóp.
17 Sa. ✠ [illegible]
[illegible] de Cord.
18 Do. Ded. de la Igl.
19 Lu. s. Isab. Rey. Vn.
20 Ma. s. Felix Valois.
21 Mi. Present. de N. S.
22 Ju. s. Cecilia V. y m.
23 Vi. s. Clemente P.
[illegible]
[illegible]
24 Sa. Oct. de los SS.
25 Do. s. Catal. V. y m.
26 Lu. s. Basil. y cóp.
27 Ma. s. Flor. Mart.
28 Mi. s. Prop. mart.
29 Ju. s. Saturnino [illegible]
30 Vi. ✠ S. Andres Ap.
[illegible] y Acció

OCtubre tiene [illegible]
[illegible]
1 Lu. s. Remigio Ob.
2 Ma. los Ang. de Gu.
3 Mi. s. Cād. m. [illegible]
[illegible]
4 Ju. s. Franc. de Asis
5 Vi. s. Placido, y cóp.
6 Sa. s. Bruno conf.
7 Do. s. Marc. Pap. cō.
8 Lu. s. Brigid. Viud.
9 Ma. s. Dion. y cóp.
10 Mi. s. Franc. de Bor.
[illegible]
11 Ju. s. Luis Beltran
12 [illegible]
13 [illegible] mart.
14 Do. s. Calixt. P. m.
15 Lu. s. Teres. de Ies.
16 Ma. s. Gallo Abad
17 Mi. s. Heduv. viu.
[illegible]
18 Ju. s. Lucas Evang.
19 Vi. s. Pedro de Alcā.
20 Sa. s. Irene V. y m.
21 Do. s. Vrsula y cóp.
22 Lu. s. Nunil. y cóp.
23 Ma. s. Ped. Pasq. cō.
24 Mi. s. Geraldo cof.
[illegible]
25 Ju. s. Gavin. y cóp.
26 Vi. s. Evarist. P.
27 Sa. s. Vicente [illegible]
28 Do. ✠ S. Simon, y Jud. Ap.
[illegible]
29 Lu. s. Narciso Ob.
30 Ma. s. Claudio y cóp.
31 Mi. s. Quint. m. [illegible]
[illegible] Diego de [illegible]

(c) 2007 Ministerio de Cultura

26 Vi. S. Policarpo.
27 Sa. S. Iuan Chrisost.
28 Do. S. Iulian Obisp.
29 Lu. S. Francisco Sales
30 Ma. S. Martina V. m.
31 Mi. S. Pedro Nolas.

Iulio tiene 31 dias. el dia
14 haze la noche 15.

1 Do. Octa de s. Iu. Bap.
2 Lu. Visit. de N. S.
3 Ma. S. Trifon y cop.
4 Mi. S. Isabel R. de P.
5 Iu. S. Atanasio mart.
mengua a las 10 noch. frigo
6 Vi. Oct. de S. Ped. S. P.
7 Sa. S. Argim. m. dec.
8 Do. S. Aquil. y Prisc.
9 Lu. S. Zyrilo Obispo
10 Ma. Los 7 o. her. m.
11 Mi. S. Abundio m. c.
12 Iu. s. Nab. y S. Fel.
13 Vi. S. Anacl. P. mt.
14 Sa. s. Buen. V. Dor.
nueva Eclip. desp. la luna
15 Do. s. Enriq. Emp.
16 Lu. el Triunf. de la Cr.
17 Ma. s. Silen. Ad. m. c.
18 Mi. s. Marina V. y m.
19 Iu. s. Aurea m. dec.
20 Vi. s. Pabl. m. dec.
21 Sa. N. S. del Carme
crece a [illegible] del tard. col.
22 Do. s. Maria Magd.
23 Lu. s. Apolin. Obi.
24 Ma. s. Christ. m. Vig.
25 Mi. ✠ Santiag. Apost.
¶ Feria Malaga
26 Iu. nu. Señora s. Ana
27 Vi. s. Aur. y cop. m.
28 Sa. s. Nazar. y cop.
llena a las 7 [illegible]
29 Do. s. Marta Virge
30 Lu. s. Theod. m. c.
31 Ma. s. Ignac. de Loy.

crec. a las 6 de la [illegible]
24 Sa. s. Mathias Ap.
25 Do. s. Victor mar.
26 Lu. s. Alexo Obi.
27 Ma. s. Leãd. cof. Ar.
28 Mi. s. Rom. Ab. Trip.

Agosto tiene 31 dias. el
dia 12 haze la noche 12.

1 Mi. Oct. de Santiago
2 Iu. N. S. de los Ang.
3 Vi. Invẽc. de s. Esteb.
4 Sa. s. Domig. de Gu.
mengua a las 12 del dia fr.
5 Do. N. S. de las Nieves
6 Lu. Transf. del Señor
7 Ma. s. Donat. y Cayo
8 Mi. Cyric. y cop. m.
9 Iu. s. Rom. m. Vig.
10 Vi. ✠ s. Lorenço
de cerco [illegible] en Aerea
11 Sa. s. Tiburc. mart.
12 Dom. s. Clara. V.
nueva dia [illegible]
13 Lu. s. Hipolyto m.
14 Ma. s. Eusebio conf. Vig.
15 Mi. ✠ Asump. de N. S.
16 Iu. s. Roque y s. Iacin.
17 Vi. Oct. s. Lorenzo
18 Sa. s. Agapito mart.
19 Do. s. Luis Obispo
crece a las 11 noch. [illegible]
20 Lu. s. Bernar. Abad
21 Ma. s. Bonoso y cop.
22 Mi. Oct. de la Asu.
23 Iu. s. Christo. p. Vig.
24 Vi. ✠ s. Barto. Ap.
25 Sa. s. Luis R. Franc.
26 Do. s. Zeferino Pap.
llena a las 4 [illegible]
27 Lu. s. Rufino mart.
28 Ma. ✠ s. Agustin
29 Mi. Degoll. de s. Iu.
30 Iu. s. Rosa Virgen
31 Vi. s. Ramõ Nonat

26 [illegible]
27 Ma. s. P[illegible]
28 Mi. s. [illegible]
29 Iu. s. Cyrilo Dia[illegible]
30 Vi. s. [illegible]
31 Sa. s. Amõ Pro. [illegible]

Setiembre tiene 30 di[as]
el dia 12 haze la noche

1 Sa. s. Gil Abad ✠ [illegible]
2 Do. s. Antonin[o]
3 Lu. s. Sandalim. [illegible]
mengua a las 5 [illegible]
4 Ma. s. Rosalia V[illegible]
5 Mi. s. Laur. Iustin[iano]
6 Iu. s. Zac. Prof. [illegible]
7 Vi. s. [illegible]
8 Sa. ✠ Nativid. [illegible]
[illegible]
9 Do. s. Efren [illegible]
10 Lu. s. Nicol. de [Tolentino]
11 Ma. s. Proto y [Iacinto]
nueva [illegible]
12 Mi. s. Macad. [illegible]
13 Iu. s. Felipe O[illegible]
el Nõb. de Mar. [illegible]
14 Vi. Exal. de la s[anta Cruz]
15 Sa. Oct. de N. S[eñora]
16 Do. s. Cornel. y [Cyprian]
17 Lu. s. Colũb. [illegible]
18 Ma. s. Emil. y [illegible]
crece a las 5 mañ. [illegible]
19 Mi. s. Ia. y c. [illegible]
20 Iu. s. Eugenia [illegible]
21 Vi. ✠ s. Matheo [illegible]
22 Sa. s. Pont. m. [illegible]
23 Do. s. Lino P. [illegible]
24 Lu. N. S. de la M[erced]
25 Ma. s. Cleofas [illegible]
llena a las [illegible]
26 Mi. s. Cipria[no]
27 Iu. s. Cosm. s. [illegible]
28 Vi. s. Adul. [illegible]
29 Sa. ✠ S. Mig[uel]
30 Do. S. Ger[onimo]

© 2007 Ministerio de Cultura

26 Vi. S. Policarpo.
27 Sa. S. Iuan Chriſoſt.
28 Do. S. Iulan Obiſp.
29 Lu. S. Frãciſco Salès
30 Ma. S. Marina V. m.
31 Mi. S. Pedro Nolaſ.

crec. à las 6 de la tar. frio.
24 Sa. ✠ *S. Mathias Ap.*
25 Do. s. Victor. mar.
26 Lu. s. Alexo Obiſ.
27 Ma. s. Leãd. cõf. *An.*
28 Mi. s. Rom. Ab. *Tẽp*

26 Lu. S. Eug. V. y
27 Ma. S. Ruperto A
28 Mi. S. Sixto Pa. y
29 Iu. S. Cyrilo D
30 Vi. S. Iu. Clim.
31 Sa. s. Amòs Pro.

IVlio tiene 31 dias el dia 14 horas la noche 10.

1 Do. Oct. de S. Iu. Bap.
2 Lu. Viſit. de N. S.
3 Ma. S. Trifon y cõp.
4 Mi. S. Iſabel R. de P.
5 Iu. S. Atanaſio mart.
meng. à las 10 noch. freſco
6 Vi. Oct. de S. Ped. S. P.
7 Sa. S. Argim. m. dec.
8 Do. S. Aquil. y Princ.
9 Lu. S. Zyrilo Obiſpo
10 Ma. Los 70. her. m.
11 Mi. S. Abundo m. c.
12 Iu. s. Nab. y S. Fel.
13 Vi. S. Anacl. P. y m.
14 Sa. s. Buen. V. Dot.
nueva Eclip. de Sol la 1 ma.
15 Do. s. Enriq. Emp.
16 Lu. el Triũf. de la Cr.
17 Ma. s. Siſenãd. m. c.
18 Mi. s. Marina V. y m.
19 Iu. s. Aurea m. dec.
20 Vi. s. Pabl. m. de c.
21 Sa. N. S. del Carmẽ
crece à las 4 de la tard. cal.
22 Do. s. Maria Magd.
23 Lu. s. Apolin. Obiſ.
24 Ma. s. Chriſ. m. *Vig.*
25 Mi. ✠ *Santiag. Apoſt.*
¶ *Velez Malaga*
26 Iu. mi Señora s. Ana
27 Vi. s. Aur. y cõp. m.
28 Sa. s. Nazar. y cõp.
llena à las 7 mañana truen.
29 Do. s. Marta Virgẽ
30 Lu. s. Theod. m. c.
31 Ma. s. Ignac. de Loy.

AGoſto tiene 31 dias el dia 13 hor. la noche 11

1 Mi. Oct de Santiago
2 Iu. N. S. de los Ang.
3 Vi. Invẽc. de s. Eſteb.
4 Sa. s. Domig. de Guz.
meng. à las 12 del dia cal.
5 Do. N. S. de las Nieves
6 Lu. Tranſ. del Señor
7 Ma. s. Donat. y Cayo
8 Mi. Cyric. y cõp. m.
9 Iu. s. Rom. m. *Vigil.*
10 Vi ✠ s. *Lorenzo naci do en Cord. mart. en Roma*
11 Sa s. Tiburc. mart.
12 Dom. s. Clara. V.
n. ev. à las 3 tard. graniz.
13 Lu. s. Hipolyto m.
14 Ma. s. Euſ. cõf. *Vigil.*
15 Mi. ✠ *Aſſump. N. S.*
16 Iu. s. Roq. y s. Iacin.
17 Vi. Oct. s. Lorenzo
18 Sa. s. Agapito mart.
19 Do. s. Luis Obiſpo
crece à las 11 noch. true.
20 Lu. s. Bernar. Abad
21 Ma. s. Bonoſo y cõp.
22 Mi. Oct. de la Aſſũp.
23 Iu. s. Chriſ. cõp. *Vig*
24 Vi. ✠ *S. Bartol. Ap.*
25 Sa. s. Luis R. Franc.
26 Do. s. Zeferino Pap.
llena à las 4 tarde calor
27 Lu. s. Rufino mart.
28 Ma. ✠ *S. Aug. Doct.*
29 Mi. Degoll. de s. Iu.
30 Iu. s. Roſa Virgen
31 Vi. s. Reymũd. Nõ.

SEpt. tiene 30 di[a]... dia 12 hor. la noch[e]

1 Sa. s. Gil Abad ¶
2 Do. s. Antonin[o]
3 Lu. s. Sandal. m. c
meng. à las 5 mañ.
4 Ma. s. Roſalia V
5 Mi. s. Laur. Iuſti
6 Iu. s. Zac. Prof.
7 Vi. s. Iuan mar
8 ſa. ✠ *Natividad d*
¶ *Baza, Ronda, Ma*
9 Do. s. Eſtraton m
10 Lu. s. Nicol. de
11 Ma. s. Protoy Ia
nuev. à las 5 mañ.
12 Mi. s. Macad. y
13 Iu. s. Felipe Ob
el Nõb. de Mar. ¶
14 Vi. Exal. de la s
15 Sa. Oct. de N. Se
16 Do. s. Cornel. y
17 Lu. s. Colũb. m
18 Ma. s. Emil. y
crece à las 5 mañ.
19 Mi. s. Iu. y c. m.
20 Iu. s. Rogelio.
21 Vi ✠ *S. Mat, Ap.*
22 Sa. s. Pont. m. c
23 Do. s. Lino P.
24 Lu. N. S. de la M
25 Ma. s. Cleofas
llena à las 3 de la m
26 Mi. s. Cipria. y
27 Iu. s. Coſm. s. D
28 Vi. s. Adul. s
29 Sa. ✠ *S. Mig. A.*
30. Do. S. Ger.

Con Previl. en Cord. à coſta de Pedro Gomez Carrillo Merc. de Lib. vẽdeſe

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Non pudeat ſeſe uigiles præbere miniſtros.
Sed ſtratis panes ac uina reponite menſis.
Atq; hæc quæ tradam ueſtræ monumenta ſalutis
Accipite: extremũ legatũ: & pignus amoris.
Verbigena id uerbo moriturus rite ſacraui.
Hanc ego ſanctificans ſacro luſtramine quadram
Do uobis: corpuſq; meum eſt hoc: ſumite lęti
Et celebrate pii deinceps myſteria ſacri
Hacq; mei turmę ſub religione pientur
Perpetuo memores: ſimiliq; hæc uina dicata
Ordine uerborum noſtri ſint ſanguinis hauſtus.
Namq; calix legiſq; nouę fundamen habendum hoc:
Pro uoto offertur uiuorum & luce carentum.
Sic igitur gemina iungens conuiuia cœna
Cultibus antiquis das finem: exordia ponis
Inde nouis: legiſq; exples mandata uetuſtæ:
Inceptaſq; aliam: diuerſaq; fœdera iungis
Tu medius paſtor ſeclorum: & ſũme ſacerdos.
Melchiſedech primus cerealia munera templis
Obtulit: atq; merum: ſimiliſq; uiatica cruſti
Tobię texere pedes: frugumq; refectus
Eſt ope: quando dauid defeſſus ab hoſte rediret:
Quam dedit alimelech ſacrato e limine ſumptam.
Hæc ſunt cæleſtis pluuialia munera roris:
Quæ pauere pias tam longo tempore gentes:
Per deſerta ſuos loca dum petiere penates:
Et patriam antiquã: & promiſſę iugera terrę.
Hac ope ſacra tibi nunc paſcis ouilia chriſtus

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Cœleſtiq; cybo recreas mortalia preſens
Corpora: noſq; beas: pura ſi mente literinus:

¶EGLOGA. viii. De myſterio paſſiõis. Loqť auctor.

OLim liuor edax duros armauit agreſtes:
Concurritq; frequẽs fumoſis cõcita tectis
Turba nocẽs: ꝑperãs inſontẽ extĩguere da-
Cũ uidet huiꝰ oues niueũ ꝑducere uellꝰ: (phnim.
Fœturæq; nouæ recipi uix caulibus agnos:
Et ferri totam lac non uenale per urbem.
Et caput unius pro multis fata petebant.
Hunc ego iam dudum curam hanc dimittite uobis:
Vnus ait comitum dentur modo præmia tradam.
Neu uos effigies fratris uicina figuræ
Decipiat: cui ficta ferens ipſe oſcula figam:
Vos illum actutum manibus uincliſq; tenete.
Non aliter quondam biſſex e fratribus unus
Venditur ut mitis terdeno uictima: numo.
Ergo ubi dira fero gens eſt impulſa furore
Vultibus oſcenis & ſæuo turbine fertur:
Huc: ubi odorifero moriturus daphnis in orto
Sæpe præces patrem ueniẽs fundebat ad altum.
Nec mirum locus eſt herbis q; & arbore cultus
Lectus ad inſidias: ſimili inſidiatus in agro
Per teretes coluber truncos & brachia ſerpens
Iam primum antiquam ſeduxit murmure matrem:
Compulit & uetitis fauces corrumpere pomis:
Vnde uirum inuaſit contracta a coniuge labes:
Quæ repens genus & miſerum fœdauit ouile.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

~~1103 tab 5~~
~~12 7.~~
S.ⁿ pablo
Est. 25. Tab. 6ª Num. 4.

¶ Tractatus de penitētijs ⁊ actibus penitentium ⁊ confeſſorum: cum forma abſolutionum: et de canonibus penitentialibus.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Incipit tabula iſtius tractat⁹ ⁊ cuiuſlibet ei⁹ partis.

¶ Primo quid eſt confeſſio.
¶ Sc̄do: quotuplex ē cōfeſſio.
¶ Tertio: qualis dꝫ eē ꝯfeſſio.
¶ Quarto: q̄ ſunt cauſe ꝓpter quas quiſqꝫ debet feſtinare ad confeſſionem.
¶ Quīto quot ſunt p̄tes pn̄ie.
¶ Sexto: quid eſt contritio.
¶ Septīo qualis ⁊ quanta dꝫ eſſe contritio in penitente.
¶ Octauo quis eſt effectus cōtritionis.
¶ Nono: an confeſſio ſacerdotalis ſit neceſſaria de neceſſitate precepti: vel an ſit neceſſaria de neceſſitate ſalutis.
¶ Decimo: in quib⁹ caſib⁹ tenetur quis ſtatim confiteri.
¶ Undecimo: an anteqꝫ eſſet cap̄. oīs vtriuſqꝫ ſexus: fuit preceptū confiteri ore.
¶ Duodecimo: qualiter intelligitur id qđ dr̄ ꝙ precepta affirmatiua obligant ꝓ loco et tempore.
¶ Tredecimo qđ in cōtritione neceſſariū eſt votum vel ꝓpoſitū cōfeſſionis vocalis.
¶ Decimoquarto: an confeſſio cordis ſufficiat ſine confeſſione oris.
¶ Decimo quinto: qui ſunt effectus confeſſionis.
¶ Decimo ſexto: an ſit bonum facere elemoſynaꝫ ad redimenda peccata confeſſa.
¶ Decīo ſeptimo: an ſit bonū cōfiteri quolibet anno ⁊ recipere ſacramentū eucharīſtie ī paſcha indubitatū eſt ſed qualiter fiendū ſit.
¶ Decimo octauo: an ſit bonū pro redimendis pctīs ⁊ penis pctōꝝ recipere indulgentias: ⁊ de diuerſis ſpecieb⁹ indulgentiarum: et de culpa ⁊ pena.
¶ Decimo nono: que eſt penitentia publica.
¶ Uiceſimo: q̄ ē ſolēnis pnīa.
¶ Uiceſimo primo: que eſt penitentia priuata.
¶ Uiceſimo ſecūdo: ⁊ principalis q̄ſtio eſt: q̄ ſunt peccata mortalia: ⁊ que venialia: et quomodo pctm̄ veniale efficitur mortale: in qua includuntur ſeptem partes.
¶ Prima ps: q̄ ſunt pctā mortalia: ⁊ que ſunt pctā venialia: ibi duꝫ dr̄. xxij. q̄ſtio eſt.
¶ Secūda ps ē q̄ crimīa mortalia dicunt̄ capitalia ⁊ que nō dicunt̄ capitalia: ibi. duꝫ dicit̄. circa primū dico.
¶ Tertia ps eſt q̄ dicunt̄ mortalia tātū. ibi. dū dicit̄: pctā vero mortalia. que ſub ſe cōtinet ſeptem queſtiones.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶Prima q̄stio ē de ſupbia: et
de qualitatibꝫ ⁊ vitijs ſup-
borꝫ: ibi. dū dicit: ſupbi eni
patiuntur iſtas qualitates.

¶Scḋa queſtio eſt de pctō in-
uidie ⁊ qualitatibꝫ ⁊ vitijs
inuidi: ibi. dū dicit: ſcḋz pctm̄
mortale eſt inuidia.

¶Tertia q̄stio eſt de ira. ⁊ quā
do ira ē pctm̄ mortale: ⁊ qn̄
veniale: ibi dum dicitur. ter
tium peccatū mortale.

¶Quarta queſtio eſt: de pctō
mortali gule: circa quā an-
nectuntur tres queſtiones.

¶Prima quādo ebrietas nō
eſt peccatum: ibi. dum dici-
tur: quandoq; dicitur qua-
litas ebrietas.

¶Secūda queſtio eſt: quādo
ebrietas ē pctm̄ veniale: ibi
dum dicitur: venialis eſt.

¶Tertia queſtio eſt: qn̄ ebrie-
tas ē pctm̄ mortale: ibi mor
talis eſt.

¶Quinta queſtio eſt: de pec-
cato accidie: ibi. dum dicit.
quintū peccatuz eſt: in qua
etiam veniunt tres queſtio
nes ſicut in ſuperiori articu
lo dictum eſt.

¶Prima quādo accidia nō ē
peccatū: ibi dū dicitur: vnde
aut talis triſtitia eſt.

¶Secunda queſtio eſt quan-
do accidia eſt peccatum ve
niale. ibi: dum dicitur: vnde
ſi quis habet triſtitiam.

¶Tertia q̄stio ē: qn̄ accidia ē
pctm̄ mortale: ibi: dū dicit.
quandocunq; vero ꝯtingit.

¶Sexta q̄stio ē de pctō luxu-
rie in qua q̄rit: qn̄ maritus
cognoſcens vxorem: peccat
mortalr vel nō: ibi dum dr.
Sextū peccatū mortale eſt.

¶Septima q̄stio ē de peccato
auaricie: ibi: dū dr auaricia.

¶Quarta pars ē q̄ ſunt pecca
ta venialia: ibi. dū dicit ſecū
da pars. xxij. queſtionis ē.

¶Quinta pars eſt: qn̄ venia
lia efficiuntur mortalia: vel
mortalia efficiunt venialia
ibi: dū dr tertia ps. xxij. que
ſtionis ē. quomō venialia.

¶Sexta ps. xxij. q̄stionis eſt.
qualit poſſunt tolli pctā ve
nialia: ibi dū dicit: et ex hoc
reſultat alia queſtio.

¶Septima pars. xxij. queſtio
nis eſt quādo q̄s dicat pec-
care in ſpiritum ſanctū: ibi.
dum dicitur ⁊ ex hijs etiam
reſultat alia queſtio.

¶Uiceſima tertia: qualiter co
gnoſcitur peccatuz grauius
vel leuius: preſertim in pec
catis luxurie.

¶Uiceſima quarta queſtio ē:
que eſt ſatiſfactio peniten-
tie: et ſic finitur tertia pars
huius tractatus: de qua in
exordio.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Doctoris de benauento in Salmaticenſi academia iura pōtificia de mane ordinarie legēs: ad reuerendiſſimū illuſtrem ac magnificum dominū ſuū dn̄m Joānem de Caſtella Salmanticenſem pontificē: iureconſultū ac clariſſimorū regū Ferdinādi ꝛ Elizabet conſiliariū q̄z digniſſimum: humili ac deuotiſſima comendatione premiſſa inſcripta optimi parentis egregij doctoris Benauentani: prefatio incipit feliciter.

Quam ſummis vigilijs ꝛ immenſo labore ille vtriuſq; iuris monarcha Joānes benauētanus: doctor p̄ſtantiſſim⁹: progenitor meus ſapientie particeps fuerit effect⁹: ꝛ ſupra modum fontes vtriuſq; cēſure imbiberit. Paupertatis p̄cipue ꝛ alia ſtudiorū onera a puericia captiuato intellectu ſufferens quouſq; diē clauſit extremū. Per ſuas cauſas (teſte philoſophorū principe) ꝛ opationes latere nō poteſt. ꝛ tu te clariſſime preſul ſpes ꝛ gloria mea eius elegantiſſimā doctrinā inſecutus ſubtilius cognouiſti. Legimus enim pater excellens: illos qui pro republica cecidiſſe cōpertum eſt per gloriā viuere. ꝛ ideo eius optimi parētis fama ꝛ gloria in vniuerſum orbem nō ab re decātatiſſima eſt: cū pro rebpulica ſtudiorū adeo litteris deditiſſim⁹ extitit vniuerſis: q̄ fere oēm ſcientiarū artiumq; liberaliū modū fuerit percunctatus: et per ſexaginta ꝛ vltra annorum curricula: in predicte academie ſcolis publice cathedras ordinarias: nō iurium pontificū decreti: videlicet decretaliū ſolū. Sz et rethorice: oratorie: et philoſophie perlegiſſe conſtat: cui⁹ ſciētia doctrina: verbo: et exemplo Salmātina ſchola mirumimodū edificatur ac ſemper ornatur tota: hiſpaniarū orbis illuſtratur ꝛ illuminat᷑: ac in diuinis p̄cipue rebus gubernatur: q̄ poſt omnia reputans ſibi miſerrimū ſue ſapientie poſteris ſuis ſcripta non relinquere. quib⁹ poſſent cōſolari: ſicut triſte eſt diuiti decedere ſine herede. Sexaginta et quinq; opera tractat⁹: repetitiones: ꝛ iuſſima cōſilia ad totius humani generis gubernationē ꝛ regimē diuinit⁹ quodāmodo promulgata: vtiliſſima: deſiderabilia ſuper aurū ꝛ lapidem p̄cioſum: dulciora ſup mel et fauū: ꝓpria manu ſcripta: penes me immeritū filium eius ꝛ

(c) 2007 Ministerio de Cultura

herede͂:quere͂tib⁹ accomodanda dimiſit. O digniſſima ciuitas
benaue͂tana: que tam mirificu͂ genuiſti viru͂. ei⁹ operib⁹ longe
felix atq̧ beata diceris. Et cu͂ ſepenumero illuſtris ac iocu͂diſſi
me antiſtes: a q̄plurimis iurecõſultis ꝓfeſſoꝛib⁹ optimis ⁊ ſco
larib⁹ req̄ſit⁹ fuiſſem. Continuis moleſtijs afficerer ⁊ iq̄et⁹ red
derer: vt opa p̄ris tam p̄ſtantiſſimi: eloque͂tiſſimi: et oꝛtodoxe
fidei zelatoꝛis tam ſublimia: alias ꝑ eu͂ ſumma cu͂ maturitate
et vigilia copulata/cu͂ctis in lege dn̄i eruditis vtilia/imo neceſ
ſaria ad regime͂ aïaru͂/ꝑ me publicarentur. traderentur/ ac oi=
bus rogantib⁹ ſcribenda vt ge͂mas p̄cioſas cõmodarem/ nec ꝑ
me iuſte aut licito velamento denegari poterant. ſtatim tu͂ ex
p̄dicta cauſa/tu͂ ne ea que tam ſpecialit̄ merentur notari ſi non
note͂tur/quaſi neglecta videantur. ne vt fertilioꝛ in agris ſeges
hec oïb⁹ reddatur. Jam dicta opa ſingularia diligenter ac fide
liter ꝑ me accumulata ac eme͂data/litteris eneis impinge͂da in
duo volumina p̄ncipalia tradere/ vt ea que longo te͂poꝛe lati=
tarunt/nunc oibus nota reddantur. Et q2 legitur paru͂ e͂e iura
condere: niſi ſit q̄ ea tueatur: foueat: ⁊ adminiſtret: obſeruandiſ
ſime dn̄e: meu͂ tutiſſimu͂ colume͂: tue prude͂tiſſime ac reuere͂diſ=
ſime dn̄ationi. iam dicta memoꝛatu digniſſima ſcripta deferen
da ac dedicanda animaduerti ac cenſui. vt in tuuz expectatiſſi
mu͂ et immoꝛtale nomen oibus ſeculis celebrandu͂ reluceſca͂t.
⁊ abs te foueãtur: ꝓtegantur: ⁊ auctoꝛizentur. ⁊ tuo rectiſſimo
iudicio examinentur: coꝛrigant̄: limitent̄: ⁊ refoꝛme͂tur. q̄ oiz ſa
pientu͂ viroꝝ es indeficiens calcar: tibi ſoli p̄dictoꝝ operu͂ pre=
ſidiu͂: tutame͂: ꝓtectio ⁊ coꝛrectio multiplici titulo ⁊ ratione con
uenit ac expectat. Cuz ab ineunte etate: ſub diſciplina iam dicti
auctoꝛis mei progenitoꝛis ⁊ mea: ⁊ ſi imerit⁹ optimos moꝛes
diuinas litteras rerum oiz cognitionem: fidem: integritate͂: ma͂
ſuetudinem: modeſtiam: religone͂: pietatem: libertatem: ⁊ oe͂m
virtutem miro modo colueris: vt tuis litteris ⁊ meritis exigen
tibus: in riguroſo examine licentiam ad doctoꝛat⁹ culme͂ obti=
nuiſti: ⁊ oe͂m deniq̧ hyſpania͂ tuis diuinis monitis vita: opere
⁊ exemplo: tot illuſtriſſimis luſtris ſplendidam reddis: quib⁹
ſane meritis innumeriſq̧ virtutibus: clariſſimi ac xp̄ianiſſimi
dn̄i ac dn̄e noſtri reges Ferdina͂dus ⁊ Elizabet: diuino quoda͂
nuta annuentib⁹: tuiſq̧ factis diſponentib⁹: te ſuum q̄ digniſſi
mum conſiliarium: ⁊ ſui ſupꝛemi conſilij p̄ſidentem conſtitue=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

runt. p̄mo collocantes te in decanatus dignitatē ſctē eccl'ie Hyſpalenſis ciuitatis alias principis prouinciarum. Poſt parua vero temporuꝫ curricula: iure optimo benemeritū epiſcopum Aſtoricenſem: tuis deinceps p̄clariſſimis ſapientie meritis ad apicē pontificatꝰ noſtre ſancte eccleſie Salmantine es promotus. O preclariſſima ac famoſiſſima vrbs Salmantina: q̄ tantum pontificem: oībus iuſtum: modeſtū: ⁊ liberalem: ⁊ ab omnibus dilectū habere merita es: beatiſſima p̄dicaberis. Quid igitur de tuarū virtutum culmine ⁊ amplitudine amplꝰ enarrem: ſemꝑ honos nomen tuum laudeſqꝫ manebunt. ⁊ ſi ea rite narrare vellem: humana q̄dem deficeret lingua: taceo eñ ⁊ ſilēcio p̄tereo tuum p̄clariſſimum ⁊ generoſiſſimum ortum: quo fere neminē excellentiorem nec clariorē in Hyſpaniarū partibꝰ immortalium oīm ſtat ſententia. Suſcipe igitur munus oblatum q̄d tuum eſt memorabile ſpeculum memor in te ſperantiū decus ⁊ p̄ſidium meū. meqꝫ apud pedes tue dominationis obnoxium conſtituo: imortali deo ſuppliciter p̄ces porrigens. vt te ſempiterno euo conſeruet. Data Salmantice. ydibꝰ Januarijs. Anno ſalutis Milleſimo nonageſimo. viij.

Incipit tractatus de penitentia.

Gaudiorum celeſtiū optatores: atqꝫ animarū zelatores: patres egregij ⁊ viri cōſpicui: q꞉ vt dicit Sene. inſtatur a tergo mors q̄ nos ſeq̄tur: vita fugit. ⁊ q꞉ vt ipſe dicit: oēs quottidie morimur. Quottidie eñ moritur aliqua pars vite: ⁊ cū creſcimꝰ: vita decreſcit: quicq̄d tranſit temporis perditur: ⁊ hunc ipſum quem agimꝰ diem cū morte diuidimꝰ: ergo q꞉ oēs moriemur: vt in. ca. in eccleſiaſtico. xiij. q. ij. ⁊ q꞉ totum tempus vite noſtre breuiſſimū eſt. vt in. c. conſideret. v. diſtin. valde timidi eſſe debemus. nam ſi mors nos occupet ī peccatis: q̄d niſi mors eterna ⁊ gehennalis p̄ditio erit nobis? In hoc igitur vigilare debemus: nam diabolꝰ tanq̄ leo rugiens circuit nos: querēs quem deuoret. vt in. c. nulli dubium. iij. q. j. ⁊ velut leo in occultis ⁊ in inſidijs ſedet vt nos interficiat: q꞉ ipſe obumbrat arbores magnas. i. ypocritas/ ⁊ dormit iuxta iuncū ⁊ calamū ⁊ caricem. i.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

apud mundanos ⁊ curioſos hoīes: ⁊ ipſe eſt rex oīm q̄ in aq̄s habitant.i.illoꝝ q̄ in pctīs ⁊ in fluxu rerū labentiū morant̄.vt in.c.ſi em̄.in tex.⁊ glo.in fine.j.di.ij.⁊ q̄libet pctōr pro pctō venditus eſt diabolo.vt in.c.non eſt qđ cuiq̃.xv.q.j.ꝓpter qđ diabolus ptātē hʒ in malis tanq̃ in ſuo pectore.vt in.§.his auctoritatibus.xxiij.q.j.in fi.Quō em̄ ab iſta pctōꝝ morte ⁊ ab iſta ptāte ⁊ dn̄atione diaboli poterimꝰ liberari? certe non eſt aliud remediū niſi hoc ſolū qđ ad deū creatorem ⁊ ꝓtectorē nr̄m per pniam cōuertamur: ⁊ pctā nr̄a q̄ ꝯtra eū cōmiſimus: continue deploremꝰ.nā ſi apl's pctā per baptiſmū dimiſſa ꝯtinue plorat nobis ſup fundamentū apl'oꝝ poſitis: qđ p̄ter plorare reſtat? qđ niſi ſemꝑ dolere in vita? vt in.c.ſi apl's.iij.di.⁊ ad hāc plorationē ⁊ pniāʒ pctōꝝ cito accelerare debemꝰ: anteq̃ claudat ſup nos puteus os ſuū.i.anteq̃ ꝓfunditas hūane iniq̄tatis nos ꝑ mortē abſorbeat.vt in.c.puteus.š.ca.di. Jccirco q2 tāta mala ꝓpt' pctā incurrimꝰ: ⁊ q2 i ſola pnia tm̄ refugiū habemus.actū preſentē de hac quam i iſto anno legi ⁊ lego: materiam pnie diſpoſui ordinare. Jn quo q̄dem actu tria (ſequens morem ſolitū) peragam.primo diuinū auxiliū (cū ꝓteſtatione debita) inuocabo.ſcđo materia.c.qđ repetiturꝰ ſum cū concluſionibꝰ expedire curabo.tertio argumentoꝝ iaculis reſiſtere laborabo.

¶ Circa primum.q2 vt ait Boetiꝰ de conſolatione.li.iij.proſa.ix.etiam in minimis rebus debet diuinum auxilium implorari: quid in magnis rebus vt in materia noſtra fiendum eſt? certe in hac materia in qua ipſe deus principium ⁊ medium ⁊ finis eſt: multo magis debet inuocari eundem: ergo ſummū deum et eius auxilium inuoco in hec verba. O ſumme gerarchie rector ⁊ cordiuʒ illuſtrator: ſine cuius ſcintilla gratie humanū cor ad charitatis ardorem per quem iuſtificatur accendi nō valet.da mihi lucem inuenire tuam: ⁊ in te conſpicuos animi defigere viſus.⁊ actui p̄ſenti aſpira: vt ꝑ te q̄ es principiū ⁊ ſemita et terminꝰ ad ſalutē, ad te ſummū bonū valeā ꝑuenire. Et tu o intemerata ꝟginū virgo cū tota ſuperiorū curia ⁊ ſpū beatorū falanga mihi conamē in hoc et in alijs actibus impartire digneris: vt que recta ſunt ſentiam: et que vera ſunt proferam: ⁊ ea oīa cum fine beato ꝑficiam. Amen. ¶ Prelibato auxilio diuino ſuffultus proteſtor ꝙ quicq̄d dixero ad laudē diuini noīs et ad finem lucide veritatis ⁊ ſalutis animarū dicta cenſeant̄.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Si qd vo quod abſit a veritate deuiũ protulero: illud ex nunc reuoco caſſo ⁊ irrito ⁊ habeo pro nõ dicto: ⁊ totũ id ⁊ quicquid dixero: correctioni pcipue reuerendũ ſacre theologie magiſtrorũ ⁊ oĩz alioꝝ ad quos ptinet illa corrigere ſuppono: nil aliud intẽdẽs aſſerere nec tenere/niſi qđ ſacro ſancta mater eccl'ia approbat: cui me ⁊ oĩa ꝑ me dicenda: ſubijcio prõpto corde. ¶ Dixi ſecũdo ꝙ materiã capituli cũ queſtionib⁹ expedirẽ: ⁊ reuerẽdi patres ⁊ dñi capitulũ qđ repetiturus ſum. eſt ſituatũ in tractatu de peni. in. j. di. ⁊ incipit ſufficit. Et dñi lʒ i hac materia repetentes aliqñ cõſueuerunt rubricã ſeu materiam cõtinuare: et quaſi ꝑ modũ ſumme. totam materiam penitẽtie ⁊ eius ptes ⁊ articulos pticulatim recitare: ego ad pſens dimiſſa pdicta cõtinuatione ⁊ alijs q̃ ꝑ modum ſumme recitari cõſueuerũt tanꝙ articulis in multis ſummis ⁊ locis tractatis ſolũ ad capitulũ veniã: ⁊ notãdo ⁊ q̃rendo ⁊ applicãdo ad textum capituli: aliqua circa ptes pncipales pnie dicã. illa vcʒ q̃ magis dubia eſſe cerno. ⁊ finalr ordinẽ in agẽda pnia tenendũ: ⁊ act⁹ quos penitens debet facere recto ordine prout melius potero recoligã. ¶ Seq̃tur ergo capitulum ⁊ more decretoꝝ eius litteram pmo lego: ſufficit penitenti confeſſio q̃ primum deo offerr. deinde ſacerdoti qui ꝓ delictis ſuis penitentiũ pctõr accedit: ⁊ capitulũ iſtud litteralr non diuidir: q̃ vno constructu claudir: ſed mẽtaliter põt diuidi in duas ptes: nã primo dicit confeſſionẽ debere fieri mentalẽ deo. ſecũdo vocalẽ ſacerdoti. ſecũda ibi. deinde ſacerdoti. Et iſta ſcđa ps põt ſubdiuidi etiã in duas ptes q̃ facit quod dictũ eſt. ſecundo ponit quod eſt officium ſacerdotis. ſecũda ibi q̃ ꝓ delictis ⁊c. ¶ Pro caſus poſitione pmittendum eſt ꝙ in hac di. j. in pncipio fuit mota qõ: vtrũ ꝑ ſolã cordis contritionẽ vel an ꝑ oris cõfeſſionẽ pctã dimittanr: ⁊ allegate fuerunt auctoritas primo ꝓ illa parte ꝙ ꝑ ſolam cordis contritionem pctã dimittanr. Et poſt ꝓ alia pte. ſ. ꝙ ſine oris cõfeſſione pctã nõ dimittanr. Nũc magr gratian⁹ iter alias auctoritates quas allegat ad ꝓbandũ iſtã ptẽ ꝙ ſine oris confeſſione pctã nõ dimittunr allegat iſtã auctoritatẽ Leonis pape: ⁊ i ea talis ponir itellect⁹. Fuit q̃ſitũ a Leone papa: q̃ eẽt cõfeſſio ſufficiẽs ad ſalutẽ cuilibꝫ penitẽti. Et Leo papa cõſult⁹ reſpõdet dicẽs: ꝙ illa eſt confeſſio ſufficiẽs cuilibet penitẽti: q̃ primũ deo offerr: deinde ſacerdoti: qui pro delictis penitentium pctõr accedit.

auctoritates

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Prīa q̄ō. qd eſt cō=feſſio.

¶ Circa p̄mam queſtionē ī ordine tabule.ſ.qd eſt cōfeſſio.dico ꝙ cōfeſſio ē legitima corã ſacerdote.ſ.hñte vſum clauiū quo ad illum q̄ ei confitet̄ peccatorum declaratio. ⁊ dicitur cōfeſſio quaſi ſimul vel ex toto vel vndiqꝫ faſſio: nam ille confitetur q̄ totum fatetur: ſm archi.in.c.porro.ſupra.ea.di.

Scđa qō quottu=plex ē cō feſſio.

¶ Circa ſc̄dã q̄ſtionē.ſ.quottuplex eſt confeſſio.dico ꝙ duplex eſt cōfeſſio.q̄dam eſt mētalis:q̄ fit deo:⁊ hec ē de iure naturali. q̄dam eſt vocalis:q̄ fit hoi.⁊ hec nō eſt de iure naturali. ⁊ vtraqꝫ iſtarū ponitur in capitulo iſto:nam mentalis ponit̄ ibi cum dicit̄.confeſſio q̄ fit p̄mo deo. Vocalis ponit̄ ibi cū dicit̄. deīde ſacerdoti.⁊ ante incarnationē xp̄i ſufficiebat cōfeſſio mētalis: qꝛ nondū deus erat homo:ſꝫ poſtq̄ꝫ deꝰ ē factꝰ hō: dꝫ confeſſio fieri hoi tanq̄ꝫ vicario xp̄i:eo eñ ꝙ verbū diuinū ita humiliatū eſt ꝓ pctīs nr̄is delendis qđ vnitū eſt humanitati:in hoc obligauit nos ꝙ humiliemꝰ verbū noſtrum:loquendo cōtra nos: non ſolum deo:ſed etiã homini.ſm archi.in.c.pfecta.i.di.iij.

Tertia q̄ſtio ē.ſcꝫ qualis dꝫ eē ꝯfeſſio

¶ Circa tertiam.ſ.qualis dꝫ eſſe confeſſio.dico ꝙ ad integritatem cōfeſſionis.vij.requirunt̄:q̄ notant̄ ex illo verſu. Dixi cōfitebor aduerſum me iniuſticiam meã dño: ⁊ tu remiſiſti īpietatem peccati mei. ī pſalmo. Bti quoꝝ remiſſe ſunt iniquitates. Prīa debet eſſe deliberata:qđ notatur cū dicit.dixi.i.firmit̄ ꝓpoſui ⁊ deliberaui. Itē dꝫ eſſe integra:qđ notatur ex eo qđ dicit.cōfitebor.i.ſimul nō diuiſim fatebor. Itē dꝫ eſſe apta: quod notatur ex eo qđ dicit fatebor.i.apte manifeſtabo. Itē dꝫ eſſe amara ſiue acuſatoria:qđ notatur ex eo ꝙ dicit. aduerſum. ea.n.q̄ nobis aduerſa ſunt:nobis cōſueuerunt eſſe amara. Itē dꝫ eſſe ꝓpria.qđ notatur inquantū dicit me:quaſi dicat nō cōtra alios. Itē dꝫ eſſe verecūda.qđ notatur ex eo qđ dicit:iniuſticiã: cū.n. hō naturalr̄ ordinetur ad deū:iuſtū eſt qꝛ ad eius ymaginē factus ē facere iuſticiam. facere iiuſticiã eſt facere cōtra naturam ſuã:qđ cuilibꝫ dꝫ eſſe verecūdū. Itē dꝫ eſſe volūtaria nō coacta. qđ notatur ex eo ꝙ dicit:mea qꝛ ſic nō placent deo coacta ſeruicia.ſm archi.in.c.dixi confitebor.ſupra.ea.di. ⁊ ſic ī iſto verſu. Dixi confitebor aduerſum me iniuſticiã meam dño: comp̄hendūtur iſta ſeptem q̄ req̄runtur ad integritatem confeſſionis.

Quarta q.ē.ſ.que ſūt cauſe

¶ Circa quartū q̄ſitū.ſ.q̄ ſunt cauſe ꝓpt̄ quas q̄cūqꝫ dꝫ feſtinare ad ꝯfeſſionē. Et eſt dicendū ꝙ cōfeſſio dꝫ eē feſtina. vt eccl'iaſ. viij.c.vbi dr̄.ne tardes conuerti ad dñm.⁊ ne differas de die in

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ppt' qua debet q̄s festinare ad cōfessionem.

dic̄. Et est festinandū ad penitentiam ppt' multa. Primo ppt' hore mortis icertitudinē. luce. xij. c. vbi ait. Ueniet dñs serui illius i die q̄ nō spat et hora quam nescit. et diuidet eū: ptēqꝫ eius cū infidelib⁹ ponet. vñ et ei q̄ multa cōgregauerat et se diuitē reputabat. dictū est. Stulte hac nocte repetam aiaꝫ a te: q̄ aūt cōgregasti cui⁹ erunt? Scdo ppt' peccatoꝝ accumulationē. Apo. xxij. q̄ in sordib⁹ est sordescat adhuc. et Greg. pctm̄ qd̄ p pniam non diluit': mors pondere suo ad aliud trahit.

Utilitates q̄ sequunt' festinatiōe ꝯfessiōis.

Tertio propter pctōres erga gr̄aꝫ dei spectantē ipm ingratitudinē. ad roma. ij. c. an ignoras qd̄ benignitas dei ad pniaꝫ te adducit. tu aūt sm duriciam tuam et cor impenitēs thesaurizas tibi iram in die iudicij. Quarto ppt' dei a se elongationē. vnde illud. Dñe q̄ elongant se a te pibunt. Quinto ppt' minorem ad conuertendū abilitationē: vñ q̄ hodie apt⁹ nō ē cras min⁹ apt⁹ erit: et illud principijs obsta/ ꝛ illud sero medicina parat'. nam mala p lōgas cōualuere moras. Sexto ppt' finalem piculosam conuersionem. Uix eīm aut nunqꝫ pōt hō in egritudine cōfiteri: qꝛ nec de pctis cogitare pōt. vnde cū egritudine opprimeris: vix aliud potes cogitare qꝫ sentis. et illic rapit' intētio mētis vbi est vis doloris. vñ Augusti. Morb⁹ vrget/ pena terret: filij quos illicite dilexit: vxor et mund⁹ eū ad se vocant. tene g̃ certū et dimitte incertū. et age pniam dū sanus es nō differas vsqꝫ ad ifirmitateꝫ. vt in c. null⁹ expectet. de peni. di. vij. Septimo ppt' dei obliuioneꝫ et clamoris nō exauditionē. Chrisosto. ꝛ August. hac aiaduersiones pcutitur pctōr vt moriēs obliuiscat' sui: q̄ dum viueret oblitus est dei. Esay. ait. xxxiij. c. Ue q̄ spernis: nam ipse sperneris. festina g̃ ne tardaueris. noli dicere expecta siue modo: qꝛ modicū hic ꝛ modicū ibi. ꝛ sm Augu. illud modicū nō hꝫ modicū sm hosti. i summa. eo. ti. Itē dꝫ eē frequēs: qꝛ ad multa valet: ꝛ qꝛ frequēter hō cadit: necesse est qꝫ p pniam resurgat frequēter. vñ si post pniam relabitur aliqs in pctm̄: iterum confiteri optꝫ. vt de summa tri. §. j. ꝛ in. c. pe. sm Jo. an. in. c. ois de pe. ꝛ remis.

Quinta q̄stio est. quot sūt ptes penitentie.

¶ Quita qd̄ est. Quot sunt ptes pnie? Nunc dñi/ qꝛ psens act⁹ vtitur circa materiam pnie. Sciendū est qꝫ tres sunt ptes pnie integrales scdm̄ suum esse pfectum. s. cordis contritio. oris confessio. operis satisfactio sm Archi. in. c. penitentia de peni. et remis. distin. iij. et est tex. in. c. perfecta. ea. distin. et iste tres partes ponuntur in tex: isto. nam p hoc qd̄ dicit tex. penitenti ponitur

(c) 2007 Ministerio de Cultura

contritio: q̃ penitet penam .i. doloꝛē de pctis cõmiſſis tenet. vt i c. continuet. de peniten. diſt. iij. per hoc quod dicit textus. Confeſſio q̃ fit ſacerdoti. ponitur oris confeſſio: nam oris ꝯfeſſio eſt legitima coram ſacerdote pctõꝝ declaratio. ſm Archi. in. c. porro. ſupra ea. diſti. per hoc quod dicit textus qui pro delictis penitentium peccatoꝛ accedit: ponitur operis ſatiſfactio. nam ſacerdos pro ſatiſfactione peccatoꝛuꝫ debet adiuuare confitentē: orando et eleemoſynas et cetera bona pro eo faciendo. vt in. c. j. de peniten. diſtin. vj. de qualibet ergo parte iſtarum: aliqua que mihi magis vtilia videntur tractabo.

Quid ē cõfeſſio.

¶ Sexta queſtio eſt. Quid eſt contritio? Et dicendũ eſt ꝙ contritio a magiſtris ſic diffinitur. Contritio eſt doloꝛ volũtarie aſſumptus pro peccatis: cum propoſito confitendi ⁊ ſatiſfaciẽdi. Ad cuius intelligentiam eſt notandum ꝙ ſicut in materialibꝰ durum dicitur quod non cedit tactui. Frangi dicitur quod per aliquod fortius in partes magnas diuiditur. Conteri vero quãdo totaliter in minimas partes redigitur ⁊ annihilatur: ita coꝛ hominis durum dicitur quando diuine inſpirationi quaſi manui ſe tangenti non cedit: ſed obuiat. ſcꝫ dum ſemper in affectu peccandi moratur. Frangi vero dicitur: quando a ꝓpoſito peccandi reſipiſcere incipit: ꝙuis non dum totaliter conuertatur. Conteri vero dicitur quando affectus peccati ſm oẽm ſui partem in eo totaliter deſtruitur. et fit quando voluntas ꝑfecte ab affectu peccati reſilit. vñ talis reſilitio contritio dicit̃ ſiue appellatur: ⁊ qꝛ talis reſilitio doloꝛ q̃daꝫ eſt. ideo ꝑ doloꝛem tanꝙ ꝑ genꝰ eſſentialiter diffinit̃. addit̃ aũt voluntarie aſſumptus pro peccatis tanꝙ differentia ad differentiã doloris naturalis ⁊ doloris inuidie de bono alieno: q̃ non eſt meritoriꝰ. ⁊ hec conueniunt cõtritioni prout eſt actus virtutis: ſed vt eſt ps ſacramẽti ſic oportet ꝙ addatur aliq̃d in comparatione ad alias partes. ⁊ ideo addit̃: cum propoſito cõfitendi ⁊ ſatiſfaciendi. ſm Thomam ⁊ Petrũ. vt ponit archi. in. ca. perfecta. j. diſtin. iij.

Sexta q. eſt Quid eſt ꝯtritio

¶ Circa ſeptimũ. ſcꝫ qualis et quãta contritio: hoc eſt quãtus doloꝛ requiritur in penitente ad delendũ peccatũ. ſciendũ eſt ꝙ q̃dam dicunt ꝙ homo ex rõne debet magis velle nunꝙ peccaſſe ꝙ vnigenitũ viuere. Alij dicunt ꝙ tanta contritio requiritur: ꝙ peccatoꝛ debet velle potius omnem penã ſubire ꝙ peccaſſe, tamẽ Innocẽ. ⁊ Jo. andreas dicunt ꝙ ſufficit ſi peccatoꝛ

Septia q. Qual' ⁊ quanta ꝯtritio req̃rit̃ in penitente.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

doleat ſe peccaſſe ſi maiorē contritionē non pōt hr̄e. ⁊ hoc ſuffi=
cit ſi ꝓpt̄ hoc doleat: q2 deū offendit. nam ſi doleret: nō de offē=
ſione dei: ſz forte de infamia quam incurrit: vel q2 ꝓpt̄ hoc ho=

Qualr̄ et quāta dꝫ eē ꝯtritio

norem ſuū amiſit. talis penitentia ſeu cōtritio non eēt ſufficiēs
nec digna. vt in canone. vt cōſtitueretur. l. di. Et ſup oīa req̄ri=
tur ꝙ ſit talis ⁊ tanta contritio ꝙ habeat ꝓpoſitū vlteriꝰ nō pec
candi. vt in. c. nemo poteſt bene agere penitentiam. ſupra eadē
diſtin. ⁊ in. c. penitentiam agere. ⁊. c. illi penitētiam. ⁊ ca. penitē
tes. j. di. iij. ſcd̄m Inno. ⁊ Jo. an. in. c. oīs. de peni. ⁊ remiſſio.

Octaua q. Quis eſt effectꝰ cōtritiōis

¶ Octaua queſtio in ordine tabule eſt. ſ. Quis eſt effectus con
tritionis: ſciendū eſt ꝙ quilibet peccator pro quolibet peccato
mortale eſt dānatus ad penam eternam gehenne ſine vllo re=
medio: ſi de illo in hac vita non eſt contritꝰ: ſz ſi de illo peccato
mortali contritꝰ eſt: ⁊ cepit hic penitere ꝓ illo ꝑ illam contritio
nem liberatur a pena eterna: illa ⁊ pena eterna mutatur in tem

Qualiẗ peccatuz mortale efficiẗ veniale.

poralem: que tp̄alis ſi hic non fuerit impleta: implebitur ī pur
gatorio: ⁊ hoc q2 mortale efficitur veniale ꝑ cōtritionem: vt ha
betur in texto ⁊ glo. in ca. ſi q̇s ſup hoc fundamentum. xxv. di.
⁊ in. c. nullꝰ expectet. de peni. di. vij. et expleta illa pena tempo
ralis: vel hic vel in purgatorio: taliter peccanti paradiſus aper
tus eſt. ſcd̄m Tho. in. iiij. ſentē. di. xviij. ad fi. vbi dicit ꝙ peccan
ti mortaliter paradiſus clauſus eſt: et per contritionem votuz
confeſſionis importantem aperitur. Eſt ergo effectus confeſſio
nis iſte. ſ. ꝙ delet pct̄m quo ad culpaz. i. quo ad penam eternā:
et aperit paradiſum qui clauſus erat peccanti mortaliter: ⁊ hoc
quod dictum eſt: eſt verum ſi confeſſio non contēnitur cū adhi
beri pōt: alias contritꝰ non eſt q̄ confiteri contēnit. vt notat glo.
ſumme que incipit. vtiqꝫ. ⁊ glo. in cap̄. multiplex: ſupra. ea. di.
⁊ clarius dicit gloſa. in ca. ſacrificium deo cor contritum ſpiritꝰ
contribulatus. ea. di. in principio: et de hoc eſt textus clarus in
c. baptiſmi vicē. in fi. de conſe. di. iiij. vbi textus nec nullo modo
dicenda eſt conuerſio cordis ad deū: cum dei ſacramentū con=
tēnitur: et etiam tanta poſſet eſſe contritio: ꝙ per eam vel potiꝰ
per eius penalitatem remitteretur tota pena. vt in dicto. ca. ba
ptiſmi vicē. de conſecra. diſtin. iiij. et notat archi. in. c. ſi pct̄m. ſu
pra. ea. diſtin. et in. c. perfecta. j. diſtin. iij.

¶ Nona q̄o ē. An cōfeſſio ſacerdotalis ſit neceſſaria de neceſſi=
tate p̄cepti: vl' an ſit neceſſaria de neceſſitate ſalutꝭ. ⁊ circa p̄mū

(c) 2007 Ministerio de Cultura

certū eſt ꝙ oris ꝯfeſſio eſt neceſſaria de neceſſitate p̄cepti. ⁊ hoc tenet archi. in p̄dicto. c. porro. ſup. ea. di. ⁊ in. §. ecōtra. infra. ea. di. ⁊ in. c. perfecta. j. di. iij. ꝑ illud Jacobi vlti. ca. vbi dicit̄. Confitemini alterutrū peccata veſtra: qđ eſt precepti. vt dicit tex. i. §. criminis. xxv. di. et tex. ⁊ glo. i ca. cōuertimini. ſup. ea. di. et hoc cōiter omnes doctores tenent. ¶ Circa ſcđm. ſ. an confeſſio ſit neceſſaria de neceſſitate ſalutis: etiā tenetur firmiter ꝙ ſic: quādo haberi pōt. ⁊ ita tenet archi. in. di. c. porro. ⁊ in. §. aliȷ ecōtra. ſupra. ea. di. ⁊ in. §. ecōtra. infra. ea. di. vbi dicit̄ ꝙ quando cōfeſſio haberi pōt: ſine ipſa nō eſt ſaluus: ⁊ ſcđm ſctm̄ Tho. ⁊ Bonauē. Jn tm̄ eſt neceſſaria de neceſſitate ſalutis: in quantū cooperatur ad remiſſionē culpe. Cooperatur autē ad remiſſionē culpe hoc modo: q2 ſine cōtritione importante ſecum votū verum ⁊ ꝓpoſitum efficax cōfeſſionis nō datur remiſſio pctōꝝ. et ſi qs (cū pōt) pro loco ⁊ tēpore nō cōfitetur: nō hꝫ votum veruꝫ: nec ꝓpoſitū efficax: ſcđm Tho. ⁊ Bonauē. ergo ſine cōfeſſione qñ hri pōt nō dat̄ remiſſio pctōꝝ. et hoc pꝫ: q2 quantū ad neceſſitatē ſalutis: ſtatim poſt ꝯtritionē debet qs ꝯfiteri ſi pōt: alias ſi non ꝯfitetur in periculo eſt. Jta ꝙ ſi ante ꝯfeſſionē ſubitanee moriretur: nō ſaluaret̄. ⁊ q2 aliqui dñi tenuerunt ⁊ tenent ꝯtrarium. ⁊ dicunt ꝙ nō tenet̄ ſtatim quis ꝯfiteri: immo firmant ꝙ ſine ꝯfeſſione oris liberat̄ ⁊ ſaluatur quilibet ſi hꝫ ꝯtritionem ⁊ hꝫ ꝓpoſitum ꝯfitēdi ſemel in anno. ſ. in quadrageſima. ⁊ ſi moriatur ſubitanee ſine ꝯfeſſione ante illud tēpus. ⁊ q2 hoc videtur mihi periculoſiſſimum. idcirco deo duce ſub ꝓteſtationibꝰ p̄libatis intendo probare et tenere cōtrarium ſubmittendo me in hoc articulo determinationi ſacre ſcripture: ⁊ ſctōꝝ doctoꝝ ⁊ magiſtroꝝ ſacre theologie meliꝰ ſentiētiū. ⁊ dñi vt hoc melius videat̄. p̄mo vidēdū ē qualr̄ illi dñi ꝓbant itētionē ſuam. ⁊ illi dñi q̄ tenēt illam ꝑtē ꝯtrariā. ſ. ꝙ nō tenet̄ qs ſtatim ꝯfiteri: imo qđ cū illo ꝓpoſito ſaluari pōt: ꝓbant hoc iſtis rōnibꝰ. Primo q2 p̄cepta negatiua obligant ſemꝑ ⁊ ad ſemꝑ. Sed p̄cepta affirmatiua licet obligent ſemꝑ: nō tñ ad ſemꝑ: ſꝫ ad aliqđ tēpus determinatū: puta cū locꝰ ⁊ tēpus adeſt: qđ tñ ē indeterminatū. ſ. ꝙ qñ locus ⁊ tp̄s aderit. Sꝫ qñ rei indeffinite adijcit̄ tp̄is declaratio: añ illud qs nō tenet̄. Cū ergo p̄ceptū de ꝯfitēdo ſit affirmatiuū: ⁊ p̄mo eſſet in eo tēpus indeterminatū: potuit eccl̄ia illud tēpus determinare: cū ſit p̄ceptū diſciplie: nō nature. ⁊ cū

Nōa. qđ An cōfeſſio ſacerdotalis ſit neceſſaria de neceſſitate p̄cepti: vel an ſit neceſſaria de neceſſitate ſalutis.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

eccl'ia determinauerit q̄ cōfeſſio debeat fieri ſemel i anno vt i. c. ois vtriuſq; ſex⁹. de peni. ⁊ remiſ. ergo vr q̄ nō ſit trāgreſſor: ſine omittat ſiue differat vſq; ad annū cōfiteri. p̄terea ſi ſtatim tenetur q̄s confiteri ex p̄cepto quando h3 copiā ſacerdotis: ſi nō confitet̄ ſtatim peccat mortalr̄: ⁊ eadē rōne in alio tēpore: ⁊ ſic deiceps: ⁊ ita multa pctā mortolia incurrent ꝑ vna penitentie dilatione: q̄d eſt incōueniens: ergo ⁊c. ¶ Itē in p̄dicto. c. ois datur mandatū de cōicando ſub eadē pena ſub qua dat̄ mandatum de cōfitendo: ſed cōſtat q̄ nō peccat omittēdo cōicare vſq; ad paſcha: ergo eadem ratione non peccat omittendo cōfitens vſq; ad quadrageſimā. ¶ Item ſicut eſt licitum pctōri q̄rere ſacerdotē diſcretum ⁊ expectare: pari ratione licitū eſt querere et expectare tēpus idoneū ad penitendū ⁊ ſatiſfaciendū: ſ3 hoc ē tēpus quadrageſime: vt in. c. ecce nūc tēpus. ṡ. ca. diſti. ergo videtur q̄ ſine pctō poſſet q̄s expectare quadrageſimam. ¶ Poſt iſta argumenta iſti domini q̄ hoc tenent ⁊ etiā alij doctores cōiter dicunt: q̄ in quattuor caſibus tenetur q̄s ſtatim confiteri. Et hic intrat decima queſtio in ordine tabule. ſ. in quibus caſib⁹ tenetur q̄s ſtatim confiteri. Et dicendū eſt q̄ primus caſus eſt. ſi homo ante paſcha vult recipere corpus xp̄i: vel ſacros ordines: tunc q̄s confiteri debet: ſi ſcit ſe habere pctm̄ mortale: i quacunq; p̄te anni hoc fecerit. ¶ Secundus eſt ratione p̄iculi vt puta: ſi debet intrare bellum vel mare: vel veriſimiliter timet ſibi mortale periculum imminere: vt quia eſt grauiter infirmus.

Decia. q. eſt. ſ. in q̄bus caſibus tenetur q̄s ſtati ꝯfiteri.

¶ Tertius eſt quando veriſimiliter timet: q̄ circa feſtu3 paſche non poterit habere copiam ſacerdotis diſcreti: q̄ tunc poſſit ipſum abſoluere. nam tenetur confiteri ante: ſi eius copiam habeat: vt puta quia preſens eſt tunc aliquis habens caſus papales: qui receſſurus eſt ante paſcha: et peccator indiget: abſolutione in aliquo caſu papali: vel in ſimilibus caſibus.

Quattuor: caſus in q̄b⁹ tenetur q̄s ſtatim cōfiteri.

¶ Quartus caſus eſt ſi aliq̄s credit ſe omnino neceſſario obligatum ad hoc vt ſtatim confiteatur: ⁊ de hoc habet formatam conſcientiam: q2 tunc. ſ. alius nō teneret̄ ipſe tn̄ tenetur ſatiſfacere conſcientie ſue. vt in. c. per tuas. ij. de ſimo. In alijs aūt caſibus dicunt ſic eſſe diſtinguendum: q̄ aut loquimur de confeſſione q̄ fit in corde ipſi deo. ⁊ iſta obligat ad ſtatim. ⁊ ita intelligunt. c. ille rex: de penitē. diſti. iij. aut loq̄mur de confeſſione faciēda ſacerdoti. ⁊ tunc dicunt q̄ aut loquimur de ip̄a cōfeſſione

(c) 2007 Ministerio de Cultura

quātum ad ꝓpoſitū interius. ⁊ tunc tenetur ꝓponere confiteri
q̄ñcunq̨ conterit: ⁊ quandocūq̨ cogitat culpā cōmiſſam ⁊ dei
offenſam. ⁊ quandocunq̨ tēpus ſe offert quo cogitare debeat:
ſicut in hora vel periculo mortis. Aut quantum ad actum ex-
terius: ⁊ tunc ſi loquimur de his qui non obligantur ex culpa:
ſed ex inſtitutione eccliaſtica. ⁊ tales poſſunt differre confeſſio
nem vſq̨ ad paſcha in quo tenentur cōicare. Si vͦo loquimur
de his qui ſunt obligati: non tantum ex inſtitutione eccleſiaſti
ca: ſed etiam ex propria culpa: ⁊ tunc dicunt ſcđm Bonauētu-
ram: ꝙ ſi illo tempore quo offert ſe oportunitas: eſt timor ꝓba
bilis ne vnq̄ ſe offerat: vt qñ aliquis grauiter īfirmatur vel in-
trat bellum vel mare ꝙ tunc teneaẗ cū offert ſe oportunitas ſi-
ne aliqua dilatione confiteri. ſi vero non eſt talis timor: immo
adhuc oportunitas creditur ſe offerre. et tunc tenetur etiam qs
ſtatim confiteri aut maior expectatur. vel quantū ad tempus:
vel quantum ad ſacerdotē: vt q: credit ſe alio maiore meliꝰ et
deuotius confiteri: vel diſcretiorem ſacerdotem habere: et tunc
dicūt ꝙ poterūt ſine pctō differre. ⁊ plus dicūt ꝙ in hoc. ſ. vtrum
maior oportunitas ſacerdotis ⁊ tēporis expectetur vel nō ex-
pectetur. credunt iudicandum eſſe ipſum differentem ſcđm ſuā
intentionem: in tantum ꝙ ſi ipſe differens probabiliter credat
ſe habiturum maiorem oportunitatem: excuſetur: licet poſtea
contrarium eueniat. ⁊ ſi credat ſe nō habiturum maiorē opor-
tunitatem differendo peccat. licet poſt maior eueniat.

NUnc dñi: ſub reuerentia p̄dictoꝝ dñorum: ego intē-
do cōtrarium oñdere: ⁊ fundare diſputatiue: ⁊ pro-
poſſe nitar ſuis argumentis ⁊ oppoſitionibus con-
trarijs reſpondere: ſubmittens me ſemꝑ iudicio re-
uerendorum ſacre theologie profeſſorum et cuiuſ-
libet alterius melius ſentientis. Et primo intendo fundare et
probare contrarium per argumenta contraria que doctores et
etiam ipſi tenentes contrariū faciunt. Deinde ego hāc partem
intētionis mee alijs argumentis ⁊ fundationibus ſpecialibus
roborabo. ⁊ ꝙ q̄libet teneaẗ ſtatim cōfiteri doctores ꝓbant iſtis
rationibꝰ. Primo q: quāto hō plus ꝑmanet in pctō: tāto inabi
lior eſt ad curandū: ſed conſtat ꝙ quilibet tenetur confiteri qñ
eſt abilior. ſi ergo eſt abilior q̄ citius cōfitetur: ergo q̄ citius pōt
teneẗ cōfiteri. Preterea hñs morbum periculoſum peccare vr̄

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſi nõ reqrit medicũ ipſo exiſtente p̄ſenti: vel cũ offert ſe oportu=
nitas: ſ3 pctm̃ mortale ē periculoſi⁹ oi morbo: ergo hñs copiã
ſacerdotis: q̄ eſt medicus pctõꝝ: ſtatim tenet̃ cõfiteri. Itē qui ē
in grã tenet̃ nunq̃ cadere: ergo ab oppoſito q̄ eſt in culpa: tene
tur nunq̃ in culpa eē: ⁊ hoc nõ põt niſi reſurgēdo: ergo ſtatim
tenet̃ reſurgere ex q̄ peccauit: ſ3 ꝯfeſſio fit ad reſurgēdũ: ḡ ſtatī
tenet̃ confiteri. Preterea nullus dz ſe cõmittere diſcrimini: ſed
hoc facit q̄ differt confeſſionem: qꝛ ſubitanee põt mori: ⁊ neſcit
vtrũ tunc valeat hr̃e ſacerdotē: ergo null⁹ dz differre ꝯfeſſionē:
ſ3 q̄libet dz ſtatim confiteri. Preterea p̄cepta affirmatiua obli=
gant ꝓ loco ⁊ tēpore. S3 p̄cepta confeſſionis ſunt affirmatiua:
loci ⁊ tēporis cõgruitas ad cõfitendũ vr̃ eſſe qñ q̄s cognoſcēs
pctm̃: habeat copiam ſacerdotis: ergo q̄cito q̄s h3 copiã cõfeſ=
ſoris tenetur ꝯfiteri. Preterea mortalis pctõꝛ tenetur ſtatim re
cõciliare ſe deo ⁊ ſatiſfacere de offenſa: ſed vtrũq̃ iſtoꝝ debet fa
cere mediante confeſſione: igit̃ ſtatim tenetur cõfiteri. Pret̃ea
in eccl'iaſtico dꝛ. Nõ tardes conuerti ad deu3: ⁊ non differas de
die in diem: ⁊ quod ſine terio debet̃: ſtatim debet̃. ⁊ ita vr̃ q̃ ſta
tim teneamur confiteri qñcunq̃ peccauerimus. Preterea dã=
nantur pctõres q̄ acq̄eſcunt conſilijs diaboli: ſ3 diabolus ſemꝑ
conſulit homini procraſtinationem ⁊ dilationē ꝯfeſſionis igit̃
nõ eſt ꝓcraſtinanda confeſſio quã diabolus conſulit differri.
¶ Nũc poſt iſta argumenta doctoꝝ ego ꝓbo iſtã ꝑtem alijs fũ
dationibus ⁊ argumētis. ⁊ ad ꝓbandũ hoc: p̄mo facio caſum
in .c. iſto: ⁊ dico q̃ littera hui⁹ capl'i hoc ꝓbat. nã hic dꝛ: ſufficit
penitēti cõfeſſio q̄ fit primũ deo deinde ſacerdoti: ex qua litte=
ra p3 q̃ poſtq̃ ē cõtrit⁹ ⁊ cõfitet̃ q̄s deo: ſtatim poſt debet confi=
teri ſacerdoti. ⁊ hoc denotat illud aduerbium: deinde quod de
bet exponi .i. ſtatim poſt: ⁊ q̃ ita debeat exponi ꝓbatur. na3 in
littera iſtius capituli met que ponitur in .c. q̄uis. infra. ea. di. ⁊
ponitur ꝑ magiſtrum ſenten. in. iiij. di. xvij. dicitur tunc etiã ſa=
cerdoti: hoc eſt dicere .i. quando fit confeſſio deo: tunc .i. ſtatim
poſt: debet fieri ſacerdoti. ⁊ ſic videtur a contrario ſenſu littere
ſic expoſite: q̃ ſi confeſſio fit deo: ⁊ non fit ſtatim ſacerdoti ſi po
teſt: non ſufficit .i. non eſt ſufficiens talis confeſſio.
xj. q. ē an ¶ Scdo ꝓbo ſic: anteq̃ eſſet .c. ois vtriuſq̃ ſex⁹: fuit p̄ceptũ con
ãteq̃ eēt fiteri ore. ꝑ illud Iaco. vlti. cõfitemini alterutrum pctã vr̃a. Et
cap. Ois hic intrat .xj. queſtio in ordine tabule .ſ. An anteq̃ eēt .c. omnis

(c) 2007 Ministerio de Cultura

vtriuſqꝫ ſexus fuit p̄ceptum confiteri ore. ⁊ iſtud p̄ceptum obli=
gauit pro loco ⁊ tēpore indeterminate: ergo ꝓ primo tempore
obligauit: qđ probaꝛ: qꝛ dictū de tempore indeterminato intel
ligiꝛ de primo tēpore. vt in. l. eū qui kalendis. ff. de verbo. obli.
et qꝛ vbi dies non apponiꝛ ꝙ debet dari: ſtatim debetur. vt i di
cta. l. eum qui kalendis. in. §. quotiēs aūt. et qꝛ ſi illud p̄ceptū
non obligaſſet pro primo tempore: pro nullo tempore obliga=
ret. nam qua ratione non obligaret in primo tempore eadē ra
tione nō obligaret in alio: ergo neceſſe eſt ꝙ in primo tempore
obligaret cū aliud non eſſet determinatū. Sed per. c oīs vtriuſ
qꝫ. non fuit mutatū nec determinatum exp̄ſſe. nam illud capitu
lum non dicit expreſſe ꝙ ante illud tēpus non teneatur q̄s con
fiteri: ergo ita eſt prout ante erat. ſ. ꝙ quilibet in primo tēpore
teneatur: qꝛ iure veteri non eſt recedendū: niſi inquantū inue=
nimus expreſſum. vt in. l. precipimus. C. de appellat. et notat
glo. ⁊ dñi in. c. anteriorū. ij. q. vj. ergo anteqꝫ eſſet. c. oīs vtriuſqꝫ.
fuit preceptum confiteri ore. ex quo illud Jacobi vlti. non fuit
mutatum per illud. c. omnis vtriuſqꝫ ſexus.

vtriuſqꝫ fuit prece ptum cō= fiteri ore.

¶ Tertio probaꝛ ſic: ⁊ hic intrat. xij. q. que in ordine tabule erat
.ſ. Qualiter intelligitur illud qđ dicitur ꝙ p̄cepta affirmatiua
obligant pro loco et tēpore. p̄cepta affirmatiua obligare pro lo
co et tēpore intelligiꝛ ſic. verbi gratia: p̄ceptuꝫ de honorādo pa
rentes obligat pro loco et tempore. ſ. quando illi potius indi=
gent. vt dicit archi. de peni. di. v. in ſumma. ergo ſic etiam prece
ptum de confitendo obligat pro loco et tēpore. ſ. quādo anima
neceſſario eget et ſacerdos habeꝛ. ſed aīa agens in pctō ſtatim
eget neceſſario eleemoſyna cōfeſſionis. vt in. c. q̄ vult. de peni.
di. iij. vbi qui vult ordinate eleemoſynam facere: a ſeipſo debꝫ
incipere: ⁊ p̄mo eam anime ſue facere. iuxta illud. miſerere ani
me tue placens deo. ⁊ in. c. ſalcibus. ea. di. ibi. filia babilonis mi
ſera ⁊c. ergo ſtatim debet quilibet confiteri.

xij. q. eſt qualiꝛ in telligiꝛ ꝙ p̄cepta af firmatiā obligant pro loco et tēpore.

¶ Quarto fundaꝛ ſic fundamentū oīm doctoꝝ eſt. hec eſt. xiij.
q. ſ. an in contritione neceſſariū ſit votum vel propoſitū confeſ
ſionis vocalis. Et dicendum eſt ꝙ fundamentū oīm doctorum
eſt ꝙ in contritione neceſſarium eſt votum vel propoſitum con
feſſionis vocalis: alias non eſt contritio nec pctm̄ remittiꝛ ſcđꝫ
ſanctū Tho. et magiſtrum ſententiarum et bonauē. in quarto
ſententiarū. diſt. xvij. ⁊ ſcđm Archid. in. c. penitentia. de peni=

xiij. q. eſt an i cōtri tione ne= ceſſariuꝫ ſit votuꝫ vł ꝑpoſi= tū confeſ ſionis.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ten.diſtin.iij. Item fundamentum eſt ꝙ ante illud votum con
feſſionis. paradiſus clauſus eſt peccanti mortaliter. ſcḋm ſctm̄
Tho. predicta diſtin. xvij. in fine. Sed illud votum vel propo-
ſitum tale debet eſſe ꝙ ab executione non retardetur ⁊ ꝙ effica
citer proſiliat in actū/ niſi ꝑ impotentiam impediat/ alias non
eſt votum nec propoſitū verū nec plenū. ſcḋm p̄dictos ſanctū
Tho. et bonauenturā. in predicta diſtin. et niſi conetur q̄s po=
nere in executione: nihil operatur illud votum: qḋ probat per
magrm ſenten. in quarto ſenten. ea. diſtinc. vbi dicit ꝙ non eſt
aliq̄s vere ſimilis/ ſi non req̄rit ſtudioſe iudicium ſacerdotis.
et ꝑ verba Auguſtini. in. c. quē penitet. vbi leproſi dū irent/ mū
dati ſunt: ergo ſi non proſilirent in actum nec conarētur ire: nō
mundarentur. vt ex texto ibi patet. et probatur etiam. nam tūc
votum cōfeſſionis proprie vocis reputatur cum deeſt facultas
cōfeſſionis: alias nō: vt eſt textus. in. §. his auctoritatibꝰ. in. v.
item votum. infra ea. diſtin. ergo ſi poſt contritionem votū vel
propoſitū retardatur ab executione/ ⁊ ſtatim efficaciter nō ꝓſi
lit in actū: cum adeſt tempus et copia ſacerdotis: et nō deeſt fa
cultas cōfeſſionis ꝑ tale votū non p̄ſtatur aliquo mō remiſſio
peccatoꝝ: ſicut ſi nullum votum interueniſſet/ qꝛ nihil et̄ inuti
le eq̄polent. vt in. c. fraternitatis. de frigi. maxime qꝛ habēs ꝓ=
poſitū nō ꝯfitēdi vſq; ad quadrageſimā: ꝑ cōſequens hꝫ pro=
poſitum non confitendi etiam ſi tempus ſe offerat ante illud tē
pus quadrageſime. ⁊ ſic nunq̄ liberatur a peccato: ſi non confi
tetur cum poteſt. et paradiſus qui clauſus eſt huic peccanti per
tale votum et propoſitum vacuum. et ſi inſultet calcibus: non
aperietur: immo velit nolit gehennam intrabit. vt dicit gloſa
in. c. ſi apoſtolus. de peni. diſtin. iij.

¶ Quinto: ſi oēs doctores concorditer tenēt ꝙ quando aliq̄s
contritus contēnit ſacramentum confeſſionis: non dicitur con
tritus/ nec conſeq̄tur remiſſionē peccatoꝝ. de quo eſt tex. in. c.
baptiſmi vicē. et in. c. non dubito. de conſe. di. iiij. et eſt glo. nota
bilis ⁊ approbata in ſumma ſupra. ita dicit gloſa q̄ incipit. vti
q;. et gloſa in. c. magna pietas. ⁊ in. c. multiplex. ſupra ea. diſti.
et hoc tenet Bonauen. in diſtin. p̄dicta. qui dicit ꝙ nullus pōt
iuſtificari qui ſacramenta contēnit. ſed eo ipſo ꝙ q̄s hꝫ copiam
ſacerdotis: et non curat: vel negligit confiteri: contēnit ſacramē
tum penitentie. vt notat Archidiaconꝰ in. §. ſi ergo. xvij. q̄ſtio=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ne.j.et Henri.in.c.j.de eo qui mit.in poſſe.vbi dicunt q ſi aliqs habet voluntatem confitendi:et bene habet ſacerdotem paratum:ſʒ non curat confiteri:iſta volũtas nõ prodeſt:quia iſte videtur contẽnere ſacramentũ.⁊ eſt textus in dicto.c.non dubito. ibi cũ dicit textus.q ſi baptizari noluiſſet contemptu ſacramenti:reus fieret.Et dicit ibi gloſa:quia contẽnit accipere cũ poſſit. et ſcd̃m quod dicit Hugo.ſi neceſſitas nõ eſt q̃ pretendatur contemptus nõ excuſatur:ergo ſequitur per qualẽcunqʒ vel quantãcunqʒ contritionem vel per quodcunqʒ propoſitũ contẽnendo ſacramentum vt eſt dictum:et non curando ſtatim confiteri cum poteſt:non dimittuntur peccata.

¶Sexto probatur ſic.penitẽtia duplex eſt.ſ.interior ⁊ exterior. exterior ſacrm̃ eſt.interior virtus mẽtis eſt.et vtraqʒ iuſtificationis cauſa eſt et ſalutis.vt dicit magiſter ſenten.in quarto.xiiij. di.c.j.cũ ergo vtraqʒ iſtarum penitentiarũ ꝯiunctim ⁊ non vna ſine alia ſit cauſa iuſtificationis:et cũ cõfeſſio oris ſit vna pars principalis penitentie exterioris:⁊ talis q in ipſa precipue perficitur penitentia in quantum eſt ſacramentum ſm̃ Tho.predicta.di.xvij.ergo ſine ipſa confeſſione non datur iuſtificatio nec ſalus nec remiſſio peccatorum:per quodcunqʒ votũ vel ꝓpoſitum de confitendo in quadrageſima.

¶Septimo probatur ſic:ſcd̃m q dicit ſctũs Tho.predicta.diſt. xvij.arti.v.q.j.in ſacramento pnie gr̃a infunditur ꝑ quã fit remiſſio pctõꝝ ſicut in baptiſmo.⁊ ideo ſcd̃m eũ eo modo ꝯfeſſio ex vi abſolutionis remittit culpã ſicut ⁊ baptiſmus:⁊ ſcd̃m ſeuʒ baptiſmus liberat a morte peccati:non ſolum ſcd̃m q actus ſuſcipitur:ſed etiam ſcd̃m q in voto habetur:et ſi aliquis impedimentum non preſtaret ex ipſa collatione baptiſmi gratiã conſequeretur remittentem peccata ſi prius ſibi remiſſa non fuiſſent.Et dicit q ſil'r dicendũ eſt de confeſſione adiuncta abſolutione:qr ſcd̃m q in voto penitẽtis ꝓceſſit a culpa liberauit:poſtmodum aũt in actu cõfeſſionis ⁊ abſolutionis gr̃a augetur:et etiã remiſſio pctõꝝ daretur:ſi ꝓcedens dolor de pctis non ſufficiens ad contritionẽ fuiſſet:et ipſe tunc obligationẽ gr̃e nõ ꝓberet.poſito ergo q dolor de peccatis ꝓcedẽs non fuit ſufficiẽs ad cõtritionẽ quod ſemꝑ in dubio ꝓſumendũ eſt:⁊ etiã tenẽdũ eſt cũ difficile ſit habere tm̃ dolorẽ quãtũ doctores reqrũt ad cõtritionẽ.In ipſa ꝯfeſſione dat̃ remiſſio pctõꝝ q̃ ante data nõ fuit.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ergo propter hoc ipſa confeſſio ſemꝑ eſt neceſſaria ad ſalutem ⁊ remiſſionem peccatorum: ⁊ ſic nunꝙ excuſatur nec excuſari debet dicta confeſſio per quodcunqꝫ votum: vel per quodcūqꝫ propoſitum de confitendo ſemel in quadrageſima.

¶ Octauo ſic ꝯcluſio doctoꝝ ē ꝙ religioſus hita copia ſacerdotis: ſine mora ꝯfiteri dꝫ. ⁊ hoc tenet bonauē. ꝑdicta di. xvij. ⁊ ad hoc non ſe obligat religioſus ex voto: ſed oēs hoies tenenꝫ ad ea que religioſi tenentur: preter illa ad que religioſi ſe ex voto obligauerūt: ſꝫm tho. ea. di. ergo ſicut religioſus. ſic qlibet alius habita copia ſacerdotis ſine mora confiteri debet.

¶ Nono ꝓbaꝫ ſic hoc oꝑatur cōtritio cū ꝓpoſito cōfitendi circa penitentes quo ad tollendā culpā qḋ oꝑatur deſideriū baptiſmi circa baptizandos: qꝛ cōtritio cū voto cōfeſſionis qḋ hꝫ adiunctū eo mō liberanꝫ a culpa penitētes: ſicut deſideriū baptiſmi baptizādos ſꝫm ſctm̄ tho. ꝑdicta di. Sꝫ certū eſt ꝙ deſideriū baptiſmi nō prodeſt alicui quo ad ſalutē ⁊ remiſſionē pctōꝝ: ſi pōt baptizari ⁊ nō baptizatur. vt eſt tex. i. c. baptiſmi vicē. i fine. ⁊ in. c. nō dubito. de ꝯſecra. di. iiij. qḋ. c. loqtur de illo q̄ deſiderabat baptizari. ſꝫm glo. j. ibi. ⁊ tn̄ ſi cum poſſet baptizari noluiſſet nō ſoluereꝫ. ꝑ tex. ibi q̄ dicit ꝙ baptiſmꝰ ſibi deeſt ad regnū celorum capeſcendū. ergo eodē mō ꝓpoſitum cōfitendi qḋcunqꝫ cū cōtritione nihil prodeſt illi qui pōt cōfiteri ⁊ nō cōfitetur: nec ꝑ tale propoſitum remittuntur ei peccata nec ſaluaretur.

¶ Decimo probatur ſic: neceſſe eſt propoſitum eſſe efficax vel hominem confiteri: et ideo licet dicamus ꝙ aliquis per contritionem et per propoſitum confitendi ſit iuſtificatus: neceſſe eſt ꝙ poſt illam iuſtificationem confiteatur: cum ſe offert tempus et locus: alias propoſitum deſinit eſſe efficax. ⁊ ideo cadit a iuſticia: cū cadit a propoſito confitendi efficaci: ſine quo iuſtificari nō poterat. Nam ſi poteſt confiteri et non curat: ſed ex contēptu cōfiteri negligit: poſt iuſtificationē non pſeuerat in iuſticia: ſed cadit ab ea qꝛ cōfeſſio poſt iuſtificationem eſt neceſſaria niſi excuſet impoſſibilitas; ſcḋm Bonauē. in ꝑdicta diſtin. xvij. ergo ſi non confiteatur tunc: ſaluari non poteſt: qꝛ a iuſticia cecidit et adminus moritur in peccato mortali: quod contraxit tacendo et contēnendo confiteri. ſcḋm glo. in. §. item taciturnitas: iuxta. c. quem penitet. de peniten. diſtin. j.

xiiij. qḋ. ¶ Undecimo. Iſta eſt quarta decima q̄ſtio. An ſufficiat cōfeſ-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſio cordis ſine ꝯfeſſione oris. Et eſt dicẽdũ qđ confeſſio cordis
nõ ſufficit ſine cõfeſſione oris: quod ꝓbať per quattuor inuin-
cibiles rationes: quas ponit Chriſoſtomꝰ: ⁊ pͥma eſt talis. Ra
dix cõfeſſionis fides eſt cordis. Confeſſio aũt eſt fructus fidei.
Sicut ergo q̃diu radix eſt viua i terra: neceſſe eſt ꝙ aut ramos
ꝓducat aut folia. Si aũt nõ ꝓduxerit: ſine dubio intelliges ꝙ
radix eius in terra ſicata eſt. Sic q̃diu fides cordis integra ē:
ſemꝑ germinat confeſſionem in ore. Si aũt confeſſio macidata
fuerit oris: intellige ſine dubio ꝙ fides cordis eiꝰ iam ante ſic-
cata eſt. Scđa talis eſt: ſi tibi ꝓdeſt corde credere: et coram ho-
minibꝰ non confiteri: ergo etiã infideli in ypocriſi cõfiteri chri-
ſtũ prodeſt etiam ſi corde non credat. ſi aũt ille nihil ꝓficit ſine
fide confitens: nec tu proficis credendo ſine cõfeſſione. Tertia
talis eſt/ſi ſufficit chriſto quia conoſcis eum: etiam ſi confeſſus
eũ non fueris corã hominibꝰ: ergo et tibi ſufficiat ꝙ cognoſcat
te chriſtus: etiam ſi confeſſus non fueris coram deo. Si autem
tibi non ſufficit cognitio eius: nec illi ſufficit fides tua. Quarta
talis eſt: ſi ſufficeret tibi fides cordis: cor tantũ deꝰ tibi creaſſet:
cum ergo et os tibi deus creauit: vt corde credas et ore cõfitea-
ris: ſcđm eum. Joan. docto. ergo nõ ſufficit corde credere: niſi
ore confiteatur: cum iſti duo ſenſus corporales a deo ad diuer
ſa officia ſunt creati: ſcilicet cor ad credendum: et os ad confitē
dum et exprimendum quod in corde concipitur: vt ait philo-
ſophus i. ij. lib. periarmenias. vbi dicit: ꝙ voces ſunt note earũ
paſſionum que ſunt in anima. Hec Jacobus doctor.

¶ Duodecimo probatur ſic. Canones ſanctorũ patrũ fuerunt
diuinitus inſpirati. vt in. c. illud. xx. di. et in. c. ſi. qs diaconus. l.
di. et maxime in hac materia penitentie ſuꝑ oĩa canonibus eſt
ſtandum: ita ꝙ illum dicamus penitentē vel impenitentē: qui
ꝑ canones penitens vel impenitēs iudicatur: et nemo alia q̃li
bet contra auctoritatē apoſtolice ſedis vel contra ſtatuta cano
nũ abijciat/q2 quicq̃d contra illorũ diffinitionē in quibus ſpiri
tũ ſanctũ credimus locutũ dictũ fuerit recipere nõ ſolum teme
rariũ: ſed periculoſum eſſe non dubitatur. Jta ſcripſit papa or-
miſda omnibus epiſcopis per vniuerſas ꝓuincias cõſtitutis.
in. c. ſi ille. l. di. vbi ſupradicta ponũtur litteraliter. Sed Inno-
centius quartus in concilio generali ſtatuit: ꝙ aſſiſſini et illi q̃
per aſſiſſinos proditorie homines occidunt: mortē procurant

(c) 2007 Ministerio de Cultura

non ſolū corporū ſed etiā animarū: niſi exuberans gratia diui na eos ꝑuenerit: vt ſint armis ſpūalibus p̄muniti: ⁊ ideo eos excõicat: et grauib⁹ penis punit. vt eſt tex. in. c. humani. de homici. li. vi. ⁊ glo. ibi in pte premuniti dicit: ꝙ ꝓpter hoc canõ dat conſiliū ꝙ null⁹ expectet in vltimis penitere. vt in. c. nullus expectet. de peni. diſtin. vij. et hoc ſtatuit ibi Innocētius. ſalutem animarū ꝓcurando: vt dicit textus in dicto. ca. pro humani. ergo quomodocūqꝫ ⁊ quocūqꝫ tēpore moriat᷑ in pctō mortali: et cū quocunqꝫ propoſito: ſi nō fuerit illis armis ſpūalibus p̄munitus. ſ. ſi nō fuerit cōfeſſus et penitens: cū habet copiā ſacerdotis: ſaluari non pōt: vt per ſupradicta clare probatur.

¶ Ex ſupradictis ergo clare patet probatū eſſe ꝙ non ſaluatur qui ſtatim cū ſe offert tēpus non ꝯfitetur: ſed in peccato mortali ſine confeſſione moriatur: licet habeat propoſitū vacuū ⁊ inefficax: de confitendo ſemel in anno in quadrageſima: qđ propoſitum quadrageſimale appello. Et ideo vt habeant locum dicta oīm dominorū: cōtrariam opinionē tenētium: ſub reuerētia ⁊ ꝓteſtationib⁹ p̄libatis: et quocūqꝫ iudicio meliori ſaluo: mihi videtur circa hoc ſic eſſe diſtinguenduꝫ: ꝙ aut querimus quantū ad ſecuritatē anime: aut quantū ad tranſgreſſionē p̄cepti eccleſie. Si quantū ad ſecuritatē anime: ⁊ liberationē a peccatis precedentibus firmiter tenendū eſt ꝙ quādo quis hꝫ bonam oportunitatem confitendi ſtatim preſente temporis confeſſionis vel ſtatim poſt cū illo propoſito ſine cōfeſſione nō eſt quis ſecurus quantū ad hoc ꝙ ſaluet᷑ ſi moritur anteqꝫ cōfiteatur. et hoc ſentit ſanctus Tho. p̄dicta di. xvij. cum dicit ꝙ periculoſum eſt differre cōfeſſionem: ⁊ ꝙ per decretalem nō excuſatur quis a culpa quātū ad forū ꝯſciētie: ſꝫ ſolū excuſat᷑ a pena p̄uationis ſepulture quantū ad forū eccleſie ſi morte preuent⁹ fuerit ante tēpus id. et hoc etiam ſentit bona. ca. di. in quantū dicit ꝙ differre confeſſionem vſqꝫ ad paſcha videt᷑ ſibi periculuꝫ in illis qui ſunt obligati ad cōfeſſionem ex propria culpa. et cū dicit ꝙ nō eſt vere contritus qui tā longo tēpore vulnus peccati portat occultū. Et ita intelligitur id qđ dicit Bonauen. ꝙ nullus iuſtificatur qui ſacramentum contēnit. ſcꝫ quādo habet ſacramentum in promptu quādo conteritur vel poſt ſtatim. Si querim⁹ quantū ad peccatum nouum trāſgreſſionis precepti illius decretalis. et tunc habeat locum opinio contraria: ſcꝫ ꝙ

(c) 2007 Ministerio de Cultura

differens cōfeſſionem vſqꝫ ad quadrageſimā non peccet tan ꝙ
tranſgreſſoꝛ illius decretalis. Dis: ſed poteſt dici ꝙ ſtatim quā
do conteritur poteſt confiteri: vel ſi poſt offertur ſibi copia ſacer
dotis ⁊ non confitetur ꝙ peccat: qꝛ contēnit vel negligit ſacra=
mentū: vel quia exponit ſe periculo, et nō liberat animā ſuam
a peccato ⁊ a morte ad quā quottidie dicit᷑. vt in. c. nō inferēda
xxiij. q. iij. et. ca tanta nequitia. lxxxvj. di. Nūc reſtat ad ↄtraria
reſpōdere. et ad ꝑdicta cōtraria reſpōdetur ſic. Ad primū argu
mentū in quo dicit᷑ ꝙ ꝑcepta affirmatiua non obligant ad ſem
per: ſed ad aliquod tēpus determinatū: puta cū locus et tem=
pus adeſt qđ dicūt ꝙ eſt indeterminatū. ſcꝫ quando locus vel
tempus aderit: et ꝙ eccleſia determinauit id tēpus in determi=
nando ꝙ ↄfeſſio debeat fieri ſemel in anno: per. c. Dis vtriuſqꝫ
ſexus. et ideo dicunt ꝙ nō eſt trāſgreſſoꝛ quis ſiue omittat ſiue
differat confiteri vſqꝫ ad annum. Reſpondeo ⁊ dico ꝙ id tem=
pus eſt determinatum: quia eſt tempus primo oblatum contri
to quantū ad euitandū periculum: et ad ſecuritatem anime: vt
dictū fuit. et dico ꝙ eccleſia nō determinauit id tēpus per id. c.
ōis: ſed ſolum appoſuit penas cōtra negligentes ſcđm Inno. ⁊
Jo. anđ. in di. c. omnis. vel ſolum propter percipiendā cōmuta
tionē in paſcha. illud ſtatutū fuit ſcđm ſctm̄ Tho. predicta diſt.
qui dicit ibi ꝙ per illam decretalem eccleſia non indulget dila=
tionem: ſed ꝓhibet negligentiam in maioꝛi dilatione: et dicit ꝙ
non eſt ex indulgentia eccleſie ꝙ aliquis nō teneatur ad ſtatim
confitendum: ſed ex natura precepti affirmatiui: et ꝙ eccleſia ꝑ
illam decretalem non determinauit tēpus: nec dedit licentiam
alicui permanendi in peccato: nec differendi confeſſionē vſqꝫ
ad illud tēpus quadrageſime ꝙ vltra ea q̄ ſupradicta ſunt/ qꝛ
hic eſt maioꝛ vis huius puncti. adhuc probo iſtis rationibus.
Primo quia eccleſia que ſtatuit. c. omnis: ſtatuit etiam ꝙ pec=
cans cōpellatur ſtatim ad penitentiā. vt in. c. predicādū. xxij.
q. j. et in. c. ad audientiā. de ſpon. ⁊ ſine dubio ſtatim ante illud
tēpus quilibet tenetur. et pōt cōpelli ad penitentiā in peccatis
manifeſtis: ſm doctoꝛes in ꝑdictis iurib⁹. et no. glo. in ſumma
j. di. v. et ita intelligit ibi glo. c. ille tex. j. di. iij. ſed ſi illud. c. licen
tiam differendi daret in manifeſtis daret: qꝛ nedū in occultis/
ſed etiā in manifeſtis habet locū illa decretalis. ſm. Jo. an. ibi
ſup parte. ſolus. et probat᷑ ꝑ tex. ibi. cū ibi dicat tex. omnia pctā:

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſed hoc nõ põt eſſe ꝑ id qđ dictũ eſt: ergo nõ dat in aliquib⁹ lice
tiam. differendi. ¶ Scđo: q2 moriens ante quadrageſimã etiaȝ
contritus: ⁊ cũ quocunqȝ propoſito ſi nõ agit penitẽtiã vt eccle
ſia mandat: iudicat᷑ decedere in peccato mortali/ vt eſt tex. cuȝ
glo. in. c. nec apud altare. lxxxviij. di. ergo illa decre. nõ dat licẽ
tiã differendi ꝯfeſſionẽ. ¶ Tertio: q2 ordinata ad vnũ finẽ non
operant᷑ aliũ: vt in. c. cũ dilect⁹. de ordi. cogni. in fine. ſȝ illud. c.
oĩs: fuit ſtatutũ ꝓpter negligẽtes vel propter percipiendam cõ
munionẽ in paſcha vt eſt dictũ: ergo non operat᷑ deſignationẽ
tẽporis vel licẽtiam differendi cõfeſſionẽ. ¶ Quarto ꝓbat᷑ per
ipſam decretalem omnis. et per id quod ibi no. Jo. an. in ver-
bo ſaltim ſemel. vbi dicit Jo. an. ꝙ hec ſonant illa verba ac ſi di
cat: quia ſepius homo cadit: eſſe ſepius confitendũ. vt in. c. ſe-
pties. j. diſt. iij. et. c. ſequentibus: ſed adminus ſemel hoc faciat:
ergo clare patet ꝙ non dat licentiam differendi confeſſionem.
¶ Quinto ꝓbatur ſic. decre. oĩs: nõ loquitur in habentib⁹ pec
cata mortalia: et in hoc nihil diſpoſuit: ſed ſolũ habet locum in
his qui tantũ venialia peccata habẽt. ſcḋm Innocẽ. et Jo. an. in
dicto. c. oĩs: in parte ſemel. Et ꝙ ita debet intelligi neceſſario ꝓ=
batur: nam alias p̃ciperet impoſſibile et inutile: q2 nihil valet
confeſſio de mortali ſine contritione: et nõ eſt in poteſtate: ali=
cuius habere ꝯtritionẽ. item dum non poteſt deſerere pctm̃: in=
utilis eſt penitentia. vt in. c. ſalcibus. j. diſtin. iij. et totũ hoc. ſ. cõ
tritio et deſertio peccati habet venire ex gratia dei: q̃ gratia nõ
eſt in poteſtate alicuius: ergo neceſſe eſt ꝙ ita intelligatur. ſ. de
habentib⁹ tantũ venialia. Niſi dicamus ꝙ ꝓpter hoc p̃cipitur
confeſſio: q2 tempore confeſſionis conteruntur homines ⁊ nõ
ante vt plurimũ. Et ita quottidie accidit. ⁊ propter hec eſt ma=
gis neceſſariũ ꝙ confeſſio fiat frequenter. Et per iſta eſt reſpon
ſum ad illud argumentũ: et ad alia ſimilia argumẽta. Nam fa
teor ꝙ differens ꝯfeſſionem: nõ eſt tranſgreſſor quo ad pctm̃ et
quo ad incurrendũ penas illius. c. ſed propter hoc non ſequit᷑
ꝙ ſit ſecurus: ita ꝙ ſi interim moriatur: ſaluetur.
¶ Ad ſecundũ argumentũ in quo đr. ꝙ ſi ſtatim tenetur qs cõ
fiteri ex precepto quando habet copiam ſacerdotis: ſi non ꝯfi=
tetur ſtatim: peccat mortaliter: et eadem ratione in alio tempo
re: et ſic deinceps: ⁊ ſic multa peccata mortalia incurreret ꝑ vna
dilatione: qđ eſt inconueniens. Dico ꝙ argumentũ nõ ꝓcedit:

(c) 2007 Ministerio de Cultura

qꝛ omnia illa tēpora ponunť ꝓ vno tempore: ꝛ ideo non eſſet niſi vnū peccatū. ſm bonauen. ꝛ ſm qḋ notat glo. j. diſtin. v. in ſumma. ¶Et dico vt dictū eſt: ꝙ iſte non peccat moꝛtaliter vt trāſgreſſoꝛ. c. omnis: ſed peccat qꝛ contēnit vel negligit ſacramentum: vel qꝛ exponit ſe periculo moꝛiendi in peccato.

¶Ad tertiū argumentū in quo diciť ꝙ in. c. oīs: datur mandatū de cōmunicando: ſub eadē pena: ꝛ ꝙ ſicut non peccat obmittendo cōmunicare vſq; ad paſcha. eadē ratione nō peccat obmittendo cōfiteri. Dico ꝙ non valet argumentū: qꝛ magis eſt de neceſſitate ſalutis cōfiteri ꝗ̄ cōmunicare. ꝛ dico ꝙ verū eſt ꝙ non peccat obmittendo cōfiteri pctō tranſgreſſionis illiꝰ. c. ſed pctō: qꝛ negligit ſacr̄m et qꝛ exponit ſe periculo vt dictum eſt.

¶Ad quartū argumentū in quo dicitur: quia ſicut licitum eſt peccatoꝛi q̄rere ſacerdotem diſcretum ꝛ expectare. pari ratione licitū eſt querere et expectare tēpus idoneum ad penitendū et ſatiſfaciendū: et quod iſtud tempus idoneum ad penitēdum et ſatiſfaciendū eſt tempus quadrageſime. per illud capitulū. Ecce nunc tempus acceptabile. ¶Et ideo cōcludit ex hoc ꝙ ſine peccato poſſit quis expectare quadrageſimam. Dico ꝙ expectare tempus idoneum. ſ. quouſq; habeat ſacerdotem diſcretū ꝛ habentem claues: licitum eſt et etiam neceſſarium: ſed habito tali ſacerdote: non debet quis quadrageſimam vel aliud tēpus expectare: per illud: in quacūq; hoꝛa peccatoꝛ conuerſus fuerit: quia nō eſt certus ꝙ ad quadrageſimam accedet. immo in dubijs debet timere et p̄ſumere ꝙ nō accedet: et licet de quadrageſima dicatur ꝙ eſt tempus acceptabile: non pꝛopter hoc negatur qn̄ aliud tempus ante quadrageſimā ſit etiā acceptabile: ſcꝫ quandocūq; homo conteritur ꝛ habet copiam ſacerdotis. ꝛ licet ſine peccato tranſgreſſionis illius. c. poſſet expectare quadrageſimam nō tamen pōt expectare ſine periculo anime vt eſt dictū ꝛ pꝛobatū per ſupꝛadicta. ¶Ad reſpōſiones factas per pꝛedictos tenentes contrarium ad argumenta pꝛedicta doctoꝛū facta pꝛo parte mea qui reſponſiones cōmuniter concludunt ꝙ per contritionē cum illo pꝛopoſito quadrageſimali q̄libet delet peccatum ꝛ liberatur a moꝛbo ꝛ reſurgit ꝛ euitat diſcrimen intantū ꝙ ſi interim ante illud tempus quadrageſime ſubitanee moꝛeretur ſaluaretur. Dico ꝙ ſalua reuerentia cōtrarium eſt dicendum vt patet ex ſupꝛadictis: ſcilicet ꝙ per ſolam

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſed hoc nõ põt eſſe ꝑ id qð dictũ eſt: ergo nõ dat in aliquib⁹ licẽ
tiam. differendi. ¶ Scðo: qꝛ moriens ante quadrageſimã etiã
contritus: ⁊ cũ quocunq; propoſito ſi nõ agit penitẽtiã vt eccle
ſia mandat: iudicatur decedere in peccato mortali / vt eſt tex. cũ
glo. in. c. nec apud altare. lxxxviij. di. ergo illa decre. nõ dat licẽ
tiã differendi ꝯfeſſionẽ. ¶ Tertio: qꝛ ordinata ad vnũ finẽ non
operantur aliũ: vt in. c. cũ dilect⁹. de ordi. cogni. in fine. ſ; illud. c.
ois: fuit ſtatutũ ꝓpter negligẽtes vel propter percipiendam cõ
munionẽ in paſcha vt eſt dictũ: ergo non operatur deſignationẽ
tẽporis vel licẽtiam differendi cõfeſſionẽ. ¶ Quarto ꝓbatur per
ipſam decretalem omnis. et per id quod ibi no. Jo. an. in ver-
bo ſaltim ſemel. vbi dicit Jo. an. ꝙ hec ſonant illa verba ac ſi di-
cat: quia ſepius homo cadit: eſſe ſepius confitendũ. vt in. c. ſe-
pties. j. diſt. iij. et. c. ſequentibus: ſed adminus ſemel hoc faciat:
ergo clare patet ꝙ non dat licentiam differendi confeſſionem.
¶ Quinto ꝓbatur ſic. decre. ois: nõ loquitur in habentib⁹ pec
cata mortalia: et in hoc nihil diſpoſuit: ſed ſolũ habet locum in
his qui tantũ venialia peccata habẽt. ſm Innocẽ. et Jo. an. in
dicto. c. ois: in parte ſemel. Et ꝙ ita debet intelligi neceſſario ꝓ-
batur: nam alias ꝑciperet impoſſibile et inutile: qꝛ nihil valet
confeſſio de mortali ſine contritione: et nõ eſt in poteſtate: ali-
cuius habere ꝯtritionẽ. item dum non poteſt deſerere pctm̃: in-
utilis eſt penitentia. vt in. c. falcibus. j. diſtin. iij. et totũ hoc. ſ. cõ
tritio et deſertio peccati habet venire ex gratia dei: q̃ gratia nõ
eſt in poteſtate alicuius: ergo neceſſe eſt ꝙ ita intelligatur. ſ. de
habentib⁹ tantũ venialia. Niſi dicamus ꝙ ꝓpter hoc ꝑcipitur
confeſſio: qꝛ tempore confeſſionis conteruntur homines ⁊ nõ
ante vt plurimũ. Et ita quottidie accidit. ⁊ propter hec eſt ma-
gis neceſſariũ ꝙ confeſſio fiat frequenter. Et per iſta eſt reſpon
ſum ad illud argumentũ: et ad alia ſimilia argumẽta. Nam fa
teor ꝙ differens ꝯfeſſionem: nõ eſt tranſgreſſor quo ad pctm̃ et
quo ad incurrendũ penas illius. c. ſed propter hoc non ſequitur
ꝙ ſit ſecurus: ita ꝙ ſi interim moriatur: ſaluetur.
¶ Ad ſecundũ argumentũ in quo dr̃. ꝙ ſi ſtatim tenetur q̃s cõ
fiteri ex precepto quando habet copiam ſacerdotis: ſi non ꝯfi-
tetur ſtatim: peccat mortaliter: et eadem ratione in alio tempo
re: et ſic deinceps: ⁊ ſic multa peccata mortalia incurreret ꝑ vna
dilatione: qð eſt inconueniens. Dico ꝙ argumentũ nõ ꝓcedit:

(c) 2007 Ministerio de Cultura

q2 omnia illa tēpora ponunt̃ ꝑ vno tempore: ꝛ ideo non eſſet niſi vnū peccatū. ſm bonauen. ꝛ ſm qꝺ notat glo. j. diſtin. v. in ſumma. Et dico vt dictū eſt: ꝙ iſte non peccat mortaliter vt trāſgreſſor. c. omnis: ſed peccat q2 contēnit vel negligit ſacramentum: vel q2 exponit ſe periculo moriendi in peccato.

¶ Ad tertiū argumentū in quo dicit̃ ꝙ in. c. oīs: datur mandatū de cōmunicando: ſub eadē pena: ꝛ ꝙ ſicut non peccat obmittendo cōmunicare vſq3 ad paſcha. eadē ratione nō peccat obmittendo cōfiteri. Dico ꝙ non valet argumentū: q2 magis eſt de neceſſitate ſalutis cōfiteri ꝙ̄ cōmunicare. ꝛ dico ꝙ verū eſt ꝙ non peccat obmittendo cōfiteri pctō tranſgreſſionis illi9. c. ſed pctō: q2 negligit ſacr̃m et q2 exponit ſe periculo vt dictum eſt.

¶ Ad quartū argumentū in quo dicitur: quia ſicut licitum eſt peccatori q̄rere ſacerdotem diſcretum ꝛ expectare. pari ratione licitū eſt querere et expectare tēpus idoneum ad penitendū et ſatiſfaciendū: et quod iſtud tempus idoneum ad penitēdum et ſatiſfaciendū eſt tempus quadrageſime. per illud capitulū. Ecce nunc tempus acceptabile. Et ideo cōcludit ex hoc ꝙ ſine peccato poſſit quis expectare quadrageſimam. Dico ꝙ expectare tempus idoneum. ſ. quouſq3 habeat ſacerdotem diſcretū ꝛ habentem claues: licitum eſt et etiam neceſſarium: ſed habito tali ſacerdote: non debet quis quadrageſimam vel aliud tēpus expectare: per illud: in quacūq3 hora peccator conuerſus fuerit: quia nō eſt certus ꝙ ad quadrageſimam accedet. immo in dubijs debet timere et ꝑſumere ꝙ nō accedet: et licet de quadrageſima dicatur ꝙ eſt tempus acceptabile: non propter hoc negatur q̄n aliud tempus ante quadrageſimā ſit etiā acceptabile: ſcz quandocūq3 homo conteritur ꝛ habet copiam ſacerdotis. ꝛ licet ſine peccato tranſgreſſionis illius. c. poſſet expectare quadrageſimam nō tamen pōt expectare ſine periculo anime vt eſt dictū ꝛ probatū per ſupradicta. ¶ Ad reſpōſiones factas per predictos tenentes contrarium ad argumenta predicta doctorū facta pro parte mea qui reſponſiones cōmuniter concludunt ꝙ per contritionē cum illo propoſito quadrageſimali q̄libet delet peccatum ꝛ liberatur a morbo ꝛ reſurgit ꝛ euitat diſcrimen intantū ꝙ ſi interim ante illud tempus quadrageſime ſubitanee moreretur ſaluaretur. Dico ꝙ ſalua reuerentia cōtrarium eſt dicendum vt patet ex ſupradictis: ſcilicet ꝙ per ſolam

(c) 2007 Ministerio de Cultura

contritionē vbi quis ſtatim cū conteritur pōt ore confiteri ⁊ nō confitetur: non liberatur nec reſurgit a peccato: nec euitat diſcrimen: q2 non datur ſibi remiſſio peccatorum: nec dicitur habere contritionē: tum q2 cōtēnit ſacramentū preſens: tum q2 non habet votum confeſſionis verū ⁊ plenū et efficax qđ eſt neceſſarium: q2 ex quo contēnit ſacramentū pſens non iuſtificatur. ſm Bonauen. ⁊ ideo non ſaluaretur nec iret ſecurus ſi interim moreretur: qđ vltra ea q̄ dicta ſunt probatur etiam per. c. qui egerit. et per. c. baptizatus. j. di. vij. a cōtrario ſenſu. et per id qđ dicunt Inno. et Joan. in pdicto. c. oīs. vbi dicūt q2 cōtritio ſine cōfeſſione nō prodeſt ſi peccator hʒ tempus et copiā confitendi. argumento de leproſis ⁊ de lazaro. ⁊ argumēto. ca. in quacūqʒ hora. i. ca. di. ſm eos. Et probatur etiā q2 regula eſt q2 homicidiū caſuale imputatur alicui quando culpa pceſſit caſum. vt notat dñicus in. c. eos. l. di. Cum ergo iſte fuerit in culpa: non confitēdo ore cum poſſet imputari debʒ ei homicidiū anime ſue: quod ſecutū eſt caſualiter ex quo moritur in peccato mortali: et ſic non ſaluatur.

¶ Et ad aliud qđ reſpondetur ad illam auctoritatem. Accelera non tardes conuerti. et ad alias ſimiles auctoritates cōtrarias: dicendo q2 loquuntur de confeſſione cordis interiori. Dico q2 ille intellectus habet locū quando non habetur copia ſacerdotis. Sed quādo habetur ſacerdos ⁊ poteſt fieri cōfeſſio ſine ipſa/non eſt ſalus. vt notat archid. in. c. porro. in. §. alij ecōtra. ſupra ea. di. et i. §. ecōtra. i. ea. di. vt ſupra dictum fuit. vel poteſt dici q2 ille intellectus haberet locū in illo tēpore quādo nō erat facta inſtitutio confeſſionis. vt dicit glo. in. §. petrus. ſupra. ea. di. ſed hodie ex quo inſtitutio cōfeſſionis facta eſt: illud nō habet locum. Vel ille intellectus procedit in peccatis ſola volūtate cōmiſſis: que non tenetur quis cōfiteri ex pcepto. vt in. c. j. de regu. iuris: ſm Laurentiū et archi. in. c. predicādum. allegato. xxij. q. j. et notat Huguicius. et glo. in. c. ſi quē. de peniten. di. j. et in. ca. ij. j. q. j. vbi dicit glo. q2 peccata q̄ ſola volūtate committuntur/ſola volūtate delentur. vt ſupra dicto. c. j. de regu. iur. Vel illud habet locum in habentibus tantū venialia minora. vel id debet intelligi/q2 ſufficit confiteri deo corde: intelligendo ſemp mediante ſacerdote vel per ſacerdotē mediū. Vel id hʒ locū in pctis iam cōfeſſis ſacerdoti: nam illa ſufficit cōfiteri deo corde. vt ponit archi. iſtos tres intellectus in. c. vlti. infra. ea. di.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Deſtructis ergo p̄dictis contrariis manet probatū clare: q̄ .c.
Omnis vtriuſq; ſex⁹ non dat alicui licentiā differendi cōfeſſio
nē. Sed eſt factū pro habentib⁹ tantum venialia. vel propt̄ cō
munionem in paſcha vel negligentes punit. Et q̄ ille q̄ poteſt
confiteri ⁊ differt ⁊ confeſſionem cum illo propoſito q̄ in qua-
drageſima cōfitebit̄. Si ante illud tempus ſubitanee moritur
non ſaluatur cū ſtatim ex quo oportunitatē habeat debet cōfi-
teri ſi vult eſſe ſecurus. ¶ Nam etiā ſcdm ſupradictos partē cō
trariā tenentes quando aliq̄s timet periculū vt q̄ debet ītrare
et bellū vel mare vel quia grauiter infirmat̄ ⁊ cito quando of-
fert ſe oportunitas cōfitendi ⁊ non expectat̄ poſt maior oportu
nitas nec quantū ad tēpus nec quantū ad ſacerdotē: tūc tenet̄
quis ſtatim cōfiteri. ¶ Ex hoc ergo ſeq̄tur q̄d ſemp̄ in omni ca-
ſu debet q̄s ſtatim cōfiteri: nam quottidie tota etate noſtra in-
ter inuiſibiles hoſtes ⁊ pericula in hoc mundo gradiendū eſt:
⁊ ideo poſt baptiſmū ꝯfirmamur ad pugnā ⁊ ad agones ⁊ pre
lia mundi huius vt in cap̄. ii. infra de conſe. di. v. ⁊ ſic cū diabo-
lo continuū p̄lium habemus ex quo p̄lio habem⁹ timere coti-
die: necdum mortē ſpiritualem ſed etiam corporalē ſi in pecca
tis ſum⁹. vt in. c. epi. ⁊. c. audi. xi. q. iii. et notat glo. in. c. qua frō
te de appella. ⁊ in qualibet hora habem⁹ timere mortē: naʒ vt
dicit Seneca. Nihil ſibi quiſnā de futuro debet promittere. Id
quoq; q̄d tenet̄ p̄ manus extra fit ⁊ ipſam q̄ prim⁹ horā caſus
incidit. Et ideo dicebat ad Lucillum. Propera viuere ⁊ ſingu
los dies ſingulas vitas puta: nā q̄ hoc modo ſe aptauit cui vi
ta ſua cotidie fuit tota ſecurus eſt. vt idē dicit. li. ix. epiſto. cente
ſima. ⁊ vt ipſe dicit epiſto. xxx. Tunc trepidam⁹ cū prope mor
tem eſſe credim⁹: quādo eni ꝓpe nō eſt parata oibus locis oi-
buſq; mometis: Ideo nō mortē timem⁹ ſʒ cogitationē mortis.
ab ipſa eni ſemp̄ tantūdē abſum⁹ itaq; ſi timēda eſt mors ſemp̄
timēda eſt: q̄d enim tēpus morti exceptū eſt: ſtat q̄dē terminus
nobis vbi illū inexorabilis factor necceſſitas fixit. Sed nemo
ſcit noſtrū q̄ ꝓpe verſetur termin⁹: ſic itaq; formem⁹ animum
tanq̄ ad extremum ventū ſit nihil differam⁹ quotidie cuʒ vita
paria faciam⁹: ergo ſi quandocūq; mors timetur ſtatim confi-
tendū eſt: cū ſemp̄ timeatur mors: ſemp̄ ſtatim ꝯfitēdum ē. ma-
xime q̄ tēpore ſanitatis debet quilibet cōfiteri: ⁊ nō debet expe
ctare tēpus mortis vel infirmitatis: q̄ tunc non exiret ſecurus.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

vt dicit Augu. in. c. nullus expectet. j. di. vij. ⁊ ſm qđ dicit Boe. li. iiij. metro. iiij. Si mortē petitis propinquat ipſa: nec volucres remoraŕ equos. et Seneca prima tragedia. nemo tam dīues habuit fauentes ꝙ craſtinū ſibi poſſit polliceri. Et quando q̄s habet bonā oportunitatē cōfitēdi debet intelligere ꝙ poſtea non habebit maiorem oportunitatē. naꝫ regula eſt ꝙ in his in quibꝰ anime periculū vertiŕ dubia: in detentiorē partē debemꝰ preſumere. vt notat glo. in. c. vnico. de ſeru. Et forte oportunitatē aliā nunꝗ amplius habebit: ſm id qđ dicit Ouidiꝰ in lib. de faſtis. Oia ſunt hominū tenui pendentia filo: ⁊ ſubito caſu que valuere ruūt. Jdeo habita bona oportunitate: non debet quis amplius expectare: ſed debet ad cōfeſſionē ꝗ citius poterit feſtinare. Ex predictis ergo elicio duas p̄mas q̄ſtiones.

¶ Prima concluſio.

¶ Decretalis omnis vtriuſꝗ ſexus negligētes punit: et nulli licentiam differendi confeſſionem concedit.

¶ Secunda concluſio.

¶ Contritus nō valens confiteri: moriens ſaluatur: ꝙ valenti et differenti etiā cū quadrageſimali tantū propoſito in mortali morienti negatur. ¶ Et quāquā vltima pars huiꝰ ſecunde concluſionis tutior ⁊ ſecurior anime videatur: nimis tamē rigida eſt ⁊ ſcđm quod dñs ac dñs meus dōnus frater didacus de deça ſacre theologie excellentiſſimꝰ ⁊ maximus profeſſor digniſſimus preſul Salamātinꝰ magiſter altiſſimi ⁊ sereniſſimi principis dōni Joānis primogeniti et vniuerſalis ſucceſſoris omnium regnorum illuſtriſſimorum ⁊ sereniſſimorū regū Ferdinandi ⁊ Elizabeth chriſtianiſſimorū ⁊ inuictiſſimorū cōfeſſor et preſidens cōſiliarius eiuſdem principis viua voce ſ aſſeruit dictam ſecūdam ꝑtem ſecunde ꝯcluſionis eſſe cōtra cōmunem doctrinā theologoꝝ: tu tamē tene ꝙ etiam ego teneo ꝙ approbat ⁊ tenet ſacraſancta mater eccleſia concordis ⁊ cōmunis opinio omniū theologorū. et ita aſſero corrigo ⁊ emendo hanc ſecundam partem concluſionis prout omnes theologi et ſancti doctores tenent credunt ⁊ obſeruant.

xv. q̄ſtio. ¶ Circa octauū queſitū. hic intrat q̄nta decima q̄ſtio in ordine tabule. ſ. qui ſunt effectus cōfeſſionis: circa quod aduertendū

(c) 2007 Ministerio de Cultura

est ad effectus eius confeſſionis qꝛ ſunt magni fructus.
¶Et dico: ꝙ prim⁹ effectus cōfeſſionis eſt: ꝙ quis cōfitēdo plu
ribus ſacerdotibus de cōgruo ſe diſponit vt deus inclinet cor il
lius ad veram pniam vt ſic gratiam obtineat remiſſionis: ⁊ ita
pōt exponi capitulū quē penitet infra eo. ⁊ huic conſonat ꝙ ibi
dicit: tāto facili⁹ conſeq̄retur gratiaꝫ remiſſionis ſcd̄m Richar
dum in quarto ſenten. diſtin. xviij. ¶Secundus effectus cōfeſ-
ſionis eſt: ꝙ confeſſio adiuncta abſolutioni ſcd̄m quod eſt i vo
to penitentis liberat a culpa ⁊ pena eterna: ⁊ aperit paradiſuꝫ
ſcd̄m ſctm̄ Thomā in quarto ſententiarū. di. xvij. ¶Terti⁹ effe
ctus eſt: ꝙ in actu confeſſionis ⁊ abſolutionis gratia augetur ⁊
remiſſio peccatorū datur: ſi precedens dolor nō fuiſſet ſufficiēs
ad cōtritionē ſcd̄m eundem ſanctū Thomā eadē di. ¶Quart⁹
effectus eſt: ꝙ confeſſio per vim clauium in tantuꝫ diminuit pe
nam purgatorij: ꝙ remanet proporcionata viribus penitentis
in hoc mūdo viuentis: ita ꝙ ſatiſfaciendo ſe in hac vita purga
re poteſt ſcd̄m eundem ſanctum Thomam: ⁊ illam ſatiſfactio-
nem non pōt facere niſi de mandato ſacerdotis: vt in. c. multi-
plex. ſupra. ea. di. ¶Quintus effectus eſt ꝙ confeſſio hꝫ tantā
vim: ꝙ cōfeſſus et abſolutus minus in purgatorio punietur q̄ꝫ
cōtritus tantū. ſm eundē. ¶Sextus effectus eſt ꝙ confeſſio di-
minuit penā ex ipſa natura actus cōfitentis qui habet penam
erubeſcentie annexā ⁊ ideo quāto aliquis pluribus et pluries
de eiſdem peccatis cōfitetur tanto magis pena diminuit. Un-
de toties poſſet aliquis cōfiteri: ꝙ ab oi pena liberaretur. ſecun
dū eundem ſctm̄ Tho. quarto ſententiaꝝ. di. xvij. ⁊ hoc ideo ē
qꝛ in ſecunda abſolutione augmentū gratie cōfertur: ⁊ quanto
maior gratia recipitur minus de impietate p̄cedentis pcti ma-
net. et ideo minor pena purgatorij debetur. ſecundū eundē ſe-
quenti. di. xviij. Hoc tm̄ quod dictū eſt intelligendū eſt hoc mō:
ꝙ tunc iterata receptio dicti ſacramenti: illud operatur quādo
ſeruat reuerentia debita ſacramento: ſcilicet ꝙ iteretur cōfeſſio
adueniēte nouo motu deuotionis: vel noua erubeſcentia in pe
nitente reſpectu eiuſdē peccati: ⁊ per hunc modū toties poſſet
recipi ꝙ remitteret tota pena pctō debita: alias niſi p̄dicta reue
rentia obſeruet ſacramentū penitentie reſpectu eiuſdē pcti i nu
mero pluries receptum nō habet efficatiam ex vi clauiū ſecun
dum Richardū. prime diſtin. xviij. ¶Et ex ſupradictis patet

Primus effect⁹ cōfeſſiōis.

Secūd⁹ effectus.

Terti⁹ effectus.

Quart⁹ effectus.

Quitus effectus.

Sext⁹ effectus.

Attende ꝙ multū prodeſt pluries eadē peccata ꝯfiteri ad eternā gliaꝫ.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Attēde ꝙ maximā vtilitatē aie affert ꝙ pctā ſemel cōfeſſa q̄s pluries confitetur.

quantū vtilis ſit peccata ſemel confeſſa: iterū ⁊ pluries confiteri et ideo in dubio debet quis eadem pctā que confeſſus fuit iterato confiteri: nam licet Hoſtien. in ſumma. titulo de peniten. ⁊ remiſſio. in. §. an peccata ſemel confeſſa neceſſe ſit iterū confiteri: et tex. Jo. chriſoſto. in. c. Nō tibi dico. de peniten. diſtin. j. dicant ꝙ non eſt neceſſe: ꝙ ſemel ſacerdoti fuerimus ꝯfeſſi denuo confiteamur: niſi in caſibꝰ q̄ ponuntur per Hoſtien. ibi ⁊ ꝑ gloſam in dicto. cap̄. Non tibi dico. ſcilicet propter imperitiā ſacerdotis. Ut in cap̄. j. ⁊ in cap̄. Placuit de peniten. diſtin. vj. ¶ Itē propter contemptū ſatiſfactionis vt in cap̄. Si apoſtolꝰ. de peniten. diſtin. iij. ¶ Item propter enormitatem delicti ſi penitēs remittitur ad ſuperiorem vt in cap̄. Significauit. de peniten. et remiſ. Et in cap̄. Latorē. xxxiij. q. ij. ¶ Item ſcd̄m quoſdā propter diminutionē cōfeſſionis: vt cū quis habet plura mortalia ⁊ vnū confiteť vt in cap̄. Sunt plures. de peniten. di. iij. Et hoſtienſis addit quintū caſum generalem: ſcilicet in iſtis caſibus in quibus ſcd̄m quoſdā peccata dicuntur redire que tantū nō redeunt ex quo ſemel dimiſſa ſunt: vt idem Hoſtiēſis notat ibi in. §. ſequenti. Tamē vbicūq̄ dubium fuerit debet quis peccata ſemel cōfeſſa iterum cōfiteri/ tum propter maiorem ſecuritatem anime: tum ꝑpter ſupradictas vtilitates ꝯſequēdas. ¶ Et ex ſupradictis patet ꝙ ſi aliquis propter obliuionem non fuit confeſſus aliquod peccatum: licet ſacerdos abſoluat ab oblitis: ſi poſtea recordatur illius peccati debet ſpecifice cōfiteri: qꝛ illud peccatū nunq̄ fuit ſpecifice confeſſus ⁊ ſic in illo non dicitur iterare ſed nunc de nouo cōfiteri: ⁊ ideo abſolutio ſacerdotis prodeſt in oblitis quādo nūq̄ amplius penitētes recordātur de ipſis: ſed ſi recordantur nō habet effectuz abſolutio que fundatur ſuper ipa obliuione: qꝛ cōfeſſione ceſſante ceſſat abſolutio: vt eſt tex. in ſimili. in. c. Eos de ſen. excō. lib. vj. Quia ceſſante cauſa ceſſat effectus vt in. ca. Cū ceſſante. de appellat. Et idem eſt dicendū in abſolutione generali que fit in miſſa vel in ſermone per quā dimittūtur peccata mortalia oblita. vt notat hoſtienſis in. ti. de penitē. ⁊ remiſſio. in ſumma ſua i. §. de q̄bus peccatis. Et dixi in repetitione orationis vbi tractatur de miſſa ⁊ de cōfeſſione: que fit in introitu miſſe: quia illud hꝫ locum quando amplius non recordareť. Sed ſi recordatur poſtea de peccato oblito tenetur cōfiteri per ſupradicta. ⁊ maxime debet

Attēde ꝙ ꝑ cōfeſſionē generalē q̄ fit in itroitu miſſe vł i fine ſ̄mo nis dimit

(c) 2007 Ministerio de Cultura

confiteri quando recordatur peccati obliti: qꝛ pro maiori parte tunc mor
hec obliuio peccati preuenit ex culpa penitentis: qꝛ diſtulit cō talia obli
feſſionem ⁊ non curauit diſcutere ⁊ reducere ad memoriā pec= ta.
cata que debuiſſet tenere i ſcriptis ſicut ſcribit pecunias ſibi de=
bitas. argu. ca. Qualis: in fine cum glo. fi. xxx. q. v. Et qꝛ obli=
uio peccati prouenit ex culpa penitentis non ꝓdeſt illa confeſ
ſio generalis: vt notat hoſtien. in dicto. §. de q̄bus peccatis. Et
ideo tunc neceſſaria eſt cōfeſſio ſpecialis ꝑ ſupradicta. Immo
de hoc qd̄ qui oblitꝰ fuit peccata: debet confiteri poſtq̄ recorda Attēde ꝙ
tur ⁊ debet dicere obliuionē. Eſt tex. cum glo. vlti. in. c. cū illorū pctā obli
de ſenten. excō. ibi. An confitenti obliuionē debet credi: ⁊ ſic pec ta poſt re
catum oblitum poſt recordationem quilibet confiteri debet: ꝙ cordatio
vltra ſupradicta ꝓbatur ſic. Nam certū eſt ꝙ ſine contritione nē debent
et confeſſione vel ſine altero ipſorum non pōt q̄s ſaluari. Tex. confiteri.
eſt in ca. Baptiſmi vincē. ad fi. de conſecratione. di. iiij. Sed de
peccato oblito nunq̄ aliq̄s fuit cōtritus nec confeſſus ſi poſtq̄
recordatur non conteritur nec confitetur: immo ſi aliq̄s poſtq̄
recordat̄ non cōfitetur ſpecifice peccatum oblitum contēnit ſa=
cramentū penitentie ⁊ ideo non pōt ſaluari. vt dicit tex. in p̄di=
cto. ca. Baptiſmi vicē. in fine ex quo iā non per ignorantiā nec
obliuionē ſed ex voluntate ſua non agit penitētiam de illo pec
cato contra notata ibi in tex. ⁊ in gloſa. Nam tex. ibi dicit. Cū
enim ex voluntate: alterū ſcilicet vel contritio vel confeſſio de=
fuerit reatu hominē inuolui. ⁊ glo. ibi i parte ex volūtate dicit.
Secus ſi ex ignorantia nā tunc excuſaretur tam diu q̄diu du=
rat ignorantia et non plus. j. q. j. cap̄. ꝙ pro neceſſitate.

¶ Sunt et aliȷ effectus magni ipſius confeſſionis: nam valet Attende
confeſſio propter erubeſcentiam et propter fidem quam pecca ad alios
tor exercet in confeſſione/ quia per hoc oſtendit ſe credere ab= effectꝰ cō=
ſoluendi et ligandi poteſtatem datam eſſe ſacerdotibus: vt in feſſionis.
cap̄. Quodcunq̄ ligaueris. xxxiiij. q. j. Valet etiam propter
humilitatem et obedientiam quam exhibet mandatis dei: dū
flectendo genua et iungendo manus humiliat ſe peccator co=
ram ſacerdote. Valet etiam propter gratiā q̄ ei confertur maxi
me per manus impoſitionem. vt. xxiij. q. iij. notandum. Quia
quaſi impoſſibile eſt quin deus reſpiciat frequenter confiten=
tem. Valet etiam ꝓpter interdictorum: ⁊ amiſſorum recupe=
rationem. Quia ſacerdos reconciliat gratie diuine et reſtituit

(c) 2007 Ministerio de Cultura

peccatorem ad ſacramentorum pticipationem. vt in cap. Mul tiplex. ⁊ in cap. Nonnulli. §. ea. di. ſcdm Joã. an. i pdicto. c. Dis.

xvi. qõ. ¶ Decima ſexta queſtio eſt. an ſit bonum facere elemoſynam ad redimenda peccata cõfeſſa. Circa quod dicendũ eſt: ꝙ obſeruatis alijs pluribꝫ que penitens debꝫ obſeruare de quibus latius infra dicetur pro pctis cõfeſſis redimẽdis elemoſynas faciat. vt in. c. Medicina et in. c. Medicamentũ infra ea. di. ⁊ i. c. Sane cauendũ. de peni. di. iij. ⁊ orationibus ⁊ ieiunijs inſiſtat: nã non ſufficit cõfiteri ⁊ mores in meliꝰ cõmutare: et a preteritis malis recedere: niſi etiã de his q̃ facta ſũt ſatiſfaciat dño per penitentie lamenta vel dolorẽ: vel per humilitatis gemitũ: per contriti cordis ſacrificium cooperantibꝰ elemoſynis ⁊ ieiunijs. vt in. c. Non ſufficit. de penitẽ. di. iiij. Et tunc manet ſpiritus ſanctus in eo quãdo elemoſynis orationibus ieiunijs ceteriſq; fructibus ſpiritus inſiſtere deſiderat. vt in cap. querendũ i fi. de penitẽ. di. ij. Ja. doctor. Ex q̃bꝰ manifeſte ptꝫ ꝙ ad redimenda pctã cõfeſſa nimis proſunt lamenta dolor gemitꝰ humilitatis contritio cordis elemoſyne orationes ⁊ ieiunia: que fiunt tempore penitentie ⁊ poſt in ſtatu gratie. Jacobꝰ doctor.

xvij. qõ. ¶ Decima ſeptima q̃ſtio eſt. An ſit bonũ ꝯfiteri quolibet anno et recipere ſacramentũ eucharistie in paſcha indubitatũ ẽ. Sꝫ qualiter fiendũ eſt. Circa qõ dicẽdum eſt. Quod penitẽs quolibet anno tenetur cõfiteri omnia ſua peccata ꝓprio ſacerdoti. vt in. c. Omnis vtriuſq; ſexus de peni. ⁊ remiſſio. vel fratri p̃dicatorum vel minoꝝ electo. Ja. doctor. Per ſuos miniſtros: priores: prouinciales ⁊ vicarios: ⁊ generales ⁊ prouinciales miniſtros ⁊ cuſtodes: ⁊ ep̃is ⁊ dioceſanis preſentato ad cõfeſſiones audiendas: dum tamen iſti ſic electi ⁊ p̃ſentati ſint ſufficientes idonei vita ꝓbati diſcreti modeſti atq; periti ſcdm formam clementini. dudũ. in. §. Statuimꝰ. de ſepultu. Jacobus doctor. Et in paſcha reuerẽter euchariſtiã ſuſcipiat: vt in dicto. c. Omnis. ⁊ hoc ad minus. nã ſi potuerit melius erit ꝙ ter in anno cõmunicet. ſ. in paſcha ⁊ penthecoſtes et natale dñi. vt in. c. et ſi non frequentius. de conſe. di. ij. ſi mens in affectu peccandi non ſit. nã habentes volũtatẽ peccãdi magis grauãtur euchariſtie perceptione q̃ꝫ purificãtur vt in. c. quotidie ea. di. Et caueãt hoies religioſi ne clericis vel laicis ſacramentũ euchariſtie nõ habita ſup hoc preſbyteri parochialis licẽtia ſpeciali miniſtrare p̃ſu=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

mat: alias excōicationis ſentētiam ipſo facto incurrūt dūtaxat pſedem aplicam abſoluendi quos etiā locoꝝ ordinariꝫ excōicatos debent publice nunciare: donec de abſolutione ipſoꝝ eis fuerit facta fides nulla eiſdē religioſis ſupꝫ hoc exēptiōe vl alio ꝑuilegio ſuffragāte. vt eſt tex. in cle. Religioſi de ꝑuile. ꝛ ſufficit ꝙ quādo datur licēcia religioſo fiat ſpecificatio de ſacramento lꝫ nō exprimat nomē parrochiani vel nomē religioſi quando dat licēcia parrochiano vt euitet ꝑdicta pena. vt notat glo. i dicta cle. Religioſi. Ja. doctor. Et qꝛ ſupra dictū eſt ꝙ quilibet catholicus in quolibet anno in paſcha tenet recipere reuerēter ſacramētum euchariſtie ꝛ qꝛ circa diē perceptionis huiuſmodi ſacramēti an debeat fieri eadē die paſche vel reſurrectionis dñice vel in ſeptimana ſancta vel in die iouis cena vel infra octauas reſurrectionis eſt maxima altercatio textuū ꝛ gloſarū ꝛ doctorū. Circa quā altercationē ſedandā dictꝰ reuerēdus doctor genitor meꝰ poſuit maximam ꝛ longā additionē auctoritatibus iuribꝰ ꝛ rōnibꝰ fulcita q̄ et oīa dicta p textus ꝛ gloſas ꝛ doctores: circa ꝑdictū dubiū cum humilima reuerentia loquēdo maxime dicti genitoris mei credo eſſe ſupflua: ꝛ hoc eſſe deciſum p duo breuia Eugenij pape: tenoris ſubſequentis.

¶ Copia cuiuſdā breuis dñi pape Eugenij quarti. miſſi epiſcopo Licenſi. ſuper tempore cōmunionis fidelium.

Copia ꝑmi breuis.

Venerabilis frater: ſalutē ꝛ apoſtolicam benedictionem: a fide dignis perſonis nobis relatū eſt. quod in ciuitate Licij circa materiam generalis cōmunionis aſſumptionis videlicet euchariſtie ꝛ corporis dñi noſtri ieſu xp̄i per diuerſos ꝑdicatores vario populo denunciata ſunt: ꝓpterea in mentibꝰ perſonarum vtriuſqꝫ ſexus varie opiniones ſuborte ſunt q̄ detrimentū atqꝫ periculum animarum eorundem parere poſſent. ¶ Cum autē ad nos ꝑtineat ſaluti animarū ꝓuidere vt omnis peccati atqꝫ ſcandali materia de medio tollat. volumꝰ ꝛ fraternitati tue harū ſerie ꝑcipimus ꝛ mandamꝰ quatenus a dictis predicatoribꝰ ſi in ciuitate Licij preſentes fuerint: vel a dicta ciuitate parū remoti ſunt aut ab alijs predicatoribꝰ auctoritate noſtra certis diebꝰ ad hoc cōuenientibus p te eligendis ꝛ deputandis eadē populo deuote declare facias. vt iuxta romane eccleſie ꝛ cōmunionē chriſtiani populi ritum atqꝫ cōſuetudinē fideles vtriuſqꝫ ſexus cū ad annos diſcretionis ꝑuenerint con-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

feſſione premiſſa in feſto paſchalis videlicet reſurrectionis dñi nr̄i ieſu xp̄i cū debita reuerentia ſumant eucharistie sacramētū idest corpus dñi noſtri ieſu xp̄i: de conſilio tamē cōfeſſoris ſiue ſacerdotis eoꝝ ex rationabili cauſa emanante dicte pſone communionem huiuſmodi preuenire aut differre poſſint. dūmodo parum temporis ſpacium preueniendo aut differendo interueniat. Et inſup volum⁹ vt in dictis p̄dicationibus hoc p̄ſens breue publice ⁊ ſolēniter populo p̄dicto legi facias: vt p̄dicationis huiuſmodi maiorē auctoritatē ⁊ efficaciam conſequantur. Datum Rome apud ſanctum Petrum ſub annulo noſtro ſecreto. Die ſeptima Aprilis/pontificatus noſtri anno. xv.

¶ Copia alterius breuis eiuſdem Eugenij: ſup dicta materia: quod fuit datum poſt ſupradictum.

Copia ſecūdi breuis.

EUgenius papa quart⁹ dilecto filio fratri Jacobo de primadicijs de bononia ordinis fratrum minorū ſuper fratres prefati ordinis: qui de obſeruantia nuncupantur in Italia vicario generali. Salutem ⁊ apoſtolicam benedictionem: fide digna relatione percipimus in ciuitate Licij non paruam per hec tempora fuiſſe excitatam ſeditionem de die debite perceptionis ſacratiſſimi corporis dñi noſtri Jeſu chriſti: ⁊ quod per aliquos religioſos ſit affirmatum: nō cōmunicātes actualiter in die reſurrectionis dñice mortaliter peccare: etiā ſi in die iouis ſancti ⁊ alijs quibuſcunq; diebus infra annū pluribus et frequētatis vicibus cōmunicaſſent: qḋ pijs auribus audire eſt moleſtum. ¶ Recolimus enim alias per quoddam noſtrū breue ſcripſiſſet venerabili fratri nr̄o ep̄o Licenſi: qḋ itelligebam⁹ ſatis factū eſſe: mirati itaq; ſumus ꝙ poſtmodū noua controuerſia reuiuiſcit: ſed inimicus hō ſemp ſupſeminat zizaniam. ¶ Nos igitur cupientes purgatum triticum in horreum dñi cōgregari: ⁊ inutilibus contentionibus finem dare: attendentes iuxta doctrinam beati Auguſtini: ꝙ ſolent circūſtantie ſcripturarum illuminare ſubſtantiam veritatis: ⁊ non ſolū adiacētia ſed etiam precedentia et ſequentia verba ſunt attendenda prudenti. cū dicat canon eccleſie. Omnis vtriuſq; ſexus: fidelis ſaltem: ſemel in anno confiteatur: ⁊ infra. Suſcipiēs adminus in paſcha euchariſtie ſacramentum: et ſeqtur: niſi de proprijs ſacerdotis conſilio ob aliquam rationabilem cauſam ad tēpus ab eius perceptione duxerit abſtinendum. Dicimus expreſſe

(c) 2007 Ministerio de Cultura

non eſſe intētionis legiſlatoris: animas illaqueare fideliū ſub
culpa mortali ad cōmunicandū: preciſe in die reſurrectionis: ſʒ
terminū ſtatuiſſe a paſcha cū dicit. Semel in anno / ⁊ infra ad=
minus in paſcha: niſi ⁊c. mens eñ magis ꝙ verboꝝ ſonus eſt
attendenda diſcretis. Intelligim⁹ itaqꝫ optimo iure ſatiſfactū
eſſe canoni: ſi i hebdomada ſancta vel infra octauas paſche re
ſurrectionis dñice: ſcḋm meliorē diſpoſitionē cōſcientie: eucha=
riſtie pignus accipiūt: et cū dño paſcha celebrent ad ſalutē. Et
huic ſententie oēs volum⁹: aquieſcere: quare deuotioni tue cō
mittimus: vt predicta vbi oportere intelligas populis nota fa
cias. Datū rome ⁊c. Et ſic manifeſte patet oībus opinionibus
altercationib⁹ doctoꝝ ⁊ gloſarum q̄ in iſta materia loquuntur
non obſtantib⁹: dictū dubiū et dictas altercatiōes ⁊ opiniones
eſſe determinatū ⁊ deciſas quēlibet catholicū ſatiſfacere iurib⁹
et rationibus dicentib⁹ debere cōmunicare in paſcha: ſcʒ illum
qui a die lune ſeptimane ſancte incluſiue vſqꝫ ad dominicā in
albis etiā incluſiue: et in quolibet dictoꝝ dierum in quibus po
teſt cōmunicari dici cōmunicari in paſcha: ſi cōmunicauerit in
aliquo dictorum dierum. Jacobus doctor Benauentanus.
¶ Decima octaua queſtio eſt. An ſit bonum pro redimendis xviij. qō.
peccatis: et penitentijs peccatorum recipere indulgētias. Cir=
ca quod dicendum eſt: ꝙ penitens poſtqꝫ obſeruauerit obſer=
uanda: de quibus dicetur in actibus penitentium: lucretur ⁊ ac
quirat omnes indulgentias quas poterit acquirere et lucra=
ri: implendo illa que impleri debet pro eis acquirendis et lu=
crandis. Et ſic poterit acquiri ⁊ lucrari indulgentias cōceſſas
in cle. vna de reliquijs ⁊ vene. ſancto Jo. do. ⁊ indulgentias cō
ceſſas per dictum Eugenium quartum. Omnibus intereſſenti
bus horis canonicis ⁊ miſſis et alijs diuinis officijs in vigilia
et feſto ⁊ octauario corporis chriſti et omnibus celebrantibus
vel aſſumentibus euchariſtiam: et facientibus per alios cele=
brari in dicto feſto ⁊ octauario ⁊ concomitantibus cum lumi=
ne et ſine lumine dictum corpus xp̄i in dicto feſto et alias cum
ducitur ad infirmos: de quibus in dicta bulla Eugenij quarti:
que litteraliter poſita eſt in volumine decretorum moralium
ſuper parte corpus chriſti. Et etiam indulgentias cōceſſas per
clementem et per alios Romanos pontifices: ſignanter per
ſixtum. iiij. viſitantibus limina apoſtolorum petri et pauli: de

(c) 2007 Ministerio de Cultura

viceſimo quinto in viceſimū quintū annum. ⁊ etiam alias indulgentias cruciate: et de pluribus alijs fiet quedam copilatio per ſe ⁊ imprimetur ad vtilitatem et ꝓfectum omnium catholicorum: vt omnes catholici diſcant qualiter poſſunt acquirere regnum dei: ſicut ſciunt ⁊ inquirunt plures modos acquirēdi pecunias et alia bona temporalia aliquādo forte in condēnationē animarū. Jacobꝰ doctor. nam licet glo. dicte cle. vnı. ſup parte confeſſionis dicat quis eſt vere penitēs ad lucrandū veras indulgentias ⁊ laudabimus. Tamē non eſt dubium ꝙ penitens q̄ obſeruauerit dicenda in actibus penitentiū vere penitens eſt: ⁊ illas ⁊ alias ſimiles indulgētias lucrari poterit. Nā precipue facit aliquem vere penitentē. ſ. preterita peccata plangere: et ꝓpoſitum non cōmittendi alia pctā hr̄e: ⁊ quod nō negligat ſatiſfacere. vt notat gloſa in dicta. §. ſed verba. et textꝰ in. §. ſiue autē. et in. c. inter hec. ⁊ in. c. iudas. cum capitulis ſequētibus. ⁊ tex. cum glo. ſup parte diſſimulat. in. c. penitentiā q̄ppe agere. de penitē. diſtin. iij. Debet ergo dictꝰ penitens lucrari indulgentias quas poterit: vel ad releuationem iniuncte penitentie. vel abſolutionem ſuperhabundantis penitentie. Nam tanto tēpore in purgatorio a pena releuabitur: in quanto tēpore fuerit ſibi facta indulgentia ſcd̄m ea que notantur per glo. et Innocen. et Jo. andre. et per alios doctores/ in. c. quod autē. de peniten. et remiſſio. Ja. doctor.

xix. q̄ſtio ¶ Decimanona q̄ſtio eſt: que in penitentia publica. Circa qd̄ dicendum eſt/ ꝙ publica penitentia eſt cū alicui iniungitur peregrinatio cum baculo cubitali ⁊ cū pera benedictis. vt. xxx. q. j. in. c. ſi quis ſacerdos: vel cum aliquo genere veſtis. vt i. c. ſi q̄s virorū. xxx. diſtin. et in. c. per ſymoniā. xlj. diſtin. ⁊ i. c. fi. xx. q. j. Et hanc penitentiam ſacerdos poteſt iniungere: cum non ſit ei prohibitum argumento. c. penitentes. l. diſtin. vbi hoc videtur expreſſum. ⁊ in. c. ſi quis preſbyter. xxx. diſtin. vbi hoc etiam eſt expreſſum. ⁊ in. c. in capite. l. diſtin. ⁊ in principio. ibi dum dicit tex. ſuſceperunt: et hec penitentia nō imponit͛ niſi pro graui crimine. vt in ca. ſacerdos. de peniten. diſtin. vj. Et hanc penitentiam ſedes apoſtolica nemini agēdam indicit niſi in eo loco in quo curia Romana reſidet: ⁊ tunc ſolū ꝓ homicidio et ſimilibus enormibꝰ criminibꝰ penitētiarij dn̄i pape faciūt penitētes nudos triduo vel plus vel minus incedere ꝑ oēs eccl̄ias ciui-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

tatis i q̃ ẽ curia et nõ alibi/ q̃ facto remittũt eos tũc ad ſuos epi ſcopos: vt conſideratis debitis circũſtantijs eis indicãt pniaꝫ ſalutarẽ. ¶ Uiceſima qõ eſt: q̃ eſt ſolẽnis penitentia? Circa qõ dicendũ eſt: ꝙ ſolẽnis penitentia eſt q̃ fit in tẽpore quadrageſi me cũ ſolennitate q̃ eſt in ꝑalegato capitulo i capite. l. di. ⁊ hec pnia a ſolo epõ imponit̃/ vt ibi habet̃: ⁊ ſic intelligit̃. c. acceden tibus. de exceſſi. ꝓla. ⁊. c. ꝓuenit. ⁊. c. ſequens. vj. q. j. licet littera dicat ibi de publica/ qꝛ ſepe in iure publica ponit̃ ꝓ ſolẽni ⁊ ecõ uerſo vt ibi notat̃. ⁊ in. c. ſi ille. l. di. ⁊ in. c. de penitentibꝰ. de ꝯſe. di. iij. Et hec penitentia imponitur ꝓ opreſſione filioꝝ: vt in. c. queſitũ. de peniten. ⁊ remiſ. ⁊ breuiter imponit̃ ꝓ oĩ vulgatiſſi mo crimine totã vrbem vel villã cõmouente: vt i ca. vlti. xxvj. q. vj. qꝛ notoria debent penitentes epõ publice confiteri. vt i ca. in actione. ⁊ in. c. ſequẽ. ⁊ in. c. quẽ penitet. in fi. de peniten. di. j. ¶ Circa qõ ſciendũ eſt ꝙ oĩs pnia ſolennis eſt publica ſed non econtra. Sꝫ circa hoc q̃ritur. nunq̃d ſimplex p̃ſbyter põt hanc pniam ſolẽnem indicere ꝗuis dictaꝫ ſolẽnitatem ꝑ ſe nequeat adhibere. ⁊ q̃dam dicũt ꝙ ſic argu. ꝓdicto. c. in capite. l. di. Sed ſpeculator tenet contrariũ: ⁊ iſta eſt v̾itas ꝙ ſimplex p̃ſbyter nõ põt hanc pniam indicere: etiã ſi haberet ab epõ ſpecialem pote ſtatem q̃ ad ꝑmam deiectionem eccl̾ie: ⁊ quo ad vltimã tradu ctionem ſiue recõciliationem in eccl̾ia: cũ prima electio et vlti ma introductio ſint ordinis epãlis ⁊ iuriſdictionis. vt i. c. vlti. in. §. j. ⁊. ij. xxvj. q. vj. ⁊ in. ca. cor epi. lxviij. di. ſꝫ ſi penitentia ſo lennis ꝑ aliquos annos vl' tempꝰ eſt duratura medie deiectio nes ⁊ introductiones ſolennis penitẽtis: poſſunt fieri ꝑ ſimpli ces p̃ſbyteros q̃ habeãt ſuꝑ hoc poteſtatẽ ſpecialẽ ab epõ. vt no. in dicto. c. de penitentibus. de conſe. di. iij. ⁊ in. di. c. in capite.

¶ Uiceſima prima q̃ſtio eſt: q̃ eſt pnia priuata? ⁊ eſt dicendũ ꝙ priuata pnia eſt que ꝓ occultis pctĩs imponit̃: q̃ ſunt p̃ſbytero confitenda: ⁊ ab eo eſt pnia iniungenda: vt in. c. p̃ſbyteri. xxvj. q. vj. ⁊ in. c. ſi peccauerit. ij. q. j. ⁊ fallit in caſibꝰ ſuperioribus reſeruatis: de q̃bus inferius plenius in iſto tractatu in actibus penitentiũ ⁊ in actibus confeſſorum habetur. Jo. doctor.

¶ Uiceſima ſecũda queſtio eſt q̃ ſunt pctã mortalia ⁊ q̃ venia lia. et quomodo peccatũ veniale efficitur mortale? Circa quod dicendũ eſt ꝙ peccata quedã dicũtur mortalia: quedã dicũtur venialia. ¶ Circa primũ dico ꝙ peccata mortalia quedam di

Marginalia: xx. q̃ſtio. — Attende an ſimplex ſacerdos poſſit imponere penitẽtiã ſolẽnem. — xxj. qõ. — xxij. qõ.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

cuntur mortalia ⁊ capitalia. ⁊ quedam dicuntur mortalia tm̄.
et capitalia ſunt vndecim. ¶ Primum eſt peccare in fide trini=
tatis.xxij.q.ij.c.j.et.xxxij.q.vj.qđ i oībus. ¶ Scđm eſt pctm̄ cō
tra naturā. vt.xxxij.q.vij. Flagitia. ¶ Tertium eſt homicidiuꝫ
qđ eſt terribiliꝰ oī peccato.l.di.placuit. ¶ Quartum eſt crimen
leſe maieſtatis.lxxix.di.ſiqs.vj.q.j. Siq̄ cum militibꝰ: et.iij.q.
v.accuſationibus. ¶ Quintum eſt crimen ſacrilegij.ſ. cum ali=
quis fregerit ecclias violenter.ij.q.j.in pmis.xvij.q.iiij.ſiqs in
atrio.et in.c.frater.et in.c.ſiqs ſuadente. ¶ Sextum eſt inceſtus
iij.q.iiij.conſanguineoꝝ.xxxv.q.iiij.de inceſtis et ea cauſa.q.
viij.opus ſalubriter. ¶ Septimum eſt cōſpiratio: vt in ca.cōſpi
rationum: et in.c.qđ cleri.⁊ i.c.ſi q̄ clericoꝝ.xj.q.j. ¶ Octauum
eſt adulterium: qđ eſt deteſtabile in vtroqꝫ teſtamēto. vt.xxxij.
q.vij.§.qđ in oībus.et ea cauſa.q.iiij.nemo. ¶ Nonum eſt fal
ſum teſtimonium: qđ lege diuina et canonica eſt ꝓhibitum. vt
ꝓbatˀ.xxij.q.iiij. Non piurabis: qđ eſt extractum de leuitico.et
vj.q.j. Quicunqꝫ: ⁊ de crimine falſi.c.j.et.xj.q.iiij.c. quiſquis.
¶ Jſta ſunt criminalia maiora accuſatione ⁊ dānatione digniſ
ſima.lxxxj.di.c.j. ¶ Decimum eſt crimen ſymonie: cui oīa cri=
mina pro nihilo reputantur. vt in.ca.tanta.de ſymo.⁊.j.q.vij.
c.fi. Eſt enim damnatum crimen in vtroqꝫ teſtamento, vt.j.q.j.
qui ſtudet. ¶ Undecimum eſt crimen vſure: qđ eſt deteſtabile
in vtroqꝫ teſtamento. vnde in ezechiele. Uſuram ⁊ oēm ſupha
bundātiam non accipietis. ⁊ Dauid querit. Quis habitat in
tabernaculo tuo: qui pecuniam non dedit ad vſuram: ad ideꝫ

Tertia pars.

de vſuris: quia in omnibus: ⁊.xiiij.q.iij.pleriqꝫ. ¶ Peccata vͦ
mortalia que non ſunt criminalia vel capitalia ſunt: ſuperbia.
Supbi em̄ patiunt̄ iſtas qualitates.ſ. vitium elationis: inferio

Attēde q̄ ſunt pctā mortalia ⁊ qualitates eoꝝ

res deſpicientes: et ſuperioribꝰ vel paribus ſatagunt dn̄ari. vn̄
in libro ſapientie. Jntollerabilis eſt oīs ſuperbus habitu ſup=
fluus: inceſſu pōpoſus: ceruix erecta: facies vaga: truces oculi:
de loco certat ſuperiori. Sentētias ſuas ⁊ verba et facta iactat:
et reuerentiam in obſeqo non obſeruat. ideo cōtra ſupbum ſcri
bitur Job.xx.ca. Si aſcenderit vſqꝫ ad celum ſupbia eius: ⁊ ca

Pria qō.

put eius nubes tetigerit: quaſi ſterquilinium in fine perdetur.
Ja.doctor.de quo ait propheta in pſalmo. Noli emulari. vidi
impium ſuperexaltatum et leuatum ſicut cedrus libani ⁊ trāſi
ui: et ecce non erat: ⁊ queſiui eum ⁊ non eſt inuentus locus eiꝰ.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Jacobus doctor. ¶ Secundũ pctm̃ mortale eſt inuidia: ⁊ dic
ꝙ inuidia eſt quedam arbor: cuius radix maliuolentia: cuius Scd̃a qõ
frondes ira et odium: cuiꝰ flores irriſio et deriſio: cuius fructꝰ
emulatio et detractio/ cuius folia liuor ⁊ palor: et quem aſpicit
deſpicit/ et quem deſpicit interficit et corrumpit. xix. diſti. ſcd̃m
xxiij. q. iiij. quam magnum. ¶ Tertium pctm̃ mortale eſt ira. ⁊ Tertia q.
an ira ſit mortale pctm̃. Circa qd̓ dicendum eſt ꝙ quedã eſt ira
perſeuerans: et iſta talis eſt pctm̃ mortale: vt dicit tex. in. §. Cri
minis appellatio: et in. ꝟ. alias ea demũ. xxv. diſtin. tamen ira
cundia eſt proprium nomẽ vicij ſiue criminis: ira vero eſt ipm̃ Attende
peccatum. Si vero ira non ꝑuenit ad conſenſum rationis: nec qñ ira eſt
perſeuerat ſed tranſit abſ ꝗ eo qd̓ ponatur in opere: peccatum peccatũ
veniale eſt: vt infra dicetur. ¶ Quartum peccatum mortale eſt mortale:
gula. Circa quod queritur: an ebrietas ſit pctm̃ mortale. Circa et qñ ve=
quod dicendum eſt: ꝙ ebrietas quandoꝗ non eſt peccatum/ ⁊ niale.
quandoꝗ eſt peccatum veniale: et quandoꝗ poterit eſſe pec=
catum mortale: ſcd̃m diuerſas conſiderationes. Unde poteſt
ebrietas tripliciter conſiderari. Quandoꝗ dicit̃ ebrietas paſ= Quarta
ſio: quandoꝗ actio. ¶ Quandoꝗ dicitur qualitas. Ebrietas queſtio.
que dicitur paſſio nõ eſt aliquod peccatum/ ſed eſt pena. ſ. obli
uio: que in ebrio cum iaceat ſemiuiuus et quaſi ſepultus: quia Pria. q.
ita afficitur vt nihil ſentiat/ ⁊ in hac ſignificatiõe accipitur. xv.
q. j. ſane. Et poteſt intelligi quando homo ſumit vinum et ne= Qñ̃o e=
ſciens potentiam vini: tamen bibit in tanta quantitate ꝙ ine= brietas
briatur. non tamen putabat nec erat ꝟiſimile quantitatem vi= nõ ẽ pec=
ni eſſe immoderatam: iſto caſu non eſt peccatum etiam venia= catum.
le: et ſic vino creditur proceſſiſſe in Noe. xxxv. diſtin. ſexto die.
et tenet ibi archi. Quandoꝗ ebrietas dicitur actio: et tunc dici
tur ipſe actus inebriandi. ſ. quo quis ſe inebriat: ⁊ iſte actꝰ quã
doꝗ eſt venialis/ quandoꝗ eſt mortalis. ¶ Venialis eſt cum Scd̃a qõ
quis ignorans vires vini parum bibendo inebriat̃. ¶ Morta
lis eſt cum ĩmoderate bibendo inebriatur: ⁊ etiam cum parum Qñ̃o e=
bibendo inebriat̃: ſi ex certa ſcientia hoc faciat: puta ſciens vi= brietas ẽ
res vini: ⁊ ꝙ modicum vinum inducit in eum ebrietatẽ: nihilo pctm̃ ve=
minus ipſe bibit: tunc etiã eſt mortale/ qꝛ talis vult in ebrietatẽ niale.
incurrere potius ꝙ̃ a vino abſtinere: ⁊ talis ꝓprie dicit̃ ebrius:
quia ſm̃ hoc ſciens et volens priuat ſe ſenſu rationis: quo ſer= Tertia q.
uitutem operatur et in peccata declinat: et ſic peccat morta=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

liter pi̇culo ſe cõmittens: ſm̃ Hug. ⁊ archi. i d.c. ſexto dic. xxxv.
distin. Ebrietatis vo qualitas: eſt habitudo mẽtis iiuſte. i. mala qualitas animi. ſ. qua hõ ita diſponit᷑: vt ſem p̃ ſit facilis ⁊ paratus ad iebriandũ: hoc vitiũ eſt mortale: ⁊ hoc dr̃ aſſiduitas inebriandi: q2 ex ea ita diſponit᷑ qs vt aſſidue velit inebriari: ⁊ de hac põt itelligi qđ hic dr̃: ꝙ ebrietas ẽ mortale ſi ſit aſſidua. i. aſſiduus habit⁹ inebriandi. ⁊ de iſta etiam põt intelligi textus in ca. eps̃. xxxv. di. vbi dr̃ ꝙ ebrietati inſeruiẽs eſt deponend⁹. Et ita ẽ dicendũ de crapula ⁊ cibo ⁊ de aliis ptinẽtib⁹ ad eſum carniũ: ſicut dictũ eſt de potu/ q2 crapula ptinet ad cibũ: ebrietas ad potũ: q2 imoderate comedens aſſidue ⁊ ſcienter: vt ſciat ſe ꝓuenire ad vomitũ: peccat mortalr̃. Si tñ ignoranter ⁊ non aſſidue: ⁊ non cũ intentione ſe crapulãdi: peccat venialit᷑. Differentiã aũt int᷑ crapulã ⁊ ebrietatẽ: ⁊ de deriuatione ⁊ ꝓpetate horũ nominũ ponit glo. vnica. in. c. a crapula ⁊ ebrietate. de vita ⁊ ho. cle. ¶ Quintũ pctm̃ eſt. ſ. accidia: ⁊ an accidia ſit pctm̃ mortale. dicendũ eſt ꝙ accidia eſt quedã triſticia agrauans: q̃ ita deprimit animũ hois: vt nihil ei agere liceat. Sicut ea q̃ accida frigida ſunt: ideo accidia iportat quoddã tediũ operãdi. ¶ Unde aut talis triſticia eſt ex eo ꝙ aliqs cogit eũ bene agere ⁊ implere opa virtutis q̃ facere non tenet᷑: et tũ non eſt pctm̃ accidia: aut triſtitia eſt circa illa q̃ iminent facienda ꝓpter deũ: et tunc põt eſſe pctm̃ veniale: et põt eſſe mortale. ¶ Unde ſi qs habet triſticiã de bono ſpũali ad qđ arcta᷑. ⁊ talis triſticia nõ ptingit vſq3 ad conſenſum rõnis ꝓpt᷑ imp̃fectionem actus: eſt pctm̃ veniale: ſicut in genere adulterii ꝯcupiſcentia: q̃ conſiſtit in ſola ſenſualitate eſt veniale pctm̃: ſi tamen ꝑuenitur vſq3 ad conſenſum rõnis: eſt pctm̃ mortale: ita et motus accidie cũ eſt in ſola ſenſualitate: vt quando eſt ꝓpter repugnantiã ſenſualitatis ad ſpiritũ: tunc eſt pctm̃ veniale. Quandocũq3 vo ꝑtingit vſq3 ad rationem que cõſiſtit in fuga ⁊ horrore ⁊ deteſtatione boni diuini: carne omnino contra ſpm̃ ꝑualente: tũc manifeſtum eſt ꝙ accidia eſt pctm̃ mortale ſm̃ Tho. ⁊ archi. in di. ſ. alias aũt. ¶ Sextũ pctm̃ mortale eſt luxuria: circa qđ querit᷑ an maritus cognoſcens vxorẽ peccet mortalit᷑ vel nõ: ⁊ eſt dicendũ ꝙ ſi maritus exact⁹ ab vxore eam cognoſcit nullũ pctm̃ eſt. vt in. c. Si dicat. xxxiii. q. v. Si vo maritus cognoſcat vxorẽ cauſa explẽde libidinis peccat mortaliter. vt in. c. Origo. xxxii. q. iiii.

Quõ ebrietas ẽ peccatu3 mortale.

Attende qñ dr̃ qs proprie ebrius.

Quita. q
Attende qđ ẽ accidia.

De pctõ accidie q̃ h3 tres q̃ſtiones.

Pria qõ.

Scđa qõ

Tertia q.

Peccatũ mortale ẽ luxuria.

Sexta q.

Septia queſtio.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Auaricia eſt ſeptimū pctm̄ mortale. Et ſic ſum expeditus. de prima q̄one. ſ. q̄ ſunt pctā mortalia pars. xxij. q̄onis. Scđa eſt que ſūt pctā venialia: ꝛ ē dicēdū ꝙ pctā venialia ſūt aſſiduus ocioſus ſermo: imoderatꝰ riſus: vel pctm̄ cure familiaris: ſilr̄ militia: mercatio: ꝓcuratio: ſiue adminiſtratio aliq̄ q̄ vix ſine pctō fiūt. vt de peni. di. ii. Falſas. ꝛ. c. Qualitas. dū tn̄ non con currāt circūſtantie q̄ agrauant iſta pctā: vt de venialibꝰ efficiā- tur mortalia. ¶ Itē non ieiunare ieiunia que ſunt ꝯſilij ꝛ nō pce pti. q̄ ieiunia cōſilij nō ieiunare eſt veniale pctm̄ Ja. doctor. vt eſt. iiij. feria. vt dicit tex. i. c. Jeiunia. de ꝯſe. di. iiij. iūcta. glo. i. c. de eſu carniū. ea. di. Jac. doctor. Itē nō ieiunare ieiunia ꝑſuaſa eſt veniale pctm̄ ꝑſertim cū ꝑmo ad hoc conſenſerit. Itē ſi i col- legio vel in loco aliquo ꝑticulari conſtitutū eſt ieiuniū: nō ieiu nare vel veniale pctm̄. Ja. doctor. Dum tn̄ tale ieiuniū non ſit de ſtatutis eccl'ie vel de. vj. fer. vt in dicto. c. Jeiunia. iūcta dicta glo. ꝛ i. c. Conſiliū de obſeruatione ieiunioꝝ. Jacobꝰ do. ¶ Itē ira nō ꝑſeuerans ſꝫ trāſiēs pctm̄ veniale eſt. Itē ſi q̄s bibit de vi no ꝛ inebriatᷣ nō ex ꝯſuetudine nec aſſidue: ignorās vires vini et qualitatē ſuā peccat venialiť. Itē accidia pctm̄ veniale eſt: ſi non ꝑtingit vſqꝫ ad conſenſum rōnis ꝓpť imꝑfectionē actꝰ: eſt pctm̄ veniale. Itē dicendū eſt de ꝯcupiſcentia q̄ ſi ſolū conſiſtit in ſenſualitate eſt pctm̄ veniale: ſi vō ꝑuenit ad conſenſum rō- nis eſt mortale. Itē ſermo ſupfluus etiā ſi ſit bonꝰ ſermo venia le eſt. Itē maledicentes peccant venialiť: quando inducuntur ad maledicendū ex quadā facilitate vel temeritate. Si tn̄ ma- ledicunt ex odio vel indignatione peccant mortalr̄. Itē ſi ꝑſta- tur ꝯſiliū alicui de vitando pctō veniali non obſeruās cōſilium peccat venialiť. Itē comedens die ieiunij añ meridiē que ē ho- ra debita non ex contēptu vel inobediētia peccat venialiť. Ja. do. Itē conſtitutꝰ in mortali pctō contritꝰ ꝛ confeſſus q̄ ad iniū ctam ꝑ pniam ſacerdotē incepit eam agere tale mortale efficiť veniale ꝑ contritionē. vt in. c. Si q̄s ſup hoc fundamētū iūcta glo. xxv. di. ꝛ in. c. Nullꝰ expectet. de peni. di. vij. Jaco. doctor. Et de alijs pluribus pctis venialibꝰ. vide in. §. criminis appel latio. ꝛ i. §. alias aūt ꝛ in. c. Qualis. xxv. di. ꝛ ibi ꝑ archidia. hu guiciū ꝛ dñicum ꝛ alios doctores pleniſſime. ¶ Tertia eſt qūo venialia efficiuntur mortalia: vel mortalia efficiuntᷣ venialia: iſtud clarū eſt ꝙ oia venialia ꝑ contēptū: per conſuetudinem:

Septimū pctm̄ mortale eſt auaricia.

Quarta ꝑs ē que ſunt pctā venialia.

Pria ps ē qūo venialia ef-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ficiuntur mortalia vel mortalia efficiunt venialia.

per vſum: ꝛ aſſuefactionē: ꝛ pſeuerantiā ipſoꝝ efficiunt mortalia. Mortalia vero p veram pniam ꝛ ſatiſfactionē ꝛ alia q̄ i vera pnia cōcurrere debent efficiunt venialia ſcōꝫ p̄dictos doctores in p̄dictis locis: nam certū eſt ꝙ pctā venialia dicunt triplicit. ¶ Primo dicitur pctm̄ veniale quaſi cito veniens ſine quo preſens vita difficile ducit: vt dicit textus ꝛ ibi docto. in. §. nomine autē. xxv. di. ¶ Scđo modo dicit veniale idest aliquā cauſam venie habens vt pctm̄ in patrē ꝛ in filiū ex infirmitate vel ignorantia: qꝛ tunc dr̄ veniale ad differentiam pcti in ſpm̄ſctm̄ ꝙ caret venia. Quandoqꝫ ꝛ tertio dicitur veniale omne pctm̄ mortale poſt contritionē. ꝛ dicit veniale: qꝛ eſt dignū venia: ꝛ ſic accipitur in. c. ſerpēs. de peniten. di. j. Et ſic apparet ſoluta. iij. qō quando peccata venialia efficiūtur mortalia: vel mortalia efficiuntur venialia. ¶ Et ex hoc reſultat alia. q. ꝛ. iiij. qualiter poſſunt tolli peccata venialia: ꝛ eſt dicenduꝫ ꝙ peccata venialia q̄ ſunt in meris terminis venialium. Primo tolluntur p cōfeſſionem factam laico vbi non ſunt mortalia: licet copia ſacerdotis poſſit haberi. Secundo tolluntur pctā venialia p orationē dominicam. Tertio p epiſtolam. Quarto p modicam ieiunationem. Quinto p aſperſionem aque benedicte. ſecundū ꝙ dicit glo. notabilis in dicto. §. criminis in parte facile. Sexto p benedictionem p̄lati deuote ſumptam. vt. j. q. j. dictū. ꝛ ca. maledicam. ꝛ. c. ſequēti. Septimo p confeſſionē generalem. vt de peni. di. iij. c. de quottidianis. Octauo per eleemoſynam. Nono per ieiuniū de pe. di. iij. ſane cauendū. Decimo p euchariſtiam deuote ſumptam de conſe. di. ij. cum omne. Undecimo per extremam vnctionē. vt in. c. vno de ſacra vn. Duodecimo p deuotā pectoris tunſionē. vt de pe. di. j. tres ſunt. Tredecimo p baptiſmum. vt in dicto. c. tres. Quarto decimo per cordis cōtritionē. vt in ca. fi. de peni. di. j. ꝛ di. vij. c. fi. ſcđm hoſtiē. qui hoc notat de peni. ꝛ remiſſio. c. oīs. ꝛ p archidia. in dicto. c. de quottidianis. predicta intelliguntur vt ſupradictū eſt ꝙ iſtis modis tollūtur venialia vbi nō ſunt mortalia: mortale eñ ſine veniale pōt dimitti ſed non econuerſo: qꝛ mortale exponitur charitati ꝛ veniale feruori charitatis ſublato priori tollitur poſterius ſed nō econuerſo. Ja. do. ¶ Si tamen ex contemptu omitatur ꝯfeſſio venialiū mortalia efficiuntur. vt tenet Vincēcius ꝛ Huguiciꝰ in di. §. criminis. vbi dicunt ꝙ tutius eſt ꝙ habens copiam ſacer-

Sexta pars. xij. qō ē.

Qualit poſſunt tolli pctā venialia.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

dotis ꝯfiteaṫ oia pctã venialia ꝛ mortalia ſacerdoti ꝛ iſtud ē te — Scda ps
nendũ. ¶Et ex hĳs etiam reſultat alia q̃ſtio quando q̃s dicaṫ — xxij. que=
peccare in ſpm̃ ſctm̃ iuxta illud: qꝛ ſi q̃s i ſpm̃ ſctm̃ blaſphemiã — ſtionis ē.
dicit: nec in hoc ſeculo: nec in futuro remittetur: ꝙ intelligendũ
eſt iſto modo q̃ peccat per impotentiam dicitur peccare in patrē:
qꝛ patri attribuitur potentia. xxiij. di. qꝛ eps. q̃ vero peccat p igno — Qũo q̃s
rantiam dicitur peccare in filiũ: qꝛ filio attribuitur ſcientia. xxiij. — dicaṫ pec
di. iuxta. ſed q̃ peccat ex contemptu dicitur peccare in ſpm̃ ſanctũ — care i ſpi=
vt ille q̃ eſt obſtinatus pctō: ꝛ illud dicitur irremiſſibile et non ita — ritũ ſctm̃.
de facili remittitur: ſicut p̃cedentia. ita tenet glo. exp̃ſſe in pte blaſ
phemiam in. d. c. qualis. ¶Et ſic remanet expedita. xxij. q. in or=
dine tabule huius tractatus q̃ ſunt peccata mortalia ꝛ q̃ venia
lia: ꝛ q̃uo pctm̃ veniale efficitur mortale: ꝛ mortale efficitur venia=
le. Ja. doctor. ¶Uiceſima tertia q̃ſtio eſt in ordine tabule qua — xxiij. q̃ō.
liter cognoſcetur pctm̃ grauiꝰ vel leuius vel qualiter cognoſcet
cõfeſſor: ꝙ vnũ pctm̃ ſit maius altero ad imponēdã pniam con
decentē pctō. ¶Circa ꝙ dicendũ eſt ꝙ dantur aliq̃ regule ad co
gnoſcendũ maioritatem vel minoritatē pcti. ¶Prima regula
eſt ꝙ ex maioritate vel minoritate pene q̃ a iure imponitur pro
pctō cognoſcitur ꝙ pctm̃ eſt grauius altero. v. vt in. c. non aufe=
ramus. xxiiij. q. j. ¶Scda regula ē ꝙ vbicũqꝫ aliq̃s pctm̃ habꝫ
aliquã q̃litatē illa q̃litas aggrauat pctm̃: vt pctm̃ q̃lificatũ di=
catur maiꝰ altero: iſta regula tradit p abbatē in. c. at ſi clerici. in
pri. ante. §. de adulterĳs. de iudicĳs dando itellectũ ad. c. at nõ
ab hoie. c. lj. ꝛ ſic poterit ꝯſiderare confeſſor qualē ꝛ q̃ntã pniaꝫ
debet iponere penitenti ex cõmiſſione pcti grauioris vel leuio=
ris ſcḋm dictas regulas ſicut dꝫ facere bonꝰ iudex / qꝛ ex ipoſitio
ne pene a iure inflicte vel ex q̃litate aggrauante delictũ vel cri=
mē iponet iudex penam corpalē grauiorē vel leuiorē p crimīe
vt i dictꝭ iuribꝰ ꝛ i. l. aut facta. ff. de penis. ꝛ i. c. nouimꝰ de ṽbo.
ſigni. ꝛ i. c. j. de homicidio. ꝛ i. c. p hũani. de homicidio. li. vj. ꝛ i
c. mulier. xv. q. j. de muliere que pmiſit ſe cognoſci ab aiali bru
to. Jacobꝰ doctor. ¶Uiceſima q̃rta q̃ō eſt i ordine tabule que — xxiiij. q̃ō
eſt ſatiſfactio pnie que ꝑpe dr̃ opis ſatiſfactio: ꝛ circa iſtam ptē
formaṫ tm̃ vna q̃ō. ſ. vtrũ poſſit fieri ſatiſfactio pnie p opa que
fiũt in mortali pctō. ¶Et p̃mo arguitur ꝛ vr̃ ꝙ ſic: qꝛ aliq̃ ſunt
opa q̃ nõ ſunt ſatiſfactoria niſi in ṽtute meriti xpi: ſꝫ illa nõ ſũt
opa facta in charitate: qꝛ etiam ſi filiꝰ dei nũqꝫ fuiſſet icarnatus

(c) 2007 Ministerio de Cultura

nec īcarnand⁹ tñ opa facta ī charitate eſſent ſatiſfactoria non ī meriti xp̄i virtute. ¶ Jtē totū bonū op⁹ eſt meritoriū in virtute bone intētionis ꝑ quā fuit inchoatū ergo ſilr ſi hō inchoet ſatiſ= factionem in charitate ꝛ peccet mortalit̄ añ cōplementū in vir= tute p̄ncipij totū reſiduū erit ſatiſfactoriū. Jtē de⁹ ꝓnior eſt ad miſerandū ꝙ̄ ad cōdēnandū: ſꝫ nullū malū de⁹ relinq̇t ipuni= tum: ǵ nec aliqđ bonū irremuneratū: ſꝫ opa facta ī pctō morta= li nō ſunt meritoria vite et̄ne: ǵ ne ſint irremunerata opꝫ ꝙ ſint ſatiſfactoria ꝓ pena debita culpe. ¶ Sꝫ ī contrariū arguit̄ nam apl's. j. cori. xiij. c. dic̄. Si diſtribuero in cibos paupeꝝ oēs facul tates meas ꝛ ſi tradidero corp⁹ meū ita vt ardeā: charitatē aūt non habuero nihil mihi ꝓdeſt. Jtē virt⁹ ſatiſfactionis ē operire pctōꝝ multitudinem: ſꝫ hoc eſt ꝓpriū charitat̄ſ. vt. j. petri. iiij. c. Charitas opit multitudinē pctōꝝ: ǵ nullū op⁹ extra charitatē eſt ſatiſfactoriū. ¶ Ad p̄dictā qōnē dicendū eſt ꝙ nō pōt fieri ſa tiſfactio ꝑ opa q̄ fiūt ī mortali pctō: de⁹ eñ cū bonoꝝ meoꝝ nō egeat opa hoīs non acceptat tāꝙ̄ remuneratione digna: nec tā= ꝙ̄ ſatiſfactoria: niſi acceptet opantē. vñ. ge. iiij. c. p̄us dr̄. Reſpe xit dñs ad abel. ꝛ poſt ſubiūgit̄ ꝛ ad munera ei⁹: ſꝫ nō acceptat hoīem exñtē in pctō mortali: qꝛ ī illo ſtatu eſt īimic⁹ dei. vt dicit tex. ī. c. ſunt plures. de pe. di. iij. ibi dū dicit tex. ſcio deū inimicū criminoſo. ꝛ ibi Hoſt. ꝯtra deū ē dū offendit pſeueranter. ǵ opa exñtis ī mortali pctō nō ſunt deo accepta tāꝙ̄ ſatiſfactoria: ſed ſine illa acceptatione ſatiſfactoria eē nō pñt. ¶ Ad p̄mū oppoſi tū dicēdū eſt ꝙ opa facta ī charitate nō ſunt ſatiſfactoria niſi in ꝟtute meriti xp̄i: ī quantū ex et̄na ordinatione diuina h̄re non poſſum⁹ charitatē ꝑ quā remittunt̄ pctā ſine ꝟtute meriti illi⁹. ¶ Ad ſcōm dicēdū ē ꝙ op⁹ inchoatū ī bona intentiōe meritoriū eſt in ꝟtute illi⁹: niſi interrūpat̄ ꝑ actū ꝯtrariū: ita vt illud qđ ſe quit̄ non ꝯtinuet̄ ad itentionē p̄mā: nec ꝭm actū nec ꝭm hītū fa cta aūt tali interruptione illđ qđ ſeq̄ret̄ actū contrariū non eſſe meritoriū ī ꝟtute p̄me intentionis. Satiſfactio aūt inchoata in charitate ꝑ pctm̄ mortale interrūpit̄. ita ꝙ illa opa q̄ ſequuntur non ꝯtinuant̄ ad p̄mā radicē. ¶ Ad tertiū dicendū ꝙ de⁹ nullū bonū relinq̇t irremuneratū q̄n aliquo mō remuneret. vñ ꝙ̄uis opa facta ī mortali pctō nō remunerant̄ q̄ntū ad remiſſionem ſeu dimiſſionē pene debite pctō ꝭm iuſticiā legis diuie. tñ remu nerant̄: vel quo ad tpalia vl' ī quātū diſponūt ad iclinādū au=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

res diuine mie ad opantē. Hec tñ remuneratio nō ē ex debito et
liberalitate diuine mie ſm Richar. in. iiij. ſentē. xv. di. Et ſic Ri
char. i ꝯcluſione tenet ꝙ nō pōt fieri ſatiſfactio ꝑ opa facta i pctō
mortali. idē etiā tenet ſctūs Tho. ea. di. xv. dicēs ꝙ cum ꝑ ſatiſfa
ctionē tolli debeat offenſa ꝑcedens: opꝫ ꝙ talis ſit modꝰ ſatiſ=
factionis q̄ cōpetat ad tollēdum offenſam. Offenſe autē abla=
tio eſt amicitie reſtitutio. ⁊ ideo ſi aliqd ſit ꝙ amicitie reſtitutio
nem impediat etiā apud hoies: ſatiſfactio non pōt eſſe: cū ergo
quolibet pctm̄ amicitiā charitatis impediat q̄ eſt hois ad deū:
impoſſibile eſt ꝙ homo de vno pctō ſatiſfaciat alio pctō retēto:
ſicut nec hō ſatiſfaceret q̄ pro alapa ſibi data ſe ei ꝓſterneret et
aliam ſibi daret. Hoc tñ addit idem. ſ. Tho. ea. di. ꝙ aliq̄ ſatiſfa
ctiones ſunt ex qbꝰ manet aliqs effectꝰ ſatiſfaciētibꝰ etiā poſtq̄
actus ſatiſfactionis tranſit: ſicut de ieiunio manet corporis de=
bilitatio: ex eleemoſynis largitis diminutio ſubſtantie: ⁊ ſic de
ſimilibꝰ. Et tales ſatiſfactiones in pctis facte nō opꝫ ꝙ iterētur
ſi ſatiſfaciēs iam penituit: q⁊ quātū ad id qđ de illis ſatiſfactio
nibus manet ꝑ penitētiā deo accepte ſunt. Satiſfactiones aūt
que nō relinquunt effectum in ſatiſfaciēte poſtq̄ actꝰ trāſit: opꝫ
ꝙ iterent̄ ſicut eſt de orone ⁊ ſimilibꝰ. Actꝰ aūt interior q⁊ tota=
liter tranſit nullo modo viuificat̄ ꝑ pniam ſequentē: ſed opꝫ ꝙ
iteret̄. Et ſic ſm ꝑdictos doctores concludit̄ ꝙ opa facta i pctō
mortali nō ſunt ſatiſfactoria: ⁊ hoc ꝓbat̄ expſſe ꝑ. c. in grauibꝰ.
iij. q. vij. et clarius. ꝑ. c. ſicut aplus. j. q. j. ⁊ hoc tenet archi. ſcdm
Raymundū ⁊ alios ſup glo. fi. in fine. in. §. vltimo. de peni. di.
iij. ꝙ verꝫ eſt ſi ſatiſfaciēs manet in pctō: ⁊ etiā ſi peniteat ſi nul=
lus effectꝰ manet i ſatiſfaciēte poſtq̄ actꝰ trāſit ſm ꝑdictū ſctm̄
Tho. ⁊ ſic qui vult ſecurus eſſe faciat ſatiſfactionē pro pctis de
quibus penitet exiſtens in charitate ⁊ nō in pctō nec in affectu
peccandi. Et ex his elicio tertiam concluſionem videlicet.

¶ Tertia concluſio.

¶ Per opera in mortali facta nō fit ſatiſfactio de peccatis
Et ſic per dei gratiam ſum expeditus de prima parte huiꝰ
tractatus q̄ eſt de penitentia: ⁊ de partibus penitentie.

¶ Sequitur ſecūda pars huius tractatus. ſ. de actibus penitentium.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ In qua ſecunda parte continẽtur queſtiones ſequentes.
¶ Prima qualiter debet eſſe diſpoſitus qui vult confiteri.
¶ Scd̃a queſtio eſt quos actus debet facere q̃libet penitẽs ad agendum perfectam penitentiam.
¶ Tertia qõ ē qb⁹ tenẽt ꝯfiteri oẽs volẽtes agere pniaꝫ cuiuſcũqꝫ ſtat⁹: grad⁹: ꝯditiõis: qualitatꝭ: ꝑeminẽtie ꝛ dignitatꝭ fuerit.
¶ Quarta queſtio eſt quomodo debet agi penitentia vera.
¶ Quinta q̃ſtio eſt quibus modis cõmittitur peccatum.
¶ Sexta q̃ſtio eſt qualiter cognoſcitur quis eſt vere penitens.
¶ Septima q̃ſtio ē de modo eligẽdi cõfeſſorẽ ꝛ quõ dꝫ eẽ diſpoſitus penitens tẽpore quo eligit ſacerdotẽ vel confeſſorem.
¶ Octaua qõ eſt qualis ꝛ quãtus ē ignis purgatorij vl' iferni.
¶ Nona qõ ē qualr̃ ſe dꝫ hr̃e penitẽs i vita ſua poſt pactã pniaꝫ
¶ Decima queſtio eſt an votum mulieris emiſſum abſqꝫ cõſenſu mariti ſit adimplendum.
¶ Undecima queſtio eſt quot ſunt ieiunia legitima.
¶ Duodecia qõ ē vſqꝫ ad quã horã ieiunãdũ ē i q̃dragesima.
¶ Tredecima qõ eſt q̃bus vicibus in anno ſit cõmunicãdum.
¶ Decima quarta queſtio eſt quibus diebus ante cõmunionẽ vel poſt ſit abſtinendum ab vxore.
¶ Decima q̃nta qõ ē a q̃ tẽpore incipit ieiuniũ penitẽtis vel alterius in .iiij. vel. vj. feria: vel in alijs dieb⁹ in q̃bus ieiunatur.
¶ Decima ſexta queſtio eſt in quo tempore debet penitens re=miſſionem vel indulgentiam accipere.
¶ Decia ſeptima qõ ē ad q̃d ꝓdeſt ſcire canones penitẽtiales.
¶ Decia octaua qõ ē an canones dicẽtes maritũ nõ debere ac=cedere ad vxorẽ diebus feſtiuis vel ieiunij loquant̃ de ꝯſilio.
¶ Decia nona qõ ē an canões dicẽtes maritũ nõ debere accedere ad vxorẽ trib⁹ dieb⁹ ante vel poſt cõionẽ loquant̃ de cõſilio.
¶ Uiceſima qõ eſt an canones dicẽtes cõicantẽ nõ debere comedere vſqꝫ ad tertiã horam poſt cõionem loquant̃ de conſilio.

Pria qõ. ¶ Prima q̃ſtio eſt in qua q̃rebat̃ qualiter debet eſſe diſpoſitus qui vult ꝯfiteri iuxta qd̃ q̃rit̃ ſi volẽs confiteri excõicat⁹ maiori vel minori excõicatione an excõicatione manente poſſit abſolui a pctĩs. Et ad iſtam q̃ſtionẽ breuit̃ dicendũ qd̃ ſiue iſte excõicatus ſit iuſte vel iniuſte dũ tñ teneat excõicatio: ſiue ſtet ꝑ eum qd̃ non eſt ab excõicatione abſolut⁹ ſiue non: nõ põt a ſacerdote abſolui a pctĩs ſuis excõicatione manente .p.c. quicunqꝫ. q. j.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

xxiiij q.j. qd manifeſtum eſt de illo q̄ iuſte eſt excõicatus ⁊ ſtat per eũ qd ab excõicatione non abſoluat: q2 talis act⁹ ē in pctõ mortali: de quo non penitet q2 ſniam eccl'ie cõtẽnit. De illo aũt qui eſt excõicatus iniuſte: ſed p eũ non ſtat qd non abſoluit nõ eſt ita clarũ q2 pdictũ decretũ. xxiiij. q. j. quicũq3. loquit de illis qui ab vnitate fidei vel ſocietate petri ſemetipſos ſegregauerũt qui aũt iniuſte excõicat⁹ eſt ⁊ facit poſſe ſuũ vt abſoluat: ſemet ipſum nõ ſegregat: tñ dicit Richard⁹. qd credit q̄ tales a pctis non poſſunt abſolui ab hoĩe: quãuis abſoluant: ſi vo penitent in iudicio dei: ⁊ dicit q̄ decre. ex cõſuetudine q̄ eſt optima legũ interpres ſic obſeruat vt tales non abſoluant: q2 pſumendũ eſt vt in pluribus quod iuſte excommunicati fuerunt: ⁊ q̄ niſi per eos ſtaret ab excommunicatione abſoluerentur: niſi interdũ teneant in excõicatione p longũ tempus ad graui⁹ puniendũ aliqd grande ſcel⁹ p quo fuit excõicat⁹. Cũ ergo ſacerdos ab=ſoluit in foro pniali aliquẽ. pmo dz ponere abſolutionẽ ab ex=communicatione q̄ a pctis. Cũ excõicat⁹ etiam minori excõi=catione non poſſit abſolui a pctis illa excõicatione manẽte q2 vt habet extra de cleri. excõica. nimis. ſi celebrat talis pceptione ſacramentoꝝ priuat⁹ eſt ſm Richar. in. iiij. ſen. di. xviij.

¶ Scda qd ē qs act⁹ dz facere qlibz penitẽs ad agẽdã pfectam pniã3 q̄ diuidit i duas ptes pncipales. In pma tractat q̄ dz cõſiderare pctor i ſe q̄ iducant eũ ad verã ꝯtritionẽ. In ſcda ꝯtinẽtur. xij. act⁹ quos vt dixi dz agere qlibz penitẽs. ¶ Prima ps q̄ pctor ꝯſideret illa q̄ iducũt contritionẽ ⁊ ſunt iſta. Primũ ē cogitatio cõmiſſoꝝ. ezech. xxxviij. Recogitabo tibi oẽs ãnos meos i amaritudine aie mee. Scdm ē pudor de pctis commiſſis. Naũ. iij. reuelabo pudẽda tua i facie tua. Tertiũ eſt deteſtatio pcti ppt cui⁹ vtilitatẽ pctor vtilis fact⁹ ē ⁊ abiect⁹: q2 q̄ peccat nihil ē: cũ pctm ducat ad non eſt. nã pctm nihil eſt. vt. j. di. ij. §. fi. Quartũ ē timor d die iudicij. vt. ſ. l. d. c. qd ē hoc. Quitũ eſt timor gehẽne pene. ad ro. vj. ſtipẽdia pcti mors. Sextũ eſt dolor de amiſſione prie celeſtis. apoca. iij. tene qd habes ne ali⁹ coronã tuã accipiat. Septimũ ē dolor de offẽſa creatoris. Octauũ ē triplex ſpes. ſ. venie q̄ pctm remittit. grẽ q̄ bene opat: glie q̄ remuneraf. vt i. c. ſerpẽs. ⁊ i. c. multiplex. ſ. ea. di. ſm Hoſt. i ſum. in eo. ti. ¶ Prim⁹ act⁹ eſt: q̄ penitẽs poſt iſtas conſiderationes diſponat ſe ad grãz cõtritionis faciẽdo oia bona opa q̄ poterit

Scda qd

Pria ps hui⁹ ſecũ de qſtionis.

Primus actus.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

vt deꝰ infundat ſibi grām ⁊ ꝯtritionē ⁊ fidē ⁊ charitatē per que
verā pniam agat. nam hō quandiu eſt in hac vita pōt facere
qđ in ſe eſt vt ſibi detᷓ a deo vera pnia ⁊ oi facienti qđ in ſe ē: deꝰ
dat pniam verā alꝫ eñ nō pulſaret hoīem vt faceret ꝙ i ſe ē.
vt dꝛ apo. iij. ego ſto ad hoſtiū ⁊ pulſo. ſm Richar. in. iiij. ſentē.
di. xv. et etiā vt de cōgruo ſe diſponat ad grām vt deꝰ iclinet coꝛ
eius ad verā pniam ⁊ obtineat grām remiſſionis ꝯfiteatᷓ plu
ribus ſacerdotibꝰ. ⁊ ita ſe diſponat ſm eūdē Richar. e. li. xviij.
di. nam quanto aliqs plura bona facit in pctō exñs tanto ma=
gis ad grām ꝯtritionis diſponitᷓ: qꝛ iter alia bona q̄ faciūt opa
facta ī moꝛtali pctō eſt iſtud. ſ. qđ diſponūt ad grām: ſm. ſ. tho.
pꝛedicta. di. xv. ⁊ eſt tex. in. c. falſas in fi. infra di. v. ¶ Secūdus
Secūdꝰ actus. actus eſt: ꝙ penitens oꝛet ad deū ꝓ magna contritione haben=
da vt dicit Inno. c. oīs. ꝰ. alꝫ. ⁊ laboꝛet vt habeat contritionem
maioꝛē quā hr̄e poterit dolendo de pctis cōmiſſis quāto ma
gis poterit vel ſaltē dolendo qꝛ tm̄ quantū dꝫ non pōt dolere:
⁊ ex fide opante p dilectionē doleat vt in. c. ſi aplꝫ. in fi. j. di. iij.
et ſolū doleat ꝓpt̄ hoc ꝙ deum offendat ⁊ ſic ex charitate lꝫ mo
dica: qꝛ ſi plus hr̄e nō pōt illa ſufficit ad vitam eternam hn̄dā.
vtꝫ no. glo. in. §. hic que de charitate. j. di. ij. p tex. in. c. talᷓ. j. di. iij.
nam tandiu aliqs vere penitet: ꝙꝫ diu ex charitate penitet: ſm
glo. ſumme ſup pte vera pnia. j. di. iij. alꝫ. ſi penitet ſolū vt eui=
tet mala tpalia non vere penitet. vt no. glo. in di. c. talᷓ. ⁊ habeat
votum ⁊ ꝓpoſitū confitendi ſacerdoti. nam ſine iſto voto ⁊ ꝓ=
poſito nō eſt contritio ſcđm archi. i. c. ꝑfecta. j. di. iij. cōiter oꝛans
vt ſupꝛa. ⁊ poſt ſic ꝯtritꝰ cū iſto doloꝛe ⁊ contritione ipſe ſe iudi
cet et damnet ad aliquam penam quam expoſcat ſibi impōni
vt in. c. iudicet ifra ea. di. ⁊ no. archi. in. c. poꝛro. ſupꝛa. ea. di. Et
ſup oīa q̄ vult vere penitere affectū peccandi deponat ⁊ a ſe to=
taliter abſcidat: ita ꝙ ꝓponat vlteriꝰ nō peccare. nam hoc ē pꝛi
cipaliter qđ facit verā pniam. vt no. glo. in. c. pniam. ſup pte
diſſi. ⁊ eſt tex. cū glo. in. §. ſꝫ vba. j. di. iij. ⁊ iſtud ē ꝙ pncipaliter
requiritᷓ in contritione: ꝙ ſit in ꝓpoſito vlteriꝰ nō peccandi. vt i
c. non pōt. ſupra ea. di. ⁊ in. c. pniam. ⁊ in. c. ille pniam ⁊ in. c. pe
nitentes cū. c. ſeq̄. j. di. iij. ſcđm Jo. an. in. d. c. oīs. ¶ Tertiꝰ actꝰ
Tertius actus. eſt: ꝙ penitēs faciat ſe abſolui ante oīa a quacūqꝫ excōicatione
maioꝛi ⁊ minoꝛi iuris vel hoīs ab illo q̄ pōt abſoluere cuꝫ ante
hoc non poſſit abſolui a pctis excōicatione manente vt dictum

(c) 2007 Ministerio de Cultura

eſt ſupra i. v. q̄ſtio circa cõfeſſionē: ⁊ ſcruteť caſus ĩ q̄bus q̄s in currit excõicationē ĩpo iuř. quos ponit ⁊ tãgit glo. ĩ cle. j. de ſen. excõ. ⁊ videat an ſit ligat⁹ ſnīa excõicationis a iure vel a ſtatuto vel ab hoĩe in aliquo caſu ⁊ a qualibet excõicatiõe faciat ſpālit ſe abſolui: ⁊ abſoluať etiã a pctõ ꝓ quo excõicat⁹ fuit habita cõ tritione ⁊ cõfeſſione de eo vt i. c. nemo cõtẽnat. xj. q. iij. ⁊ laboret penitẽs eẽ in vnitate eccľie. ita ꝙ nõ ſit ꝑ aliquam culpam ab ec cleſia diuiſus: q̄ꝛ niſi vnitas eccľie ſuccurrat niſi ꝙ deeſt pctõri ſua opationi ꝯpleať de manib⁹ inimici nõ eripieť aīa mortui. vt in. c. j. infra di. vj. ¶ Quart⁹ act⁹ eſt: ꝙ penitens fctã p̄dicta abſolutiõe ⁊ incorporatiõe ⁊ hĩta cõtritione votũ ꝯfeſſionis q̄d habuit ĩ corde ponat ĩ ope: ⁊ ſtatim ſtudioſe req̄rat ſacerdotem meliorẽ quẽ hr̃e poterit ⁊ ab eccľia nõ diuiſuꝫ. vt in. d. c. i. j. d. vj. ꝟ. ïõꝗ ⁊ p̄cipue q̄rat ſacerdotẽ hñtẽ claues ptãtis ⁊ diſcretiõis ⁊ ſciẽtie hñtẽ vſum clauiũ hoc ẽ nõ hereticũ: nec ſciſmatũ: nec ex cõicatũ nec ſuſpenſum: nec fornicatorẽ notoriũ notorietate fa cti vt ſupra: ⁊ ſi ſacerdotẽ hr̃e nõ põt ⁊ inſtat aliq̄d piculũ confi teať ꝓrimo laico vt ſit magis dign⁹ venia vt in. c. quẽ penitet infra. ea. di. ibi tanta itaꝗ. ⁊ ſi tale piculũ inſtat ꝙ tm̃ ſpaciũ nõ hꝫ vt q̄ꝛ timet obmuteſcere: petat pniam ⁊ reconciliationẽ ⁊ re quirat ꝙ voceť ad hoc ſacerdos: ⁊ ſi ſacerdos veniẽs inueniat eũ iã non valentẽ ꝯfiteri poterit ei pniaꝫ ⁊ recõciliationẽ ⁊ cõio nem dare ſi aſtãtes ꝓhibẽt teſtimoniũ de p̄dictis vt i. c. is q̄. ⁊ in c. ſi q̄s. xxvj. q. vj. ¶ Quint⁹ act⁹ eſt: ꝙ penitẽs cõfiteať ſacerdo ti ſic electo oĩa pctã ſua ſtans hũiliat⁹ flexis genib⁹ ⁊ iũctis ma nibus ⁊ capite ĩclinato ⁊ ore mõſtrato coraꝫ ſacerdote ſi maſcu lus eſt vt dictũ fuit ſupra ĩ effectib⁹ cõfeſſionis ⁊ ꝑ. c. ſi achab. in fi. j. di. iij. et ꝑ. c. quẽ penitet infra ea. di. ibi ora mõſtrante: ⁊ po nat ſe ĩ iudicio ſacerdotis ꝑatus facere ad mãdatũ ei⁹ ĩmorta lis futur⁹ q̄cq̄d faceret ꝓ differẽda morte moritur⁹. vt i. c. ꝯſide. j. di. v. ⁊ ſit ꝑat⁹ ſuſcipe ⁊ iplere magnã pniaꝫ ſi ſibi ĩpoſita fuerit vt ibi ⁊ i. c. iudicet. alı̃. q̄ꝛ de nullo pctõ ſiue ꝑuo ſiue magno põt plene ſine pnia q̄s purgari. vt i. c. null⁹ debite. ꝟ. ea. di. ⁊ recõmẽ det ſe ĩ or̃onib⁹ ipſi⁹ ſacerdotis: ⁊ petat ꝙ diſpẽſet cũ eo in aliq̄ quantitate moderate claue diſcretiõis nõ errãte vt i. d. c. quẽ pe nitet. ⁊ dictũ fuit ſupra in q̄nto circa ꝯfeſſione. ¶ Sext⁹ act⁹ eſt: ꝙ penitẽs deuote ſuſcipiat pniaꝫ ſibi iũctã ⁊ ipleat eã antea ꝗ̃ peccet vel habeat affectũ peccãdi mortalı̃: q̄ꝛ vt ſupra dictũ fuit

Quart⁹ actus.

Quitus actus.

Sextus actus.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

non pōt fieri ſatiſfactio per opa facta in mortali pctō ⁊ impleat totā pniaȝ: qꝛ ꝑ totū tēpus pnie ⁊ non aū remittit pctm̄ quo ad penā vt no. glo. i. §. ecōtra in fi. infra. ea. di. vnū tn̄ eſt ꝙ ꝑ mortē vel aliud ipedimentū q̄s non implet pniam: nullā penam ꝓpt hoc in alia vita patiet̃ ſm pe. ⁊ archi. in. c. talis. ſ. di. iij. Et ſi penitens religionē intrat/ nulla pnia eſt ei imponenda ꝓ pctis vt no. glo. in. §. his auctoritatibꝰ ifra. ea. di. ꝑ. c. admonere. xxxiij. q. ij. Et ſup oia reſtituat penitēs oia aliena iiuſte ablata alias nō veram ſed ſimulatā pniaȝ ageret vt in. c. ſi res. xiiij. q. vj. ⁊ in c. falſas. ⁊ in. c. fr̄es. di. v. ⁊ impoſita ⁊ ſuſcepta pnia ⁊ non ante fiat abſolutio ꝑ ſacerdotē vt no. glo. in cle. dudū de ſepul. ſuper parte audire. ⁊ dictuȝ fuit ſupra in ſeptimo q̄ſito. in ver. ſi uero pctōr.

Septimꝰ ¶ Septimꝰ actꝰ ē ꝙ penitēs vt citiꝰ ipetret veniā ⁊ totaliter deleat penā tpalē debitā ꝓ pctis pluribꝰ ⁊ pluries obſeruata reuerētia debita ſacramēto. ſ. cū nouo motu deuotionis ⁊ cū noua erubeſcētia reſpectu eiuſdē pcti. vt dictū eſt ſupra in. vj. effectu ꝯfeſſionis: cōfiteat̃ pctā iā cōfeſſa. ⁊ ꝑ hoc toties poſſet confiteri ꝙ ab oī pena liberaret̃ ſm. ſ. Tho. ⁊ Richar. vt ibi dictum fuit.

Octauus actus. ¶ Octauꝰ actꝰ eſt: ꝙ penitēs cōtinue teneat i memoria peccata iā ꝯfeſſa ad cōtinue ea flendū. vt in. c. nō tibi dico. i fi. ⁊ i. c. nunc aūt ſi recorderis ifra. ea. di. qꝛ recte penitēs q̄cquid ſordis eſt purificationē cōtradixit: dȝ abluere ſaltē lachrymis mentis: et etiā ſi poterit lachrymis corpis: nā ſatis durꝰ eſt cuius mētis dolorē oculi carnis nequeūt declarare: et ſciat ſe culpabilit̃ durū q̄ deflet dāna tpis mortē amici: ⁊ dolorē pcti nō oſidit in lachrymis: vt dicit tex. in. c. ſunt plures. in fi. ſ. di. iij. et ita cum lachrymis vel cū dolore mētis hēat cōtinue memoriā delictorū: qꝛ nullū iuenit̃ delictoꝝ tale remediū ſicut coꝝ cōtinua memoria: vt i. c. iudas. in fi. di. iiij. ⁊ ſepet ſe a negotijs q̄ nō pōt exercere ſine pctō ⁊ qōcūqꝫ odiū ⁊ rācorē dimittat ⁊ vigilijs ⁊ oꝛonibꝰ vacet vt in. c. falſas. et in. c. fr̄es. ſ. di. v. ⁊ in. c. ſunt q̄ arbitrant̃ ſupra ea. di.

Nonus actus. ¶ Nonꝰ actus eſt: ꝙ penitēs p̄dictis obſeruatis pro pctis cōfeſſis redimēdis eleemoſynas faciat vt in. c. medicia ⁊ ca. medicamētū ifra ea. di. ⁊. c. ſane cauēdū. ſ. di. iij. ⁊ oꝛonibus ⁊ ieiunijs inſiſtat: nā nō ſufficit confiteri ⁊ mores in meliꝰ commutare ⁊ a pctis malis recedere niſi etiā de his q̄ facta ſunt ſatiſfaciat dn̄o ꝑ pnie lamēta vel dolorē vel ꝑ hūilitatis gemituȝ per cōtriti cordis ſacrificiū cooꝑantibꝰ eleemoſynis ⁊ ieiunijs.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

vt in.c.nõ ſufficit infra ea.di.ꝛ tũc manet ſpũſſctũs ĩ eo qſi elee-
moſynis orõnibꝰ ieiunijs ceteriſqꝫ fructibꝰ ſpũs iſiſtere deſide-
rat.vt in.c.qrenda.j.di.ij.in fi. ¶Decimꝰ actus eſt/ꝙ penitens Decimꝰ actus.
quolibet anno cõfiteaꝛ oia pctã ſua ꝓprio ſacerdoti.vt i.c.ois
vtriuſqꝫ sexꝰ vel fratri pdicatoꝝ vl' minoꝝ electo ꝭm formã cle.
dudũ.de ſepul.ꝛ i paſcha reuerẽter euchariſtie ſacrm̃ ſuſcipiat
vt in dicto.c.ois.ꝛ hoc ad minꝰ nã ſi potuerit meliꝰ erit ꝙ ter i
anno cõicet.ſ.in paſcha ꝛ pẽthecoſtẽ ꝛ natale dñi vt in.c.ſi non
frequẽtius.de cõſe.di.ij.ſi mens in affectu peccandi nõ ſit:nam
hñtes volũtatem peccandi magis grauanꝛ euchariſtie perce-
ptione ꝙ̃ purificanꝛ vt in.c.quotidie.c.di. ¶Undecimꝰ actꝰ ẽ:
ꝙ pdictus penitẽs poſtꝙ̃ pdicta obſeruauerit lucreꝛ ꝛ acquirat
oẽs indulgẽtias quas poterit acqrere ꝛ lucrari iplẽdo illa que
impleri debẽt ꝓ eis acqrendis et lucrandis ꝛ ſic poterit acqrere
et lucrari indulgẽtias cõceſſas in cle.vnica.de reli.et vene.ſcõ.
et alias ſiſes nam lꝫ glo.dicte cle.ſup pte confeſſionis.dicat qs
eſt vere penitẽs ad lucrandũ veras indulgẽtias ꝛ laudabimꝰ.
tñ non eſt dubiũ ꝙ penitẽs q obſeruauit ſupra dicta vere peni-
tẽs eſt ꝛ illas et alias ſimiles indulgẽtias lucrari poterit.nam
hoc pcipue facit aliquẽ vere penitentẽ.ſ.pterita pctã plangere
ꝛ ꝓpoſitũ non cõmittendi alia peccata hr̃e ꝛ ꝙ nõ negligat ſa-
tiſfacere.vt no.glo.in dicto.§.ſed vba ꝛ tex.in.§.ſiue aũt.ꝛ in.c.
inter hec ꝛ i.c.iudas.cũ.c.ſeq.ꝛ tex.cũ glo.ſup pte diſſimulat.i
c.pniam qppe agere.j.di.iij.dꝫ ergo dictꝰ penitẽs lucrari indul
gentias qs poterit vl' ad reuelationẽ iniũcte pnie vl' ad ſolutio
nẽ ſupabũdantis pnie.nam tanto tpe i purgatorio a pena rele
uabiꝛ in qnto tpe fuerit ſibi facta idulgentia/ꝭm ea q notã.per
glo.ino.ꝛ io.an.i.c.ꝙ aũt.de pe.ꝛ re. ¶Duodecimꝰ actus ẽ: ꝙ Undecimus actꝰ.
pdictꝰ penitẽs ſic purgatꝰ imaculatũ ſe cuſtodiat ne ad ſordes
redeat mũdꝰ vt i.c.q admiſſa.j.di.iij.ꝛ ne ſit canis reuerſus ad
vomitũ:ꝛ ſus lota i volutabro luti.vt i.c.ſunt q dicũt.et i.c.irri
ſor.ea.di.et pmaxie hoc dꝫ facere.ſ.ſe imaculatũ cuſtodire et in
nocẽtiã et mũdiciã quã hꝫ ſeruare:qꝛ faciliꝰ ẽ alicui ſuare inno
centiã ꝙ̃ poſtea ꝯgruã agere pniam.vt in.c.repiunꝛ.i fi.j.di.iij.
et habeat i mẽte illud eccliaſti.v.Laui pedes meos quõ inqna
bo illos poſt ſic mũdatꝰ ad vlteriora ſemp tẽdat ne retro ad ea
q reliqt flectaꝛ vt in.c.pnia.j.di.ij.qꝛ magna eſt cõtra pctm̃ vir
tus pnie.cũ hoc tñ ꝙ penitẽs i eadẽ pnia pſeueret vt in pdicto

(c) 2007 Ministerio de Cultura

c.ſunt q̄ dicūt.i ſi.j.di.iiij.⁊ hoc oparꝫ p̄dicta vera pnīa ꝙ ad ba=
ptiſmum puri conarꝫ ducere pnīe vt in.c.ſunt plures.in ſi.di.iiij.
His obſeruatis poterit penitens eſſe cert⁹ de remiſſione pecca=
ti certitudine ꝓbabilis cōiecture: tūc aūt eſt ꝓbabilis cōiectura:
qñ hō fecit ꝙ in ſe eſt dolendo cōfitendo ſatiſfaciēdo ⁊ ꝓpoſituꝫ
cauendi habendo/⁊ qꝛ ſi p̄dicta obſeruanꝫ x̄a pnīa eſt ⁊ nunꝗ̄
caret pctōꝝ remiſſione vt in.c.adhuc.inſtat.j.di.iiij.ibi cum dicit
tex.de⁹ ſemꝑ p̄ſto ē pctā deſtruere ſed ſi vera pnīa aliqñ careret
peccati remiſſione deus nō eſſet ſemꝑ p̄ſto pctā deſtruere quia
hō ꝑ veram pniam quantum in ſe eſt remouet a ſe omne ꝙ reſi
ſtit deſtructioni peccati ſm̄ Richar. in.iiij.ſen.di.xiiij.⁊ qui ita
vt dictū eſt veraciter egerit pniam ⁊ ſolutus fuerit a ligamento
quo erat obſtrictus ⁊ a xp̄i corpore ſeparat⁹ ⁊ bene poſt pniaꝫ
vixerit ſicut ante pniam viuere debuit poſt recōciliationē qñcū
ꝗ defunctus fuerit ad deū vadit ad requiē vadit, regno dei nō
priuabiꝫ a populo diaboli ſeparabiꝫ: vt dicit Augu.c.ij.q̄ ege=
rit.j.di.vij. Et ex p̄dictis elicio quartam ꝯcluſionem videlicet.

¶ Quarta concluſio.

¶ Quāꝗ̄ difficile reputeꝫ verū penitentē inuenire: iſtū ex
paucis ꝯſiteꝫ ⁊ remiſſione viuēs: ⁊ reꝗ̄ defunctus nō caret.

EXpeditus de p̄ma et ſcđa q̄ōne ⁊ ſcđe partis hui⁹ tractat⁹
.ſ.qualiter debet eē diſpoſit⁹ qui vult cōfiteri ⁊ quos act⁹
debet facere q̄libet penitēs ad agendū perfectam penitentiam.

Tertia q. ¶ Seq̄tur tertia queſtio principalis.ſ. quibus teneñꝫ confiteri
omnes volētes agere pniam cuiuſcunꝗ ſtatus gradus: condi
tionis: qualitatis: p̄eminentie: dignitatis fuerint: ⁊ de peccatis
iſtoꝝ omnium in qua tres queſtiones continentur.xxxj.q.

¶ Prima queſtio eſt: cui papa debet confiteri.

¶ Secunda queſtio eſt cui debent confiteri cardinales.

¶ Tertia q̄ſtio eſt: cui debēt ꝯfiteri capellani ⁊ curiales ⁊ fami
liares pape ⁊ vnde habuit ortum iſtud nomen capellanus.

¶ Quarta queſtio eſt: cui debet confiteri patriarcha.

¶ Quinta queſtio eſt: cui debet confiteri archiep̄s ⁊ vtrū archi
epiſcopus poteſt vna hora eſſe in peccato.

¶ Sexta queſtio eſt: cui debet confiteri ep̄s et a quibus ep̄i ab=
ſtinere debent ⁊ de q̄bus eos opꝫ confiteri ⁊ ꝙ ſunt.xlvij. pctā
epiſcopoꝝ de quibus tenentur agere penitentiam.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Septīa qõ ē: cui dꝫ ꝯfiteri abbas ꝛ d̄ pctīs abbatū q̄ ſūt.xviij
¶ Octaua qõ ē: cui debēt cōfiteri mōachꝰ ꝛ moniales ꝛ d̄ pctīs monachoꝝ q̄ ſunt duodecim ꝛ in aliq̄bꝰ eoꝝ peccāt moniales.
¶ Nona q̄ſtio eſt: cui debent confiteri decani et de pctīs decanorum q̄ ſunt tredecim ibi cū dicitur cui debet cōfiteri decanus.
¶ Decima q̄ſtio eſt: cui debent confiteri archidiaconi et de peccatis archidiaconorum que ſunt.ix.
¶ Undecima qõ eſt: cui dꝫ cōfiteri archipreſbyter et de pctīs archip̄ſbytroꝝ q̄ ſūt.ix.ī q̄bꝰ peccare poſſunt archip̄ſbyteri ciuitatis et ſunt q̄nq꜒ ī q̄bus peccare poſſunt archipreſbyteri rurales.
¶ Duodecima queſtio eſt: cui debet cōfiteri prepoſitus prior.
¶ Tredecīa qõ ē: cui dꝫ cōfiteri ſacriſta vl' theſaurariꝰ ꝛ de pctīs ſacriſte ꝛ theſaurarij et ſunt.v.ī q̄bꝰ peccāt vel peccare poſſunt.
¶ Decima quarta queſtio eſt: cui debet confiteri magiſter ſcolarum et de peccatis magiſtri ſcolarum que ſunt.v.
¶ Decīa quīta q̄ſtio eſt: cui debēt cōfiteri ſcolares vel ſtudētes.
¶ Decima ſexta queſtio eſt: cui debet confiteri cantor et de peccatis cātoris que ſunt.iiij.
¶ Decima ſeptima queſtio eſt: cui debet confiteri canonicus et de peccatis canonicorum que ſunt.vij.
¶ Decima octaua queſtio eſt: cui debet confiteri doctor vel magiſter: et de peccatis doctoꝝ vel magiſtroꝝ que ſunt ſeptem.
¶ Decima nona q̄ſtio eſt: cui dꝫ cōfiteri aduocatꝰ: ꝛ de pctīs aduocatoꝝ q̄ ſunt.xj.et qualiter de illis pctīs debent ſatiſfacere.
¶ Uiceſima queſtio eſt: cui debent confiteri iuriſconſulti.
¶ Uiceſima p̄ma q̄ſtio eſt: cui debet cōfiteri p̄ſbyter parrochialis: et de pctīs preſbyteri parrochialis q̄ ſunt quattuordecim.
¶ Uiceſima ſcd̄a queſtio eſt: cui debet confiteri imperator: ꝛ de peccatis imperatoris que ſunt.ix.
¶ Uiceſima tertia queſtio eſt: cui debet confiteri rex: et de peccatis regis que ſunt.x.
¶ Uiceſima quarta queſtio eſt: cui debet cōfiteri dux; et de peccatis ducis que ſunt tria.
¶ Uiceſima quinta queſtio eſt: cui debet cōfiteri marchio.
¶ Uiceſima ſexta queſtio eſt: cui debet confiteri ſimplex miles et de peccatis ſimplicis militis que ſunt.vj.
¶ Uiceſima ſeptima queſtio eſt: cui debet confiteri mercator/et de peccatis mercatorum que ſunt.ix.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Uiceſima octaua queſtio eſt: cui debet confiteri ruſticus ꝛ de peccatis ruſticorum que ſunt. v.
¶ Uiceſima nona q̄ſtio eſt: cui debet confiteri puer dolicapax: et de peccatis puerorum dolicapacium que ſunt quinq̄.
¶ Triceſima queſtio eſt: cui debent cōfiteri ruſtici alibi commorantes hyeme vel eſtate cum pecoribus vel pecudibꝰ ſuis.
¶ Triceſima prima queſtio eſt: cui debent confiteri familiares archiep̄i vel ep̄i vel aliorum.
¶ Et p̄mo fuit q̄ſitū cui dꝫ cōfiteri papa nā ſupiorē nō hꝫ imo i terra tenet locū dei viuētis. vt i. c. vnico. §. j. ꝟ. porro. vt eccl'iaſtica bn̄ficia. et i. c. quanto de trāſ. ep̄oꝝ. nā dapa peccare pōt et grauiꝰ q̄ȝ aliȷ̄. vt i. c. ſi papa. xl. di. nā vt ibi dꝛ papa peccās multos pp'los ſecū trahit ad gehennā cū diabolo apd̄ inferos flammis ppetuis cruciādus i eternā ꝛ alioꝝ hoim cās deꝰ voluit p hoies terminari: ſꝫ ſedis iſtiꝰ p̄ſulē ſuo ſine q̄ōne reſeruauit arbitrio ſoluit beati Petri ap'li ſucceſſores celo tm̄ debere innocētiam vt dicit tex. in. c. alioꝝ. ix. q. iij. Et circa hoc dicas q̄ papa pōt ſibi eligere cōfeſſorē qualēcunq̄ȝ voluerit: nā in ꝯtentioſa iuriſdictione hoc receptū eſt. vt. ff. de iuriſ. oi. iudi. l. eſt receptū. ꝛ. c. nos ſi incōpetenter. ij. q. vij. Et multo fortiꝰ in voluntaria iuriſdictione ſe ſubmittere dꝫ cuilibet ſacerdoti: qꝛ quantū ad hoc q̄libet ſacerdos catholicꝰ tenet locū dei viuētis et loco dei pōt obſoluere penitentē. vt in. c. abſit. xj. q. iij. Et ſic etiā in foro penitētiali factus eſt papa minor et cōfeſſor maior. vt in p̄dictis iuribus. Et hoc innuit Chriſo. xl. di. multi ſacerdotes. ꝛ. c. ne pro dilatione. de peni. et remiſſio. ſm̄ Hoſtienſem.
¶ Scd̄o fuit q̄ſitū cui dꝫ ꝯfiteri cardinalis: nā iſti ſi derelinquāt acriꝰ puniri debēt cū pape aſſiſtāt: nā quāto aliq̄s ē pape ꝛ deo ꝓximior tanto magis peccat vt de peni. di. v. ca. cōſideret. ꝛ exēplo luciferi. vt de penitē. di. ij. c. p̄ncipiū. Et dicas q̄ cardinales ꝯfiteri debēt pape ſm̄ quoſdā. Sed dicendū eſt: q̄ ſi cardinalis abſens eſt cauſa legationis pōt eligere ꝯfeſſorē vt i p̄dicto. c. ne ꝓ dilatione. de peni. et remiſſi. Si p̄ſens eſt: diſtinguendum eſt inter pctm̄ publicū. vt illud pape ꝯfiteatur. et inter occultū vt illud ſufficiat penitentiario pape confiteri. Aliȷ̄ dicūt q̄ in vtroq̄ȝ caſu ſufficit penitentiario confiteri quo ad ſaluationē aīe non quo ad diſpenſationem quā penitētiariꝰ facere non pōt niſi de ſpeciali mandato pape ſicut curia tenet. ſm̄ Hoſtienſem.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Tertio q̄situ͂ fuit cui debe͂t co͂fiteri capellani ⁊ curiales: et illi qui ſunt de familia pape. Et dice͂du͂ e͂: q͂ illi q͂ ſunt cu͂ cardinalibus poſſunt de lice͂tia dn͂i ſui ꝯfiteri alijs: na͂ ipe dn͂s ipſoꝝ cura͂ hꝫ de ꝯſuetudine curie. Sꝫ dice͂du͂ q͂ penite͂tiario pape poſſunt oe͂s ſine aliqua licentia co͂fiteri / vt dictu͂ e͂ ſupra de cardinalibꝰ. Tertia q.

¶ Quarto fuit q̄situ͂ cui dꝫ confiteri patriarcha: breuiter dicendu͂ eſt q͂ ep͂i et ſupiores etia͂ non exe͂pti: et inferiores ep͂is exempti in occultis peccatis et etia͂ in grauibꝰ ⁊ publicis ⁊ leuibꝰ regulariter poſſunt ſibi eligere ꝓuidum ⁊ idoneu͂ confeſſore͂ etia͂ ſine ſuperioris licentia vt in p̄dicto. c. ne pro dilatione. licet aliqui illud capitulu͂ intelligant in exe͂ptis ⁊ remotis: dicentes q͂ illa dictio exe͂ptis determinat illud ep͂is ⁊ ſupioribꝰ ſꝫ iſtud no͂ eſt de mente illorum verboru͂ nec obſtat illud q͂ dicit͂ in p̄ncipio decretalis: ne ꝓ dilatione ⁊c. qꝛ illa cauſa fuit impulſiua no͂ finalis ſicut i. c. cu͂ infirmitas. §. j. de peni. ⁊ remiſſio. na͂ iſtud eſt ſpeciale priuilegiu͂ ep͂oꝝ ſicut illud de priuilegijs: q͂ no͂nullis. et de ſenten. exco͂. qꝛ periculoſum. lib. vj. na͂ cauſa finalis eſt periculu͂ animaru͂: q͂ pleru͂qꝫ immo frequenter cuilibet ep͂o imminet. na͂ vt euitentur multa p͂icula p͂mittitur ipſis ep͂is ⁊ ſupioribus q͂ ſibi poſſint eligere confeſſorem ⁊ ſic vnus alterum abſoluere p͂ôt vt de ſenten. exco͂i. c. duobus: ⁊ intelligas q͂ tale͂ debet ſibi eligere confeſſorem q͂ non ſit exco͂municatus et qui catholicus habeatur: ⁊ hoc ſeruato epiſcopis ⁊ ſuperioribus non exemptis et etiam inferioribus exemptis per ſpeciale p̄uilegiu͂ conceditur eligere confeſſorem. ſco͂m Hoſtienſem. Quarta queſtio. Attende an habe͂s poteſtate͂

¶ Sed nu͂quid p͂ôt ep͂s eligere diuerſos confeſſores ⁊ ſepiꝰ variare. ⁊ certe no͂ imo co͂ſulo q͂ hoc faciat qua͂do illius que͂ elegit no͂ p͂ôt habere copiam: ⁊ tunc p͂ôt alij in ſubſidiu͂ confiteri ſco͂m Hoſtien. Sed nunq͂d eo ipſo q͂ ep͂s co͂fitetur videt͂ illu͂ in ꝯfeſſorem ſibi eligere: ⁊ non videt͂: nam in iſtis plus eſt ſtandu͂ intentioni me͂tis q͂ꝫ verbis. argu. ff. de legibꝰ vel de q͂bus. ⁊ de maio. ⁊ obedi. c. legebat͂. Et breuiter i oi͂bus iſtis inte͂tio ꝯſidera͂da e͂. vt de p͂ſby. no͂ bapti. c. j. ⁊. c. ij. de bapti. c. debitu͂ ſco͂m Hoſtien. eligendi co͂feſſorez poſſit eligere diuerſos co͂feſſores.

¶ Sed nu͂quid archiep͂s debet ſcire quis eſt confeſſor ep͂i. Et dicendu͂ eſt: q͂ ipſe p͂ôt co͂pellere ep͂m vt co͂fiteatur confeſſori no͂ ſuſpecto: ſi ſuſpectu͂ habeat ꝯfeſſore͂: qꝛ ab ipſo archiep͂o de anima ep͂i ratio exiget͂. de officio ordina. c. paſtoralis. ⁊. c. irrefragabili. nec illud prohibet predicta decretalis ne pro dilatione Attende an archiep͂s tenet͂ ſcire q͂s e͂ ꝯfeſſor epiſcopi. ⁊

(c) 2007 Ministerio de Cultura

quia ibi intendit occurrere periculis animarum.

ſi pōt cōpellere ipſum vt cōfiteaꝛ: nō ſuſpecto cōfeſſoꝛi.

Quinta queſtio.

¶Quinto fuit q̄ſitum cui dꝫ cōfiteri archiep̄s: ꝛ quidā dicūt: ꝙ debet cōfiteri patriarche ſuo ſi ipſum hꝫ et ꝓpinquus ſit: alioquin debet confiteri pape ſi ipſum in ꝓ̄ptu habeat/qꝛ nō debet ſtare in peccato vna hoꝛa diei. vt in. c. ille rex de peniten. di. iij. Sed quādo papa remotus eſt: ſi crimen notoꝛiū eſt patriarche cōfiteri debet ꝛ ab illo caſtigari: et idem ſi occultū ſit et enoꝛme confitendū eſt pape etiam quādo inferioꝛ non poſſet diſpēſare. vt. xxj. di. ca. inferioꝛ. Jtē ſi pertinet immediate ad papā dꝫ pape ꝯfiteri intra italiā. Si v̄o vltra italiā et ē notoꝛiū pctm̄ vel enoꝛme pape ſilr̄ cōfitēdū eſt. ix. q. ij. c. ſi aūt tm̄ i vtroqꝫ caſu ſi ifirmꝰ ē pōt cuilibet ꝯfiteri. xxvj. q. vj. c. ſi pſbyter. ꝛ. c. ſequēti. et. c. qui credūt. Circa hoc tamen dicas vt dictum fuit ſupꝛa i .§. cui patriarcha. in ver. bꝛeuiter dicas ꝙ epi ꝛ ſcdm̄ Hoſtien.

Attende an archiep̄s debeat ſtare vna hoꝛa in pctō.

Sexta queſtio.

¶Sexto fuit queſitum cui confiteri debet ep̄s: et dicunt quidā ꝙ ſi eſt exemptus idem dicēdum de eſt qd̄ archiep̄o eſt dictū ſupꝛa: alioquin debet confiteri archiep̄o ſaltem ſemel in anno. ſ. quando venit ad conſilium pꝛouinciale: qd̄ quolibet anno fieri debet. xviij. di. c. quoniam quidē. de accuſa. c. ſicut olim.

Attēde ꝙ quolibet anno fieri dꝫ cōciliū ꝓuinciale.

Attende pctā ep̄oꝛū qꝛ q̄draginta et ſeptem pctā ſunt i q̄bꝰ ep̄i peccāt et excedūt.

¶Et vt ep̄i ſciant a q̄bus abſtinere debent: et de q̄bus eos opoꝛteat cōfiteri ꝛ in q̄bus excedūt. eſt dicendū ꝙ pꝛimo peccāt ꝛ excedūt ſi ſcienter celebꝛāt vel oꝛdines faciūt vel ſubditos iudicant: dū ſciūt ſe eſſe i moꝛtali pctō. vt de cohabita. cleri. ꝛ mulie. c. ſi. et de tēpo. oꝛdi. c. queſitum.

¶Scdo peccant ꝛ excedunt ſi cōferunt beneficia perſonis non idoneis ad talia beneficia obtinenda vt in. c. vt noſtrū. Ut eccleſiaſtica beneficia. ꝛ. c. Graue de pꝛeben.

¶Tertio peccant ꝛ excedūt ſi indoctū et nō idoneū ſciēter oꝛdinant: vel illū q̄ vnū pedem tenet in mundanis ꝛ aliū eccl'iaſticis contra legem diuinam. xlix. di. ca. ſi.

¶Quarto peccant ꝛ excedunt ſi rogant pꝛo indignis ſcienter.

¶Quinto peccant ꝛ excedunt qꝛ trahunt monachos et alios religioſos de monaſterio et ſine cauſa et cōtra voluntatē abbatis. xviij. q. ij. q̄ſ ſit et cap̄. Luminoſo.

¶Sexto peccant ꝛ excedunt qꝛ conferunt oꝛdines loco remunerationis cum non habeant aliud qd̄ conferant cum tamē collatio oꝛdinis debeat eſſe diſcreta et diſcreti iudicij: quia rarum eſt omne quod magnum eſt. lix. di. c. ſi officia.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶Septio peccāt ⁊ excedūt qꝛ ipſi īdiſcrete ex laicis ꝓmouent lix.di.c.Ordinatos.vel qꝛ ꝑncipiū electionis ſue fuit aliter vicioſum vn̄ nō pōt bono exitu peragi cū malo initio fuit ichoata eiꝰ electio.lxj.di.c.Miramur.⁊.c.in ſacerdotibꝰ.⁊.c.miſerū.

¶Octauo peccant qꝛ ꝓmouēt clericos ſine titulo q̄ poſtea mēdicare cogunt.lxx.di.c.Neminē.⁊.c.ſctōꝝ.⁊ de p̄ben.c.ep̄s.

¶Nono peccant qꝛ īdiſticte ſine litteris ꝓpꝛijs ꝑlati oꝛdināt clericos alienos.vt.lxxj.di.c.Illud.⁊.c.ſi q̄s in quo caſu oꝛdinatꝰ et oꝛdinans deponi debēt.j.q.ij.quoniā diuerſoꝝ.⁊.c.placuit.

¶Decimo peccant qꝛ negligūt ꝓpꝛios clericos ydoneos et relinquunt eos quaſi oues errantes.lxxj.di.ep̄s.

¶Undecio peccāt qꝛ ꝓmouēt aliquos iuitos nulla cauſa hoc exigente niſi cā odij.vt.lxxiiij.di.c.ep̄s.⁊.c.geſta.⁊.c.honoꝛatꝰ.

¶Duodecio peccāt qꝛ nō ſeruant tēpoꝛa ī oꝛdinis celebrādis.

¶Tredecimo peccant quia non ſeruant in triſticia.lxxvij.di.ꝑ totum.lviij.di.per totum.

¶Quarto decimo peccant qꝛ ſuſtinent clericos in delicto ſuo nec coꝛrigunt obtentu obſequij ſibi p̄ſtiti vel carnalis fauoꝛis vel pecunie coꝛruptionis.lxxxvij.di.c.ſi q̄s ep̄s.⁊.c.erroꝛ.et.c. conſentire.et officio.oꝛdi.c.irrefragabili.

¶Quinto decio peccāt qꝛ obmittūt punire delicta vt populis placeāt ꝙ plebi ſibi cōmiſſa ꝑnicioſum ē et qꝛ magis vtunt cōſilijs laicoꝝ q̄ꝫ clericoꝝ.lxxxiiij.diſtin.peruenit.⁊.c.Nūciatū.

¶Sexto decio peccant qꝛ nihil volūt paupibꝰ erogare: vn̄ inuacuū nomē ep̄i poꝛtāt.lxxxvj.di.c.fratrē nr̄m.⁊.c.non ſatis.

¶Septimo decimo peccant qꝛ negligenter defendunt viduas et oꝛphanos et pauperes et alias perſonas miſerabiles ad defenſionem eoꝛum ſpectantes.lxxxvij.di.per totum.

¶Octauo decio peccāt qꝛ nimiā curā habēt de rebꝰ tēpoꝛalibꝰ cū tamē ſcriptū ſit ꝙ ep̄i nullā rei familiaris curā ad ſe reuocēt ſꝫ lectioni et oꝛationi et v̄bo p̄dicatiōis tātūmō vacēt. lxxxviij. di.perlatū ē.et duobꝰ capitulis ſequentibus.et.c.te q̄dē.xj.q.j.

¶Nono decimo peccant: quia vni perſone plura beneficia cōferunt: contra apoſtolum et gregoꝛium.lxxxix.di.c.ſingula.

¶Uiceſimo peccant quia nolunt habere yconomos ſub quorum teſtimonio res eccleſie gubernentur cōtra iura.lxxxix.di.c. volumus.⁊.c.qꝛ in q̄buſdā.⁊.ix.q.iij.ca.cū ſimus ⁊ ſi hn̄t yconomos nolunt habere niſi laicos.cōtra Gre.lxxxix.di.decēter.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Uiceſimo primo peccant q2 approprīāt ſibi omnia bona ecclesiaſtica. nam ſolus ipſe incumbit bonus ſolus ipē vendicat ſibi vniuerſa: ſolus occidit vniuerſos. vt. xciij. di. dia.
¶ Uiceſimo ſcdo peccant q2 cōtēnunt p̄ſbyteros ⁊ vbi ipſi ſunt nō pmittūt eos officiū facere vl' p̄dicare: cū tamen ipſi debēt cū presbyteris eccleſiam dei regere in cōmuni: vt. xcv. di. cap̄. olim.
¶ Uiceſimo tertio peccant: quia ordiant p pecuniā ⁊ tales incurrunt lepram. j. q. j. cum ordinaretur. ⁊. c. cito turpem.
¶ Uiceſimo q̄rto peccāt: q2 mlt̄ alijs modis pmittūt ſymoniā.
¶ Uiceſimo q̄nto peccāt q2 vtunt̄ pſilio clericoꝝ extraneoꝝ: et ſuos q̄ meli⁹ ſcirēt cōſulere cōtēnūt. de his q̄ fiūt a p̄la. c. nouit.
¶ Uiceſimo ſexto peccāt q2 laici ſciūt eorum pſciētiā ⁊ p̄ſbyteri ignorāt nec hn̄t ſecū idoneos cubicularios. ij. q. vij. c. cū paſtor.
¶ Uiceſimo ſeptimo peccāt q2 licet diu in clericatu fuerūt ſunt tn̄ idiote et permittūt ſe in ep̄os promoueri. xxiiij. di. quia epi. ideo talib⁹ dicit dn̄s. Sciētiā repuliſti a te ⁊ ego repellam te. j. q. vij. conuenientibus. ⁊. j. q. j. viliſſimus.
¶ Uiceſimo octauo peccāt q2 poſtq̄ pmoti ſunt negligūt addiſcere vel doceri: cōtra Greg. q̄ dicit. Stultus eſt q̄ in eo ſe maiorē eſtimat vt bona que videt addiſcere cōtēnat. xxij. di. de conſtantinopolitane. ⁊. xxiiij. q. iij. ſi habes.
¶ Uiceſimo nono peccāt q2 nolūt vl' neſciūt canonib⁹ obedire q̄re debēt ab adminiſtratiōe vſq̄ ad pgruā ſatiſfactionē remoueri. x. di. ſctā romana eccl'ia. ⁊. xix. di. ſi rōanoꝝ. nā q̄ neſcit obedire canonib⁹ nō ē dign⁹ altareb⁹ miſtrare. xxv. q. j. hec pſona.
¶ Trigeſimo peccāt q2 ſunt nimis creduli in p̄iudiciū aliorū ⁊ anteq̄ eis conſtet de crimine ſuas ſententias fulminant contra Gre. dicentē. Si q̄d de quocunq̄ clerico ad aures tuas peruenerit non facile credas. vt in. c. ſi quid vero. lxxxvj. di.
¶ Trigeſimo p̄mo peccāt q2 nolūt i eccl'ias colūnas erigere q̄s nouerit meliores ſ3 quos ipſi magis diligūt vel quoꝝ ſūt obſequijs deliniti. viij. q. j. Moyſes. nā multi edificāt parietes ⁊ eccleſie columnas ſubtrahunt. xij. q. c. ij. gloria epiſcopi.
¶ Trigeſimo ſecundo peccant quia paulatim ius parrochiale clericis ſubtrahendo ſibi appropriant itaq̄ canones offendūt x. q. iij. quia cognouimus.
¶ Trigeſimo tertio peccāt q2 idiſcrete nitunt̄ vlciſci ſibi illatas iiurias pſonales. j. q. vij. c. ſi q̄s oēz traditionē. xlvj. di. ſedicioſ

(c) 2007 Ministerio de Cultura

narios. Et ideo indiſcrete iniuriant ⁊ excõicant.xxiiij.q.iiij.inter querelas. Et ipſi volunt eſſe auctores ⁊ iudices. nã eps auctor vel reus non debet eſſe iudex.xj.q.j.ſi clericus.

¶ Trigeſimo quarto peccant: qꝛ pro minimis culpis paratos corrigi excõicant.xj.q.iij.epiſcopi.⁊.c.nemo.

¶ Trigeſimo q̃nto peccant: qꝛ expellunt illos q̃ p̃deceſſoribus ſuis fideliter ſeruierunt: ⁊ qꝛ deterius eſt remuneratione ſeruicij quam a predeceſſoribus receperant ſpoliãt cõtra canones. xj. q.ij.c.hec huius placiti.⁊.xvj.q.vj.c.illud.

¶ Trigeſimo ſexto peccant qꝛ aduocatis vel ſeruientibꝰ nolũt reddere qđ promiſerũt nec volunt ipſos remunerare contra iura.xij.q.ij.c.quicunqꝫ ſuffragio.⁊.c.eccleſiaſticis.

¶ Trigeſimo ſeptimo peccãt qꝛ volunt qꝛ eis credat̃ in p̃iudicium alioꝝ.contra iura.vj.q.ij.eps.⁊.c.ſi tantũ.⁊.c.placuit.

¶ Trigeſimo octauo peccãt qꝛ volũt ſoli clericos deponere. de re.iudi.c.non poteſt.et.xv.queſtio.vij.c. Felix.

¶ Trigeſimo nono peccant qꝛ impugnant exẽptos iniuſte nec ſeruant illorum priuilegia.xvj.q.j.frater noſter.

¶ Quadrageſimo peccant: qꝛ ligant ⁊ abſoluunt ſine cognitione et ideo diuerſas penas pati debent. vt.xxiiij.q.iij.c.de illicita. de ſenten.excõ.ca.ſacro.

¶ Quadrageſimo p̃mo peccãt qꝛ i ꝯuiuijs nõ faciũt legi ſacras lectiones.xliiij.di.ꝓ reuerẽtia: nã dũ corpꝰ diuerſis ferculis reficitur lingua in detractionibꝰ relaxatur.xliiij.di.c.conuiuia.

¶ Quadrageſimo ſcđo peccãt qꝛ in eccl̃ia vel dũ in publico ꝓdeunt indumentis lineis vtunt̃ ⁊ pallia habẽt diffibulata ꝯtra concilium generale. de vita ⁊ honeſtate clericorum.c.clerici.

¶ Quadrageſimo tertio peccãt: qꝛ magis curant de ꝯuiuijs q̃ꝫ de diuinis officijs ⁊ inde ꝓcedit pctm̃ luxurie ⁊ ide multa alia mala ꝓueniunt.xliiij.di.ꝰ.j.⁊.c.ſequenti per totum.

¶ Quadrageſimo quarto peccãt/ qꝛ cartas ⁊ inſtrumenta eccleſie nõ cuſtodiũt imo res eccl̃ie dilapidant male adminiſtrãdo ꝯtra canones.xvj.q.j.in canonibꝰ.xxviij.di.de ſiracuſane.

¶ Quadrageſimo quinto peccãt: qꝛ res alienas vſurpãt. xvj. q.j.placuit.et ipſas reddere nolunt a p̃deceſſoribꝰ occupatas cum tamen nihil interſit quo ad periculum aĩe iniuſte detinere vel inuadere alienũ. de reſti.ſpoli.ſepe contingit.

¶ Quadrageſimo ſexto peccant quia nõ cognoſcunt ſeipſos:

(c) 2007 Ministerio de Cultura

cuius vite vel cuius generis ſint ſed in cathedris ſuis gloriātes presbyteros ⁊ clericos fratres ſuos deſpiciunt ⁊ contēnunt.

¶ Quadrageſimo ſeptimo peccant quia faciunt indiſcretas ⁊ ſuperfluas remiſſiones.

¶ Sunt etiam multa alia in quibus epi excedūt. vt habetur p hoſti i ſumma in diuerſis titulis ⁊ ſpecialiter de exceſſibꝰ prelato. §. qualiter excedant.

¶ Septimo fuit q̄ſitum cui debet confiteri abbas ⁊ dicunt quidam diſtinguendū eſſe: vt ſi exemptus ſit ⁊ remotus pōt cōfiteri cui vult de occultis: ſed ſi eſt propinquus ſoli pape vel eiꝰ penitentiario: ⁊ hoc qñ nō hꝫ ſup ſe aliū maiorē. Nā ſi hēt p̄em abbatem ſiue exemptus eſſet ſiue non ei confiteri debet. argu. de conſuetu. cū dilectꝰ. ⁊ de ver. ſig. c. abbate. Et breuiter idē dicūt de abbate exēpto: qđ dictū ē de pr̄iarcha nō exēpto: vt dictū eſt de archiepō habēte pr̄iarchā vel primatē. Sed ſi non habet aliū abbatē ſup ſe nec eſt exēptus: ꝓprio epō debet cōfiteri q̄ꝛ ille eſt iudex ſuus. lxj. di. c. obitū. xij. di. c. ſi. niſi forte ſm regulam per ſedem apoſtolicam approbatam poſſit ſibi eligere cōfeſſorem: aliter autem hoc facere non poſſet ſine licentia ſuperioris. vt in. c. Omnis vtriuſqꜫ ſexus. de peni. ⁊ remiſſio.

Attende pctā abbatū que ſunt. xvij

¶ De pctis aūt q̄ pro magna parte comittunť per abbates breuiter dicendū eſt. ꝙ in p̄mis peccant q̄ꝛ hac ſpecie ⁊ intentione ſpecialiter ducti habitū regularē aſſumūt vt abbates fiant ꝯtra canones. ⁊. vj. q. vij. p laicos. et de electi. c. officij. in quo multi religioſi delinquūt pauptatē ⁊ laborē ⁊ eſurient fugiētes vt diuites fiant: ⁊ q̄ete ⁊ ſplendide reficianť: ⁊ de talibꝰ dicit Greg. ꝙ nō intendunt ſeculū fugere ſed mutare. liij. di. c. viij.

¶ Scđo quia quandoqꜫ abbatiam emunt: et tales niſi renuncient ſaluari non poſſunt. vt in. c. ſi quis nec. j. q. j.

¶ Tertio q̄ꝛ nullū recipiūt niſi ītuitu pecunie vel alteriꝰ cōmodi tēporalis tacite vel exp̄ſſe ſup quo obtentu ꝯſuetudinis ſe ſatagūt excuſare cōtra iura. de ſymonia. ca. veniens q̄ ſi accuſenť deponēdi ſunt. de ſymonia. c. dilectꝰ filius. ⁊. c. licet heli. ⁊. c. per tuas. vel ad arbytriū iudicis puniunť. de accuſa. īquiſitionis.

¶ Quarto q̄ꝛ eccl̄ias ī q̄bus hn̄t ius patronatꝰ ſibi omnino appropriāt nec ponūt ibi vicarios perpetuos: ⁊ poſitos ita grauant ꝙ nō poſſunt hoſpitalitatē tenere: nec epō i ep̄alibꝰ reſpōdere. de prebēdis. ca. de monachis. ⁊. c. auaricie. ⁊ de ſupplen.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

negli.preclа.c.ij.q oia ſunt ab epis qbus ſubſunt nulla obſtan te conſuetudine corrigenda.de prebendis.c.extirpande.

¶Quinto: qꝛ ad eccleſias ad ipſos ptinētes neminem ſine pe cunia pſentant ꝛ vt dictū ſuū vtrūqꝫ pallient plerūqꝫ ecclia va cante mutuū recipiūt vſqꝫ ad aliquam certā ſummā pecunie ꝛ demū ipſam ſic obligatā conferūt dicentes qꝫ qlibet res tranſit cū onere ſuo.de pigno.c.ex lris.ꝛ de decimis.c.paſtoralis: ſꝫ ip ſos seducūt cū epis hoc nō liceat: ſed ecclia vacante fructos fu= turo ſucceſſori ſunt fideliť reſeruandi: vel in vtilitates ecclie cō uertēdi.de officio.ordi.c.cū vos. et q aliqd ſubtrahit inde etiā ſi eps ſit tanqꝫ furti ꝛ latrocinij reus honore ſuo priuari debꝫ.x. q.ij.c.finali. Tales em exactiones ſunt penitus prohibite. Et ſi quis eas receperit tenetur in duplū reſtituere ipſas in vtilitatē eccleſie conuertendas.de ſymo.c.Audiuimus.

¶Sexto qꝛ dant poſſeſſiones aliquas vel domū cōducūt alijs tali pacto qꝫ decimas illarū poſſeſſionū eis ſoluant: vel apud eos ſepulturas eligant: que pacta in preiudiciū eccleſie parro= chialis non ſunt ſeruanda.de pactis.c. pleriqꝫ etiā ſi iuramen= tum interueniat.c.j.de ſepultu.libro.vj.

¶Septimo: quia negligunt punire monachos fugitiuos.xiij. q.iij.abbates et eos reuocare inquirere et recipere ſalua ordi= nis diſciplina.de regula.c.fi.

¶Octauo: qꝛ recipiunt monachos ſine litteris cōmendaticijs xviij.q.ij.cap̄.abbates.in fine.ꝛ cap̄.quam ſit.

¶Nono: qꝛ indiſcrete monachos ſuos eijciūt.de reſcrip.ca.cū. dilecta in quo mortis eoꝝ rei ſunt.argu.xvj.q.j.cap̄.Placuit.

¶Decimo: qꝛ monachꝰ ſine cauſa litteras dimiſſorias ꝓcedūt et credūt monachos ꝑ tales lrās ab obediētia ſoluere: qđ verū nō ē quſqꝫ ab illo ſint recepti.lxiij.di.c.illud quoqꝫ. et.vij.q.j.c. nō opꝫ.ca.ꝑuenit ꝛ.xxj.q.ij.ca.j.et.ij. vbi dicit leo qꝫ nō debent dari tales littere dimiſſorie niſi cōſtet vbi ſit receptꝰ monachꝰ: ne ouis errās et ꝑdita iueniať ſine paſtore.lxxij.di.cap̄.eps.

¶Undecimo: qꝛ reuertētes vel alios fratres delinquentes ſi= cut latrones cū aliter corrigi poſſint ponūt in vinculis. lxxiiij. di.c.quorundā.et ꝑ laicū faciunt capi vel verberari cum hoc ꝑ monachos vel per clericos fieri poſſet in quo caſu excōicatio= nis vinculum non euadunt de ſenten.excō.c.vniuerſitatis.

¶Duodecimo: qꝛ ſi aliq ex cauſa appellāt appellationi facte

(c) 2007 Ministerio de Cultura

non deſerũt:ſʒ appellãtes capiũt verberãt vel excõicãt.de accu. ca.ſicoli.ꝛ tales ad ſedẽ aplicã ſunt mittendi.de appel.c.ꝑoꝛe.

¶Tredecimo:qꝛ quoſdam monachos carnali amoꝛe exaltãt/ alios ex odio vel inuidia vel qꝛ bene viuunt: et bene admini= ſtrant:et bene faciunt oppꝛimunt.xv.queſtio.vij.ca.j.

¶Decimo quarto:qꝛ ſub ſpecie pietatis impietatẽ pallíantes occaſione hoſpitalitatis manducant carnes extra refectoꝛium illos quos familiares habent ſplendide ſecũ reficientes.alios qui pondus poꝛtant diei ꝛ eſtus eſurientes dimittunt:cũ tamẽ ſine acceptione ꝑſonarũ:nũc hi nunc illi eſſent ſꝫm regulã euo= candi.de ſtatu monacho.c.monaſteriũ.§.in refectoꝛio.

¶Decimo quinto:qꝛ de ĩfirmis et debilib⁹ vl medicina aliqua indigentib⁹ nõ curant q̃bus tamen in infirmatoꝛio vel refecto rio ad ſuſtẽtationẽ nature debilis eẽt cõpetẽs ſuſtẽtatio adhibẽ da ĩ ꝑdicto c.cũ ad mõaſteriũ.§.poꝛro d̃biles.d̃ ſtatu mõacho.

¶Decimo ſexto/qꝛ ꝑmittunt aliquos monachos hr̃e pecuniã contra auctoꝛitates ſanctoꝛum patrum.de ſtatu.monacho.ca. monachi.et pꝛedicto ca.cum ad monaſterium.

¶Decimo ſeptimo:qꝛ eccl̃ias decimas et alia ſpiritualia reſpi ciũt de manu laici et curam aiarum cõmittũt monachis ſine li centia epi:et ſacerdotes habentes curam inſtituũt ꝛ deſtituunt per ſe ꝓ libito volũtatis et alijs modis vſurpant iura epiſcopa lia cõtra iura.xvj.q.j.peruenit.de pꝛiuilegijs.cũ et plantare.

¶Decimo octauo:qꝛ monachis parcunt pꝛopter potentiã pa rentũ cũ tamẽ ex quo incoꝛrigibiles ſunt eſſent eijciendi de mo naſterio ne interficerent oues ſanas.de ſtatu monacho.ca.ea. que.§.j.xlv.di.c.ſed illud et in arctioꝛib⁹ monaſterijs eſſent de trudendi:et ſi reſiſterent vſq̃ ad obedientiam eſſent excõmuni cationis vinculo innodandi.de regula.c.fi.§.fi.

Octaua q̃o.

¶Octauo fuit queſitũ cui debẽt confiteri monachi: et dicendũ eſt q̃ debent cõfiteri abbati qui ipſos monachos nõ ſolũ extrin ſecus ſed etiam intrinſec⁹ cognoſcere debet.de tẽpo.oꝛdinãdo. c.ad aures:quoniam ſuꝑ capita ſua loco dei poſuerũt.Ita nec velle nec nolle habeant.xij.q.j.ca.non dicatis:ꝛ abbate p̃ſente vel etiam abſente de licentia eius vel de conſuetudine vel ſcꝺm ſtatuta regule pꝛioꝛi confiteri debent.de ſtatu monachoꝝ.c.cuꝫ ad monaſteriũ.§.pꝛioꝛ.Et licet ſint plurima vicia monachoꝛũ hec tamen ſunt deteſtabilia et penitus condemnanda.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Primo caueant ne ꝯtra abbatē conſpirent aliquando: nō ſolum ad depoſitiones abbatis: ſed ad mortem corporis ſicut illi q̄ in mortem beati Benedicti ꝯſpirauerunt.vij.q.j.§.quādo vero.⁊.xviij.q.ij.§.ecce ⁊ tales ſunt infames: ⁊ ad teſtimoniū non admittunt̄.xj.q.j.conſpirationū.⁊.c.cōmurmurationū. et de ſymo.c.per tuas.⁊.c.licet heli.⁊ de ſen. ⁊ reiudi.c.cū.j.⁊.a.

¶ Secūda quia incautā familiaritatē habent cum mulieribus quas ſibi cōmatres faciunt cōtra iura.xviij.q.ij.ca.ꝑnicioſam.

¶ Tertio qꝛ incautā cū monialibꝰ conuerſationē hūt ꝯtra iura xviij.q̄ſtio.ij.c.monaſteria.⁊ ca.diffiniuimꝰ vbi dꝛ ꝙ non licet monacho cōuerſari cū monacha nec ſecū in monaſterio manere:nec loq̄ etiam cū conſanguinea:niſi per ỽba compendioſa: ita ꝙ cito ab ea recedat:⁊ ſub teſtimonio abbatiſſe. Et idem iuris eſt de abbate: quia nec clericus debet ipſarū monaſteria frequentare.de vita ⁊ honeſtate clericorum.c.monaſterio.

¶ Quarto qꝛ vagant̄ extra monaſteria ſine licētia abbatis ſui xvj.queſtio.j.c.legi epiſtolam.de officio ordi.ca.quanto.

¶ Quinto qꝛ volunt eſſe ocioſi cum tamen arma hoſtis antiqui ſint ocioſitas et voluptas ad miſeras aīas captiuādas de renuncia.niſi cum pridem.§.verum.

¶ Sexto quia volunt comedere carnes etiā ſi nulla neceſſitas vrgeat ꝙ non licet de conſecra.di.v.carnem.de ſtatu monachorum.cum ad monaſterium.§.in refectorio.

¶ Septimo qꝛ gloriant̄ de nobilitate ſua ⁊ potētia amicorum ꝑpt̄ ꝙ volūt regi ad libitū: ⁊ volūt alijs dominari qđ ꝓhibet cōſiliū generale.de ſtatu mona.ea.q.§.j.⁊.gloriā mundanā ⁊ cōuiuia cōmunia appetūt ⁊ ſequunt̄ contra ethimologiam nois ſui ſm quā monachꝰ ſolus ⁊ triſtis ſedere debet:nec de mundo diſputare qꝛ mortuus eſt mūdo.xvj.q.j.placuit.⁊.c.monachꝰ.

¶ Octauo qꝛ volūt habere cellulas ab alijs ſeparatas nec volunt abſtinētiā cōmunē facere.xx.q.iiij.c.monachi.⁊.c.ſequēti.

¶ Nono:qꝛ ꝓpū hūt ꝯtra iura.ꝺ ſtatu mōach.cū ad mōaſteriū

¶ Decio qꝛ ſibi adiuicē iuidēt: ⁊ ſic ſunt ſpūales homicide detrahēdo ſibi adiuicē.vj.q.j.deteriores.⁊ ꝺ pe.di.j.homicidioꝝ.

¶ Undecimo:quia aduocati ſunt in palatijs clericoꝝ ⁊ laicorum contra iura de poſtulando.c.ex parte.

¶ Duodecimo: qꝛ fiſicam ⁊ ius ciuile audiūt: vñ ipſo iure excōmunicati ſunt ⁊ in multis alijs delinquūt vt ptꝫ i his q̄ notant̄

(c) 2007 Ministerio de Cultura

p hoſtiē.in ſũma.ne clerici vel monachi.§.penultimo ⁊ vltio.
¶ Nono fuit q̃ſitũ cui dꝫ ꝯfiteri decanꝰ: ⁊ dicẽdũ ē ꝙ ep̃o ſuo cõfiteri debꝫ cui ſubeſt: vel de licentia ipſiꝰ aliȷ́.c.ois vtriuſqꝫ ſexꝰ. de peniten.et remiſſio.et decani confiteri debent de multis.
¶ Primo: qꝛ ſuis ep̃is graues ⁊ ſupbi exiſtũt ꝺ̃ appel.c.delicti.
¶ Secundo: qꝛ in epiſcopi ſui contẽptum abſtinent a diuerſis officiȷ́s.de officio.oꝛdina.ca.irrefragabili.§.ceterum.
¶ Tertio: qꝛ ꝓ peccato alterius eccleſiam interdicunt: de his q̃ fiunt a maio.parte capituli.queſiuit.
¶ Quarto: quia ſigillo capituli ſine cõſenſu ipſius capituli ſigillant de ꝓba.tertio loco.
¶ Quinto: quia illud quod eſt cõmune ſibi et capitulo ſibi appropꝛiant de pꝛeben.c.ratio.
¶ Sexto: quia nolunt ad ſacerdotium pꝛomoueri cum ad hoc teneantur de etate et qualita.cap̃.pꝛimo.
¶ Septimo: qꝛ ep̃is ꝯſentiũt in pctis.de elec.c.ꝑ inq̃ſitionem.
¶ Octauo qꝛ nolũt ſurgere ad matutinas nec aliȷ́s hoꝛis canonicis: et volũt ꝑcipere ꝓuentꝰ et nolũt facere ſeruitiũ ꝯtra iura. de cleri.coniu.c.diuerſis fallaciȷ́s.vnde ſi admoniti ꝑ ep̃m non ſatiſfaciunt deponi poſſunt a clero.xciȷ́.di.cap̃.ſi.
¶ Nono: qꝛ ſe abſentant ſine licencia ep̃i.de cleri.non reſidẽ.c. ex parte.et de conſecra.di.v.c.non opoꝛtet.
¶ Decimo: quia audiunt leges contra iura.ne clerici vel monachi.c.ſuper ſpecula.
¶ Undecio: qꝛ exercẽt aduocati officiũ.ꝺ̃ poſtulã do.c.j.⁊.c.ſi.
¶ Duodecimo: qꝛ ſunt nimis ſupbi: illiteratos ⁊ ſimplices cõcultantes: ⁊ volunt eos ſuppeditare ⁊ in omnibus dominari ꝙ epiſcopo non licet.lxxxv.di.eſto ſubiectus.
¶ Tredecimo: quia plura beneficia et plures dignitates tenẽt ſine diſpenſatione et ſi diſpenſationem habent ipſam non ſeruant cum in diſpenſatione ſemꝑ conſueuit apponi ꝙ cura animarum vel eccleſie obſequium non negligatur.
Decia q. ¶ Decimo fuit queſitum cui debet confiteri archidiaconꝰ: ⁊ dicendum eſt ꝙ debet confiteri ep̃o ſuo cui ſubeſt. de offi.archi.c. j.xxv.di.c.ꝑlectis.vel de licentia ep̃i debet confiteri aliȷ́ vt dictũ fuit ſupꝛa de decano. Et quamuis archidiaconi in multis delinquant tamen hec ſunt que frequentant.
¶ Pꝛimo ꝙ faciunt talias in pꝛeſbyteros quod eis non licet.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

xxiiij.di.ca.fi.de cenſibus.c.cum apoſtolus.§.inhibemus.
¶Scđo qꝛ volũt hr̃e vaccam albã vel aliud tẽporale certũ pro inueſtitura faciẽda.de ſimo.c.cum in eccleſijs.ꝛ in.c.tantum.
¶Tertio quia clericos in ſuis peccatis tollerãt ꝑ pecunia quã extorquent de penis.c.licet.
¶Quarto quia excommunicatos nolunt abſoluere niſi ꝑmo recipiant certam pecunie quantitatem contra iura.j.q.j. nullꝰ epiſcopus.de ſimo.c.ad aures.
¶Quinto quia vendunt iuriſdictionem et vices ſuas.ne prelati vices ſuas.c.j.ꝛ.ij.
¶Sexto:quia nolunt ad diachonatus ordinẽ ꝓmoueri.de etate et qualita.c.j.de elec.c.cum in cunctis.§.inferiora.
¶Septimo qꝛ opponunt ſe indebite contra epos quorũ oculi ſunt.Unde aliqui epiſcopi vellent perdidiſſe oculos ſuos.de officio archidi. cap̃.ad hec.xciij. di.c.legimus. Et propter hoc tales archidiaconi tanq̃ membrum putridum ab eccleſia remouendi eſſent.de exceſ.prela.c.grauem.
¶Octauo qꝛ in deformationẽ honeſtatis ſue volunt cũ aliq̃bus mulieribus habitare.lxxxj.di.c.florentinum.
¶Nono qꝛ ſũt circa ſuũ officiũ negligẽtes.đ offi. archi.c.ea. q̃.
¶Undecimo fuit q̃ſitum cui dꝫ confiteri archipreſbyter ꝛ dicẽdum eſt ꝙ debet cõfiteri epo cui ſubeſt.xxv.di.c. plectis. de offi. archipreſ.ca.j.ij.ꝛ.iij. Peccãt aũt archipreſbyteri qꝛ ſunt negligentes circa ſuum officiũ qđ male fit et in q̃bus verſetur notat̃ per hoſt.de offi.archipſ.§.q̃ pertinent.Jo.doctor.Nouẽ tñ ſunt in q̃bus archipſbyter ciuitatis põt peccare.et ad q̃ tenetur. xj.q̃ſtio.
¶Primo ſi nõ prouidet de vita oim preſbyterorũ et etiã ſi non eſt in eccleſia cathedrali temporibus congruis.
¶Scđo ſi in abſentia ep̃i miſſam maiorẽ in eccleſia non dicit.
¶Tertio qꝛ non ꝓuidet miniſteriũ ſacerdotũ eccl'iam regẽtiũ.
¶Quarto qꝛ non prouidet ne preſbyteri aliquando vagent.
¶Quinto qꝛ nõ ſupplet in oibus vicem ep̃i exceptis ꝓhibitis.
¶Sexto ſi in abſentia p̃ſulis vice eius officiũ eccl'iaſticũ in choro et benedictiones preſbyterales in eccleſia dare nõ vult.
¶Septimo quia non prouidet ne infirmi ſine penitẽtia vel eucariſtie ſacramento decedant.
¶Octauo audire debet confeſſiones ciuitatẽſium et corũ q̃ foris veniunt ex precepto epiſcopi.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Nono: quia non eſt paratus ad baptizandū et ſuccurrendū in omnibus ſacerdotibus vt tradit plene in dicto. §. q̄ pertinēt. et in his. ix. ſi negligentes ſint poſſunt peccare archipſbyteri ciuitatis. Archipſbyter ruralis pōt peccare in ſequentibus.
¶ Primo qn̄ iperiti ⁊ vulgi ⁊ plebis ſollicitudinē nō gerit.
¶ Scd̄o quia curioſam affectionē materie puidendo nō habet.
¶ Tertio quia non puidet de vita preſbyterorū qui habitāt in ruribus ſeu eccleſijs extra ciuitatem.
¶ Quarto quia cōtinua vigilia circūquaqꝫ habitat non cuſtodit vitam dictorum preſbyterorum ruralium.
¶ Quinto quia ſi aliqd̄ viciū vel defectū in dictis clericis ruralibus inuenit nō nūciat epo. vt idē hoſti. i dicto ti. §. fi. ad fi. ⁊ ſic ſunt. v. in q̄bus archipreſbyteri rurales peccant. Ja. doctor. Et quia nō indicant nec aliqd faciunt niſi pecunia mediāte qua ſubtracta ſtatim ſubtrahunt iuſticiam. xj. q. iij. qui recte.
xij. q̄ſtio. ¶ Duodecimo fuit queſitum cui debꝫ confiteri prepoſitus ſiue prior: nā p̄poſitus dicit̄ qui quorundā prioratus curā pre alijs gerit. de ver. ſig. ca. quāuis. Et eſt dicendū ꝙ ſi p̄poſitꝰ vel prior ſit religioſus ſuo ſuperiori confiteri dꝫ a quo eſt caſtigandꝰ. Si ſit ſecularis debꝫ ꝯfiteri epiſcopo vel penitentiario ſuo. de cleri. exco̅. miniſtra. capitu. propoſuit. §. j. vel alij que curam eiꝰ habet. vel de licentia eius confiteatur alij. in cap̄. omnis vtriuſqꝫ ſexus de peniten. et remiſſio.
xiij. q̄ſtio ¶ Tredecimo fuit pueſitum cui debet confiteri ſacriſta ſeu theſaurarius. Et dicendū eſt ꝙ debet confiteri epo ſuo: vel qui curam eius habet. vt dictum fuit ſupra in propoſito. Et iſti ſacriſte: vel theſaurarij peccant in iſtis.
Primo quia negligentes ſunt circa ſuum officium.
Secundo quia negligunt cuſtodire veſtimenta.
Tertio quia ſunt negligentes in cuſtodiendo vaſa eccliaſtica: quia faciunt ea tractari p laicos vel per iuniores clericos cōtra iura. xxiij. di. non liceat. ⁊. c. non oportet.
Quarto peccant circa luminaria. de officio cuſto. c. j. ⁊. ij.
Quinto peccant circa factionē hoſtiarū et preparationē inceſi: et circa curam baptiſte. xxv. di. c. perlectis.
xiiij. q̄o. ¶ Decimo quarto fuit q̄ſitū cui dꝫ confiteri magiſter ſcholarū. Et dicendū eſt ꝙ debet cōfiteri epiſcopo cui ſubeſt. vt dictū fuit ſupra in decano. Et iſti magiſtri ſcholarum peccant in iſtis.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Primo qꝛ vendunt licentiā docendi. de magiſtris. ca. quāto.
Secundo quia dignis licentiam denegant de magi. cap. prohi
beas. qui ſi directe accuſarentur coram ſuo ſuperiori amoueri
debent. j. q. vij. ſancimus.
Tertio qꝛ cū idiote ſint ꝑmittunt ſe ad hoc officiū ſublimari. de
eta. ⁊ quali. c. ad aures. lxj. di. c. miſerū. ꝺ electio. cū i magiſtrū.
Quarto qꝛ conſpirant contra epiſcopos. de calūniato. c. ij.
Quinto qꝛ magiſteriū ambiunt. xxiij. di. ca. qñ eps. et iſti qui
per ambitionē ꝓmouentur crudeliter a diabolo punient̄. viij.
q. j. illud inferendum. ⁊. j. q. j. non eſt punctanda in fi.
¶ Decimo quinto fuit q̄ſitum cui debent cōfiteri ſtudētes: ⁊ di xv. q̄ſtio.
cendū eſt ꝙ debent confiteri p̄ſbytero in cuius parrochia habi-
tant vt no. glo. in cle. religioſi de priuile. nec ſtudentes ſtudij ſal
mantini debent petere licentiā nec ꝑtātem a ſcholaſtico ſalmā-
tino: qꝛ licet ſcholaſtic⁹ ſalmantin⁹ ſit iudex ordinarius ſtudē
tiū in cōtentioſis nō pōt ſe intromittere de pnialibus ex quo ſi-
bi hoc exp̄ſſe cōmiſſum non fuit vt dictū fuit ſupra de officiali
ep̄i de ſtudentib⁹ p ſex folia retro immediate ante illud. de pa-
pa cui debet confiteri: nec ſtudentes ſalmantini ſunt exēpti vt
aliqui dicunt: ſed ſolum ſunt priuilegiati vt nō poſſint coram
alio q̄ coram ſcholaſtico ſalmantino conueniri vt. c. volentes
de priuilegijs. li. vj. nec etiam ſtudentes in ſtudio ſalmantino
poſſunt abſolui a ſcholaſtico ſalmantino ab excōicationibus
quas contraxerunt eijciendo manus violentes in clericum in
caſibus pape reſeruatis: ſed ſolū in leuib⁹ percuſſionibus ad
ep̄m ꝑtinentib⁹ ꝑ quādā bullā pape benedicti. Jo. do. tenoris
ſubſequētis. Benedictus ⁊c. Cōcedim⁹ ſcholaſtico ſalmātine
eccl'ie: qꝛ ſepe cōtingit aliquos de vniuerſitate ſalmanticeñ. i ca
nonē ſi quis ſuadente icidere. Et ꝓpterea ⁊ alias ꝑ ſedis apli-
ce et legatorū eius ac ꝓuinciales ⁊ ſinodales cōſtitutiones ex
cōicationis ⁊ ſuſpenſionis ſniās ac piurij ⁊ alias penas incur
rere: ꝙ ipſe ſcholaſtic⁹ auctoritate aplica poſſit abſoluere quoſ
cūqꝫ de vniuerſitate p̄dicta qui prefatas ſnias ſiue penas forſi
tā incurrerint ab huiuſmodi ſententijs ſiue penis. preter q̄ in
caſibus romanis pontificibus reſeruatis iniunctis pro modo
culpe penitentia ſalutari et alijs que de iure fuerint iniungen-
da necnō interdictū ſi illi premiſſorū occaſione ſtudium predi
ctū forſitā ſubiacere contigerit relaxandi. ⁊ nihilominus cum

(c) 2007 Ministerio de Cultura

alis qui huiuſmodi ligatis ſententijs fuerunt ſup irregularita tibus ſi quas ipſos celebrando nõ tam in contemptũ clauiũ in currere contigerit diſpẽſandi tenore p̃ſentiũ concedimus plenã et liberã facultatẽ nõ obſtãtibus cõtrarijs ⁊c. nulli ergo ⁊c. ſi qs aũt ⁊c. Et nota q̃ iſta ꝯceſſio facta in fauorẽ pie cauſe durat per petuo ⁊ poſt mortem ꝯcedentis notãt glo. et do. in ca. nemini. de offi. lega. et probat per. c. ſi cui. de prebẽ. lib. vj. ⁊c. Ja. do. Et ab excõicationibus quas incurrũt per ꝯſtitutiones ſtudij Sal mantini: vel p litteras ipſius ſcholaſtici in oibus alijs a d epm Salmantinum et ad vicarios ſuos ad hoc ab epo poteſtatem habentes incurrendũ eſt: q2 ipſe eps ſolus habet iuriſdictionẽ in tota ſua dioceſi in foro anime. in. c. precidimus. xij. q. j.

¶ Peccata ſtudentiũ nota ſunt ⁊ de ipſis non poteſt dici niſi q̃ eoꝝ exceſſus enarrare dificile eſt in cap̃. bene quidẽ. xcvj. di.

xvj. qõ. ¶ Decimo ſexto fuit queſitum cui deb3 confiteri cãtor: dicendũ eſt q̃ debet confiteri epiſcopo vt dictum fuit ſupra de decano.

Peccat autem cantor in his.

Primo q2 nihil ſcit de cantu nec de officio et permittit ſe ꝓmo-ueri in cantorem.

Scdo peccat: dãdo portiones quottidianas abſentibus ab of ficio: et officiantibus ſubtrahendo.

Tertio peccat recipiẽdo indignos in choro ⁊ dignos eijciẽdo.

Quarto peccat/ſtatuta et conſuetudides eccleſie contẽnendo violando et vituperando.

¶ Decimo ſeptimo fuit q̃ſitũ cui debent ꝯfiteri canonici: ⁊ dicẽ dũ eſt q̃ debẽt confiteri epo vel de licentia eiꝰ alij vt dictum fuit ſupra de prepoſito et decano: et canonici peccant in iſtis.

Primo q2 vtilitate vel neceſſitate eccleſie exigente nolũt ad or dines ꝓmoueri. lxxiiij. di. c. ſi q̃ clerici. ⁊ de etate ⁊ q̃lita. c. q̃ris.

Scdo: q2 per ambitionẽ permittunt ſe detrudi in loco viuẽtis de conceſſio. preben. eccleſie. c. j. et. vij. q. j. c. non furem.

Tertio quia coniurationes faciunt. xj. q. j. c. coniurationum. ⁊ c. conſpirationum.

Quarto q2 ſũt nimis delicati nec volũt eccl'iaz frequẽtare. ꝺ cle. nõ reſide. c. penulti. et fi. vt dictũ fuit ſupra ꝺ decano. ꝟ. octauo.

Quinto q2 cumulãt pecuniã de prebẽdis nec volũt aliq̃d pau peribus elargiri. xij. q. j. c. fi. imo q̃ peius eſt: canonicꝰ ex iope diues factus et ex ignobili glorioſus icipit negociare de bonis

(c) 2007 Ministerio de Cultura

eccleſiaſticis: tamen talis ſm Hiero. quaſi quedam peſtis fu=
giendus eſt.lxxxviij.di.c.negociatorem clericum.
Sexto qꝛ male viuūt canonici cathedralis eccleſie luxurijs de
uacantes. vnde poteſt dici ꝙ tota ciuitas capite deorſum pen=
det.xxxij.q.vi.c.fi.nā totius poteſtatis ſtatus per tales contur
batur maxime quando nolūt epis obedire.xvij.di.§.huic etiā.
laborent ergo et ſtudeant circa opera charitatis. cum debeant
eſſe lumen boni et ſpeculum ciuitatis.xij.q.iiij.c.fi.
Septimo qꝛ diſcordant in capitulis et partes ſibi faciūt maxi
me circa electiones in quib⁹ iā quaſi nihil de deo agitur ſed ſe
quuntur carnalitatis officiū tā priuati ꝙ̄ plati.ꝛ nō iudiciū rō=
nis.de his q̄ fiunt a maiore pte capituli.c.j.ꝛ de elec.c.i cauſis.
ꝛ.c.cū dilect⁹.ꝛ.c.ꝯgregatio.ꝛ.c.cōſiderauim⁹. ꝛ de pben.c. gra
ue.Et circa iunge illud qđ notat̄ p Hoſti.de pbē.§.qualit̄. ver.
libere: vbi inuenies exemplū de aſino.ꝛ de his vicijs ꝛ alijs.il=
li q̄ i ſe aliqua vicia regnare ſenſerint curēt ſuo ſatiſfacere crea=
tori: qui eos expectat ad penitētiā.xciij.di.c.diaconi ad finem.
¶ Decimo octauo fuit q̄ſitū cui dꝫ ꝯfiteri doctor vel magr̄ ꝛ eſt xviij.q̄ſt.
dicendū ꝙ dꝫ confiteri illi pſbytero in cuius parrochia morat̄:
nam alius ipm nō poteſt abſoluere vl̄ ligare.ix.q.ij.c.j.ij.ꝛ.iij.
Peccant aūt doctores vel magiſtri qꝛ licet indoctos ꝛ inſuffi=
ciētes ſe ſentiant: faciūt ſe p pces ꝛ munuſcula alijs doctoribus
data ad doctoratū vel magiſteriū ꝓmoueri: ꝛ ſibi licentiā docē
di dari. vt dictū fuit ſupra de magiſtro ſcholarū: nā vix erit bo=
nus magiſter q̄ nō fuit bon⁹ diſcipul⁹.de elect.c. cū in magiſtrū
et.lxj.di.c.qđ ꝓderit.Sed antiq̄ magiſtri ꝓ nouis non ſunt de
ſerendi: valde eñ iniquū eſt ꝛ abſurdū vt noui ꝛ rudes ꝛ iperi
ti pferant̄ magiſtris antiqs ꝛ approbatis. lxj.di. ca. ſtatuim⁹.
niſi forte de nouo aliqđ ſit meli⁹ reuelatū.xcv.di. eſto ſubiect⁹.
Scđo peccāt qꝛ deſpiciūt ſubditos cathedrarij.ꝛ ꝓpter viciū ar
rogātie ea q̄ ſciūt recte docere nolūt. xlvj. diſtin. hꝫ hoc ꝓpriū.
Et tales faciunt iniuriā cathedre.xl.di.multi ſacerdotes.
Tertio peccāt qꝛ cōtēnunt ſimplices et qꝛ magis volunt vitare
vicia verborum ꝙ̄ vicia morum.xxxviij.di.ca.ſedulo.
Quarto peccant quia conantur dicere nō vtilia ſed ſubtilia vt
videantur ab omnibus et vocentur rabi et ſic confundunt au=
ditores.xliij.di.c.fi.ꝛ.xlix.di.ca.j.
Quinto peccant quia docent falſa in cathedra cōtra cōſcientiā

(c) 2007 Ministerio de Cultura

vt aliqbus placeant: ꝛ iſti ſunt falſi doctores. xxij. q. ij. c. j. ꝛ capitale. ꝛ iſti ſunt fontes ſine aqua ꝛ nebule turbinibꝰ exagitate qbus caligo tenebrarũ reſeruat̃. i. c. ſecuti ſunt. ij. q. vij. ꝛ mali ſunt ꝛ ideo eoꝝ doctrina mala eſt. j. q. vij. conuenientibus.

Sexto qꝛ tacent veritatē ne vicijs qbus vacāt ꝛ ſeipſos rephendere videātur. j. q. j. c. viliſſimus. ꝛ. iij. q. vij. c. in grauibus.

Septimo peccāt in falſis ꝯſilijs que dant ꝑ pecunia quamuis iſtud conſiliũ vendere poſſint. xj. q. iij. ca. nō licet. illa ergo que male extorſerunt reſtituant vel pauperibus erogent. xiiij. q. v. ſi habetis. ꝛ. c. non ſane. ꝛ per veram penitētiam ſuo ſatiſfaciat creatori alioquin cū diabolo perpetuis cruciatibus punietur de peniten. di. j. §. his auctoritatibus.

xix. q̄ſtio ¶ Decimo nono fuit queſitum cui debent confiteri aduocati: ꝛ dicendum eſt ꝙ debent confiteri preſbytero in cuius parrochia morantur vt dictum fuit ſupra in doctore vel magiſtro ꝛ aduocati peccant in multis.

Primo qꝛ doloſe fouent cauſas prodēdo ſuũ clientulũ ꝛ tales preuaricatores ſunt ꝛ infames. ij. q. iij. §. notandũ. Et notat̃ ꝑ Hoſtien. de calũniatoribus. §. quis ſit preuaricator.

Secundo peccāt quia cauſas deſperatas fouēt ꝯtra cōſciētiam cũ ſcriptum eſt non defendas improbũ. xj. q. iij. ſi quis vero. et de hoc notat̃ per Hoſtien. in ſumma de poſtulādo. §. q̄d ꝑtinet ver. caueat. ꝛ. §. quis poſtulare. ver. ꝛ illud no.

Tertio peccāt qꝛ dilatiōes ſupfluas nitunt̃ obtinere ad hoc tātũ vt fugiāt ꝛ negotiũ protrahat̃. vt lite nō conteſta. c. j. ꝛ de dolo ꝛ cōtuma. ca. prout. ꝛ. iij. q. vij. §. tria. ver. ꝑterea nō licet aduocato i quo caſu pena duarũ librarũ auri aduocatꝰ puniēdꝰ eſt per iudicem. C. de iudic. l. properandum. §. illo ꝑcul dubio.

Quarto peccant pacificando ſuper certa parte litis cum graui dāno litigatoris propter ꝙ deberentur ab aduocatione remoueri. iij. q. vij. §. tria. ver. arceantur.

Quinto peccāt qꝛ ignorantes iura cum neſciant quid dicāt ob probrijs certant. iij. q. vij. ver. ſi quis adeo procax fuerit.

Sexto peccāt qꝛ vbi eſt aduocatorũ copia vt alijs lucrũ ſubtrahant q̄ meliores ſunt paruiſſimo ſalario ſunt cōtenti tāꝗ viles ꝛ abiecti. iij. q. vij. §. tria. ver apud vrbem.

Septimo peccāt qꝛ recipiũt ſalariũ nimis magnũ inſpecta ſua facūdia ꝛ labore quē ſubeũt ꝛ iſpecta quātitate cauſe ꝛ fori cō-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſuetudie vt.ff.ꝺ varijs ⁊ extraordina.cogni.l.j.§.i honorarijs.
Octauo peccant quia faciunt poſitiones cauilloſas vt aduer=
ſam partem decipiant ⁊ inducunt clientulum ad degerandum
ponendo et reſpondendo et informando falſos teſtes. et ideo
tanq̃ homicide tenentur et infamia perpetua notant̃. vt.xxiij.
q.v.ille qui hominem.⁊.c.ſi quis conuictus.
¶Nono peccant q꞉ recepto ſalario nõ curant de cauſa nec ſtu=
dent nec vigilant circa eam: et ſic propter eorum negligentiam
aliquoties amittit clientulus bonam cauſam in quo ipſi clien
tulis obligati ſunt.de etate ⁊ qualitate.cap̃.ad aures.⁊.ff. de lo
ca.⁊ conducto.l.ſed adde.§.illud.
Decimo peccant quia ſciũt ſe eſſe idiotas ⁊ inſufficientes ⁊ ni=
hilominus ſalariũ recipiũt ⁊.ꝑpter inſufficientiam ſuã cauſam
amittunt vnde in culpa ſunt.ff.ad.l. aquiliã.l.idem iuris.⁊.ff.
de officio preſidis.l.illicitas.§.ſicut.⁊ iſti.ad.l.aq̃liã.§. ipitia.
Undecimo peccant quia licet ipſi ſint ſufficientes alijs inſuffi
cientibus vices ſuas committunt vnde ⁊ ipſi tenẽtur arg. ff. de
preſcriptis verbis.l.apud labeonẽ.§.fi. niſi forte cliẽtulꝰ ſciẽs
contentus fuiſſet: quia inuito non poteſt hoc alij committere.
arg.ff.de ſoluc.l.inter artifices.et ſi eo neſcio hec fecit.debuit ſu-
ſpicari ipſum hoc non permiſſurum ſi ſciret.argu.ff.de fur.q̃ re
ſibi commodata.j.reſpon.ad finem.Satiſfaciant igitur aduo
cati illis quos predictis modis vel alijs leſerunt et per veram
penitentiam ſuo ſatiſfaciant creatori ſi nolunt apud inferos p=
petuo cruciari de peniten.di.vij. idcirco nec enim in die iudicij

Attẽde q̃ lit̃ aduo-cati debẽt ſatiſface=re de dictiſ peccatis.

habebunt aduocati de allegationis victoriam.i.de eloquentia
ſua ſubſidiũ.ix.q.iij.aliorum.⁊ hic iunge illud qꝺ notatur per
Hoſt.in ſumma.titu.de poſtulando.§.quid pertinet totum.
¶Uiceſimo fuit queſitum cui dꝫ confiteri iuriſconſultus: et dꝫ

xx. q̃ſtio.

confiteri illi preſbytero in cuius parrochia moratur.vt dictũ eſt
ſupra de doctore.et dicitur iuriſconſultus ille q̃ queſtiones ſibi
factas ſoluit ⁊ determinat per ius ⁊ nõ aduocat. ſed ſi ꝓponat̃
ſibi q̃ſtio de facto ipã ſoluit ſicut ſibi videt̃. ⁊ de iure reſpõdet.
⁊ iſti olim cõſtituebant̃ a pricipe inſti.de iure naturali.§.reſpõ
ſa prudẽtũ.hodie autẽ tales non inueniuntur ſed tñ illi qui cõ
ſiliũ dant cedendi vel litigandi q̃ ſi rectũ conſiliũ dant cõpetẽs
ſalariũ recipere poſſunt ẜm augu.xj.q.iij.nõ licet. ⁊ de iſtis idẽ
eſt dicẽdum ꝙ dictũ fuit ſupra in doctoribus ⁊ aduocatis.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

xxj. qſtio ¶ Vicesimo pmo fuit qſitum cui debet confiteri pſbyter parrochialis τ dicendum est qꝺ dꝫ confiteri epo ſuo: vel illi cui ſubeſt ſpūaliter τ tēporaliter. vel pſbyteri ſibi ad iuicē cōfiteri poſſunt de licētia plati ſui. qꝺ tñ nō multū expedit ne cōſcij ſimiliū criminū ſibi adinuicē deferāt. argu. xvj. q. ij. ca. viſis. ibi humani moris eſt illū vereri cuiꝰ iudicio τ volūtate nūc erigimur: nūc deprimimur. Et ſic cōtigeret pniam euacuari/ τ groſſam fieri carnali fauore qꝺ eſt vitandū. de ſimo. c. nemo. Et multū puidendū eſt de pnia clericoꝝ τ maxime ſacerdotū qꝛ ſm ꝙ dt chryſo. de penitē. di. j. qs aliquando vidit clericū cito pniaꝫ agentē. Et ſi dephenſus humiliauerit ſe nō dolet qꝛ peccauit ſed confunditur qꝛ perdidit gloriaꝫ ſuā. Et licet iſti pſbyteri multa et grauia cōmittere nō formident: aliqua tamē ad memoriā reducamꝰ.

Primo peccant quia permittūt ſe indignos ad eccleſiaſticam militiam promoueri. xxiij. di. tales. τ. c. his igitur. de eta. τ qli. τ. c. cum ſit ars artium.

Secundo peccant quia quandoqꝫ pmouentur p ſymoniacam prauitatem: vnde celebrare non debent. de ſimo. c. tanta. τ. c. accuſatum. τ. j. q. j. quiſquis per pecuniam. τ. c. reperiuntur.

Tertio peccāt qꝛ nimis incōtinēter viuūt. xxviij. di. ſi diaconꝰ. de cohabita. cleri. τ muli. p totū. de cleri. ꝯiuga. c. iij.

Quarto peccāt qꝛ imiſcēt ſe ſpectaculis τ pōpis mulieꝝ: τ cōuiuijs publicis: τ vſuris: τ lucris turpibꝰ τ fraudibꝰ τ negotijs ſecularibꝰ τ officijs ſe imiſcēt: τ ſunt doloſi τ cōſpiratores τ ſectātes odiū et emulationes τ inuidiā: τ ſunt vagi oculis τ effreni lingua: ꝟgines τ viduas τ alias mulierculas frequētātes τ inobediētes τ ſeſe iactātes: τ doctrinā τ lectiones: τ pſalꝰos τ hymnos τ cātica fugiētes ſm ꝙ hec oia tāgit Iſido. xxiij. di. his igit.

Quinto peccant: qꝛ libentius dant ioculatori vel meretrici ꝙ̄ pauperi. lxxxvj. di. c. q̄ venatori. cū caplis ſequē. τ mlta alia vicia ſecularia inhoneſta eis interdicta. no. p hoſti. in ſumma. ti. ne clerici vel monachi. §. que ſunt ſecularia.

Sexto peccant: qꝛ ſuperioribus ſuis infideles ſunt τ inuident ei detrahunt de eis. xxiij. queſtio. v. prodeſt.

Septimo peccāt qꝛ vnꝰ ſubtrahit alij parrochianos ſuos tā viuos ꝙ̄ mortuos i quo grauiter delinquūt τ ad reſtitutionē tenent oim pceptoꝝ de parrochijs. ca. ij. τ. iij. et. ix. q. ij. p totuꝫ. de penitē. di. vj. placuit. τ de ſepul. c. ex pte. τ. ca. ſequēti. τ. c. in nra.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Octauo peccāt q multa vicia ſub ſpecie virtutis palliāt nā cū ſint auari volūt videri boni diſpenſatores. cū ſint crudeles volūt videri iuſticie zelatores: cum ſint remiſſi volūt videri ſubditis cōpatiētes. xlj. di. ſepe. ij. q. vij. his rūdeť. vij. q. j. §. hoc ita.
Nono peccāt q ſibi adiuicē iuidēt ꝛ detrahūt ꝛ ideo raptorib⁹ deteriores ſunt. Et etiā homicide. de penitē. di. j. ca. homicidiorū. vj. q. j. ca. ex merito. et ca. deteriores. et cap̄. ſumma iniqtas.
Decimo peccāt q fingūt ſe longi⁹ ire vt reuelēt odia ꝛ ſunt fallaces et incōſtantes: ꝛ multa v̄ba inhoneſta ꝛ illicita ꝓferētes cōtra ius. xxij. q. ij. nec artificioſo. ꝛ. c. oē genus. ꝛ. c. his autem.
Undecimo peccāt quia non vere penitenti teſtimonium ferūt vel vere penitentē accuſauit corrupti munere ꝛ mūdiali fauore: ꝙ eis ꝓhibetur. de ſimo. c. nemo.
Duodecimo peccāt/q cū parrochiana ꝓpria quā ad ꝯfeſſionē admittūt fornicanť in quo caſu eṗs quindecim annis p̄ſbyter duodecim penitere debꝫ: ꝛ ſi in conſciētia populi deuenerit deponi dꝫ: ꝛ in monaſteriū detrudi ad penitentiā peragendā. xxx. q. j. ca. non oportet. et ca. ſi quis. ꝛ. cap̄. omnis.
Tredecimo peccant in ſacrificijs. dum hoſtiam fractam offerūt vinum ſine aqua vel econtra ponentes plus de aqua ꝙ̄ de vino: ꝑuatis domib⁹ aut his in die ſine cauſa celebrantes: vel ſine lumine: vel in eccl̄ia violata: vel ſuper altari moto: vel enormiter fracto: vel in altari in quo eadeꝫ die celebrauit eṗs ſine licentia eṗi: et q nō cuſtodiūt criſma: nec cuſtodiūt eucharīſtiā ſicut debent: ꝛ nō mundant vel lauant veſtimenta vel vaſa eccleſiaſtica ſicut decet: vt hec probantur de celebrat. miſſa. cap̄. j. ꝛ. c. conſuluiſti. ꝛ. c. ex parte. et. c. ſane. ꝛ. c. te referente. ꝛ. c. pernicioſus. et de conſecra. eccleſie. c. j. ꝛ. c. lignis. ꝛ de cuſto. eucha. c. ij. et de ꝯſecra. di. j. et. c. j. et ca. ſicut non alij. ꝛ. c. ſufficit. ꝛ. c. veſtimenta. ꝛ. c. vaſa. vbi de iſtis omnibus inuenies plene.
Decimo quarto peccant q ſubuertunt populum in omni loco ponentes ſcandalum et iſti vertuntur in laqueum tortuoſum. ſm Ihiero. xxiiij. q. iij. transferunt principes.
¶ Uiceſimo ſc̄do queſitū fuit cui debet cōfiteri imperator: ꝛ dicendum eſt: ꝙ debet confiteri pape ꝛ non alij: q pape immediate ſubiacet ꝛ ab eo cōfirmatur ꝛ vngitur ꝛ coronať. de elec. c. venerabilem. §. j. alij vere dicunt ꝙ debet confiteri eṗo leodienſi. i cuius dioceſi eſt vbi coronať in regem ab archieṗo Colonienſi xxij. qō.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

et ibi eſt caput regni et ille locus eſt celebris ⁊ ibi conſueuerunt conſilia celebrari. xxvj. q. ij. c. ſi. Tertij debent ꝙ non poteſt cõfiteri cuicũꜯ voluerit dũ eſt ſanus: q2 legibꝰ non eſt ſubditꝰ: ſed ipſe eſt lex animata. xxiij. q. viij. cõuenior. x. d. c. j. C. de legibus digna vox. ſi autem infirmaret tũc confiteat illi epõ in cuiꝰ dioceſi iacet infirmus. ſed ſm hoſti. eſt dicendum: ꝙ imperator et imperatrix de cõſuetudine antiquiſſima cuius initij memoria nõ ſtat habẽt certos ꝓfeſſores prelatos qui ſunt magiſtri capelle ſue ⁊ ſub ipſis tenẽt alios capellanos quotidianos quibus confitentur ⁊ qui habent curam animarũ ſuarum de conſuetudine nõ reprobata per papã. ⁊ ideo illis debent confiteri. argu. c. cũ contingat de foro competen. et. c. ſup quibuſdã. §. preterea de verbo. ſignifica. tamen ſi papa vellet poſſet talem conſuetudinem reprobare ⁊ inhibere ꝙ ſine licentia ſua nõ eligeret cõfeſſorem ⁊ ꝙ hactenus factum eſſet mediocriter tolleraret. arg. de conſecra. eccl'ie vel altaris. ca. aqua. ergo tutior eſt ꝙ tales pro ſe et familia ſua impetrẽt a papa licentiam confeſſorẽ eligendi niſi alio ꝑuilegio ſint muniti: nã decretales de peni. ⁊ remiſſio. c. ſi. non videtur niſi de clericis intelligenda eſſe nec eſt putandum ꝙ papa per illam decretalem intellexerit imperatori licẽtiam dare vt patet ibi cum dicit ibi tex. prelatis q̃uis ratio que redditur in principio decretalis extendatur ad eum.

¶ Et imperator peccat primo quando non facit iuſticiã ꝓpter ꝙ veniunt tempeſtates in populum et flagitia. vt. xxiij. q. iiij. ſi quos violentos. ⁊. q. v. c. regũ. nã impator in nullo magis põt placere deo q̃ ſi iuſticiã faciat compeſcẽdo illos qui in ſuam et aliorũ perniciem deuacant. xxiiij. q. v. cap. quãuis.

Secundo peccat imperator impugnando ſanctã eccleſiã matrẽ ſuam quam tenetur defendere ⁊ tueri vnde quãdoꜯ deponitur propter hoc. de elect. ca. venerabilem.

Tertio peccat q2 diſtringit clericos ⁊ cogitat eos ĩ foro ſuo placitare. xj. q̃ſtio. iij. continua. ⁊. c. inolita. ⁊ cap. placuit.

Quarto peccat imperator q2 immiſcet ſe electionibus prelatorũ cõtra iura. xxiij. di. c. ſacrorũ. ⁊. c. ego ludouicꝰ. ⁊ de elect. c. ſacroſancta. ⁊. ca. quiſquis niſi hoc habeat de priuilegio ſpeciali dñi pape. ⁊ ſic intellige de iure patro. c. nobis fuit. §. j.

Quito peccat quia alios ex odio exheredat et eijcit ⁊ alios ex curia leuis opinionis ſublimat. xv. q. vij. in actione.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Sexto peccat quia ſine cauſa pedagia concedit. vel monetam mittat de quo dicendum eſt vt notatur per hoſti. de cenſib⁹. x. ex quibus. ꝙ ſi moneta. ⁊ ſequenti.
Septimo q² imperator vel principes relinquunt vxorem ſuã propria temeritate qui filij ſunt legitti. per venerabilem.
Octauo quia labitur in hereſim. xj. q. iij. cap. iulianus.
Nono q² non reueretur epis: ſʒ eos capit ⁊ mutillat ⁊ occidit. de maio. ⁊ obedien. cap. ſolite. de electi. venerabilem.
¶ Uiceſimo tertio fuit q̃ſitũ cui debʒ cõfiteri rex: ⁊ tenẽt aliqui ꝙ debet cõfiteri pape ſi nõ recognoſcit ſuperiorẽ. arg. q̃ filij ſunt legitti. c. ꝑ venerabilẽ. §. videat̃. x. inſup alioqn dʒ confiteri metropolitano. arg. iij. q. vj. ſcitote alij tenẽt ꝙ ſi ſanus eſt põt ꝯfiteri cuicũꝙ voluerit ſicut dictũ ẽ de impatore: ſed ſm̃ Hoſti. eſt dicendũ: ꝙ ſi hʒ domiciliũ ꝓpriũ ⁊ principale in aliq̃ ciuitate: illi epõ ſubeſt de iure cõi niſi ſecus obtineat de ꝯſuetudine cuius nõ ſtet memoria vel de ꝑuilegio ſpeciali vt dictũ fuit i impatore ⁊ ꝙ dictũ eſt de ꝯſuetudine ẽ dicẽdũ: ꝙ ipſe rex poſſet eligere quẽcũꝙ vellet. hoc nõ putat verũ hoſtiẽſis q² ꝯſuetudo hoc ſibi ꝯcedere nõ poſſet q² eẽt eccleſijs oneroſa ⁊ exinde cõtingeret diſrũpi neruũ eccl'iaſtice diſcipline cõtra iura de cõſuetu. c. j. ⁊ c. cũ inter. in fine. ⁊ cõtingerit ipm regẽ fieri acephalũ. ideſt ſine capite: qđ irrationabile eſſet. xciij. di. nulla rõne: ſed de pctis commiſſis i diuerſis locis videt̃ ꝙ poſſit ꝯfiteri cuilibet epo in cui⁹ dioceſi peccaret: tñ hoc ſic intelligendũ eſt vt ꝓprio ſacerdoti ſemel in anno oia confiteat̃ vel alij de licentia ſua in. c. ois vtriuſꝙ ſexus. de peni. ⁊ remiſſio. aliter nõ eſſet pnia integra. xxiij. qõ.
Primo peccãt reges trahẽdo clericos ad forũ ſuũ: vnde deponendi eſſent ꝓpria dignitate. xj. q. j. nullus: nã q̃ celeſtẽ militem pulſat eius forum ſequi debet. xj. q. j. clericũ. ⁊ c. ſequenti.
Scđo peccãt q² a clericis ⁊ eccleſijs ⁊ ꝑſonis eccleſiaſticis penſiones ⁊ ꝓcurationes ⁊ bãna extorquẽt cõtra iura ⁊ cõtra eccleſiaſticã libertatẽ ⁊ ideo tenent̃ ſoluere penã quiꝙ librax auri. xxv. q. ij. quicũꝙ igitur. in quo caſu actione iniuriarũ tenẽtur de iniurijs. ca. olim: nã plus eccleſia iuuat regnũ orationib⁹ ꝙ armigeri armis. vt. xxiij. q. v. c. ꝓdeſt ⁊ de hoc plene notat̃ per Hoſti. in ſumma. de imunita. eccl'iarũ. §. a quib⁹ muneribus. Attẽde i quo mul tũ eccl'ia adiuuat regnum.
Tertio peccãt: q² ducũt ſecũ ſacerdotes ad exercitum ꝯtra iura. xxiij. q. viij. q̃ auſu. ⁊ c. ſi qs eps. ⁊ c. reꝑhẽſibile. ꝙ intellige qñ

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſacerdotes vadunt vt pugnent:ſecus ſi ad dandum conſilium vadunt in bello iuſto.in.c.ex multa de voto.

Quarto peccant reges quia non faciunt iuſticiam vnde ſunt deponendi.xv.q.vj.alius.

Quinto peccant quia tallijs et exactionibus populum dei affligunt indebite ⁊ corporaliter iniuriantur de quibus tenentur deo reddere rationem.xxiij.q.iiij.c.ſi eccleſia.in fi.

Sexto peccant quia occupant alienas terras et nō ſunt contenti proprijs finibus.xxiiij.q.iij.transferūt principes. et tales nō ſaluantur etiam ſi bene adminiſtrent:niſi res alienas reſtituāt. ſcḋm augu.xiiij.q.v.c.nec enim.

Septimo peccāt qꝛ cū vnꝰ rex vni mulieri vix ſufficiat volunt tñ plures hꝫe ⁊ tenere ⁊ cognoſcere:ſicut equus emiſſariꝰ et mulus q̄bus non eſt intellectus in periculū anime ſue ⁊ ſcandalū plurimoꝝ quare excōicari et deponi deberent tales ſi incorrigibiles eſſent ſcḋm Nicolaum ⁊ Gregorium.xj.q.iij.precipue.

Octauo peccant ⁊ crimen ſacrilegij et crimen leſe maieſtatis cōmittunt.iudeis ſuper xp̄ianos:ſua officia concedendo.liiij.di. nulla.xvij.q.iiij.conſtituit.

Nono peccāt: in decimis et primicijs quas nō ſoluūt ad quas tamen ſoluendas tenentur.xvj.q.j.reuertimini.⁊.c.decime.de conſecra.di.v.quadrageſima.

Decimo peccant in augurijs.q̄ aliqui ſequuntur ⁊ in ipſis confidunt et in alijs ſortibus et ſupſtitionibus a vera fide deuiantes.xvj.q.v.augurijs.et.c.ep̄i.Et ideo ſine luce ſunt tales quia nihil melius ſplēdet i capite principis q̄ȝ recta fides.C.de ſumma trinitate.inter claras.xcvj.di.ſi.imperator.

xxiiij.qō. ¶ Viceſimo quarto fuit q̄ſitū cui dȝ cōfiteri dux:⁊ quidā dicūt: debet ꝯfiteri metropolitano ſi ipſum hȝ in ſuo ducatu:ſȝ ꝙ debȝ confiteri illi ep̄o in cuius dioceſi habet domicilium principale. Et breuiter idem dicendū eſt in duce quod dictum fuit in rege.

Primo peccant duces in tallijs ⁊ exactionibus indebitis.xiiij. q.v.non ſane.

Scḋo qꝛ faciunt cōſtitutiones immo potiꝰ deſtitutiones ſuas cōtra eccl'iaſticā libertatē de rebus eccl'ie.nō alie.c.cū laicis. propter ꝙ tā ipſi q̄ȝ ſcriptores ⁊ ſeruatores talium ꝯſtitutionū ſunt excōicati ip̄o iure ⁊ feudis q̄ tenent ab eccleſijs ſunt priuandi. de ſen.excō.c.nouerint.⁊.c.grauē.⁊ pn̄t feuda alijs potētioribꝰ

(c) 2007 Ministerio de Cultura

concedi q̄ eccleſiam defendant ⁊ ꝓ ipſa recognoſcāt. de feu. c. ij.
¶ Tertio peccāt qđ eſt cōmune quaſi oībus principibus mūdi qꝛ volunt habere capellas ſuas ⁊ capellanos ſine auctoritate epiſcopali ⁊ volūt ꝙ cappellani ſui habeāt curā animarū ſuarū ⁊ vxorū et familie ⁊ ꝙ oblationes eis factas vbicūqꝫ miſſas audiant ſuas faciant ⁊ imburſent qđ eſt contra iura niſi forſan ſup his ſint a ſede apoſtolica priuilegiati ſpecialiter multa alia committunt et q̄cquid de rege dictum et notatum eſt et imperatore ducibus ⁊ comitibus et ſimilibus poterit adaptari.
¶ Uiceſimo q̄nto fuit queſitū cui debet cōfiteri marchio: ⁊ breuiter idem dicendū eſt qđ dictū fuit in impatore et ducibꝰ ⁊ comitibus. et idē dicēdum eſt de procere ⁊ varone ⁊ de alijs dn̄is tēporalibus. ꝙ debēt confiteri ſacerdoti in cuius parrochia ꝓpriū ⁊ principale domiciliū habent: vel de licentia ipſiꝰ debent alij cōfiteri in. c. oīs vtriuſqꝫ ſexus. de peni. ⁊ remiſ. Et ſi ī diuerſis caſtris habent domiciliū et nō apparet ꝙ ſit principale videtur ꝙ poſſit ꝯfiteri cuilibet quādiu infra parrochiā ſuā morantur. ff. ad municipales. l. aſſumptio. §. penulti. de parrochi. c. fi. de foro. cōpe. c. ex pte. et ſic habebūt plurimos iudices ſpūales in quo poſſet cōmitti fraus ⁊ piculū. dicas igiť ꝙ vel in hoc caſu ꝯfiteanť oībꝰ cuilibet de licencia ep̄i ſui vel eligat ſibi vnū cōfeſſorē de licētia ep̄i ne cōtingat diuidi ꝯfeſſionē ꝙ fieri nō debꝫ de peni. di. iij. ca. ſicut plures. q̄d ſi caſtra vel domicilia ſint ī diuerſis epiſcopatibꝰ: tūc dicēdū eſt ꝙ ab utroqꝫ ep̄o eſt licētia impetranda. de ſenten. excō. cum illoꝝ. §. ſi vero clauſtralis. xxv. qō. ꝑctā militū ſunt ſex.
¶ Uiceſimo ſexto fuit queſitū: cui debꝫ cōfiteri miles ſimplex: et planum eſt ꝙ debet confiteri ſuo ſacerdoti parrochiali vľ alij de eiꝰ licentia in p̄dicto. c. oīs vtriuſqꝫ ſexus: ⁊ iſti milites ⁊ alij dn̄i temporales peccant in cōcuſſionibus: et in rapinis: ⁊ in talijs iniuſtis: ⁊ in bellis ⁊ ſpolijs ſubditoꝝ: et qꝛ nō ſunt contēti milites ſuis ſtipēdijs ſꝫ cōcutiūt ſubditos ī diuerſis grauaminibus: contra ſententiam Joannis baptiſte dicētis: neminem concutiatis nec calūniam faciatis. ſed eſtote contenti ſtipēdijs veſtris. xxiij. q. j. c. militare. in fine. lxxxvj. di. c. nō ſatis in fine: et breuiter idem dicēdum eſt in militibꝰ et alijs dn̄is tpalibus: quod dictum fuit in imperatore et in ducibus et comitibus. xxvj. qō.
¶ Uiceſimo ſeptimo fuit q̄ſitum: cui debet confiteri mercator ⁊ certū eſt ꝙ debet confiteri ſuo p̄ſbytero parrochiali in cuiꝰ par- xxvij. qō

(c) 2007 Ministerio de Cultura

rochia moratur vel de licēcia ipſius alij. vt in predicto ca. oīs vtriuſq; ſexus. Peccant autem mercatores ⁊ mercenarij in decimis principalibus quas non ſoluūt ⁊ quas ſoluere tenent: ⁊ in predialibus decimis. xxxij. di. ca. preter hec de decimis. ca. paſtoralis. ⁊. cap̄. tua nos. ⁊. xvj. q. j. cap̄. decime.

¶ Scḋo peccant mercatores q2 ſub ſpecie liberalitatis ⁊ pietatis vſurā palliant vendēdo ad certū terminū vltra q̄ debēt. de vſu. ca. conſuluit. Et de hoc dicendum eſt. vt notatur plene per hoſti. in ſumma. de vſu. §. qualiter contractus.

¶ Tertio peccant mercatores in contractibus q2 inter vendentes ⁊ ementes difficille eſt non interuenire peccatū. de peniten. diſtin. v. qualitas lucri.

¶ Quarto peccant vendendo peregrinis et tranſeuntibus carius q̄ vicinis. de emptione ⁊ vendi. cap̄. j.

¶ Quinto peccant in falſis ponderibus ⁊ mēſuris. de emptio. ⁊ vendi. c. vt menſure.

¶ Sexto peccant in mendacijs ⁊ periurijs infinitis q̄ cōmittūt quādoq; anteq̄ vendant ſex nūmatas mercimoniorū ſuorum nam iurant ⁊ affirmant q2 melior non reperietur et iurāt p deū non habebitis pro minori precio. ⁊ etiā iurant q2 tātum ſibi cōſtitit: et pro tanto cōprauit ⁊ in tanta quantitate in qua vendidit emit: ⁊ in omnibus mentiuntur: ⁊ ſic plerūq; accidit q2 p lucro vnus oboli cōmittūt tria, vel quatuor peccata mortalia magna. xxij. q. ij. ca. j. ⁊. c. omne genus. ⁊. q. v. iurati.

¶ Septimo peccāt non ſeruando fidem datā nec iuramentū p̄ſtitum in ſocietatibus vnde nec eſt eis fides ſeruanda. de iureiuran. c. iij. ⁊. c. ſicut in fine.

¶ Octauo peccant non ſoluendo ad terminū ſicut iurauerūt niſi iuſta cauſa ipſos excuſet. de pigno. c. ſignificante.

¶ Nono peccāt trāſferēdo ſe ad regiōes remotas vbi cū diuerſis et alienis vxoribus adulteriū cōmittūt ⁊ ſuis cām adulterij preſtāt. de ſpōſa. c. in p̄ſentia. lxxx. di. c. amputatis. Sunt ⁊ alia infinita q̄ qlibet diligens poterit p ſe notare. ſed hoc notādum eſt ad terrorem mercatorū falſo⁊ q2 in morte de toto labore ſuo nihil ſecū afferent niſi ſtercus et peccatū vt dicit Chryſo. in palea eijciens ⁊ in palea conſequens. lxxxviij. di.

xxviij. q. ¶ Uiceſimo octauo fuit q̄ſitū cui debēt cōfiteri ruſtici. ⁊ dicēdū eſt q2 debēt cōfiteri ſuo p̄sbytero parrochiali vel alij de ipi9 licē=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

tia: vt in predicto. ca. ois vtriuſq; ſexus. Peccãt autẽ ruſtici in decimis predialib⁹ ⁊ pſonalibus quas nõ ſoluũt: ⁊ ſi ſoluũt di minuũt deducẽdo de fructib⁹ expẽſas ⁊ ſalaria colonoꝝ: ⁊ al's fraudes faciẽdo. ð dec. c. cũ hoies. ð hortona. ⁊. c. cũ nõ ſit i hoie
¶ Scdo peccãt ruſtici diuites nõ ſubueniẽdo paupib⁹ cum cui libꝫ fame moriẽti debeat ſubueniri. lxxxvj. di. paſce. ⁊. c. nõ ſatſ.
¶ Tertio peccãt ſubtrahẽdo iura dominoꝝ et cũ eis placitando et vexando eos laboribus et expenſis ⁊ aliquoties alijs potentioribus dando vt ipſos contra veros dominos protegant in quo caſu debitũ eis non remittitur ſed augetur: de iureiurã. ca. ea te. de decimis. tua nos.
¶ Quarto peccant in feſtis que non ſeruant ſed frangũt ⁊ violant cum in feſtis nullum mercatum ⁊ nullum opus ſeruile ſit faciendum. de ferijs. c. j. ⁊. c. fi.
¶ Quito peccãt in homicidijs ⁊ piurijs ⁊ falſis teſtimonijs et fornicationib⁹ ⁊ alijs pncipalib⁹ ⁊ cõib⁹ vicijs iiurijs ⁊ dãnis vicinis datis p ipos. de iiurijs. ſi rixati. ⁊. c. ſi leſerit. ⁊. c. ſi egreſſus. ⁊. c. ſi culpa. Jo. do. et qd peius ẽ paſtores mẽtientes pecudes ⁊ pecora mortua ex infirmitate vel lupoꝝ rapia: vl' alio caſu ea furant ⁊ vẽdũt: ⁊ ſigna q̃ hñt ſubtrahũt ⁊ ſuo ſigno ſignãt et in ꝓprios vſus cõuertũt. Et qd peſſimũ ẽ cũ aialib⁹ ꝯtra naturã coeũt: q̃ oia ꝯfeſſor dꝫ eis manifeſtare vt eos lucret Ja. do.
¶ Uiceſimo nono fuit q̃ſitũ cui debẽt ꝯfiteri pueri. Et dicendũ eſt ꝙ debẽt cõfiteri ſuo ꝓprio ſacerdoti: ex quo diſcretionẽ hñt. vt in pdicto. c. ois vtriuſq; ſex⁹. Peccãt aũt pueri in crimine ſacrilegij ⁊ tunc ſunt ab epiſcopo abſoluẽdi. de ſentẽ. excõica. c. ſi. xxix. qõ.
¶ Scdo peccãt nõ recognoſcẽdo deo bõa fortune gr̃e ⁊ nature.
¶ Tertio peccant calumniando.
¶ Quarto peccant adulterando.
¶ Quito fornicãdo nã hec etas aliquãdo talia ãticipat. ð ſpõ. impube. c. puberes. ⁊. c. de illis. ⁊ hoc intelligẽdũ eſt de dolicapace. Et intelligit eſſe dolicapax quãdo ꝓxim⁹ eſt pubertati. Jo. do. Et qñ dicit ꝓximus pubertati quo ad matrimoniũ cõtrahendũ quãdo femina diſtat a. vij. anno minus q̃ꝫ p ſex menſes. Et maſculus a. xiiij. anno minus q̃ꝫ p ſex mẽſes. vt in. c. cõtinebatur iuncta glo. de ſpõ. impu. ⁊ quo ad delicta ⁊ alia dicit ꝓxim⁹ pubertati qui eſt maior decimo anno ⁊ dimidio: ita ꝙ appropiquat magis. xiiij. q̃ꝫ ſeptenio, ⁊ ideĩ. xij. ãno i femina

(c) 2007 Ministerio de Cultura

que appropiquat magis.xij.q̃ ſeptenio. vt i.c. de delictis pue=
rorum. et ibi doctores Jacobus doctor. Uel dicendũ eſt ꝙ hoc
per exteriora bonus vir eſtimabit. de ꝓſumptio. cap. ex ſtudijs
Si vero non ſunt doli capaces tales non tenentur confiteri: et
ideo nõ eſt curandũ cui confiteãtur: nã tales qui non ſunt doli
capaces furioſis cõparantur quia eorũ etas neſcit q̃d videat.
C. de falſa moneta. l. j. ad finem ⁊ in. §. tria. iij. q. vij.

xxx. qõ. ¶ Tricesimo fuit q̃ſitũ cui debent cõfiteri ruſtici in alienis par
rochijs hiemãtes vel eſtiuãtes. vel illi q̃ ſe transferũt ad alias
ꝓuincias non animo remanendi ibi: ſ; forte ſe obſeq̃o aliquo=
rũ magnatuũ vel dominoꝝ deputãtes. Et certũ ꝙ tales ſi laici
ſunt poſſunt ſe trãſferre quo volũt dũ tamẽ ſint liberi. Et ſi ibi
ſe transferẽt animo remanẽdi ibi ꝑpetuo: facti eſſent parrochia
ni illoꝝ in quorum dioceſibus vel parrochijs morãtur: de par
rochijs cap. finali. alias aũt dicendum eſt ꝙ ſi tales nõ intẽdũt
relinquere domiciliũ antiquũ/debent confiteri antiquo ſacer=
doti ſeu p̃ſbytero vel de licentia ipſi⁹ alij ⁊ nõ aliter cõfiteri de=
bent. Eſt ergo bonũ conſilium ꝙ talis a iudice ſuo ſpirituali li
centiã obtineat vel ſaltẽ confiteatur ſub ſpe q̃d prius ſacerdos
ratũ habebit. Et ſi fuerint mercenarij vel ſeruiẽtes aliquorum
poſſunt cõfiteri illi preſbytero, in cuius parrochia habitant. vt
notat gloſa in clemẽ. religioſi. de priuilegijs.

xxxi. qõ. ¶ Tricesimo p̃mo fuit q̃ſitũ cui debẽt cõfiteri familiares epiſco
pi vel archiep̃i vel alioꝝ. Et dicẽdũ eſt: ꝙ ſi iſti familiares ſunt
de aliena dioceſi: idẽ videt̃ dicendũ ꝙ in familia alteri⁹ princi
pis laici. Si v̾o ſint de illa dioceſi ꝓpria: tunc ꝯfiteri debẽt p̃ſby
tero parrochiali in cuius parrochia habitant. Circa familiam
ep̃i vel archiepiſcopi dicendũ ꝙ ſi familiares ep̃i vel archiepi=
ſcopi ſunt coniugati et habitant ſeparatim ab ep̃o vel archiepi
ſcopo in alijs parrochijs debet ſeruari. cap. Omis vtriuſq; ſexus
ꝙ quilibet confiteatur ſuo ſacerdoti in cuius parrochia morat̃
et ab eo recipiat ſacramenta. Si v̾o familiares epiſcopi vel ar
chiepiſcopi morantur in domo epiſcopi vel archiep̃i q; habẽt
domum iuxta eccleſiam cathedralem debent confiteri illi q̃ ha
bet vices epiſcopi vel archiepiſcopi ĩ illa parrochia eccleſie ca=
thedralis quia de illa parrochia ſunt. in. ca. rogationes de cõ=
ſecra. diſtin. iij. ⁊ ab illo debent recipere eccl'iaſtica ſacramenta:
vt in p̃dicto. cap. omnis vtriuſq; de peni. ⁊ remiſſio.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Et quia queſtiones ſequentes congruentius adaptantur ad iſtam ſecūdam partem huius tractatus ſcilicet de actibus penitentium ideo eas hic infero: et prima eſt.

PRima: qualiter debet ſe abſtinere penitens poſt cōfeſſionem ⁊ poſt aſſumptionē corporis xpi: et quāto tempore. Jo. doctor. Circa qđ dicendū eſt ꝙ ⁊ ante iſta a ꝓpria vxore. ſ. v. vel. iiij. vel. vj. vel. iij. diebus. vt in. ca. et ſi nō frequētius. et in ca. oīs homo. de pe. di. vij. Ja. doctor. Et ſic q̄ aſſumpſerit corpus xpi non debet ſtatim alios cibos manducare: nam ſi mane dñica aſſumpſerit corpꝰ dñi vſq̄ ad. vj. ieiunandū eſt. Si vero hora. iij. vel. iiij. aſſumpſerit vſq̄ ad veſperū ieiunabit. vt eſt tex. in. c. tribꝰ gradibꝰ. de cōſe. di. ij. §. tāta in altario. et dicendū eſt ꝙ hoc potiꝰ eſt de cōſilio q̄ꝫ de ꝑcepto vt in dicto. c. tribꝰ gra.

An penitētes ſint de foro eccleſie.

¶ Scđa q̄ſtio eſt: an penitētes ſint de foro eccl'ie. et dicendū ē ꝙ penitētes ſunt de foro eccl'ie et ſub eccl'iaſtica regula debēt viuere: et ita eis ꝑ confeſſorem declarari debet. xj. q. j. c. aliud.

Attende q̄t ſūt genera mēdaciorū.

¶ Tertia q̄ſtio eſt: ꝙ octo ſunt genera mendaciorū et quantum peccat q̄s ī quolibet genere illoꝝ: ex quo etiā patet q̄ penitētia pro quolibet mendatio imponēda eſt. xxij. q. ij. ca. primum.

Attende differētiā int' clericū ⁊ laicū ꝯcupiſcētē mulierem.

¶ Quarta queſtio de differentia inter clericū ⁊ laicum cōcupiſcentem mulierem. et q̄ et quanta culpa eſt clerico vel laico mulierem appetentem ad fornicandum: et per cōſequens que penitentia imponatur. xxxij. q. v. c. qui viderit.

Attēde ꝙ iſta pctā ſcꝫ adul. forni. inceſt. pctm̄ cōtra natu. vnum ſit grauiꝰ alio.

¶ Quinta q̄ſtio eſt qualiter peccatū adulterij eſt grauius fornicatione: et inceſtus eſt grauior adulterio. et peccatū cōtra naturā eſt grauius omnibus ſupradictis: ⁊ ꝙ imponatur grauiꝰ penitentia pro fornicatione: grauior pro inceſtu: ⁊ grauior omnibus pro peccato contra naturā. xxxij. q. vij. c. adulterij malū: et ſpecialiter de grauitate peccati cōtra naturā et de pena. ea. q. ca. flagicia. et ca. vſus naturalis. Jo. doctor. et ī ca. clerici. de exceſ. prela. et in auct. vt non luxurientur homines contra naturam. et in. j. ti. de ſodomitis. foro legum. Jacobus doctor.

Attende an excu=

¶ Sexta queſtio eſt: an excuſetur a peccato qui auctoritate iuris ciuilis interficit vxorē et q̄ penitentia debet imponi interficienti ꝓpriā vxorē qđ habetur. xxxiij. q. ij. c. interfectores. ⁊. c. īter hec. vbi eſt notabilis glo. ꝙ nō excuſat a peccato qui aucto=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

sec͞ a pctō q̃ auctoritate iuris ciuilis interficit vxorem.

ritate iuris ciuilis interficit nisi approbetur a canone. vt est iudex iuste occidens. in. c. quicunq̧. ꝛ. c. admonere. ea. q.

Attēde q̄ sūt homicide.

¶ Septima questio est qui sunt homicide: ꝛ dicendū est ꝙ non solum sunt homicide qui manibus hominem occidunt: sꝫ etiā illi quorum consilio et fraude homines occiduntur: ꝛ ideo talibus vt homicidijs penitentia imponi debet. de peni. di. j. c. periculose: cum quinq̧ capitulis sequentibus.

Attende modū agendi penitentiā.

¶ Octaua questio est de modo agendi penitentiam: ꝛ dicendū est ꝙ penitens debet voluntariam penam accipere et petere q̄d sibi dura et aspera penitentia imponatur. de peniten. distin. j. c. porro. et ibi notat archidi.

Attende q̄d dꝫ agere bonus penitens.

¶ Nona q̄o est: q̄d debet agere bonus penitens: ꝛ dicendū ē ꝙ debꝫ se affligere ꝛ somno minus indulgere q̄ꝫ natura postulat: ꝛ dꝫ interpellere gemitibus et interrūpere suspirijs ꝛ secrestari orationibus: ꝛ ita viuere vt huic vitali vsui moriat᷑. de peni. di. j. c. sunt qui arbitrant᷑ ꝛ ꝙ nō sufficit penitenti mores in melius cōmutare ꝛ a p̄teritis malis recedere nisi etiā de his que facta sunt satisfaciat dn̄o per penitentie lamenta vel dolorē/ ꝛ per humilitatis gemitū ꝑ cōtriti cordis sacrificiū cooperantibus eleemosynis ꝛ ieiunijs. ea. di. c. nō sufficit mores. Et qualiter penitens debet pctā sua eleemosynis redimere ꝛ iniq̄tates i misericordijs pauperū ut deus ignoscat delictis suis. ea. di. c. quā ob rē. Et ꝙ medicina misericordie tollit pctā magna: ꝛ ꝙ medicamentū fortius q̄d maxime operat᷑ in penitentia est eleemosyna ea. di. c. medicina. ꝛ. c. medicamentum.

Attende q̄d ꝓdest dolor in penitēte.

¶ X. questio est de dolore penitentis. ꝛ dicendum est ꝙ in actione penitentie non tam consideranda est mensura temporis q̄ꝫ doloris. ea. di. c. in actione. ꝛ. c. mensuram.

Attende q̄d ꝓsunt lachrime penitētis

¶ Xj. q̄stio est de lachrymis penitētis: ꝛ dicēdū ē ꝙ lachryme lauāt delictū: ꝛ ꝙ si penitēs nūc recordat᷑ pctōꝝ suoꝝ ꝛ frequēter illa in ꝯspectu dei ꝓnunciet ꝛ ꝑ eis clementiā eius depcetur citius illa delebit. Sed si nūc obliuiscat᷑ peccatoꝝ suoꝝ: tunc eoꝝ recordabit᷑ nolēs q̄n i toto mūdo publicabunt᷑: ꝛ i cōspectu oīm amicoꝝ ꝛ inimicoꝝ suorū ꝛ sanctorū āgeloꝝ celestiūq̧ virtutū ꝓferēt᷑ ꝛ publicabūt᷑. ea. di. c. lachryme. ꝛ. c. nūc aūt si recorderis.

Attende cōsiliū penitentis.

¶ Xij. questio est optimū consilium cuiuslibet penitentis / et est rectū ꝛ salubre ꝙ quilibet penitēs confiteat᷑ pluribus ꝛ pluries pctā sua: q2 quāto pluribꝰ ꝛ pluries ꝯfitebit᷑ in spe venie turpi=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

tudinem criminis tãto facilꝰ ꝯſeqtur veniã remiſſionis.ea.di.c.quẽ penitet.circa mediũ: ⁊ quo ſpũſſctũs ad tẽpus manet ⁊ in penitẽtibus ad tẽpus recedit.de peni.di.iij.c.querendum.

¶ Xiij.questio eſt quõ pctm̃ tribus modis cõmittit̃.ſ.ſuggeſtione:delectatione:cõſenſu.ea.di.c.tribꝰ.⁊.c.ſciẽdũ.⁊ in ꝑalle.c.ſicut tribꝰ.notat archi.qꝺ iſta tria ſunt pctã moꝛtalia.ſ.cõſenſus: opus exteriꝰ/⁊ cõſuetudo illiꝰ operis: ſed primꝰ motus ſemꝑ eſt peccatũ veniale: ⁊ etiã delectatio eſt veniale pctm̃ niſi quando diu ꝑſeuerat: ⁊ eſt ad moꝛtalem actũ: nam tunc eſt moꝛtale peccatum: ⁊ ex iſtis inſtruetur confeſſoꝛ ad cognoſcendum predicta peccata ⁊ quam penitentiam pꝛo eis imponat.

Attende q̃uo peccatum tribus modis committitur.

¶ Xiiij.questio eſt qualiter cognoſcitur q̃s eſt vere penitens: ⁊ dicendum eſt ꝙ vere penitens eſt qui pꝛeterita mala plangit: ⁊ plangenda iterum non committit.i.pꝛopoſitum non committendi habet: ⁊ ideo peccatoꝛ qui a malis ſic mentem reuocat vt cõmiſſa plangat: ⁊ pꝛopoſitũ non committendi de cetero habeat: nec ſatiſfacere negligat vere penitet: lꝫ poſtea foꝛte caſu vel infirmitate peccet non ex pꝛopoſito.ea.di.§.ſed verba cum glo.ij.ibi poſita quod eſt valde notandum ad cognoſcendum quis eſt vere penitens pꝛo declaratione indulgentiarum q̃ cõceduntur ſolum vere penitentibus et confeſſis.vt in cle.ſi dñm de reli.⁊ vene.ſcõ.in fi.cum glo.ibi poſita.

Attẽde q̃lit̃ cognoſcit̃ q̃s eſt vere penitens.

¶ Xv.questio eſt de modo eligendi cõfeſſoꝛem ⁊ ꝙ penitens ſit in vnitate eccl'ie.⁊ dicendũ eſt ꝙ pꝛincipalis regula in hac materia eſt ꝙ qui vult cõfiteri peccata ſua vt iueniat gr̃am: querat bonũ cõfeſſoꝛẽ ſcientẽ ligare ⁊ ſoluere: ⁊ ſacerdoti melioꝛi q̃ꝫ poteſt cõfiteat̃. Et ſuꝑ oĩa laboꝛet penitẽs in eccl'ia eſſe ⁊ ad eccl'ie vnitatẽ tẽdere: nã niſi vnitas eccl'ie ſuccurrat niſi ꝙ deeſt pctõꝛi ſua oꝑatione compleat de manibꝰ inimici nõ eripiet̃ aĩa moꝛtui: nã credẽdũ ẽ ꝙ oẽs eleemoſyne totiꝰ eccl'ie ⁊ oꝛões: ⁊ oꝑa iuſticie ⁊ mĩe ſuccurrãt recognoſcẽti moꝛtẽ ſuã ad ꝯuerſionem: ideo nullꝰ põt penitere quẽ nõ ſuſtinet vnitas eccl'ie: ⁊ ideo nõ peccãt ſacerdotes ꝑ aliquã culpam ab vnitate eccl'ie diuiſos: vt in.c.j.de penitẽ.di.vj. Quilibet pctõꝛ tẽpoꝛe cõpetenti agat penitentiã nõ expectet tẽpus quãdo peccare non põt: nã opoꝛtet vt vera penitẽtia fructificet vt vitã moꝛtuo impetret ꝙ ex charitate fiat.nam ſcriptum eſt neminem ſine charitate ſaluum eſſe.

Attende modũ eligẽdi ꝯfeſſoꝛẽ et ꝙ penitens ſit i vnitate eccl'ie.

Attẽde q̃lis ⁊ quãtus eſt ignis purgatoꝛij.

¶ Xvj.qõ eſt q̃lis ⁊ q̃ntꝰ ẽ ignis purgatoꝛij.⁊ dicẽdũ ẽ ꝙ ignis

(c) 2007 Ministerio de Cultura

purgatorij licet etern⁹ nō ſit: miro tñ modo grauis eſt: nā excel
lit oēm penā quā nūq̄ aliqs paſſus eſt in hac vita: nunq̄ i car
ne tāta iuēta ē pena licʒ mirabilia martyres paſſi ſunt tormēta.
⁊ cū his debʒ ꝯfeſſor penitētes ſemꝑ terrere: ⁊ ꝑ iſta ipos ad agē
dā verā pniaʒ inclinare. vt i. c. null⁹ expectet. de penitē. di. vij.

¶ Xvij. qō ē: q̄liter dʒ ſe hr̄e penitēs i vita ſua poſt pactā pniaʒ.
⁊ dicendū ꝙ q̄libet pctōr feruētiſſime laborare dʒ vt verā pniaʒ
agat ⁊ poſt pniaʒ actā bene viuat: nā q̄ egerit veracit̄ pniam et
ſolut⁹ fuerit a ligamēto quo erat aſtrict⁹ ⁊ a xp̄i corpore ſepara
tus: et bene poſt pniam vixerit ſicut ante pniam viuere debuit
poſt recōciliationē qñcunq̄ defunct⁹ fuerit ad deū vadit: ad re
quiē vadit: regno dei nō priuabit̄. vt i. c. q̄. egerit. de peni. di. vij.

¶ Xviij. qō eſt: an votū mulieris abſq̄ aſſenſu mariti emiſſum
ſit adiplēdū ⁊ dicendū eſt ꝙ non pōt mulier ꝓpter agēdā pniaʒ
ꝯtinētiā vouere: nec obſeruare nec alia vota abſtinētie emitte=
re: nec iplere ſine ꝯſenſu mariti ſui. ⁊ qualiter q̄libet mulier dʒ
eſſe ſubiecta dn̄io viri ſui. xxxiij. q. v. c. j. cū q̄nq̄ capl'is ſequē. et
c. manifeſtū. cū. vij. capl'is ſequē. vſq̄ ad fi. cauſe ⁊ q̄ſti.

¶ Xix. qō eſt: quot ſunt coniugia legitima et hoc habet̄. xxxvj.
q. ij. c. tria legitima.

¶ Xx. qō eſt: vſq̄ ad quā horā diei penitētes: ⁊ alij ieiunare de=
bēt i quadrageſima qd habet̄ ea. di. ſ. de ꝯſe. di. j. c. ſolēt plures.

¶ Xxj. q. eſt q̄bus vicibus in anno ſit cōicandū ⁊ dicēdum ꝙ ſa
cerdos vel confeſſor debet dare cōſiliū cuilibet penitenti ꝙ ſi po
teſt digne facere ter in anno cōmunicet. ſ. in paſcha: pēthecoſte:
et natale dn̄i: ⁊ ꝙ ante ſacram cōionē a ꝓpria vxore abſtineat.
vj. aut. v. aut. iiij. aut tribus dieb⁹. ea. di. c. ⁊ ſi non frequenti⁹. ⁊
c. omnis hō. q̄ exiſtens in pctō mortali cōmunionē eucbariſtie
accipit/ mortaliter peccat. in. c. qui ſcelerate. ⁊ in. c. timorem. ea.
di. et iura que dicunt maritū debere abſtinere a ꝓpria vxore tri
bus diebus ad minus ante cōmunionem de conſilio loquūtur
non de precepto in. c. oīs homo iam allega. de ꝯſe. di. j.

¶ Xxij. qō eſt a quo tēpore incipit ieiuniū penitentis vl' alteri⁹
in. iiij. ⁊. vj. feria. ⁊ dicendum eſt ꝙ ieiunantes in. iiij. ⁊. vj. feria
⁊ alijs ieiunijs a fine cene noctis precedentis que cena debʒ fie
ri ante mediam noctem. per. c. deniq̄. iiij. di. vſq̄ ad diluculum
diei ſequētis ieiunare debēt: ⁊ ita dʒ ꝯfeſſor mandare: ⁊ ꝯtrariū
faciētibus pniam imponere: vt habet̄ ea. di. c. de eſu carnium.

Attende optimū ⁊ ꝯſiliū pro penitentib⁹ qd eis debēt dare ꝯfeſſo= res.

Attēde q̄liter dʒ ſe hr̄e peni= tēs i vita ſua poſt pactā pn̄iā

Attende an votuʒ mlier' abſq̄ aſſēſu mariti e= miſſuʒ ſit adiplen= dum.

Attēde ꝙ ſunt cōiugia legiti ma.

Attende vſq̄ ad quā horā ē ieiunā= dū in. xl.

Attēde q̄ b⁹ vicib⁹ i āno ē cōi canduʒ.

Attēde a q̄ tpe inci pit ieiu=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ xxiij. queſtio eſt: in quo tempore penitens debet indulgentiam vel remiſſionem accipere: ⁊ dicendum eſt ꝙ in. v. feria vltime hebdomade quadrageſime debent remiſſionē accipere. vt habetur in. c. de penitentibus. ea. di.

¶ xxiiij. queſtio eſt: an canones dicentes maritū debere abſtinere ab vxore in diebus feſtiuis ⁊ diebus ieiuniorū: loquantur de conſilio ⁊ dicendum eſt ꝙ loquuntur de cōſilio non de ꝑcepto. in. c. xp̄iano. xxxij. q. iiij. cū gloſis ſumme. nā confeſſor debꝫ dare conſilium cuilibet penitenti ꝙ in die natalis domini ⁊ in reliquis feſtiuitatibus ⁊ in diebus proceſſionis ⁊ in diebus ieiuniorum a propria vxore abſtineat. xxxij. q. iiij. c. j. cū quinqꝫ capitulis ſequentibus.

niū. l. iiij. ⁊. vj. fer. Attende ꝙ tp̄e penitēs dꝫ idulgentiam accipere. Attende an canones dicentes marit tū debere abſtinere ab vxore i dieb⁹ feſtiuis ⁊c. loquūt̄ d̄ conſilio.

¶ Sequitur tertia pars huius

tractatus de qua premiſſum eſt. ſ. de actibus confeſſorum. que tertia pars diuidit̄ in duas partes. Nā in prima ponitur exordium. In ſecūda ponitur caſus paragraphi: cum aliquali materia et declaratione textus: in qua materia includuntur queſtiones ſequentes.

¶ Prima qualis debet eſſe ſacerdos cui debet fieri ꝯfeſſio.
Scd̄a qō: qb⁹ ꝯfeſſorib⁹ ē data poteſtas ligādi ⁊ ſoluendi.
Tertia queſtio: an quilibet ſacerdos habeat poteſtatem ligandi ⁊ ſoluendi.
Quarta q̄d vel quātū dimittit ſacerdos de pena pctōrum
Quinta: q̄ pſone habeant poteſtatē audiendi cōfeſſiones.
Sexta qui dicūtur habere curam animarum.
Septima q̄ſtio eſt: q̄d ſit cura
Octaua q̄ſtio: de religioſis p̄dicatorib⁹ ⁊ minoribus ⁊ an poſſit quis eis confiteri ſine licentia proprij ſacerdotis.
Nona: q̄ dicantur ꝓprij ⁊ ordinarij confeſſores.
X. in quibus caſibus pōt quis audire confeſſionē parrochiani alteri⁹ qui ſunt. viij.
Xj. quis dicatur propri⁹ ſacerdos ſcolariū mercēnariorū et ſtipendiariorum ⁊ ſimilium.
Xij. q. eſt nunq̄d ſacerdos parrochialis extra territoriū parrochie ſibi cōmiſſe poſſit audire confeſſiones.
Xiij. qō eſt quorū peccatorum abſolutio eſt iterdicta preſby=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

teris et ſacerdotibus.
xiiij.q.ſunt caſus ſpecialiter pape reſeruati quo ad penitentiam ⁊ ſunt.xvij.
xv.an ep̄s vel ali⁹ ſacerdos poſſit remittere vel mutare penitentiam iniunctam a papa.
xvj.q̄ ſūt caſus ep̄o reſeruati.
xvij.an ſacerdos pōt iniūgere penitentiam publicam.
xviij.a quo ſit imponēda ſolennis penitentia.
xix.quibus ſunt cōfitēda notoria crimina.
xx. an ſimplex ſacerdos pōt imponere penitentiā ſolēnē.
xxj.q.per quē eſt fienda prima deiectio vel finalis introductio et medie ſolenniter penitentis.
xxij. an iſtas deiectiones vel introductiones ſolenniter penitentis ep̄s poſſit committere ſimplici ſacerdoti.
xxiij.per quem poteſt imponi publica penitentia.
xxiiij.qui caſus ſpecialiter reſeruati ſunt epiſcopo.
xxv.an ſacerdos cui ep̄s committit vices ſuas poſſit alteri committere quo ad confeſſiones audiendas.
xxvj.an preſbyter parrochialis vel ſacerdos cui ep̄s cōmiſerit vices ſuas poſſit ab oib⁹ pctis abſoluere vel teneat̄ de neceſſitate de aliq̄bus peccatis ad ep̄m remittere.
xxvij.an ſacerdos de neceſſitate teneat̄ ſeq̄ canones pniales vel an libere nō curando de ipſis poſſit imponere penitentiam arbitriam.
xxviij.qō an ſacerdos poſſit facere gratiam circa reſtitutionem male acquiſitorum.
xxix.an ſit neceſſarium ſcire canones penitentiales.
xxx. quomodo ſacerdos errat in facto vel iure diuino.
xxxj.q̄modo itelligit̄ illa auctoritas q̄ocunq̄ liga uerſ ⁊c.
xxxij.de plurib⁹ ↄſilijs exhortationib⁹ auiſatiōib⁹ cōfeſſorum erga penitentes.
xxxiij.de nouem actibus per ordinem fiendis per quemlibet ſacerdotem.

¶ Incipit prima pars huius tertie partis.

Solertiſſimi patres ⁊ ſagaciſſimi dn̄i:qꝛ de re magna ⁊ ardua non ꝑ ꝑticulas:ſed integre ⁊ perfecte tractādū eſt:qꝛ ſicut anime hominū precioſiores ſunt cūctis rebus: vt dicit tex. in.c.precipimus.xij.q.j. ſic penitētia que ipſas animas terreno pctōrum puluere ſordidatas purgat ⁊ purgatas celoꝝ gaudia eleuat:eſt ꝓcioſiſſima res ⁊ cum magno ſtudio quo ad oēs

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſui ptes diligentiſſime pertractãda: nam vt dicit augu. in li. de pnia. Penitẽtia lãguores ſanat: leproſos curat: mortuos ſuſcitat: ſanitatem auget: grãm conſeruat: claudis greſſum: aridis copiã / cecis reſtituit viſum / vicia fugat: virtutes exornat: mentem munit ⁊ roborat. Jdeo de hoc ſummo ope mihi ⁊ cunctis mortalibꝰ a crimine ſtudioſo. ſ. de penitẽtia ⁊ abſolutiõe pctoꝝ tractare ſumma cura habenda eſt: ꝑ qđ anime fideliũ ad ſuam patriã reducunt. mortalia corpora beatificant: ⁊ terreſtres homines vermiculi reputati: dij ⁊ angeli quodã miro ⁊ diuino inſpiramine ſupra celũ empireũ efferunt. Et qꝛ ſicut ĩ iudicio corporũ tractat: necdũ de his q̃ ptes litigãtes: ſed etiã de his q̃ iudicij poteſtatẽ cõcernunt: ſic etiã in iudicio aĩarũ nec dũ de his que penitẽtes: ſed etiã de his q̃ confeſſoꝝ poteſtatẽ recipiunt diligẽtiſſime eſt tractandũ cũ ſine cognitione poteſtatis ipſoꝝ cõfeſſorum tota ipſius penitentie materia fruſtraret: ⁊ qꝛ iam in alio tractatu penitentie ꝑ me prius compoſito de doctrina ipſorum penitentiũ fuit dictũ: ⁊ ex tũc ſemꝑ cordi habui ea q̃ ad cõfeſſorum poteſtatẽ ⁊ arbitrium ptinent expedire. Jdeo quãuis hoc potius in materia de penitẽtijs tractãdum foret: tñ qꝛ ĩ materia quã in anno p̄cedẽti legi. tex. mihi ſe obtulit: ĩ quo hec materia cõpetentiꝰ quã alibi adaptet: ⁊ qꝛ incertitudo vite mee ad expediendũ cito q̃ ſunt aĩabus ſalubria dꝫ reddere cautiorem Jdeo hãc materiã de poteſtate ⁊ arbitrio cõfeſſoꝝ. ĩ. §. de illis. ⁊. c. de cauſis. ti. de offi. dele. anno p̄cedẽti ꝑ me lecto deliberaui ꝓ vt meliꝰ potero applicare. Sũmi ergo dei ⁊ glorioſiſſime virginis Marie ⁊ omniũ ſanctorũ ⁊ ſanctarum dei auxilio inuocato ⁊ proteſtationibus ſolitis ⁊ debitis ante miſſis.

¶ Jncipit ſecunda pars huius tertie partis.

SEquitur. §. illis. ⁊. §. iſte põt diuidi in duas ptes ſcꝫ duo mẽbra q̃ cõtinet. Nam primũ membrũ ponit de pena certa. Scđm mẽbrũ ponit de pena arbitraria. Primũ mẽbrũ ibi. Si tale fuerit negocium. Scđm membrũ ibi alioqn ipſos.

Hec eſt ſecunda ps huiꝰ t'tie partis.

¶ Jn. §. iſto quem ad ꝓpoſitũ materie quã tractaturꝰ ſum ſic ponit caſus. Quidã parrochialis ſacerdos q̃ſiuit a romano pontifice Alexãdro ꝑ hunc modũ. Pater ſancte cũ cura eccl'ie parrochialis mihi cõmiſſa ſit: ⁊ parrochiani mihi cõfiteãt plura peccata q̃ro quã penã vel pniãꝫ eis ĩponere debeã. Et papa reſpõdit ei ꝑ diſtinctionẽ dicẽs: ꝙ ſi tale fuerit negociũ vel pctm̃

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ꝙ certá exinde pena canonibus exprimat̃: eandē infligat. alio quin. i. ſi certa pena canonibus nō ſit expreſſa ipſos peccantes ꝓ delicti qualitate ꝛ cauſe ſm ſuū arbitriū punire ꝓcuret. Littera illis ꝛ q̄ pro cauſis ꝛc. §. iſte quātū ad ꝓpoſitū pſens ſic ſummari pōt: vbi pnia pcti in iure exp̄ſſa eſt illa dꝫ iponi alias imponit̃ arbitria. §. illis. ꝛ pmo notandū eſt ex littera ibi cū dicit tex. ꝓ cauſis tibi cōmiſſis iūctis gloſis in pte certa. ꝛ in pte arbitriū q̄ allegāt iura loquētia in foro pniali: ꝙ cōfeſſoꝛ nō pōt imponere penitēti penā certā nec arbitrariā niſi in cauſis vel caſibus ſibi cōmiſſis alias extra caſus ſibi cōmiſſos nullā pniam pōt alicui iniungere: ꝛ hoc notabile cōfirmat̃ p. c. placuit. de peni. di. vj. vbi. tex. dicit. nulli liceat quā licet alteri cōmiſſum ad pniam ſuſcipere. ꝛ p. c. oīs. de peni. ꝛ remiſſio. §. ſi quis aūt vbi tex. dicit ꝙ ſi q̄s alieno ſacerdoti ſua voluerit pctā confiteri: licentiam prius poſtulet ꝛ obtineat a ꝓprio ſacerdote cū alit̃ ipe illum nō poſſit ſoluere vel ligare: ꝛ facit. c. nullꝰ de parro. ꝛ. c. j. ꝛ. ij. iij. ꝛ p totum. ix. q. ij. Nūc circa hoc notabile vt videatur poteſtas cuiuſlibet confeſſoꝛis ſequūt̃ iſte queſtiones.

Pria qō. ¶ Prima qō eſt: qualis debꝫ eſſe ſacerdos cui dꝫ fieri confeſſio: dico ꝙ dꝫ eſſe melioꝛ q̄ poteſt inueniri. vt dicit tex. in. c. j. j. di. vj. debꝫ eſſe talis q̄ habeat poteſtatē ꝛ vſuꝫ clauiū ꝛ ꝙ ſit ab eccl'ia tolleratꝰ ꝛ non ſit p̄ciſus. ꝛ ꝓpter hoc ſciſmatici ꝛ heretici p̄ciſi ꝛ excōicati ꝛ ſuſpēſi ꝛ degradati: qꝛ nō habent vſum clauiū nō poſſunt abſoluere aliquē ex defectu materie ſibi ſubtracte. ſ. qa ſubditi ſunt ab eoꝝ iuriſdictiōe p oꝛdinationē eccl'ie ſubtrahūtur: ꝛ qꝛ ſunt p̄ciſi ab eccl'ia. hec cōcluſio ſctī tho. ꝛ Bona. in. iiij. ſen. di. xix. ꝛ ꝙ dictū eſt de p̄dictis idē dicendū eſt de foꝛnicatoꝛe notoꝛio notoꝛietate facti: ꝙ ꝓbatur ſic. Ex quo aliq̄s eſt foꝛnicatoꝛ notoꝛiꝰ notoꝛietate facti non eſt tolleratꝰ ſm dn̄icū in. ca. ad hec. xxxij. di. ꝛ ꝓbat̃ p tex. in. c. vr̄a in fi. de cohabi. cle. ꝛ mulie. ibi quādiu ab eccl'ie tollerant̃. nec habent opis euidentiā ꝛ p glo. in. c. ſicut. ea. ti. q̄ facit differentiā inter illos q̄ tollerantur ab eccl'ia ꝛ illos quoꝝ factū eſt notoꝛiū q̄ non dicunt̃ tollerati/ ſi ergo nō ſūt tollerati nō poſſunt ab eis recipi aliqua ſacramēta p tex. in di. c. vr̄a in fi. a cōtrario ſenſu. ꝛ ſm archi. ꝛ dn̄icū i dicto. c. ad hec. ſup glo. q̄ ē in pte p manꝰ. ꝛ ꝯcluſio p̄dictoꝝ ꝛ pro maioꝛi pte alioꝝ doctoꝝ eſt ꝙ oēs p̄dicti ſunt a iuriſdictione ſuſpēſi. nec ea vti poſſunt efficaciter qꝛ eiꝰ executiōe carent et. vbi

(c) 2007 Ministerio de Cultura

amittit iuriſdictio ⁊ executio clauis amittit in p̄dictis. ſ. ſciſma
ticis ⁊ hereticis preciſis ⁊ excommunicatis ⁊ ſuſpenſis ⁊ forni
catoribus notorijs: ergo ſequitur ꝙ predicti non poſſunt a pec
catis abſoluere nec aliquis eis confiteri debet.
¶ Scda qō ē. q̄bꝰ cōfeſſoribꝰ ē data poteſtas ligādi ⁊ ſoluēdi in
foro pn̄iali: ⁊ ē dicēdū ꝙ oībꝰ ſacerdotibꝰ fuit data hec poteſtas Scda qō
a mediatore dei ⁊ hoim̄ q̄ ipſos eccl'ie ſue p̄poſuit ⁊ ligādi ⁊ ſol
uēdi poteſtatē eis tradidit: vt dicit tex. i. c. multiplex: de penitē
di. j. vbi tex. dicit: ꝙ ieſus xp̄s hāc poteſtatē p̄poſitis eccl'ie tradi
dit: qꝛ quātū ad hoc quilibet ſacerdos catholicꝰ tenet locū dei
viuentis et loco dei pōt abſoluere penitētē: nā quātū ad pnias
⁊ ꝑfectionē corporis xp̄i ⁊ p̄dicationē oēs p̄sbyteri tenēt locum
apl'oꝝ ⁊ habēt claues regni celoꝝ: vt ē tex. c. abſit. xj. q. iij. vbi dr
apl'ico gradui ſuccedētes xp̄i corpꝰ ſacro oꝛe ꝯficiūt q̄ claues re
gni celoꝝ h̄ites āte diē iudicij iudicāt: vt i. c. is xo. i fine. l. di.
¶ Tertia q̄ſtio eſt: an quilibet ſacerdos habeat poteſtatē ligan
di et abſoluendi: et circa hoc omiſſis alijs opinionibꝰ hoſti. in Tertia q.
ſum. in titu. de peni. in. §. cui confitendū dicit: tu dic ꝙ ſacerdos
parrochialis ex quo ſibi cura animarū cōmiſſa eſt ab ep̄o ſine
alia licētia ſpeciali habꝫ poteſtatē audiēdi confeſſiones parro
chianorū ſuoꝝ ⁊ excōicandi ⁊ abſoluendi exceptis caſibus ꝓ=
hibitis: qꝛ in iſtis ꝯſiſtit cura vt in. c. dudū. ij. §. penul. ſupra de
elec. et in. c. j. ⁊. ij. ſupra de offi. archi. ⁊ in ca. iij. īfra de offi. oꝛdi.
et ad hoc parrochie ſunt diſtincte vt q̄libet terminis ſuis ſit con
tentus ⁊ quilibet de plebe ſibi commiſſa curam habere ⁊ taliter
cuſtodiat ꝙ ante tribunal eterni iudicis de omnibus ſibi cōmiſ
ſis idoneām rationem reddat vt in. c. j. xiij. q. j.
¶ Quarta qō eſt q̄d vel quātū dimittit ſacerdos de pena pctō= Quarta
rū: ſciēdū eſt ꝙ reſtitutio male acq̄ſitoꝝ ⁊ ſatiſfactio dānoꝝ da queſtio.
torū ſiue iniuriarū irrogatarū: oīno faciēda eſt leſis ſi repiant: ⁊
de hoc ſacerdos graꝫ nō pōt facere qꝛ nō dimittit pctm̄ ⁊c. vt in
c. cū tu de vſuris. Itē ſciendū eſt ꝙ ſi ſacerdos erat in facto vl' in
iure diuino i fctō qꝛ nō credit aliq̄s eē pctōꝛes q̄ ſūt i iure diui=
no qꝛ aliqđ pctm̄ reputat modicū ⁊ leue qđ tn̄ magnū ⁊ graue
eſt: tūc nō ſufficit pn̄ia iniūcta ⁊ ita loquit. c. quē penitet īfra. ea.
di. ibi cū dicit tex. ꝙ deꝰ nō ſoluit vel ligat illos q̄s ſacerdos pu
tat: ſꝫ illos in q̄bꝰ opꝰ mie ⁊ iuſticie exercet. Itē ſi q̄s agit pniaꝫ
de vno pctō ⁊ nō de alio nō ꝓdeſt nec eſt vtilis ei pn̄ia iniūcta:

(c) 2007 Ministerio de Cultura

et ita loquit̃.c.fratres.ſ.di.v.alias exceptis dictis caſibus. In alijs arbitrari pōt ſacerdos ꝯtritiōe cōſiderata q꞉ plꝰ valet apd deū mēſura doloris q̃ tēporis ⁊ mortificatio vicioꝝ q̃ abſtinē tia ciboꝝ: vt i.c.mēſura ĩfra.ea.di.⁊ ſacerdos in pnia ĩponenda dꝫ eē miſericors ⁊ beniuolꝰ: vt in.c.non ſufficit: ⁊ i.c.quē penitet infra.ea.di.⁊ dꝫ exponere penitēti quātū deliqt: ⁊ quanta pnia dꝫ agere ⁊ ſi dicat pctōr ꝙ paratꝰ eſt eā facere: debꝫ ipſam ei in= iūgere remittēdo ei ď gr̃a duos aut tres aut plures ānos ꝯſide rata multitudine pctōꝝ ⁊ numerū annoꝝ iniūgendoꝝ. argu. xxvj.q.ſi.alligant: ſi xͦo pctōr nō ſit ita paratꝰ nihilominꝰ ipo= nat ei ſacerdos ſaltē quātūcūqꝫ leuiſſimam pniam ⁊ iniūgat ꝙ oia bona q̄ faciet ⁊ mala q̄ tollerabit ꝓpter deū ſint ei ꝓ pnia ⁊ ꝓficiēt ad ſalutē: ⁊ ſic ĩpoſita pnia abſoluat ip̄m in quātū dꝫ et pōt ⁊ nō ſimplr̃ ſicut quidā ſimplices faciūt ne ĩdiſtricte abſol= uēdo ſeip̄m obliget ꝑ eodē. Quātū aūt poſſit ſacerdos dimitte re nō eſt multū q̄rendū: ſꝫ firmit̃ credendū eſt ꝙ deꝰ q̄ facit oia in numero pōdere ⁊ mēſura ĩ multis ſequit̃ arbitriū ſacerdotiſ: nā Hiero.in expoſitione ſimboli dicit. In remiſſione pctōꝝ ſuf ficere dꝫ ſola credulitas: qs em̄ cauſas aut rōnes reqrat vbi in dulgētia p̄ncipis ē.cū ergo terreni principis liberalitas diſcuſ= ſione nō ſit obnoxia cur ab humana fragilitate diſcutit̃ diuina largitioꝛ: ⁊ tenēdū ꝙ illō ꝙ moderate ſacerdos remittit/ dn̄s ra tū hꝫ ſm̄ Inno.⁊ Jo.an.ĩ p̄dicto.c.ois: cū qbꝰ ꝯcordat ſanctus tho.i.iiij.ſen.di.xviij.vbi dicit ꝙ ĩ abſolutiōe ſacerdotis alicui plꝰ de pena dimittit̃ vi clauiū ſm̄ ꝙ penitēs plꝰ ſe ad gr̃aꝫ diſpo ſuit: ⁊ pōt eē tāta diſpoſitio ꝙ ex vi ꝯtritionis totā penā tollat ⁊ ideo nō ē ĩcōueniēs ſi ꝑ frequētē ꝯfeſſionē etiā tota pctā tollant̃ vt pctm̄ oino remaneat ĩpunitū ꝑ q̄ pena xp̄i ſatiſfecit: ſm̄ eum ibi.

Quinta queſtio. ¶ Quinta qō eſt q̄ perſone habeant poteſtatē audiēdi con feſſiones: circa hoc ſciendū eſt ꝙ ho.in.c.cū non ignores ĩfra de p̄bē.dicit ꝙ tres pſone ſunt qbꝰ oēs ſubſunt de iure ĩmediate et inſolidū.ſ.papa ep̄s ⁊ curatus vt ſupꝛa.de offi.archi.c.ſi.

Sexta q. ¶ Sexta qō eſt q̄ dicunt̃ hr̃e curā aiaꝝ/ ⁊ dicit Inno.ibi ꝙ ſi eſt cōſuetudo ꝙ capl̄m cōmittat curā aiarū qbꝰ vult ⁊ ꝙ eos mu= tet qn̄ vult nō dicunt̃ iſti ſacerdotes hr̃e curā aiarū ſi aūt perpe tue darent̃ a capl̄o vel a quocūqꝫ alio vel ⁊ hoc ip̄m de cōſuetu dine ē ꝙ q̄cūqꝫ ſacerdos ē ꝙ habeat curā ꝓpriā illius eccl̄ie nec pōt ab ea remoueri ſine cauſa/ videt̃ ꝙ iſte ſacerdos cēſendꝰ ē iu

(c) 2007 Ministerio de Cultura

re ſacerdotiſ habētiſ curā ſiue ſit vt ꝓpꝛiꝰ ſacerdos ſiue vt vicariꝰ vt i.c.ꝯſtitutꝰ ſupꝛa de filijs pſby.ſm inno.i dicto.c.nō ignoꝛes.

¶Septima.q.ē qd ſit cura.ꝛ hoſti.i.c.oīs vtriuſq ſe.de peni.ꝛ re.deſcribit curā dicēs:ꝙ cura ē vigil oneroſa ꝛ ſolicita cuſtodia aiarū cōmiſſa alicui vt curet ne pereāt ſꝫ ſaluenť q̄ cōpetit ex lege vľ cōmiſſione aut cōpoſitiōe vľ cōſuetudine ſeu pſcriptiōe ꝑ ſedē aplicā nō iꝓbata dicit ꝙ cōpetit ex lege ſcripta ſiue ex iure cōi.ſicut pꝫ i epis ifra ꝺ offi.oꝛdi.c. conq̄rēte et i p̄latis q̄ creātur ꝑ electionē ꝛ etiā i rectoꝛibꝰ ꝓchialiū eccliarū ex q̄ ſūt auctoꝛitate ſui iudiciſ iſtituti vt pꝫ i eo qꝺ nota.i. c.fi. ſupꝛa ꝺ cleri. ꝑegri.ꝛ i.c.cū ſatis ſupꝛa de offi.archi.ꝛ i.c.ſi ſacerdos.ꝛ.c. cum ab eccliarū.ꝛ.c.ad repꝛimēdā ifra de offi. oꝛdi.ꝛ dicit ꝙ cōpetit cōmiſſione canonica ab epo generaliť vľ ſpecialiť facta ſicut pꝫ in archidiacono vt.ſ. de offi.archi.c.j. ꝛ i archipſbytero ſupꝛa de offi.archi.c.fi.ꝑ totū.ꝛ i officiali epi vt in.c.iij.ifra de iſtitu.ꝛ in.c.romana.in ꝑncipio de appella.li.vj.ꝛ i vicarijs eccliarum ꝑpetuis:vt i.ca.ad hec.ſupꝛa de offi.vica.ꝛ etiā ex cauſa ad tꝑs cōſtitutū:vt in.c.ꝑuenit.de appella.ꝛ in.c.cū vos infra de offi. oꝛdi.vel cōmiſſione facta a papa ꝑ ꝑuilegiū generale vel ſpeciale.vt pꝫ in.c.j.xxxj.di.ꝛ ca.j.ꝛ caplis ſeq.xxv.q.ij.ꝛ i eo qꝺ no.in.c.ij.§.ſed nec.ver.pſertim.ſupꝛa de traſla.epi. Et eſt notādū ꝙ licētia ꝛ poteſtas ꝯceſſa alicui ad audiēdum ꝯfeſſiones/ꝛ etiā poteſtas abſoluēdi aliquē a culpa ꝛ pena ꝑ papā conceſſa durāt poſt moꝛtē cōcedētis.notāt.Jo.de imo.ꝛ alij do.i cle.dudū de ſepul.ꝛ no.ꝑ do.i cle.abuſionibꝰ.de peni.ꝛ remiſ. Et eodē mō q̄cūq gr̄a ꝯceſſa ē i fauoꝛē pie cauſe durat ſemꝑ poſt moꝛtē cōcedētis durāte cauſa pia notāt glo.ꝛ do.i.c.nemini dubiū. de offi.lega. Et eodē mō licētia cōceſſa alicui ꝑ epm ſuū ad recipiēdū oꝛdies ab alijs epis durat poſt moꝛtē ꝯcedētiſ. notāt paulus ꝛ do.i cle.vlti.de elec. Et eodē mō licētia ꝯceſſa alicui habēti bn̄ficiū curatū ad exiſtēdū i ſtudio ꝑ ſeptēniū durat poſt moꝛtē cōcedētis.notāt do.i.c.cū ex eo.de elec.li.vj.ꝛ no.bn̄ hec dicta ſingularia.ꝛ dicit hoſt.ꝙ cura etiā cōpetit ex cōpoſitione.ſ.ex certa ſcia ꝑ papā ꝯfirmať.vt i.c.veniēs.§.fi.ꝺ traſacti.j. Et dicit ꝙ cōpetit ex cōſuetudie ſeu pſcriptiōe:nā metropolitani i ſua ꝛ etiā i aliēa ꝓuicia ꝛ epi i alienis diocesibꝰ ꝛ etiā abbates ꝛ archidiaconi ꝛ capellani ꝛ ſiles iura epalia ꝛ ꝓchialē curā ꝛ ad hec ꝑtinētia i q̄ntū iſta pn̄t i eos cadere ꝑ ꝯſuetudinē ꝛ ꝑ pſcriptio=

Septia questio.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

nem acq̃rũt ſicut de ↄſuetudīe ꝓbaẗ in eo ꝙ legiẗ. ⁊ nota i. c. du
dũ. ij. §. tādē. š. de electi. ⁊ i. c. quāto. ⁊. c. duo ſimł. ⁊. c. irrefraga
bili. §. exceſſus īfra de offi. ordi. ⁊ in. c. cũ cōtingat. de foro cōpe.
Et de p̄ſcriptione ꝓbaẗ hoc i eo qđ legiẗ ⁊ notaẗ. i. c. ex trāſmiſ-
ſa. ⁊. c. auditis. ⁊. c. cũ olim. ⁊. c. veniẽ. de p̄ſcriptiōe. ⁊ in. c. cōſti
tutus. et. c. venerabilis. et. c. cũ dilectꝰ de religi. domi. Et dicit ꝑ
ſedē aplicā nō iꝓbata q2 ↄſuetudo nō ꝓficit niſi ſit rōnabilis
⁊ p̄ſcripta. i. c. fi. de ↄſuetu. ⁊ iudicaẗ rōnabilis ꝑ ſedē aplicā ſi ex
ea limites cōfundanẗ. vt in. c. cũ ſint hoies. i fi. īfra de decimis.
Uel ſi exide alij graue p̄iudiciũ pareẗ. arg. i eo. ꝙ legiẗ ⁊ notaẗ
in. c. ſuggeſtũ. de deci. ⁊. c. cũ oli. de cōſuetu. Et hec habet locum
quātũ ad aliquā dignitatē q̄ ex ↄſuetudīe vł p̄ſcriptione pōt cu
rā aiarũ acq̃rere. S3 quātũ ad pſonā p̄uatā reprobaẗ conſuetu
do ita vt nec curā acq̃rat ex cōſuetudine nec vt ſibi eligat cōfeſ-
ſorē vt notaẗ ꝑ ho. i ſumma ti. đ peni. §. cui cōfitēdũ ſit. i ver. cui
imꝑator. j. rñ. Et in p̄ſcriptione taliũ bona fides et iuſtꝰ titulus
req̃runẗ. alioq̄n exp̄ſſe ꝑ ſedē aplicā reprobaẗ. vt legiẗ et notaẗ.
in. c. dudũ de deci. et in. c. ſi diligenti. de preſbyteri. ſm hoſti.

Octaua queſtio. ¶ Octaua q̄ſtio eſt de religioſis predicatoribus et minoribꝰ et
an poſſit q̄s eis cōfiteri ſine licētia ꝓprij ſacerdotis. Et dicēdũ
eſt ꝙ iſti habēt etiā poteſtatē audiendi cōfeſſiones et abſoluēdi
a pctis electi ſm formā. cle. dudũ. de ſepul. q̄ cēſenẗ eē curati et
habenẗ loco ꝓprij ſacerdotis i illa dioceſi in qua deputati ſunt
quātũ ad hoc ꝙ q̄libet pōt ipſis cōfiteri ſine licentia ꝓprij ſacer
dotis et quātũ ad hoc ꝙ ſemel in anno cōfeſſus illis nō tenetur
iterato cōfiteri ꝓprio ſacerdoti. ſm glo. et pau. et guilł. et Jo. de
immo. in dic. cle. dudũ. Jtē h3 poteſtatē audiēdi ↄfeſſiones cu-
iuſlibet parrochiani et abſoluēdi religioſus vel aliꝰ p̄ſbyter cui
ſacerdos proprius parrochialis cōmittit vices ſuas ad audiē
dũ cōfeſſiōes parrochianorũ ſuorũ. vt notat pau. et io. de imo.
in cle. religioſi. de priuilł. q2 ſacerdos curatus pōt alteri cōmit-
tere vices ſuas in certis caſibus vel ad tēpus ꝑ notata ꝑ hoſti.
in. c. clericos: de offi. vica. ſm pau. et Jo. de imo. i dicta cle. reli-
gioſi. Et circa hoc abbas i. c. oīs vtriuſq3 ſexus. eo. ti. dicit ꝙ qñ
ſimpliciter datur parrochiano licētia eligendi ſibi confeſſorem
nō poteſt parrochianus cōfiteri ſacerdoti nō habēti curā aiarũ
et dicit ꝙ hoc voluit glo. in cle. j. de priuilł. Sed ſi proprius ſa-
cerdos cōmitteret alicui ꝙ audiat ↄfeſſionē ſui parrochiani tũc

(c) 2007 Ministerio de Cultura

non requirit q̄ ille habeat curā aīarū: q2 tūc audit vt delegat⁹ et nō vt ordinari⁹: ⁊ dicit q̄ ita volūt paul⁹: ⁊ doctores et bene. in dicta cle. j. q̄ dicit ipſe eſſe notandū ꝓ cōſuetudine generali: q̄ ſi ſacerdos hȝ parrochiā amplā pōt in ſuū auxiliū aduocare alium ſacerdotē etiā non habentē curam in actu. ſm abba. ibi.

¶ Nona queſtio eſt q̄ dicuntur ꝓprij ⁊ ordinarij confeſſores: ⁊ eſt dicendū ſm Pau. ⁊ Jo. de imo. in predicta cle. dudū / q̄ ſunt iſti. papa: epſ ꝓprius: legatus ſi eſt in ꝓuincia ſibi commiſſa. archipreſbyter ecclie cathedralis: preſbyter parrochialis: ⁊ alij vicarij: ꝑ nota. de offi. archipſ. c. j. et ſic ex predictis concludēdū eſt ⁊ datur regula q̄ quilibet parrochian⁹ debet confiteri ſacerdoti qui hȝ poteſtatem ⁊ curam eius ⁊ nō alij q2 ali⁹ nō poſſet eum abſoluere vt in. c. nup. §. inſero. in fi. de ſen. excōica. ⁊ in. c. omnis. §. ſi quis aūt. de peni. ⁊ remiſſio. ix. q̄ſtio.

¶ Decima queſtio eſt: in quibus caſibus pōt quis audire confeſſionem parrochiani alteri⁹ q̄ ſunt octo. Primus quādo ꝓprius ſacerdos indiſcretus eſt vt in. c. placuit de peniten. di. vj. nam ſm Augu. qui vult cōfiteri debet q̄rere ſacerdotē qui ſciat ſoluere et ligare vt in. c. qui vult: de peni. di. vj. ſed hoc nō debet fieri ſine licētia proprij ſacerdotis: vt in. c. omnis vtriuſq; ſex⁹: de peniten. et remiſſio. nō tamen expedit ſemꝑ licentiā dare immo denegāda eſt ſi ſacerdos ꝓprius ſe ſufficientē reputet / nam preſumere pōt q̄ ideo parrochian⁹ licētiam petat vt penā erubeſcētie euitet que eſt magna pars ſatiſfactionis: vt in. c. quē penitet: de penitē. di. j. cōſilium tamē eſt q̄ nō cōfidat nec p̄ſumat de ſe multū ⁊ ideo licētiam nō deneget niſi forte veriſimiliter ſe contēptum preſumat tunc poſſet denegare ſm Hoſti. x. q̄ſtio.

Secund⁹ caſus eſt quādo alien⁹ parrochianus trāſtulit domicilīū ſuū ſm Raymū. ſed tūc iam nō eſt alien⁹ ſed ꝓprius parrochianus vt in cap̄. fi. infra de parrochijs.

Terti⁹ caſus ē qū q̄s ē vagabūb⁹: vt i. l. heres abſēs. ff. de iudi.

Quartus caſus eſt qū q̄s querit domiciliū quo ſe colocet relinquēs ꝓprium: iter faciendo vel nauigādo quia iſte ſine domicilio eſt vt in. l. labeo. in principio. ff. ad munici.

Quintus caſus eſt qū extraneus parrochianus cōmittit delictū ifra ꝓpriā parrochiā. vt ifra de rap. c. j. ⁊ c. placuit. vj. q. iij.

Sextus caſus eſt ratione ſtudij nam ſcholaris qui de licentia prelati ſui vadit ad ſtudiū parrochianus efficitur illi⁹ in cuius

(c) 2007 Ministerio de Cultura

parrochia in ſtudio moraẜ ẜm Hoſti. i ſumma. j. titu. de parro.
§. qs intelligaẜ. ver. quid de ſcholarib⁹. ⁊ ẜm Jo. an. in cle. reli-
gioſi. de ꝓuile. in glo. ſup ꝑte ꝓchialis. vbi dicit ꝙ quo ad ſco-
lares mercenarios ⁊ ſimiles ītelligit pͣſbyteꝝ parrochialē illū i
cui⁹ ꝓchia habitant. per notata in. c. placuit. de penitē. di. vj.
Septim⁹ caſus eſt tēpore neceſſitatis vt in. c. ſi pͣſbyter. xxvj. q.
vij. nā tēpore neceſſitatis in articulo mortis poteſt quilibet ↄfi-
teri: etiā laico vel mulieri ſi aliū habere nō poteſt. vt in. c. quem
penitet: de peniten. di. j. et in. c. ſanctum eſt: de ↄſecra. di. iiij.
viij. act⁹. ¶ Octauus caſus eſt ſi ponat ſpem ſuā in ſacerdoti ꝓprio ꝙ ra
tū habebit argu. ix. q. ij. lugdunēſis: ⁊ dicit Hoſt. ꝙ in quocūꝗ
caſu aliqs alienū parrochianū ſine licētia ꝓprij ſacerdotis au-
dierit: iniungat ei ꝙ q̄ꝫ cito poterit ſe corā ſacerdote ꝓprio repͥ-
ſentet ⁊ ꝙ actū eſt ſignificet argu. c. de cetero. ⁊. c. de his. in fi. de
ſen. excōi. ẜm Hoſtiē. in ꝑalle. §. cui cōfitendū: ſi vero ſacerdos
nullā curam habeat ſibi cōmiſſam: tunc dicit Hoſti. ibi ꝙ eſt di
ſtinguēdū vtrū neceſſitas imineat: ⁊ tūc pōt quēlibet audire et
ſoluere ꝓ vt ſupra notatū fuit: ſi vero nulla neceſſitas imineat
et tūc nō pōt audire ẜm Ray. vñ religioſi vel recluſi non habēt
poteſtatē abſoluendi vel ligandi nec baptizandi nec ꝑdicandi
vel alia q̄ ad curā aiarū ꝑtinēt exercēdi: niſi fuerint electi a po
pulo vel ab epo cū cōſenſu abbatis vel ſupioris ſui inſtituti vt i
c. alia. ⁊ in. c. ꝑuenit. ⁊. §. ecce. ⁊. §. hoc idē. xvj. q. j. vel niſi peni-
tens habeat licētiā ꝓprij ſacerdotis: dicit tñ Hoſt. in hoc referre:
vtrū his q̄ cōfitetur habeat licentiā ſacerdotis ſpecialiter ꝙ tali
poſſit ↄfiteri: vel habeat licētiā in genere vel ſimpliciẜ ꝙ alij poſ
ſit cōfiteri: nā in iſtis duob⁹ caſibus eſt dicendū vt ſupradictuꝫ
fuit ꝙ ex cōmiſſione ſpeciali religioſus vel recluſus audire po
terit cōfeſſionē ꝓchiani alieni alias nō. Nō obſtat ad ꝑdicta
ꝙ debēt goffre. ⁊ Ray. q̄ nō cōſentiūt ꝙ religioſi cōfeſſiones au-
diant vt ſupra dictū fuit: nā iura q̄ ad hoc debent intelligenda
ſunt de religioſis q̄ volūt vſurpare parrochias ſine licentia ſu-
perioris ſui ⁊ ſine auctoritate epi vt ipſa iura bene innuūt: vel
qñ volūt audire aliquē ſine licētia iudicis ipſi⁹ peccatoris vel
qñ hoc faciunt ſine licētia ipſius abbatis nulla alia neceſſitate
inſtāte: vt innuiẜ in ca. placuit cōi. xvj. q. j. ibi: cū dicit tex. ne-
phandiſſimo auſu preſumat. ẜm Ho. in dicto. §. cui confitēdū.
Circa ꝑdicta notādū eſt ꝙ abbas ⁊ canonici eccliarū cathedra

(c) 2007 Ministerio de Cultura

lium ꝛ aliꝭ rectores ꝙ immediate ſubſunt epo debent recurrere ad ipm epm in confeſſionibus ꝛ ab aliꝭs non poſſunt abſolui: vt notat Hoſtien. ꝛ abbas in .c. conquerente/ de officio ordi.

¶ Undecima qō eſt ꝗs dicat̃ ꝓprius ſacerdos ſcholariū et ſti- pēdiarioꝝ ꝛ ſimilium. ꝛ dicendū eſt ꝙ licet aliqui docto. ꝑqui- rāt in hoc licentiā prelati ſui tñ abbas in dicto .c. oīs. dicit: ꝙ illa opinio Hoſt. in ſumma. ti. de parrochiꝭs. §. ꝗs intelligat̃. v. ꝗd de ſcolarib⁹: ꝛ etiā opinio. Jo. an. in cle. religioſi: de priuile. in glo. ſup parte parrochialis: ſibi placet ꝛ videt̃ magis cōmunis vꝫ ꝙ ille dicat̃ proprius ſacerdos ſcolarium mercenarioꝝ ꝛ ſti pendiarioꝝ ꝛ ſimiliū in cuius parrochia iſti habitant de p̄ſen- ti nec poſſunt adire cōmode ꝓpriū ſacerdotē/ argu. ca. fi. de par rochi. ꝛ remittit ad glo. predicte cle. religioſi de priuilegiꝭs. xj. q̄ſtio.

¶ Duodecima qō eſt: nunꝗd ſacerdos parrochialis extra ter- ritoriū parrochie ſibi cōmiſſe poſſit audire cōfeſſiones et circa hoc Jo. de imo. ī dicta cle. dudū in glo. ſup ꝑte audituræ. ponit pau. ꝛ guill'. ꝛ gen. dicit ꝙ cōfeſſor extrane⁹ vt eſt religioſus de- putatus ſm formā illi⁹ cle. nō pōt audire ꝯfeſſiones nec abſol- uere extra territoriū ſibi cōmiſſum nā demū intra territoriuꝫ in quo illi religioſi deputant̃ poſſunt audire cōfeſſiones de pctis vbicūqꝫ cōmiſſis etiā extra territoriū qꝛ illa ꝗ in foro aīe exer- cent̃ ſunt volūtarie iuriſdi. ſꝫ extra illō territoriū ſibi cōmiſſum nō poterūt abſoluere de ꝯmiſſis etiā intra territoriū vt in dicta cle. rō eſt qꝛ iuriſdi. data ītra certū territoriū nō pōt exerceri ex- tra illud vt in .c. ſua de offi. vica. ſed ſi eſt ꝯfeſſor ordinari⁹ tem poralis vel ꝑpetuus vt eſt ꝓprius p̄lat⁹ tunc dicit ꝙ ille a quo cūqꝫ pctō cui⁹ abſolutio expectat ad ipm ſiue ſit cōmiſſum ītra territoriū ſiue extra abſoluere pōt etiā extra territoriū. Ratio ē ſm eū qꝛ in his ꝗ ſunt fori penitētialis ꝗ executent̃ ſub ſilentio nullius territoriū ledit̃. facit qō notat̃ in .c. penul. ꝛ .c. fi. infra de offi. leg. ſm eūdē. Jo. de imo. ꝛ pau. ī dicta cle. dudum. xij. q̄ſtio.

¶ Tredecia qō ē quoꝝ pctōꝝ abſolutio ē īterdicta p̄ſbyterꝭ ꝛ ſa cerdotib⁹. ꝛ ſciēdū ē ꝙ ꝗdā caſus ſunt ſpecialit̃ reſeruati pape. ꝗdā caſus ſūt ſpecialit̃ reſeruati epo: de ꝗb⁹ inferiores ſine ſpe- ciali licētia vl' ꝯmiſſiōe ſe ītromittere nō poſſunt ꝛ lꝫ mlta ſūt pa pe ſpālit̃ reſuata ꝗ ponunt̃ ꝑ glo. ꝛ doc. ī .c. ꝙ trāſlationē. ꝺ offi. lega. ꝛ ꝑ ſpec. in ti. de lega. in §. nūc oſtēdendū tñ: quo ad ꝓpo ſitū nr̄m circa pnīas pctōꝝ iſti caſus ſūt ꝗ pape ſpālit̃ reſuant̃. xiij. q̄ſtio

(c) 2007 Ministerio de Cultura

xiiij.qō. ¶ Decima quarta qō ē/qui ſunt ſpecialiter pape reſeruati quo ad penitētiā:et ſunt.xvij. Prim⁹ eſt:ꝙ ſolus papa diſpenſat cū ſimoniaco.vt in.c.ſi.q2 ſimoniacis.j.q.j. Qđ eſt intelligendū in iſtis caſib⁹.ſ.qñ ſimonia cōmiſſa fuit in ordine et ſcienter.vt i c.preſentiū.j.q.v.ꝛ qñ ſimonia cōmiſſa in ordine ē publica.Itē qñ ſimonia fuit cōmiſſa i beneficio vel dignitate inferiori ep̄atu ſcienter quantū ad hoc vt ad eandē dignitatē vel beneficiū poſſit reaſſumi nec tūc de facili papa diſpenſat vt pꝫ in.c.poſt trāſlationē:ſupra de renūcia.et idē eſt ſi fuit cōmiſſa ſimonia ignoranter in dignitate ep̄ali/quātū ad hoc vt reaſſumat̄ ad eandē dignitatē ep̄alē q2 tunc ſolus papa diſpenſat et non de facili:vt in dicto.c.poſt trāſla.Et idē eſt in dignitate inferiori ep̄atu ſi ſimoniacus nō libere reſignat: ſed ſup hoc in iudicio contēderet et electio ſua ꝑpter hoc reprobata eſſet q2 ſimoniace fuerat adeptus etiā eo ignorante:nā tunc illa vice et in illa vocatione nō pōt ali⁹ inferior papa diſpēſare.vt in. c.ſi alicui⁹ ſupra de elec. ſm Anto.in dicto.c.poſt trāſlationē.Secūdus caſus eſt:ꝙ qñ dubitatur vtrū iuramentū ſit licitū ꝛ ſeruandū vel non ad papam ꝑtinet diffinire.vt in.c.venerabilē.§.penul.ſupra de elec. et in.c.verū.et in.c.quanto.ꝛ in.c.intellecto infra de iure iuran. ¶ Tertius caſus eſt:ꝙ papa tantū vel ipē cui papa ſpecialiter cōmiſerit:pōt abſoluere excōmunicatum a ſe quia eius eſt ſoluere cuius eſt ligare:vt in cap̄.inferior.xxj.di. ꝛ in.c.cum inferior infra de maio.ꝛ obedi. Quart⁹ caſus eſt:ꝙ null⁹ diminuit penitentiā a papa iniunctā niſi papa vel ille cui ipſe commiſerit. vt in.c.accedens.l.di.ꝛ in.c.latorem.xxxiij.q.ij.ꝛ in autēti.interdicimus.C.de epiſcopis.ꝛ cle.facit ꝙ notatur de ſortile.c.ij. in glo.ij.ꝛ de accuſa.cap̄.cū.p.in vltima glo. Quintus caſus ē: ſolus papa abſoluit clericū ſcienter ꝛ ſponte participantē in diuinis cū excōicato ab ipſo papa:vt i.c.ſignificauit.đ ſen.excōi. Sextus caſus eſt ꝙ vbicunqꝫ abſolutio eſt reſeruata pape nullus alius poteſt abſoluere alias ſi nō reſeruat̄ abſolutio pape ordinarijs inferiorib⁹ eſt conceſſa. vt in.c.nuper de ſenten.excōica.et idem eſt intelligendū de conſtitutionibus legatorum ſuorum ex quo ligatio eſt finita et aliquis non ſuccedit legato cum in talibus nullus ſit ſuperior niſi papa. Septimus caſus eſt:quādo aliquis ſuſpendit̄ ꝑ eis ꝙ hereticis eccleſiaſtica ſacramenta miniſtrat nō poteſt abſolui circa ſedem apoſtolicam

(c) 2007 Ministerio de Cultura

vt in ca.excõmunicamus.§.ſane clerici infra de hereticis.
Octauus caſus eſt ꝙ ſolus papa abſoluit incẽdiarios eccłiarũ
poſtꝗ̃ ſint denũciati.vt i.c.tua.ꝛ in.c.cõqueſti.ĩfra de ſen.excõ.
Non⁹ caſus ē ꝙ ſol⁹ papa abſoluit occiſores vel ꝑcuſſores cle=
ricorũ enormi ꝑcuſſione:vt i.c.ſi qs ſuadẽte.xvij.q.iiij. ꝛ vt no
tatur in.c.ꝑuenit infra de ſenten.excõica. ꝛ in extrauaganti.io.
xxij.quã fecit ſuperdicto.c.peruenit.que incipit perlectis.
Decimus caſus eſt ꝙ ſolus papa diſpenſat cum illo qui irregu
laritatem incurrit vt in.c.ſi qs eṗs dãnatus.xj.q.iij.ꝛ in.c.cum
illorum infra de ſen.excõi.et in.c.cum eterni.de re iudicata.ꝛ in
c.cum medicinalis.de ſen.excõica.lib.vj.
Undecimus caſus eſt:ꝙ papa ſolus diſpenſat cũ ſuſpenſo vel
interdicto ab homine vel excõicato celebrante.vt in.c.clerici in
fra de cleri.excõi.miniſt.
Duodecimus caſus eſt ꝙ ſolus papa diſpenſat cũ illo qui ſciẽ
ter excõicatus ordinẽ recepit vt in.c.cũ illorum. infra de ſen.ex
cõi.ꝛ hoc ſiue ſciat ius ſiue ignoret ꝛ ꝙ plus eſt etiã ſi non recor
dabatur de facto propter qḋ excõicatus erat.ſm inno.ibi.
Tredecimus caſus eſt ꝙ papa ſolus abſoluit a voto continen
tie ꝛ a voto ꝓ terra ſancta emiſſo:vt in.c.cũ ad monaſteriũ.in=
fra de ſtatu mona.ꝛ in.c.ad liberãdã ĩfra de iudeis.ꝛ ꝙ ibi no=
tatur ꝑ hoſt.hoc ĩtellige in voto emiſſo ꝓ ſuccurſu terre ſancte.
ſecus ſi aliqs vouet ſolũ ire ad terrã ſanctã hieroſolimitanã.naꝫ
tunc eṗs poteſt diſpenſare ꝛ remittere.no.glo.iij.in.ca. ex mul
ta.de voto.ꝛ abbas.ibi ꝛ in.c.ꝙ ſup his.eo.ti.¶Alij caſus mul
ti ſunt reſeruati pape:tñ iſti ſunt qui magis pertinent et magis
occurrunt in foro penitentiali ipſis confeſſoribus:q caſus ſunt
illiciti ex caſibus ſedis apoſtolice reſeruatis poſitis per ſpecu=
latorem in ti.de leg.in.§.nunc oſtendendum.Et vltra iſtos ipe
ſpecialiter poſuit alios ĩ repertorio ſuo ĩ ti.de penitẽ.ꝛ remiſſio.
in.§.ſequit̃ videre.i.ꝟ.itẽ habẽs ab eṗo.vbi poſuit aliũ caſum.
Decim⁹ quartus caſus.ſ.in falſatore litterarũ dñi pape.vt i.c.
dura.ꝛ i.c.ad falſarioꝝ.j.de crimine falſi.ꝛ i.c.ĩ meõriã.xix.di.
Decimus quintus caſus eſt excõicato a delegato pape.vt i ca.
paſtoralis.§.preterea infra de officio.ordina.
Xvj.caſus eſt in ꝑticipãte in oſculo ꝛ alijs excõicato a papa cũ
participibus qui ab eo qui tulit ſententiã eſt abſoluẽdus.vt in
c.ꝙ in dubijs.j.de ſenten.excommuni.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

xvij. caſus eſt in presbytero ſecundas nuptias benedicēte qui eſt ſuſpenſus ab officio ⁊ beneficio ⁊ ad ſedem apoſtolicam eſt mittendus. vt in. c. capellanū. j. de ſcđis nup. de quo eſt dicēdū hodie vt in extrauaganti bonifa. viij. q̄ incipit ꝯcertationi. Jo. doctor. cuius tenor ſequitur ⁊ eſt talis.

¶ Joannes papa. xxij. Concertationi antique finem imponere cupientes preſenti declaramus edicto ꝙ licet vir vel mulier ad ſecundas nuptias tranſiens benedici nō debeat cum alias fuit benedictus cōtrahens tamē ſecū benedici debebit ꝙ forſan alter eoꝝ vel ambo etiā ad ſecūdas nuptias trāſeuntes in primis benedicti nō fuerint danda erit benedictio in ſcđis. Sane volētes antiquum temperare rigorem ſtatuimus vt presbyteri qui ſcđas nuptias ſcienter benedixerint ad ſedem aplicam ex hoc venire minime teneant: ſed a pena ſuſpenſionis hoc caſu a iure inducta per ſuos poſſint dioceſanos abſolui. Si qui vero iuxta opinionē quorūdā doctorū ex hoc hactenus non reputātes ſe ſuſpenſos ordines vel beneficia receperunt dioceſani ipſorū a penis ſuſpēſionis ſupradictis ipſos abſoluere ac ſuper executione ordinū ⁊ retentione beneficioꝝ huiuſmodi cum eis libere valeant diſpenſare. Datum ⁊c. Jaco doctor. Et poſuit i fine caſum generalem. ſ. in quolibꝫ caſu ſedi apoſtolice reſeruato: q̄ caſus reſeruati pape notātur. in. c. ſicut de exceſſi. prelato. ⁊ in cap. ꝙ tranſlationem. infra de offici. delega.

xv. q̄ſtio. ¶ xv. queſtio eſt an eṗs vel aliꝰ ſacerdos poſſit remittere vel mutare penitentiā iniunctā a papa. ⁊ Dñicus i. c. accedēs. j. l. di. circa finē diſtiguit ꝙ aut ſubeſt neceſſitas mutādi ⁊ tunc poteſt eā mutare: q͛ neceſſitas legē non habet. de reg. iu. ꝙ non eſt licitū: aut nō ſubeſt neceſſitas ⁊ tūc aut papa penitentem remiſit ad eṗm: ⁊ tūc eṗs poterit mutare: ⁊ dicit ꝙ ſic proprie loquitur tex. in predicto. c. accedens. aut papa nō remiſit commutationem penitentie eṗo: ⁊ tunc penitētiā impoſitam per papam eṗs mutare non poterit quia inferior non poteſt mutare penitentiam ſuperioris ſecūdū eundem dñicum: ibi. Et generaliter quis habet poteſtatem relaxandi et remittendi vel cōmutandi penitentiā. Jo. de imo. poſt Pau. in cle. abuſionibus. de peni. ⁊ remiſ. dicit ꝙ talis relaxatio remiſſio vel cōmutatatio in foro penitentie fieri debet ab illo cui facta eſt confeſſio vel a ſuperiore ſuo. Et per hoc dicit ꝙ penitentiā impoſitam per eṗm ſacer=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

dos relaxare vel commutare non poteſt: ſed impoſitam per ſacerdotem bene poteſt eps mutare vel relaxare. xxi. di. c. inferior. ⁊ talis relaxatio vel commutatio debet fieri ex cauſa ſm guill. pro vt notat archi. eo. ti. c. vlti. in. vj. ſm Rapum. ⁊ predictos Pau. ⁊ Jo. de imo.

¶ xvj. queſtio eſt qui ſunt caſus epo reſeruati ſpecialiter pro quibus penitens eſt ad epm remittēdus: ⁊ circa hoc obmiſſis alijs ambagibus gloſatorum eſt dicendū q alia eſt penitētia publica. alia ſolennis. alia priuata. Que eſt penitentia publica? ⁊ penitentia publica eſt quando alicui iniungitur peregrinatio cū baculo cubitali ⁊ cū pera benedictis. vt. xxx. q. j. in. c. ſi qs ſacerdos. vel cū aliquo genere veſtis: vt in. c. ſi qs virorum. xxx. di. et in. c. per ſimoniam. xlj. di. ⁊ in. c. fi. xx. q. j. xvj. qſtio

¶ xvij. queſtio eſt an ſacerdos poteſt iniungere pniam publicam. Et hāc pniam ſacerdos pōt iniungere cū non ſit ei prohibitū. argu. c. penitētes. l. di. vbi hoc videtur expreſſuȝ. ⁊. xxx. di. ſi quis preſbyter vbi etiam eſt expreſſum. ⁊ in. c. in capite. l. di. i princi. ibi ſuſceperunt. Et hec pnia non imponitur niſi pro graui crimine. vt in. c. ſacerdos. de peni. di. vj. xvij. qō.

¶ xviij. queſtio eſt a quo ſit imponenda ſolennis pnia. Solēnis penitentia eſt q fit in tpe. xl. cū ſolennitate que eſt in preall. c. in capite. l. di. ⁊ in. c. precepti. xviij. qō.

¶ xix. qſtio eſt qbus ſunt cōfitēda notoria crimina. ⁊ dic q notoria crimina debēt penitentes epo publice confiteri. vt in. c. in actione. ⁊ i. c. ſequēti. ⁊ i. c. quē penitet. in fi. de peni. di. j. hoc ⁊c. Et pnia hec a ſolo epo iponit: vt ibi habet: ⁊ ſic intelligit. c. accedentib⁹ infra de exceſſi. plato. ⁊. c. puenit. ⁊. c. ſeq. vj. q. j. licet littera dicat ibi de publica. q2 ſepe in iure publica ponit pro ſolēni. ⁊ ecōuerſo. vt ibi notatur. ⁊ in. c. ſi ille. l. di. ⁊ in. c. de penitētib⁹. de cōſecra. di. iij. nunc aūt eſt ſciendū circa hoc q ois penitentia ſolennis eſt publica: ſed non econtra. xix. qſtio

¶ xx. qſtio eſt an ſimplex ſacerdos pōt iponere pniaȝ ſolēnē. Sed circa hoc qritur nunqd ſimplex ſacerdos pōt hanc pniaȝ ſolēnē indicere qūis dictā ſolēnitatē p ſe neqat adhibere. Et qdam dicūt q ſic. ar. pre. c. in capite. l. di. Sȝ ſpecu. tenet cōtrariū q ſimplex pſbyter nō pōt hanc pniam indicere: niſi haberet ab epo ſpecialē ptātē: q2 i his criminib⁹ in qb⁹ ſeu pro qb⁹ illa pnia ſolēnis imponit eſt penitēs ad epm remittēd⁹. vt ſupradictū ē. xx. qſtio.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

xxj.q̃stio ¶ Xxj.q.eſt.per quem eſt fienda prima deiectio ⁊ finalis intro ductio ⁊ medie ſolēniter penitētis.Hoc aūt verū eſt ꝙ vbi ſolē nis pnia alicui iniūcta ꝑ plures annos durat licʒ ꝓma deiectio ab eccl'ia ⁊ finalis introductio in eccl'ia per quā q̃s ſimplicit̃ ſa⸗ cramētis eccl'ie reſtituit̃ poſſunt ſolū ꝑ epm fieri. tñ medie deie⸗ ctiones ⁊ introductiões ⁊ q̄ fiunt ſingulis annis infra tps indi cte penitētie ꝑ ſimplices p̃ſbyteros fieri poſſunt.vt notat̃ i. c. de penitentibus de conſe.di.iij.⁊ in.preall'.c.in capite.

xxij.qō. ¶ Xxij.q.eſt an iſtas deiectiones vel introductiones ſolēniter penitētis eps poſſit committere ſimplici ſacerdoti. Sed iuxta hoc querit̃ nunq̃d eps pōt committere ſimplici ſacerdoti ſolēni tatē prime deiectionis ⁊ finalis introductionis ſeu recōciliatio nis:⁊ eſt argu.ꝙ ſic in.c.p̃ſbyter.xxvj.q.vj.⁊.c.aureli⁹ a cōtra. ſenſu.⁊ in.c.penitētes.l.di.Sed ſpecu.tenet contrariū cum iſta ſint ordinis non iuriſdictionis.vt.xxvj.q.vj.c.vlt.⁊.§.j.⁊.ij.⁊ lxviij.di.cor epi.Et hec pnie ſunt ſacramentales.in preall'.c.in capite.⁊ ideo nō poteſt committere alicui inferiori epo. vt in.c. aqua.infra de conſe.eccl'ie vel altaris.licet contra de facto fiat: ſm eum qui dicit ꝙ audiuit quendā virū magne auctoritatis coram dño papa.cle.iiij.contrarium aſſerentem.

xxiij. qō. ¶ Xxiij.q.eſt per quē poteſt imponi publica pnia. Sed aliud eſt publica pnia:nā illā pōt eps cui vult cōmittere cū ſit dignita tis nō ordinis:nā illā preſbyteri ꝑ ſe imponūt vt ſupradictum

Attende q̃dē pri⸗ uata pe⸗ nitentia. fuit.Et ſolēnis pnia cū ſit ſacramētalis vt eſt dictū non eſt reite rabilis.vt in.c.q̃uis.l.di.Priuata autē pnia eſt q̄ pro occultis pctis imponit̃ q̄ ſunt p̃ſbytero ꝯfitēda:⁊ ab eo eſt pnia iniūgen da.vt in.c.p̃ſbyteri.xxvj.q.vj.⁊ in.c.ſi peccauerit.ij.q.j.

xxiiij.qō ¶ Xxiiij.q.eſt qui ſunt caſus ſpecialiter reſeruati epo. Sed hoc fallit in caſibus epo reſeruatis in quibus ſimplex preſbyter nō poteſt indigere penitentiam.Sed confitentes ſunt ad epm re⸗ mittendi qui caſus epo reſeruati ſunt iſti ſm Hoſtien.

¶ Prim⁹ caſus eſt in ſolēni pnia imponēda vt ſupradictū fuit.

¶ Scōs caſus eſt in excōicatiōibus pertinentibus ad epm.

¶ Terti⁹ caſus eſt in quacūq irregularitate contracta.

¶ Quartus caſus eſt in incēdario.in.c.ſi quis mēbrorum.et.c. peſſimum.xxiij.q.vlti.

¶ Quintus caſus eſt in crimine publico.ſicut in blaſphemāte: vt in.c.ſtatuimus.de maledic.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶Sextus caſus eſt in voto.in.c.j.de voto.

¶Septimus caſus.ſi ipſe ep̄s audiuit confeſſionem de aliquo peccato.in.c.inferior.xxj.di.

¶Octauus caſus eſt: ſi ſit conſuetudo in aliquo epiſcopatu q̄ ep̄s certa crimina audiat vel q̄ ſibi retineat certos caſus. Sicut de penitentibus q̄ filios opprimunt. De homicidijs: de ſacrilegijs: de falſarijs: de violatoribus eccl'iarū ⁊ immunitatis ⁊ libertatis eccleſiaſtice: de ſortilegijs: de vicio contra naturā ⁊ maxime cū brutis: de inceſtu: de corruptione ſanctimonialium: de ablatoꝝ vel illicite acq̄ſitorum reſtitutione: de piurijs: de clandeſtine ꝯtrahentibꝰ: ⁊ de alijs enormibus que conſuetudo generalis ⁊ ſpecialis ep̄is reſeruatis. In q̄bus etiā ep̄i aliquoties mittūt pctōres ad ſedē aplicā ꝑpter enormitatē ipſoꝝ criminū. ⁊ aliquoties ad terrorē. ⁊ glo.in.c.ſi ep̄s eo.titu.li.vj.poſuit.q̄ndecim caſus epiſcopo reſeruatos. Specu.i reptorio iſto titu. poſuit iſtos caſus ſequentes. Coiens cū moniali cōſacrata virgine vel corrupta. Uel mulier coiens cū religioſo. Uerberans patrem vl' matrem. Deflorator virginis vi oppreſſe vl' ſeducte Uir vel mulier que mortem coniugis machinatur. Abutēs criſmate ſeu euchariſtia vl' re ſacra. Aut furtum in eccleſia faciēs: ⁊ etiam clericus cuius negligentia hoc contingit. Baptizās ꝓprium filiū ſine neceſſitate vel ad baptiſmum vel confirmationem eum tenens. Fractor voti ⁊ cōtrahens poſt votum caſtitatis. Contrahēs vel continens vel religionē intrans inuita vxore poſt copulam ſubſecutā. Maleficus cōfeſſus ſe credidiſſe hereticam prauitatem. Simoniacus quocunq̄ genere. Celebrās excōicatus ſolenniter in eccleſia. Promotus vel ordinatus ab alieno ep̄o.ſine licētia ꝓprij ep̄i. Homicida facto verbo vel conſenſu niſi ſe defendendo: vel niſi in furtū faciente occiſo. In eccleſia maxime conſecrata luxuriā cōmittēs. Coiens cū iudea. Concipiens filiū a non viro quem vir credens filiū in preiudicium aliorum heredum heredem inſtituit. vt i.c. officij infra de peni. ⁊ remiſſi. Procurās abortū vel ſterilitatē in ſe vel in alia. Contrahēs matrimoniū poſt ſponſalia cum alio iuramēto interpoſito contracta. Excōicatus a iudice nolēs exire eccleſiam et diuinū officiū turbans. Scienter celebrās in eccleſia interdicta. Sortilegus diuinus. Demones inuocans pro furtis: vel ꝓ mulieribus / vel quocunq̄ modo. Scienter corpus excōicati

Attende q̄ ep̄i ēt i aliq̄bꝰ caſibꝰ reſeruatiſ. mittūt pctōres ad ſedē aplicā .ſ. i ſequētibus.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

in cimiterio ſepeliens. Excõicatus a canone in caſibus in quibus abſoluere poteſt: iuxta notata i. c. ꝑuenit. j. de ſenten. excõ. Clandeſtine contrahens. Publicus criminoſus ⁊ blaſphemator. Itē niſi ipſe eps audiuit ꝯfeſſionē de aliq̄ pctõ. vt i. c. iferior xxj. di. Itē ꝓ oppreſſione filiorum ſtudioſe vel negligēter. Pro ſacrilegio ⁊ incendio. Pro crimine falſi ſiue in litteris ſiue in teſtimonio cõmiſſo. Pro violatiōe eccleſiarū ⁊ immunitate ⁊ libertatis ipſarum. Pro quolibet vicio contra naturā ⁊ maxime in brutis. Pro quolibet inceſtu. Exiſtēs in ſacris ⁊ idem de alijs ſm alios. Coiens cū ea quā baptizauit vel cuius confeſſionem audiuit. Excõicatus ab ipſo epo vſurariꝰ. Celebrās in altari nō cõſecrato vel ſine ſacratis indumentis vel ornamentis. Celebrās nō ieiunus. Itē ꝓ ablatorum vel ſubtractorum vel alias illicite acquiſitorum reſtitutione. Itē vbicūq3 ſolēnis penitētia eſt iniungenda vt ſupra. verūtamen dicit ipſe ſpecul'. ꝙ tot caſus ponere nihil aliud eſt quā poteſtatem ſacerdotū reſtringere q̄ in his eſt ſibi plenarie attributa vt ſupra in pricipio dictū fuit. Ideo breuiter dicēdū eſt ſm ſpec. ſacerdotes oia poſſe in occultis quo ad forū penitentiale q̄ ſpecialiter nō ſunt i iure epis reſeruata vel q̄ nō ſunt ipſis ſacerdotibꝰ directe vel per aliquam cõſequentiā interdicta. vt in. c. at ſi cleri. de iudi. ⁊ in. ca. nup. de ſenten. excõ. ⁊ in. c. inter corporalia. de tranſlatio. epi: vel electi. Hoc aūt tenendū eſt ſm ſpec. ꝙ vbicunq3 fuerit graue vel enorme delictū: tunc iudiciū ſuperioris eſt reqrendum. vt in. c. cum illorum de ſenten. excõ. vt patet in multis caſibus de predictis. Et vbicūq3 difficultas vel ambiguitas inciderit ꝓpter imperitiā ſacerdotis vel ꝓpter caſus grauitatē. vt i. c. per venerabilē. Qui filij ſunt legit. ⁊ in. c. ſummopere. xj. q. iij. ⁊ i. c. cū eterni. de re iudicata. lib. vj. Eidem qd dictum eſt de ꝑdictis caſibus. idē ⁊ dicendū eſt de oibus caſibus in q̄bus ſic eſt in qualibet eccl'ia fieri conſuetū. vt in. c. in his. xj. di. ⁊ in. c. ſup eo. de cogna. ſpūa. Et idē eſt vbicunq3 diſpēſatio epo ſpecialiter reſeruatur. Unū tamen eſt ꝙ in articulo neceſſitatis etiā in ꝑdictis caſibꝰ ⁊ alijs etiam ſibi non conceſſis poteſt quilibz per ſacerdotē abſolui. vt xxvj. q. vj. c. vlti. ⁊ de ſepul. c. vlti. Itē etiam hoc notandum eſt ꝙ habens ab epo plenariā poteſtatē in his q̄ ad forū aīe pertinent eandē poteſtatē hz etiā in illis caſibus q̄ ſuperiori pape reſeruantur. vt in. c. nup. j. de ſenten. excõ. de quibus caſibꝰ pape

Attende ꝙ cõmiſſariꝰ epi cui ipe epiſcopus commiſit vices ſuas in caſibus ſibi reſeruatiſ nō poteſt

(c) 2007 Ministerio de Cultura

reſeruatis ſupra dictum fuit. Et vltra hoc etiã notandum eſt ꝙ in caſibꝰ in quibus eps habet poteſtatẽ etiã ille cui ipſe eps vices ſuas cõmiſerit põt ſuam iuriſdictionez exercere preterꝙ̃ in quinꝙ̃ caſibus. Primꝰ eſt vbicunꝙ̃ ſolennis penitẽtia imponenda eſt vt ſupra dictũ fuit. Scd̃s eſt: q2 ille habẽs talem poteſtatem ab epõ nõ poteſt abſoluere ab excõmunicatione a qua eps poteſt abſoluere niſi ſpecialiter hoc ſibi cõmittat. vt i. c. peruenit. j. de ſenten. excõ. Tertiꝰ eſt vbicũꝙ̃ inuenit irregularitatem contractam: nam tunc debet penitẽtem ad epm remittere: vt ipſe diſpenſet cum eo ſi poteſt: vel cum litteris ſuis illum remittat ad papam. Quartus eſt in incendiarijs ſm quoſdam: vt in ca. ſi quis mẽbrorum: et ca. peſſimam. xxiij. q. vlt. Quintus eſt quando eſt de cõſuetudine alicuius diocecis ꝙ certa crimina ad epiſcopum remittãtur. — iuriſdictionẽ exercere in qnꝙ̃ caſibus ſeq̃ntibꝰ quã nis ſunt epiſcopi.

¶ Vicceſima quinta q̃ſtio eſt: an ſacerdos cui eps cõmiſerit vices ſuas poſſit alteri cõmittere quo ad ꝯfeſſiones audiendas. Et ad hoc reſpondetur ꝙ non poteſt ſubdelegare. vt in. c. fi. §. ceterũ infra iſto ti. et in. l. a iudice. C. de iudi. — xxv. qõ.

¶ Vicceſima ſexta qõ eſt: an p̃ſbyter parrochialis cui eps cõmiſerit vices ſuas poſſit ab oĩbus pctĩs abſoluere: vl' teneat̃ de neceſſitate de aliquibus pctĩs ad epm remittere. Redeũdo ergo ad principale pctm̃. ſ. Utrũ parrochialis ſacerdos vel aliꝰ cui eps dedit poteſtatem audiẽdi ꝯfeſſiones põt imponere pniaz de oĩ crimine ſubditis. Uel an teneatur de neceſſario aliquos ad epm remittere. Et breuiter hanc q̃ſtionẽ poſuit archidia. in roſario in. c. placuit: de peni. di. vj. Et poſuit eã guill'. de mõ. lãdi. in ſacramentali in ti. de baptiſmo: in lectura. c. maiores eo. ti. Et archi. in dicto. c. placuit: dat regulã ꝙ regulariter ſacerdos parrochialis vel cõmiſſarius epi põt imponere ſubditis pniaz de omni crimine: niſi in caſibus epõ reſeruatis de q̃bus ſupradictũ fuit. In q̃bus caſibus et in alijs enormibus criminibus dicit ꝙ aliquando aliqui mittũtur ab epis ad ſedẽ apoſtolicã ꝑpter enormitatẽ criminũ ⁊ ad terrorẽ. ſm Raymũdũ in ſumma. titu. de peni. §. debet quilibet. cũ duobus paragraphis ſequentibus. Et guill'. vbi ſupra dicit circa hoc eſſe diſtinguendũ ſic. Nam aut ineſt articulus mortis et neceſſitatis: et tunc quilibet ſacerdos rite ordinatus poteſt in omni caſu abſoluere: vt in. c. paſtoralis infra de offi. ordina. aut nõ imminet articulus — xxvj. qõ.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

mortis et neceſſitas: et tūc dicit ꝙ eo ipſo ꝙ cura aiarū alicui cō miſſa eſt omnia videnẗ ei cōmiſſa ſine qbus illā curam bene ex ercere non pōt. vt in. c. preterea infra iſto titu. ⁊ dicit ꝙ hoc ſit ꝓ regula. Sed dicit ꝙ hoc fallit in caſibus ꝑ papam ſibi a iure re- tentis vt quando retinet ſibi abſolutionē ab excōicatione vel ſuſpenſione: nā quādo nō retinet intelligitur epīs cōmiſiſſe: vt in. c. nuper infra de ſentē. excōi. Itē fallit illa regula in caſibus reſeruatis ꝑ ſtatuta legatoꝝ/archiepōꝝ: epoꝝ ⁊ alioꝝ ſuperio rū facta in conſilio vel in ſinodo: itaqꝫ dat regulā generalē ꝙ ſi ſacerdos recte ordinatus ſit ⁊ nulla cenſura eccliaſtica ligatus et canonice inſtitutus in omni caſu exceptis predictis iurib⁹ et ſtatutis hodie in non retentis expreſſe ꝑ ſuperiores vi poteſta tis caracteris presbyteralis et clauis cōmiſſionis cure a quocū- qꝫ pctō ſubditū ſuū idoneum abſoluere pōt alias in predictis caſibus exceptis ſubditum ſuū pro abſolutione obtinenda ad ſuperiorē debet remittere: vt in. c. multiplex. de penitē. di. j. Et ſi queratur cauſa quare ſuꝑiores ſibi retinent aliquos caſus vel papa in iure vel alij in ſtatutis ſuis. dicit ipſe ꝙ hoc fit propter duas rōnes. Una ratio eſt ꝓpter imperitiā inferiorū rectorum ꝓpter quā in arduis caſibus volūt merito ad ipſos haberi re- curſum. vt in. c. oīs vtriuſqꝫ. de peni. ⁊ remiſſi. Alia rō eſt qꝛ vo lunt ſcire ſuperiores contritiones penitentiū ⁊ ideo volūt in ꝓ pria perſona audire confeſſiones eoꝝ vt magis agrauētur. Et ſi queratur qua auctoritate poſſunt ſuperiores inferiorib⁹ preſ byteris poteſtatē reſtringere cū olim idem eſſet presbyter qui ⁊ eps: et cōtra: ut in. c. olim. xcv. di. Et cū tāte virtutis ſit caracter ſimplicis presbyteri ſicut epi: vt in. §. ecce. xvj. q. j. Et cū nullam poteſtatem habeat papa ſuꝑ caractere aſſumpto per ſacramē- ta impreſſo dicit ipſe Guill. ꝙ licet ſuper caracterē pſbyteri non habeant poteſtatē nec eius officium reſtringere poſſunt: tamē poſſunt i certis caſibus ſubtrahere ⁊ ſibi retinere populū ipſis presbyteris cōmiſſum. Et ſic presbyteri non habentes materiā in qua exerceant ſuum myſterium habēt neceſſario ceſſare ſi- cut faber habet neceſſario ceſſare ſi non habet materiā ſeu ferrū in quo exerceat artem ſuā. Et certū eſt ꝙ ſolam poteſtatem cō- mittendi populū et ſubtrahendi cōmiſſum deus commiſit ſoli pape: vt in ca. in nouo. xxj. di. et Petrus ſeu eius ſucceſſores prout volunt ipm inferioribus prelatis cōmittunt: vt in ca. ad

Attēde q̄ eſt cauſa quare papa vl'ali⁹ ſuꝑior reſeruāt ſibi abſolutionē aliquorum pctōꝝ.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

honorem: de vſu. pall. et in. c. mãdata. de preſum. Et predictam opinionem φ etiã ſimplices preſbyteri imponere penitentiam ſup enormibus: ⁊ ſic ſuper omni crimine tenẽt. Jo. an. ⁊ Anto. ſup tex. iuncta ſupſcriptione: ⁊ in ca. deus qui. eo. titu. ibi cũ dicitur: in tex. pro fornicatione: adulterio homicidio. et in ſuprascriptione cũ dicitur liuionieñ. epõ et eis qui cũ ipſo ſunt fratribus: nam homicidium eſt de enormibus: vt in cap̃. fi. de tẽpo. ordina. Et idem etiam tenet frau. in preall. ca. deus qui. in. iij. notabili. vbi dicit φ licet ſimplex ſacerdos poſſit imponere penitentiã ſup enormibus vt probatur per ſupradicta: tamen epĩ ſolent ſibi reſeruare penitẽtiã publicorũ et enormiũ criminum vt homicidij et ſimiliũ vt notatur in glo. in. c. ij. eo. titu. li. vj. Et ſic concludite φ ſi non ſit facta reſeruatio a iure vel a ↄſuetudine vel ab homine quilibet preſbyter ſimplex ſuper quocũqȝ crimine etiam magno et enormi poteſt imponere penitentiam et abſoluere penitentem ⁊ nõ eſt neceſſarium ſuper aliquo crimine remittere penitentem ad epiſcopum vel ad papam. Ex iſtis elicitur prima concluſio. ſez.

¶ Prima concluſio.

¶ De omni crimine licet enormi reſeruatione non facta poteſt ſacerdos ſimplex abſqȝ remiſſione neceſſaria pape vel epiſcopi: penitentiam iniungere vel abſoluere penitentem.

¶ Et licet ſupradictum fuit φ officialis epĩ habet curã animarum tamẽ dicit hoſtien. nõ puto φ in penitentijs iniũgẽdis officialis epĩ poteſtatẽ habeat: ſed ſolũ poteſtatẽ hȝ in ↄtentioſis tantũ et in illis cõtentioſis vnũ ⁊ idẽ conſiſtoriũ eſt epĩ ⁊ officialis: ⁊ ideo in iſtis contentioſis ab vno ad alterũ nõ põt appellari: vt in. c. romanã. §. rñ. de appella. et in. c. nõ putamus. de cõſuetu. li. vj. et hoc eſt verũ niſi appareat φ eps hoc ſibi cõmittere voluit. ſ. qꝛ hoc expreſſe ſm hoſti. in tit. de peni. ⁊ remiſſi.

¶ Uiceſima ſeptima qõ eſt an: ſacerdos de neceſſario teneť ſeqȝ canones pniales / vł an libere nõ curãdo de ipſis poterit imponere pniam arbitrariã. Et circa hoc inno. Jo. an. ⁊ Anto. ⁊ alij doctores in preall. c. oĩs vtriuſqȝ. dicũt φ licet ſatiſfactio ſit imponenda arbitrio ſacerdotis: vt in ca. ſignificauit eo. titu. tñ reſtitutio male acquiſitorũ facienda eſt leſis ſi reperiantur. xxvij. q.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

xxviij. q. ¶ Uicesima octaua qõ est: an ſacerdos poſſit facere grãm circa restitutionẽ male acquiſitorum: et dicunt quod circa hãc restitutionem ſacerdos grãm facere nõ põt quia non dimittitur pctm̃ niſi restituatur ablatum: vt in ca. cũ tu. de vſu. In alijs aũt excepta restitutione dicunt quod ſacerdos arbitrari põt conſiderata cõditione penitentis: vt in ca. menſurã. de peniten. di. j.

xxix. qõ. ¶ Uicesima nona questio est: an ſit neceſſarium ſcire canones pniales et est dicendũ quod quia ſacerdos ante oia debet exponere penitenti quantũ deliquit et quantũ pniam agere debet de iure ideo de neceſſario habet ſcire canones pniales: et ſi penitẽs dicat quod paratus est illã pniam facere debet ei illã iniũgere remittendo ei de grã duo aut tres vel plures annos cõſiderata multitudine pctõrum et numero annorũ iniũgendorũ: vt notatur i ca. alligant. xxvj. q. vltima. Si vero penitẽs nõ ſit ita paratus tũc ſacerdos poteſt imponere ſibi penitentiã arbitrariã etiã leuiſſimam et debet ei iniũgere quod oia bona q̃ faciet et mala q̃ tollerabit pter deũ ſint ei pro pnia et proficiant ſibi ad ſalutẽ et ſic abſoluat eũ in quantũ põt et debet: nõ aũt ſimpliciter ſicut quidã ſimplices indiſcrete faciũt ne indiſcrete abſoluendo ſeipm obliget: nec eſt multũ querendũ quantũ põt ſacerdos dimittere de pnia peccatorũ/ſed firmiter credendũ eſt quod deus in multis ſequtur arbitriũ ſacerdotis. Sed cõtra pdicta opponitur: de. c. quẽ penitet: de pe. di. j. et de. c. fratres. et de. c. falſas: de pe. di. v. Solutio. dicendũ eſt: quod nõ obſtat ad pdicta cap. quẽ penitet. de peni. di. j. vbi dicit tex. quod deus non ſoluit quos putat ſacerdos ſoluere ſed in quos opus miſericordie et iuſticie exercemus: quia ibi loquitur de illis qui errant in facto vel in iure diuino.

xxx. qõ. ¶ Tricesima queſtio eſt: quomodo ſacerdos errat in facto vel in iure diuino. Et dicendũ eſt quod in facto errat quia non credit aliquos eſſe peccatores qui ſunt. In iure diuino errat quia aliquod peccatum reputat modicũ et leue quod eſt magnum et graue: tunc enim non ſufficit penitentia impoſita per cap. manet. xxiiij. q. j. Illud autem quod ſacerdos moderate et diſcrete remittit deus ratum habet: nec obſtat etiam predi. cap. fratres: de peni. di. v. vbi dicit tex. fratres noſtros epiſcopos et presbyteros admonemus ne falſis penitentijs laicorũ animas decipi et in infernũ protrahi patiantur: quia ibi loquitur de illis qui agunt penitentiam de vno peccato et non de alio ſicut in cap. quod quidã in=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

fra de penitentia ⁊ remiſ. ⁊ per cap. ſunt plures: de peniten. di. iij. nec obſtat etiā ca. falſas: de peni. di. v. vbi dicit Grego. falſas penitentias dicimus q̄ non ſm auctoritatem ſanctorum patrū pro qualitate criminis imponūtur: qꝛ loquitur de illis qui nō reſtituūt alienū vt ipſi ſequit̄ ſm Inno. ⁊ Anto. ꝙ probatur p ca. ſi res aliena. xiiij. q. vj.

¶ Tricesima prima q̄ſtio eſt: quomodo intelligit̄ illa auctori= xxxj. qō.
tas quodcunq̄ ligaueris ſup terram erit ligatū in celo/ ⁊ quod cunq̄ ſolueris erit ſolutū in celo. Et dico qđ debet intelligi con= currentibus iſtis ex parte penitētis: ꝙ ſi talis mereatur ſolui. ſ. quia perfecte agit penitentiā de omnibus peccatis ⁊ non deti= net aliena: ex parte cōfeſſoris ꝙ adhibeat clauē diſcretionis et ſententia eius errore careat tunc ſolutus per eū: erit ſolutus in celo alias non. ſm glo. et archi. in. c. manet. ⁊. c. quē penitet all'. et in. c. remittunt̄. xxiij. q. v. Si ergo penitens talis eſt et taliter cōtritus et taliter diſpoſitus ꝙ mereretur abſolui: et ſacerdos diſcrete agit quia nō errat in facto nec in iure: et ita non errans ſed diſcrete agens iuſte arbitratur circa impoſitionē penitentie et circa abſolutionē tunc penitens tutus erit cū penitentia arbi trio ſacerdotis impoſita: alias ſi ſacerdos imperitus eſt ⁊ indi ſcrete agit errans in facto vel in iure vt eſt dictū: et penitens ſcit vel credit eum imperitum tunc penitens cum tali penitentia ar bitraria non eſt tutus vt notat glo. in. c. menſuram de peniten. di. j. Et ex his elicitur ſecunda concluſio.

¶ Secunda concluſio.

¶ Arbitraria penitentia ſacerdotis iuſte arbitrantis ⁊ nō errantis penitēs qui meretur abſolui tutus eſt: alias ſine his non eſt tutus.

ET intelligit̄ ꝙ nō eſt tutꝰ: qꝛ nō obſtāte illa penitētia inſuf ficiēti talis penitēs in purgatorio punict̄: qꝛ vt dicit iaco bus de voragine in legēda ſanctorū in cōmemoratione omniū fideliū defunctoꝝ in fine ſecūde colū. ſecūdi qui in purgatoriū deſcendūt ſunt illi qui ſatiſfactionē ſibi iniunctā cōpleuerūt: ſꝫ tamen illa penitentia ſibi iniuncta vel ignorantia vel negligē tia ſacerdotis ſufficiens nō fuit: iſti enim niſi magnitudine cō tritionis defectū penitentie ſuppleant totū in purgatorio com plebunt: quia minus q̄ debebant in hac vita fecerunt: nā deus

(c) 2007 Ministerio de Cultura

qui modos ⁊ menſuras peccatorũ et penarũ nouit addit penã
ſufficientẽ: ne aliquod pctm̃ impunitũ remaneat: vnde dicit ip
ſe ꝙ penitentia iniuncta aut maior eſt aut equalis: aut minor.
Si eſt maior tunc illud quod plus fecerit cedit ei in augmentũ
glorie: ſi eſt equalis tũc ſufficit ad diminutionem ipſius culpe.
Si eſt minor: tunc illud quod reſtat ſuppletur ex virtute diui=
ne iuſticie ſcd̃m predictum iacobum vbi ſupra.

¶ Tricesima ſcd̃a q̃ſtio eſt: de pluribus cõſilijs exhortationibꝰ
auiſationibus cõfeſſoꝝ erga penitẽtes. Et dico ꝙ pro informa=
tione cõfeſſoris qualiter debeat inſtruere penitentẽ quomodo
debet ieiunare: tex. eſt in. c. deniqꝫ: in. iiij. diſtin. Itẽ confeſſor de
bet exhortare penitentẽ: ꝙ oẽs ſanctiones ſedis apoſtolice reci
piat ita ſicut ſi ipſius beati Petri diuina voce firmate fuiſſent:
tex. in. c. ſic omnes. xix. di. Itẽ debet confeſſor exhortare penitẽ
tem ꝙ ſit tam fortis ⁊ tam vigilans in celeſtibus ſicut in rebus
terrenis: ⁊ qualiter debet a cupiditate q̃ radix oim̃ malorũ eſt
ſeparari. xlvij. di. ca. oẽs huiꝰ ſeculi delectatores: ⁊ ca. virum: ⁊
ca. bonorũ: et ca. ſicut hi q̃ per inſaniã. Item dꝫ exhortare ꝙ nõ
peccet vt hominibus placeat: tex. eſt. ea. di. c. vlti. in fine. Item
alia optima exhortatio quã confeſſor debet facere clericis peni
tentibus in diuerſis vicijs conſtitutis qualiter cõparantur ce=
cis: claudis: giboſis et leproſis. ⁊ ꝙ dum vicijs ſunt ſubiecti pa
nes deo offerre ꝓhibentur: nec aliena delicta diluere valent illi
quos ꝓpria delicta deuaſtãt. xlix. di. c. hinc etenim. ⁊. c. vlt. Itẽ
debet ꝯfeſſor exhortare clericos penitẽtes: ꝙ tunc miniſtrando
deo placere poterunt: cum ꝑ penitentiam ab omni ſorde pecca
torum fuerint purgati. l. di. c. ⁊ purgabit. ⁊. c. ferrũ. ⁊. c. cũ exau=
diero. Item alia exhortatio ſiue inſtructio pro cõfeſſoribus: ꝙ
nõ audeant indiſcrete cõcedere remiſſionem peccatorum peni
tentibus quia nihil agunt. l. di. c. abſit: ⁊. c. ſi q̃s prepoſtera. Itẽ
alia et optima exhortatio contra prelatos ⁊ cõfeſſores qui pal
pant crimina cõfitentium: ⁊ adulantur eis ꝓ modica penitẽtia
remittẽdo eis magna peccata ꝙ nõ poſſunt: ſed magis nocent
ipſis penitentibus: ⁊ ipſi penitẽtes ꝯquerẽtur corã deo de ipſis
prelatis et cõfeſſoribus qui eos deceperunt et in peccatis per=
manere permiſerunt. l. di. ca. ſi quis prepoſtera: et in ca. ſi quis
diaconus: in fine. Item alia optima informatio pro confeſ=
ſoribus: ꝙ qui confitetur peccata: coram angelis dei confi=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

tetur. Et ꝙ ſi peccator per ieiunia ⁊ eleemoſynas: et vigilias: ⁊ ſacras orationes ſe a peccatis purgauerit: tunc ei ſpes venie de miſericordia dei ꝓmittenda eſt. l. di. c. de his vero ad finē. Itē conſilium confeſſoris bonum erga penitentem. ſ. ꝙ mandet penitenti ꝙ mutet ſe ad alium locum ſi vult agere penitētiam: qꝛ congruum eſt inde corporaliter euelli vbi quiſq; illecebris deſeruiuit. lxxxj. di. c. valet. Item pulchra exhortatio quā confeſſor debet facere penitenti: ꝙ diebus quibus ieiunat non debet ſaltus ⁊ ſiluas venando cū canibus perluſtrare: nec retia ad piſcandū diſponere: nec ſeruos ſecū trahere qui ad eccleſiā vellent ire in quo reus eſt: nō ſolū de ſuo delicto: ſed de ꝑditiōe ſeruorū. Sed debet primo diluculo ad eccleſiā vigilare ⁊ bonorū martyrū ſacra loca perquirere. lxxxvj. di. c. amputatis. Itē fructuoſa informatio quā confeſſor debet facere penitenti qualiter ſe debet habere ⁊ quid debet obſeruare in eleemoſyna faciēda. lxxxvj. di. ca. non ſatis. Itē bona perſuaſio quā confeſſor debet facere penitēti ſeu peccatis dedito ꝙ quāto morti vicinior efficitur tāto ſolicitior ⁊ ſtudioſior eſſe debet. lxxxvj. di. c. tāta neqtia. Item alia perſuaſio quā confeſſor debet facere penitenti: ꝙ viduis: pupillis et orphanis et alijs perſonis miſerabilibꝰ auxilium p̄beat. lxxxvij. di. c. j. ij. iij. ⁊. iiij. Itē alia exhortatio quā debet confeſſor facere contra penitentes qui pacem nō habent cū ꝓximis. xc. di. nec ad caym. Itē optima exhortatio quā cōfeſſor penitentibus oībus et maxime in peccatis induratis facere debet: ꝙ moderatio ⁊ pietas dei ſolū noſtrum redditum requirit: atq; nos cupit ſua longa bonitate ſaluari: ſed ſi non conuertimur ſi duri colli ſimus ſi in peccatis vſq; ad mortem illicite perduramꝰ: aſſidue peccantiū nō miſeret̄ deꝰ. xxiij. di. c. diaconi. in magno. in fine. Itē alia exhortatio quā debet facere cōfeſſor epis ⁊ alijs prelatis: ꝙ debēt paſcere gregē ſibi cōmiſſum nō vt dominātes in clero: ſ; forma facti gregis ex animo: vt cū apparuerit princeps paſtorū percipiāt immarceſſibilem coronam glorie: ⁊ ꝙ non dedignent̄ audire ſubditos. xcv. di. c. eſto ſubiectus. Itē confeſſor deb; refrenare epōs a vana gloria: exēplo gregorij: qui nolebat proſperare verbis ſed moribus. xcij. di. c. ecce in prefatione. ⁊ dicens ꝙ nihil in epāli ceruice ſplendidius fulget ꝙ̄ humilitas. ea. di. c. contra morē. ij. ad finē. Item alia exhortatio ꝯfeſſoris ad oſtendendū penitētibus ꝙ̄ graue

(c) 2007 Ministerio de Cultura

et capitale crimē ꝛ heresis ſimoniaca ſit ſpiritusſancti donū precio comparare: et ꝙ deteſtabiliter vtroqꝫ teſtamento vindicatū ſit per multa exempla. j. q. j. ca. qui ſtudet donū dei. Jtē alia exhortatio cōfeſſoris ad deteſtationē ſimonie ꝛ auaritie ꝙ omnes cupidi ꝛ oēs auari giezi ſpiritualem leprā cuꝫ diuitijs ſuis poſſident: ꝛ male queſita mercede nō tā patrimonij facultatem ꝙ theſaurū criminum cōgregarūt eterno ſupplicio ꝛ breui fructu. j. q. j. c. cito turpem in fi. Jtem alia exhortatio ꝯtra ſimoniā ꝛ contra ſimoniacos ſacerdotes. j. q. j. c. eos. ꝛ. c. iudices. ꝛ. c. nō eſt putāda: ꝛ ꝙ maior metuēda eſt locis illis calamitas vbi interceſſores ſimoniaci ad locum regiminis adducunt. ea. q. ca. frater in fi. Et alie multe exhortationes notāde cōtra ſimoniacos ponunt: ea. q. c. odit deꝰ. ꝛ. c. manifeſtū. ꝛ. c. maledicā. ꝛ. c. omnia. ꝛ. c. ꝓphetauit. ꝛ. c. per Eſayā. Jtē exhortatio contra ſimoniacos ꝙ non intrant p oſtium. i. per xp̄m: ſed fures ſunt et latrones. ea. cauſa ꝛ q̄ſti. c. ordinatiōes. Et doctrina de modis quibꝰ cōmittitur ſimonia. ea. q. c. ſunt nōnulli. Poſtrema ꝛ p̄ncipalis exhortatio ꝛ increpatio aſpera quā debet facere confeſſor contra penitentes ſimoniacos/ qui ſacerdotiū vel epiſcopalem ſeu ſacerdotalē dignitatem iniuſto cordis amore vel ſordidis p̄cibus oris vel comitatu vel manuali ſeruitio ſiue fraudulēto munuſculo acq̄ſierint ꝙ ſi i vita ſua ſacerdotiū ꝛ dignitatē ſic ſimoniace acq̄ſitam nō ſpōte reliquerint/ ꝛ ſi tales ſimoniacos mores in aſpera penitentia nō inuenerit tales ꝓculdubio in eternū peribunt. j. q. j. c. ſi quis: nec ſanctis pollens moribꝰ. Jtem verba cōſolatoria q̄ cōfeſſor debet dicere penitenti qui tēptationibus affligitur. habent. ij. q. v. c: habet hoc. in prin. ꝛ. v. q. v. nō oīs qui parcit. Jtem exhortatio quā debet facere cōfeſſor ep̄o qui ꝓpter infeſtationes maloꝝ vult ingredi relegionē: et vult deſerere gregē ſibi cōmiſſum: ſuadēdo ꝙ hoc facere non debet/ q꞉ hoc rep̄henſibile eſt valde/ ocio ꝛ quieti ſe tradere ꝛ ſe ſolūmodo ſaluare: ꝛ filios orphanos relinquere. vij. q. j. c. ſuggeſtū eſt. ꝛ. c. ſuſcitatis. ꝛ. c. aduerſitas cum. §. ſequenti. ꝛ capitulis ſequētibus vſqꝫ ad finē. q. ꝛ. viij. q. j. c. in ſcripturis. ꝛ. c. q̄ epiſcopatū. Jtē dura reprehēſio quā debet cōfeſſor facere cōtra ep̄os deſides ꝛ negligentes ſub quibus populus patitur famē ꝛ ſitim audiendi verbū dei qui mercenarij ſunt: ꝛ contra ep̄os ſupbiētes de dignitate ep̄ali: cū propter hoc magis timidi de=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

beant eſſe q2 potentes potenter tormēta patiētur: q2 ipſi cū ſint
peiores laicis vehemēter eccleſiā dei deſtruūt. viij.q.j.c. auda=
cter.z.c.ſequēti.z.c.illud.z.c.qualis cū tribus capitulis ſequē=
tibus. Item debet confeſſor declarare penitētib⁹ / ꝙ viuant ſub
eccleſiaſtica regula.xj.q.j.c.aliud. Itē alia exhortatio confeſſo
ris cōtra excōicatos.ſ. ꝙ debet exhortare penitentē ne in excōi=
cationē incidat ne ꝓpter hoc rapido ore demonū decerpat. xj.
q.iij.ca.abſit.et ne in pctm̄ mortale cadat q2 ꝓpter hoc: de⁹ tra
dit ipſum ſathane et refugit a cogitationibus malis eius et re-
linquit domū cordis ei⁹ vacuā.xj.q.iij.ca.audi deniq3: z quā=
tum dz formidare in excōicatione cadere z ꝓpter hoc ab eccl'ia
et corpore xp̄i ſeparari.ea.q.c.omnis xp̄ianus: z.c. nihil. Itez
confortatio cōfeſſoris ad penitentē.ſ. ꝙ ſi ex cōſcientia ſua iuſti
ficatus eſt alioꝝ maledicta non timeat.xj.q.iij.c.in cunctis cū
tribus capl'is ſequētibus. Itē exhortatio ꝯfeſſoris ꝯtra iratos.
ea.q.c.illa.et.c.ita. Itē alia exhortatio confeſſoris contra iudi
ces: qualiter debēt ſentētias cū multa maturitate z ſine aliqua
venalitate proferre.xj.q.iij.ca.ſummopere. et cū duobus capi
tulis ſequētibus.z.c.quattuor modis: cū trib⁹ capl'is ſequenti
bus. Itē alia contra negantes xp̄m multis modis. ea. cauſa.c.
abijt.z.c.eſtimāt.cū duobus capl'is ſequentib⁹. Item alia pul=
chra exhortatio quā cōfeſſor debet facere penitētibus ne in ma
lis et factis atrocib⁹ obediant dn̄is vel p̄latis ſuis ea.cā.c. ſi q̄s
ep̄s aut abbas.z.c.non eñ ſemp.z.c.ſi dn̄s.cum. viij. capl'is ſe
quētibus. Itē exhortatio cōfeſſoris ad penitentē ꝙ nō ſolū de=
bet curare de bona vita z ꝯſcientia: ſed etiā de bona fama: nam
conſcientia eſt neceſſaria ſibi: fama ꝓximo ſuo: q2 qui confi=
dēs cōſcientie negligit famā ſuā crudelis eſt. Itē alia exhorta=
tio quā ad ep̄os confeſſor debet facere.ſ. ꝙ nō eſt ep̄orū ſeruare
aurū et a ſe reuocare mēdicantis manū. Nam dicebat Aug. tā
multi petūt: tā multi gemūt: tā multi inopes nos interpellāt vt
plures triſtes relinquam⁹: q2 ꝙ dare oibus vellem⁹ nō habem⁹
xij.q.j.c.nolo. Itē alia exhortatio confeſſoris contra ypocritas
qui ſimulant ſe nō habere ꝓprium z occulte habent q2 malum
eſt cadere a ꝓpoſito ſed peius eſt ſimulare ꝓpoſitū: nā ſi nō ſer
uat aliqs foris ſanctitatē: dimidi⁹ cecidit: ſi intus habeat ſimu
lationē totus cecidit.xij.q.j.c.certe. Itē principalis exhortatio
ꝯfeſſoris ad penitētes: ꝙ multo magis debēt curare de aiabus

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ꝙ̃ de omnibus alijs: cū anime hominū precioſiores ſunt omni
bus rebus. xij. q. j. c. precipimus: ⁊ maius dānū eſt in perditio
ne vnius anime quā in perditione innumerabilium corporū.
xxiiij. q. iij. c. ſi habes: ad fi. Itē exhortatio confeſſoris ad peni
tentes ꝙ nō reddant mala pro malis: nec reddant mala ꝓ bo=
nis/ſed reddant bona pro bonis. xxiij. q. ij. cap̄. ſex differentie.
Item alia exhortatio confeſſoris ad penitentem: ꝙ non ſociet
malis nec malum cū eis committat: nec committentibꝰ faueat
ſed corrigat et caſtiget: ⁊ puniat delinquentes ſi poteſtatē habꝫ
et ad minus ſi aliud facere nō poteſt: nec faciat malum nec ap
probet factum. xxiij. q. iiij. ca. ita plane. Item inſtructio ꝓ con
feſſore ꝙ ea q̄ ſunt commiſſa contra deū nō poteſt ſine peniten
tia relaxare. xxiij. q. iiij. ca. ſi is qui p̄latus eſt. Item doctrinam
confeſſoris ad penitentē qualiter debet diligere proximū ſicut
ſeipſum hoc modo vt proximū ſuū vel beneficij conſolatione:
vel doctrine informatione: vel diſcipline correptione: adducat
ad colendū deū. xxiij. q. iiij. c. vlti. Item doctrina notabilis. ſ. ꝙ
ſi quattuor homines vel quinq̧ vel plures cōtra vnū [illegible]rati fue
rint ⁊ ab his vulneratꝰ mortuus fuerit quicūq̧ eoꝝ plagam ei
impoſuit ſꝫm ſtatuta canonū vt homicida iudicet̄: reliqui autē
qui eū impugnabāt nolentes eū interficere ſimiliter peniteāt q̄
nec auxilio eū impugnabāt nec vulnerabāt nec conſilio nec au
xilio cooperatores fuerūt ſed tm̄ affuerunt extra noxā ſunt et
ex his debet cōfeſſor inſtrui qualiter p̄dictis imponat peniten
tiā. xxiij. q. viij. c. vlti. Itē qualiter poteſtatem ligandi ⁊ abſol=
uendi eccleſia in pſona petri accepit. xxiiij. q. j. c. qōcunq̧ liga=
ueris. Itē notabiliſſima auiſatio quā confeſſor in principio cō
feſſionis debet facere penitēti: ꝙ videat ⁊ pſcrutetur bene ſi eſt
ligatus aliqua excōicatiōe maiori vel ſi habet aliquā hereſim
occultā vel p ſciſma vel per aliā cauſam ab eccleſia eſt diuiſus:
q̄ꝛ niſi prius abſoluat̄ ab illa excōicatione ⁊ alijs predictis nō
pōt a vinculis pctōꝝ abſolui nec ianuā regni celeſtis ingredi.
xxiiij. q. j. c. cunq̧ ab vnitate. Item ꝙ confeſſor erga penitētes
potius debet eſſe miſericors ꝙ̃ ſeuerus. xxvj. q. vij. c. alligant.
Item optima informatio confeſſoris ad arbitrandū circa pe=
nitētias imponēdas: conſideranda facta dicta conſilia ſcripta
ꝓ q̄bus debet imponere pniam ſeptē modis. ſ. ſꝫm cauſas: pſo
nas: loca: ⁊ tēpora: quātitatē: qualitatē: euētū: habet̄ de peni

(c) 2007 Ministerio de Cultura

tentijs.di.j.aut facta q̃ eſt lex.aut facta.ff.de penis. Jtē exhorta
tio confeſſoris ꝓ habenda contritione ꝙ peccatoꝛ ſemꝑ doleat:
et de doloꝛe gaudeat ⁊ non ſit ſatis ꝙ doleat ſed ex fide doleat
et nō ſemꝑ doluiſſe doleat.de peni.di.iij.c.ſi apoſtolus. ⁊ ꝓ om
nibus partibus penitētie: ꝙ in coꝛde ſit contritio.in oꝛe ꝯfeſſio:
in opere tota humilitas: et hec eſt fructifera pnīa.ea.di.c. perfe
cta: vbi ponit archi.cauſas ꝓpter quas gaudēdū eſt in tribula
tionibus ꝓpter qđ de tribulatione et doloꝛe debet gaudere pe=
nitens. Jtē exhoꝛtatio aſpera confeſſoꝛis contra penitētes qui
poſt penitentiā frequenter redeūt ad peccata: ⁊ ꝙ tales ſunt irri
ſoꝛes ⁊ nō penitentes.ea.di.c.penitētes.⁊ ca.irriſoꝛ.cū.vij.capi
tulis ſequentibꝰ. Jtē ꝙ̃ fructuoſus eſt pſalmꝰ.l. Miſerere mei
deus: ad delendū peccata cuiuſlibꝫ penitentis ⁊ quō pctōꝛ per
pnīaꝫ mutat feditatē vulneris in ſanitatis decoꝛē.habeť.ea.di.
c.totā pnīam pctōꝛis: ideo ſatiſfactio que debet fieri ꝑ oꝛationē
iniungi debet penitēti in dicendo pſalmos pnīales: ⁊ maxime
dicēdo hunc pſalmū. Miſerere mei deꝰ: ſe diſciplinando vl' foꝛ
titer percutiendo in pectoꝛe: quādo diciť. Tibi ſoli peccaui Ja.
do. Jtē exhoꝛtatio ſalubꝛis confeſſoꝛis ad penitentē ꝙ hoc eſt
magnū vt peccatoꝛ pctā ſua cognoſcat ⁊ memoꝛiā eoꝝ ꝑſeue=
ranter retineat qꝛ nullū inuenitur tale remediū delictoꝛū ſicut
eoꝛū continua memoꝛia.vt ea.di.c.iudas. Jtē increpatio aſpe=
ra cōfeſſoꝛis cōtra penitentes qui putant ſe agere bonam pnīaꝫ
penitendo de quibuſdam peccatis ⁊ de alijs nō. Jtē ſpecialis
inſtructio ꝓ confeſſoꝛe ꝙ debet talem penitentiā imponere pe=
nitenti ꝙ ſtatim ꝑ eum anteq̃ʒ peccet poſſit impleri et ita dꝫ ſem
per dicere penitenti ꝙ ſtatim in ſtatu gratie ſatiſfactionem peni
tētie impleat qꝛ poſtea fructuoſa nō eſt: nā deus eſt inimicꝰ cri=
minoſo: nullo ergo modo qui aliqđ crimen reſeruat de alio re
cipiat veniā: nā nunq̃ʒ quis ſine amoꝛe dei conſequiť veniam.
Et qꝛ perſeuerans in aliquo crimine hoſtis dei eſt dū ꝑſeueran
ter deū offendit ideo remiſſionē habere nō poteſt.ea.di.ca.ſunt
plures. Jtē alia ⁊ pꝛincipalis exhoꝛtatio confeſſoꝛis ad penitē
tem eſt: ꝙ penitēs laboꝛet vt ſit in charitate: qꝛ alias nō poteſt
aliquam penitentiam fructuoſam agere: nā ſi quis non habēs
charitatem patitur tribulationes: anguſtias: famē: nuditateꝫ:
ſitim: perſecutionem pericula: carceres: vincula: toꝛmenta: gla
dium vel flammas ne xp̄m neget timoꝛe gehēne et ignis eterni

Attende ꝙ pnīa q̄ iniūgēda ē penitenti vt ꝓ penitētia oꝛet dꝫ fieri ꝑ pſalmos pnīales.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

nihil prodeſt ad regnũ celoꝝ obtinẽdũ.ea.di.c.ſi quis autem nõ habens charitatẽ. Itẽ principalis informatio eſt: ꝙ penitẽs dicat ⁊ cõfeſſor interroget a penitẽte qualitatẽ criminis in loco: in tẽpore: in pſeuerãtia: in varietate pſone: ⁊ quali hoc fecerit tẽptatione ⁊ ipſius ocij multiplici executione ⁊ qualiter turpitudinem ſuã peregit/ſi in loco ſacrato aut cui debuerit excellentiã fidei ⁊ quantũ perſeuerauerit: ⁊ quanta impugnatione victus fuit. Et declaret ⁊ ſciatur cuius etatis fuerit peccãs cuius ſapiẽtie ⁊ ordinis ⁊ immoret in ſingulis iſtis vt hec ⁊ alias latiꝰ ponuntur de peni.di.v.c.cõſideret. Itẽ debet confeſſor exhortare penitentẽ: ꝙ ſi vult eſſe bonꝰ penitẽs debet a ſe abijcere negotiationes ⁊ mãdare illi ꝙ nõ redeat ad militiã ſecularẽ: ⁊ ſup oĩa cõfeſſor penitẽti mandet ꝙ oĩa q̃ habet male ablata ſtatim reſtituat ſi põt ⁊ odium in corde non gerat q2 alias non põt veram pniam agere: per quã ad eternã vitã valeat puenire: niſi negotia relinquat: officiũ deſerat: et odiũ ex corde dimittat: et bona que iniuſte abſtulit reſtituat: vt habet de peni.di.v.c.qualitas. ⁊.c.cõtrariũ.c.falſas penitẽtias.c. fratres noſtros. Itẽ cõfeſſor ſemp exhortetur peccatorẽ ꝙ ſtudeat ſic in hac vita delicta ſua corrigere vt poſt mortẽ non oporteat eũ penã tollerare: nam q̃ in aliud ſeculũ diſtulit fructum conuerſionis prius purgãdus eſt igne purgationis. Itẽ confeſſor debet dare conſiliũ penitẽti ꝙ anteꝗ̃ accedat ad cõmunionẽ euchariſtie abſtineat ab acceſſu vxoris: ⁊ ꝙ in die natalis dñi: et reliqs feſtiuitatibꝰ ⁊ in diebus ꝓceſſionis ⁊ diebus ieiuniorum a ꝓpria vxore abſtineat. xxxiij.q.iiij.c.j.cũ quinqꝫ caplis ſequẽtibus. Itẽ cõſiliũ ꝓ ſacerdotibus ꝙ non iniũgat penitentiã cõiugatis p quã alteri cõiugũ ꝑiudiciũ fiat niſi ex cõſenſu ipſoꝝ.xxxiij.q.iiij.c.apl's.⁊.c.penitentiã. Itẽ ꝙ cõfeſſor exhortetur penitentẽ ꝙ non ſeruet ſuperſtitiones de non lauãdo vel non pectinãdo aut ſimilia faciẽdo die dñico vel alia die: habetur.iiij.di.c.peruenit: et ibi per archidia. Item alia exhortatio quam debet confeſſor facere penitentibus qualiter debent in quadrageſima ieiunare oſtendendo eis rationes quare in quadrageſima.xl.diebus ieiunari debꝫ: et qualiter debẽt quottidie ieiunare. ⁊ quot modis vicium gule omnes temptat ⁊ qualiter diſcrete ieiunandum eſt ne aliqs ſubtrahat corpori neceſſaria: ⁊ ꝙ ieiuniũ magnũ et generale et magis fructuoſum eſt abſtinere ab iniquitatibus et ab illicitis

Attende ꝙ ſũt ſupſtitiones de nõ lauãdo: vl' nõ pectinãdo certa die vel ſimilibꝰ.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

voluptatibus ſeculi:habetur de conſecra.di.v.quadrageſima.
cum nouem caplis ſequētibus vſq ad.c.ieiuniū aūt magnum
incluſiue. Itē exhortatio quā cōfeſſor debet facere penitētibus
qualiter debent in cibis temperantiā obſeruare: ⁊ oſtēdere que
bona ex temperantia ⁊ que mala ex intemperantia ⁊ repletio=
ne ciborū conſequunt̄.habet̄ ea.di.c.nihil ſic iocundū.⁊.c. nec
ales.⁊.c.legimus.Itē alia exhortatio quam confeſſor debet fa
cere penitentibus ꝙ die ſabbati ieiunent ⁊ a carnibus abſtine=
ant et per conſequens contra facientibus penitētiam imponāt
vt mortaliter peccantibus niſi ꝑ conſuetudinem patrie excuſen
tur:habetur in.c.ſabbato de conſecra.di.iij.⁊ in.c.q2 dies.de cō
ſe.di.v.iuncto.c.illa.ad fi.xij.di. Item exhortatio quā cōfeſſor
debet facere monachis ꝙ carnes non comedāt ⁊ ꝙ bonas occu
pationes ſemꝑ habeant:vt ocioſitatem euitent:habetur de cō=
ſecra.di.v.c.canē.⁊ ca.nunꝗ. Itē exhortatio confeſſoris ad pe
nitentem ꝙ concupiſcentiam a ſe abijciat quia ex ea omnia ma
la oriuntur.vt ſupra de conſti.c.nā concupiſcentiam.Itē exhor
tatio cōfeſſoris ad penitentē epm dignū ad regendū epiſcopa=
tum q̄ cauſa religionis vult deſerere ꝑſulatū qd̄ nō debet deſe=
rere allegādo rōnes: vt habetur i.c.niſi cū pridē.ſupra de renū.
Itē ꝙ mandet religioſo penitenti q̄ vult ad ſuperiores ordines
ꝓmoueri:ꝙ peius ſequatur p̄ceptum ſuperioris ſui ꝗ ſuā vo=
luntatē ⁊ ita debet illi iniūgere.vt ſupra de tēpo.ordi.c.ad au=
res.Itē ꝙ cōfeſſor debet monere ſacerdotes ⁊ clericos ⁊ alios q̄
per reatum adulterij et periurij.homicidij vel falſi teſtimonij
bonum recte conſcientie perdiderunt ſi non penitent de predi=
ctis et etiam ſub interminatione iudicij diuini eos oſtentare vt
in teſtimonium dānationis ſue in ſuſceptis ordinibus non mi
niſtrent.vt ſupra.eo.titu.c.vlti. Item auiſatio confeſſoris cir=
ca executiones teſtamentorum.ſ.ꝙ religioſis vel clericis depu
tatis ad executionem cuiuſlibet vltime voluntatis per confeſ=
ſorem iniungi debet:ꝙ de officio illius executionis ordinarijs
locorum debitā rationē reddāt:⁊ ordinarijs debet etiā iniunge
re quod illā rationem exigant:alias vt grauiter peccātibus cō=
tra p̄ceptū iuris penitentia imponi dꝫ. vt d̄ teſta.cle.vnica.Itē
informatio ſingularis pro confeſſoribus circa excōicationes.ſ.
ꝙ.confeſſor debet ſcire oēs canones per quos promulgat̄ excōi
catio ipo iure q̄ ponunt̄ ꝑ gloſaꝫ: ſuꝑ parte excōicationis ſnia.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

in cle.j.de ſen.excōica.ꝛ per docto.ibi.ꝛ per extrauagantes: nā oēs illi canones ſunt principales principaliter ꝓpter ꝙ excōicatus ante abſolutionē excōicationis nō pōt abſolui a peccatis vt dictū fuit ſupra in tractatu de penitētijs: ꝛ qꝛ i quocūqꝫ caſu eſt aliqs excōmunicatus ipſo iure a canone peccat mortaliter ꝛ anteqꝫ abſoluat̄ pnia pro illo mortali pctō ſibi imponi dꝫ: vt in.c.nemo epoꝝum.xj.q.iij.ꝛ ideo ad predictos duos fines eſt neceſſariū cuilibet confeſſori ſcire illos canones excōicantes ipſo iure qui ſunt.c.xv.p pꝛeall'.glo.cle.ꝛ alij plures p extrauagā tem.ꝛ alij per bullas papales ut eſt excōicatio q̄ fuit ꝓmulgata p benedictū.xiiij.cōtra oēs tradentes iudeis ad fabricandum cruces ꝛ calices ꝛ ornamenta eccleſiaſtica: ꝛ cōtra dātes iudeis ad ligandū libros in q̄bus fuerit ſcriptū nomē ieſu xpi vel nomen virginis marie: ꝛ vt eſt excōicatio q̄ fuit ꝓmulgata per eugeniū.iiij.cōtra qui ſuſceperint medicinas confectas de manu iudei vel parantē eis cibos in feſtiuitatibus vel comedentes aut bibentes cū eis vel arrēdātes eis fructos beneficioꝝ eccleſiaſticoꝝ vel habentes cū eis ſocietatem in arrendamentis.

xxxiij.q. ¶ Triceſima tertia queſtio eſt: de nouem actibus p ordinē fiendis per quēlibet ſacerdotem ſeu confeſſorem.

Primus actꝰ confeſſoris. ¶ Primus actus confeſſoris eſt: ꝙ ante oia ꝯfeſſor videat ꝛ inquirat vtrū penitēs ſit parrochianꝰ ſuus vel talis ꝙ ꝛ ipſe habeat poteſtatē audiendi ꝛ abſoluendi eū tūc audiat ipſum: vel an ſit extraneus vel talis quē ipſe audire nō poteſt: et tūc ipm remittat ad ſuum confeſſorem de quo q̄s ſit confeſſor cōpetens cuiuſlibet/ dictū fuit ſupra de principio vſqꝫ ad concluſionē primam ꝛ ponitur late per hoſti.in ſumma.titu.de peniten.in.§. cui confitendum ſit vſqꝫ ad.§.quando confitendum eſt.

Secūdꝰ actus. ¶ Secundus actus confeſſoris eſt: ꝙ confeſſor dicat penitenti ꝙ humiliet ſe ꝛ ponat ſe ad pedes ipſius: ꝛ ſi ſit femina iſtruat ipſam ꝙ ſemper ſedeat ex trāſcurſo nec faciem ipſius reſpiciat: quia ſicut dicit abacuc. Facies mulieris ventus veſtres: et ſm docrinam que traditur hoſt.iij. auferat fornicationes a facie ſua ꝛ adulteria de medio verborum ſuoꝝ vt no.hoſt.in ſum. in titu.de peni.ver.dicat etiam ei.

Tertius actus. ¶ Tertius actus confeſſoris eſt ꝙ confeſſor inducat penitētem ad veram penitentiā faciendam. Primo faciendo ſeu inducendo ipſum dulci ꝛ ſuaui eloquio: ad cōpunctionem proponēdo

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ei beneficia q̄ contulit ſibi deus creando et recreando ipſum et ꝓponendo anime eternitatē: vite breuitatē: mūdi mutabilitatē fallatiā ⁊ deceptionē: ⁊ xp̄i pietatē: qui nō venit propter iuſtos ſed ꝓpter peccatores: vt notat Hoſt. i dicto. §. qualiter ſacerdos ver. inde moneat ipſum. Et inducendo ip̄m ad contritionem. Primo ꝑ cōmiſſorū cogitationem. vnde ezechias. Recogitabo tibi oēs annos meos: in amaritudine anime mee. Secūdo per pudorem de peccatis cōmiſſis. Naum. iij. Reuelabo pudēda tua in facie tua. Et treno. iiij. c. denigrata eſt ſuper carbones facies eorū. Tertio per deteſtationē peccati: propter cuius vilitatem ipſe peccator vilis factus eſt ⁊ abiectus. ij. petri. ij. q̄ vilis facta es iterans vias tuas. Job. viij. qui facit peccatum ſeruus eſt peccati. Quarto ꝑ timorē de die iudicij. vnde Hieronym⁹. Quoties diem illum conſidero totus corpore contremiſco. Et idē dicit: ſiue comedo ſiue bibo ſiue aliq̄d aliud facio ſemꝑ videtur illa tuba terribilis inſonare auribus meis. Surgite mortui venite ad iudiciū. Item gregori⁹. Quid faciet virga deſerti vbi concutietur cedrus paradiſi. ⁊. j. Petri. iiij. Si iuſtus vix ſaluabitur: impius vbi apparebit? Quinto per timorē pene gehennis. apocal. xix. apprehenſa eſt beſtia ⁊ illa ⁊ qui acceperūt caracterem beſtie ⁊ q̄ adorant imaginem eius miſſi ſunt in ſtagnū ignis. Itē apocal. timidis ⁊ incredulis ⁊ execratis: ⁊ homicidis/ ⁊ fornicatoribus: et veneficis: ⁊ idolatris: ⁊ omnib⁹ mendacibus pars illorum ſtagno ardenti igne et ſulphure. Sexto per dolorem amiſſionis patrie celeſtis: apoc. iij. tene quod habes vt coronam tuam nemo accipiat. Septimo per multiplicē offenſam creatoris. Octauo per triplicem ſpem venie: vt notat latius hoſtien. in ſumma. eo. titu. §. quib⁹ et quot dictis. ver. q̄ inducunt/ ⁊ in. §. q̄ inducunt hominem.

Attēde ꝑ q̄ peniteñ dꝫ induci ad contritionem ꝑ ꝯfeſſionē qui ſunt octo.

Quart⁹ actus.

¶ Quartus actus eſt: q̄ confeſſor inſtruat penitentē circa formam confeſſionis et conſideret et q̄rat vnde eſt penitens ⁊ vbi fuit nutritus et vbi fuit conuerſatus/ et ſi videt eū ſimplicē: vel ideotū doceat eū Pater nr̄. Aue maria. et credo in deū: vel moneat vt addiſcat: et doceat ipſum quot ⁊ q̄ ſunt articuli fidei et dicat ei vide ſi in his aliquando erraſti vel dubitaſti. dicat etiā ei que ſunt mādata legis et dicat ei q̄ videat ſi illa ſeruauit vel in eis aliquando offendit: et poſtea deſcendat ad ſeptem peccata mortalia vt notat Hoſt. in dicto. §. qualiter ſacerdos in prin

(c) 2007 Ministerio de Cultura

cipio vſqꝫ ad verſum: dicat etiam ei.

Quitus actus. ¶ Quintus actus eſt: ꝙ cōfeſſoꝛ interroget penitentē ſi ſcit ſe eē in aliqua excōicatione maioꝛi vel minoꝛi ⁊ dicat ei ꝙ petat abſolutionē illius excōicationis ⁊ illo petente abſolutionē ipſe cōfeſſoꝛ abſoluat eū ab illa maioꝛi excōicatione: ſi hꝫ poteſtatem quā ipſe debet petere ab epō ſi ad eū ptinet abſolutio/vel remittat eū ad papam: ſi ad papā ptinet abſolutio: vel ad aliū iudicē ſi p litteras alteri⁹ iudicis eſt excōicatus: ⁊ abſoluat̃ ſatiſfacto parti ad cui⁹ petitionē excōicat⁹ fuit: qꝛ niſi excōicatus pri⁹ abſoluatur ab excōicatione maioꝛi ⁊ minoꝛi non pōt abſolui a pctis: vt i ca. quicūqꝫ. xxiiij. q. j. ⁊ in. c. alma mater. de ſen. excō. li. vj. ⁊ in. c. ſi celebrat: de cleri. excōi. miniſtrā. et poſitum fuit in repetitione penitētium: que incipit gaudioꝛum: in quinto q̄ſito in fine ſm Richar. in. iiij. ſen. di. xviij.

Sextus actus. ¶ Sextus actus eſt: ꝙ ꝯfeſſoꝛ circa pctā faciat interrogationes penitenti q̄ aūt interrogationes fieri debēt vel poſſunt a cōfeſſore ſunt oppi. nā aliqui dicunt ⁊ ſic vtunt̃ multi religioſi ꝙ nulle interrogationes fieri debent. Sed dicunt ꝙ cōfeſſoꝛ ſimpliciter debet audire ea q̄ peccatoꝛ cōfiteri voluerit: ⁊ poſtea ſm audita et cōfeſſa pniam iniūgere: ⁊ ad hoc videt̃ facere illud cōe. de peniten. di. j. c. nō tibi dico vt te pꝛodas: ſed ſtatim ſequit̃ arg. contra. ibi cū dicit in publicū: ergo a cōtrario tibi dico vt te ꝓdas in occulto: ⁊ ſine dubio hec opinio piculoſa ē qꝛ multi ſunt ſimplices q̄ ſi inſtruant̃ vere confitebunt̃: ⁊ ſi non inſtruant̃ ſemꝑ i fecibus remanebūt vt pꝫ in notatis in actu ſupꝛa ꝓximo. Eſt etiā falſa hec opinio nā in hoc foꝛo ſacerdos eſt iudex: vt i. c. verbū dei: de peni. di. j. ⁊ iudicantē opꝫ cuncta rimari: vt in. c. iudicantē. xxx. q. v. Et ſi hoc tēpoꝛalis iudex ⁊ medic⁹ coꝛpalis debent facere: multo foꝛti⁹ hoc debēt facere iudices ſpūales: qꝛ vbi maius piculū iminet cautius eſt agēdū: vt in. c. quieſcam⁹. xlij. di. Et bꝛeuiter hoc aperte determinatū eſt in ꝯſilio generali. ſ. in. c. oīs vtriuſqꝫ ſexus infra de peni. vbi dicit tex. Sacerdos aūt ſit diſcretus ⁊ cautus ⁊ moꝛe experti medici ſuper infundat vinū et oleū vulneribus ſauciati diligēter inquirētes ⁊ pctōris circūſtantias et pcti quib⁹ pꝛudenter intelligat quale debeat illi prebere cōſiliū et cuius remedium adhibere diuerſis experimētis vtendo ad ſanandū egrotū. Et nota ꝙ dicit diſcretus ⁊ cautus: nam diſcretus debet eſſe: ⁊ ideo neceſſario eſt ꝙ non ſolum po=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

teſtatē ſed etiā ſcientiā habeat et qđ canones penitentiales de quibus in actu ꝑrimo infra dicetur nō ignoret/ſicut dicit in ſi=mili.in.c.j.de conſangui.et affi.debet eſſe cautus vt ſapienter ꝛ aſtute interroget a peccatore:extrahat ꝙ forte ignorat:ſꝫ in hoc cautus ſit vt nec plures interrogationes faciat q̄ꝫ expediat qđ ſpecialiter in interrogationibus modi peccandi et maxime in peccato fornicationis : et gule cauendum eſt ne forte ſibi mo=dum quem nunq̄ꝫ audiuit aperiat:et ſic ad peccatum qđ nun=q̄ꝫ fecit quodāmodo inſtruat ꝛ inducat: vt autem ſacerdos ad interrogationes faciendas melius inſtruatur ſcire debet ꝙ in=terrogationes iſte conſiſtunt circa perſonas:circa peccata : cir=ca circunſtantias perſonarū ꝛ peccatorū vt patet in preall'. ca. ōis vtriuſq;:ꝛ in ca.deus qui infra.eo.titu.ꝛ de peni.di.c.j.Et de omnibus iſtis latiꝰ vide vt plenius ponitur per hoſtien. in ſumma eo.titu.§.q̄ interrogatiōes vſq; ad.§. quis ſit effectus.

¶Septimus actus confeſſoris eſt ꝙ confeſſor bene penſet pec=cata ſibi confeſſa per penitentem ꝛ imponat ei penitentiam ha=bita informatione ad bene arbitrandum quā penitentiam im=ponere debet.Et vt ſacerdos in diſpenſando circa penitentiam imponendam cautius arbitretur debet ſcire canones peniten=tiales quos de iure ſcire tenetur:habens ſacerdotis nomen vix in eo conſtabit: vt in.c.que ipſis.xxxviij.di.qui autem: et quot ſint iſti canones penitentiales eſt ſciendum ꝙ hoſtien. in ſum=ma iſto titu.de peni.§.que pena ꝓ peccatis ſingulis.ver.vt au=tem ſacer.poſuit.xlvj.canones penitentiales:ſpecu.in reporto=rio ſuo. eo.titu.§.ſciendū eſt:poſuit. xlv. canones penitentia=les.Jo.brocardo:in.xvij.ꝛ.xviij.et.xix.libris poſuit etiā.xliiij. canones penitentiales.Ego vero inter omnes profeſſores iu=ris canonici minimus diuino adiutorio fulcitus diſcurrendo per omnia volumina iuris canonici inueni in volumine de=cretorum.ccccvj.canones.et in volumine decretalium.cxxj.ca=nones penitentiales:ꝛ in volumine.vj.li.xxxv. canones et in volumine cle.x.canones pn̄iales ꝛ ſic ſunt omnes predicti ca=nones pn̄iales ī dictis voluminibꝰ inuenti ꝛ cōtenti.ccccclxxij. canones qui per ordinem ſubſequuntur ꝛ ponentur. Septi=mus actꝰ

¶Octauꝰ actus ꝯfeſſoris eſt ꝙ audita ꝯfeſſione penitētis: ꝛ im=poſita ſibi iuſte ꝛ recte pn̄ia cōpetenti abſoluat ipm̄ penitentē: nō aūt ꝯuertat ordinē vt multi ꝯfeſſores faciūt ꝙ priꝰ abſoluat Octauꝰ actus.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

et poſt pniam imponat: nã ꝑ ordine predicto tex. eſt in cle. dudum de ſepul. in. iiij. colũ. §. ſtatuimus vbi dicit tex. ꝙ debet peti ab epõ vt fratres q̃ ad hoc electi fuerũt in eorũ diocesib⁹ confeſſiones ſubditorũ ſuorũ ſibi confiteri volentiũ audire valeãt et penitentias imponãt ꝛ beneficiũ abſolutionis impendãt de licentia eorũdem: ꝛ hoc notat ibi: glo. in parte audire: que dicit nõ hunc ordinem vt in primo audiatur confeſſio: ſecũdo imponatur penitentia. tertio fiat abſolutio: ꝛ nõ precedat abſolutio impoſitionẽ penitẽtie: vt ſic abſolutionẽ ꝓcedat cõtritio cordis: oris confeſſio: operis ſatiſfactio ſaltem affectu. Et q̃ꝛ vt ſupradictum fuit penitens nõ poteſt abſolui a peccatis niſi prius abſoluatur a quacũq̧ excõicatione maiori ꝓſuppoſita pri⁹ poteſtate abſoluendi ab excõicatione maiori: ꝛ precedẽte petitione abſolutionis ab excõicationibus ꝑ penitentem et iniuncto penitẽti ꝙ dũ abſoluitur dicat Pater noſter. et Aue maria. ꝛ obſeruato ꝙ flexis genibus ꝛ iũctis manibus ꝛ humiliato corde ꝛ corpore abſolutionẽ recipiat: tunc confeſſor ipſi penitenti man⁹ ſuper caput imponat q̃ꝛ reconciliatio ꝑ manus impoſitionẽ fieri debet vt dicit tex. in ca. notandũ eſt. xxiiij. q. iij. ꝛ no. io. an. i ca. omnis vtriuſq̧: de peni. ꝛ remiſ.

Attende ordinẽ tenẽdum i audienta penid aẽt ꝛ abſolutione facienda.

Nonus actus.

¶ Nonus actus ꝛ vltimus confeſſoris eſt ꝙ cõfeſſor pctm̃ penitentis abſcondat ꝛ ſecretũ teneat: ita ꝙ nec ꝓpinquis nec extraneis aliquo modo reuelet vt dicit̃ de pe. di. vj. c. ſi ſacerdos: ꝛ infra eo. ti. de peni. ꝛ remiſ. c. oĩs vtriuſq̧ ſexus. §. caueat. Item ꝙ ꝓ penitente oret ꝛ eleemoſynas impẽdat: ꝛ alia bona faciat: vt dicit̃ in. c. qui vult. de peni. di. vj. circa finem vbi dicit tex. adiuuet confitentẽ orando eleemoſynas ꝛ cetera bona pro eo faciẽdo: ꝛ ſepe debet ipm̃ penitentẽ viſitare vt ſciat qũo penitẽtiam continuat ꝛ ipm̃ confortet et informet ibi cũ dicit tex. ſemꝑ adiuuet leniendo cõſolando ꝛ ſpẽ ꝓmittendo: ꝛ ſequit̃ doceat perſeuerantiã caueat ne corruat. Itẽ tertio dꝫ cõfeſſor recipere id q̃d liberaliter ꝛ gratãter fuerit oblatũ a penitẽte recipere em̃ debet ſacerdos ꝛ etiã epſ eleemoſynã ſibi oblatã quãtũcunq̧ modicam ꝛ ipſam cũ fratre ſuo paupere partiat̃: vt dꝛ in. c. non ſatis. lxxxvj. di. ad fi. Caueat tñ confeſſor ne ea intentione pniam audiat vel iniungat vt aliq̃d a penitentibus recipiat: nã ſi hoc facit apud diſtrictuꝫ iudicẽ q̃ nouit oĩa grauiter ſe aſtringit vt in ca. tua nos: ad fi. ĩfra de ſimo. ꝛ in. c. ſunt nõnulli. j. q. j. Caueat

Simo

(c) 2007 Ministerio de Cultura

igitur nequãdo pctõꝛ venit ad eum cauſa ꝯfitendi in principio medio vel in fine ad burſam reſpiciat: nec excuſatur etiã ſi intẽdat pauperibꝰ errogare vt in ca. nõ eſt putanda. j. q. j. ⁊ in. c. nec. enim. xiiij. q. v. Ad alia etiã teneť cõfeſſoꝛ q̃ ponuntur latiꝰ per hoſt. i ſumma eo. ti. §. i quo teneť ſacerdos. ⁊. §. ⁊ quãtũ teneť.

¶ Sequitur quarta pars huius

tractatus de qua pꝛemiſſum eſt: in qua quarta pte continẽtur omnes canones imponentes penitentiã quibuſcunqꝫ perſonis pꝛo quibuſcunqꝫ peccatis: qui explanantur per queſtiones.

¶ Pꝛima. q. eſt: q̃ pnia ẽ imponẽda ꝓ oppꝛeſſione filioꝛũ.

Scda q̃ pnia dꝫ imponi tranſeunti per agrum alienum.

Tertia de penitẽtia imponẽda comedenti ſpicas pira vel vuas alterius.

Quarta de pnia imponenda non reſtituenti depoſitũ vel commodatum.

Quinta de penitẽtia imponẽda impedienti legatum pꝛicipis.

Sexta de pnia iponẽda rapiẽti aliqd in bello iniquo.

Septima de pnia imponenda facienti aliquid cõtra legem maioꝛum.

Octaua de penitentia imponẽda facienti aliquid cõtra cõſtitutionẽ regis vł ipatoꝛis.

Nona de penitentia imponenda facienti contra legem ſecularem vel eccleſiaſticam.

X. de penitentia imponẽda facienti ꝯtra legem ſuperioꝛis.

Xj. an mulier intrãs eccleſiam ſtatim poſt partum peccat et que penitentia ei imponi debet.

Xij. de penitentia imponenda cognoſcenti mulierem tẽpore mẽſtruoꝛum.

Xiij. de penitentia imponenda polluto nocturna pollutione.

Xiiij. que penitentia debet imponi heretico pꝛopter bona que poſſidet.

Xv. de penitentia imponenda obedientibus poteſtatibꝰ ſecularibus contra deum.

Xvj. de penitentia imponẽda ſeruãti vel introducenti malam conſuetudinem.

Xvij. que penitentia imponenda non obedientibus legibus imperatoꝛis.

Xviij. de penitentia imponenda non obedienti doctoꝛi eccleſie.

Xix. de penitentia imponẽda

(c) 2007 Ministerio de Cultura

facięti contra euangeliũ vel cõtra regulas apoſtolicas.
xx. de penitentia imponenda ſeruanti legem imperatoris contra legem diuinam.
xxj. de penitentia imponenda non ſeruanti cõſuetudines eccleſiaſticas.
xxij. de penitentia imponenda non obedięti preceptis apoſtolicis.
xxiij. de penitentia imponenda non ſeruanti ieiunia ſcḋm conſuetudinem eccleſie.
xxiiij. de penitentia deuiantis a ꝯſuetudine eccleſie metropolitane in diuinis officijs.
xxv. de penitentia non eligentis de duobꝰ malis minus malum.
xxvj. de penitentia peccãtis vt alter euitet maius peccatũ.
xxvij. de penitentia approbantis libros per eccleſiam reprobatos.
xxviij. de penitentia vſurpantis conceſſa romane ecclĩe.
xxix. de penitentia non ſeruantis locum ſibi debitum in ſedendo et in alijs.
xxx. de penitentia imponenda non approbanti approbata et non reprobanti reprobata per ſedem apoſtolicam.
xxxj. de penitentia heretici.
xxxij. de penitentia non preferentis ſcripturas eo mõ quo preferende ſunt.
xxxiij. de penitentia recedẽtis a beato petro.
xxxiiij. de penitentia ordinati ab hereticis.
xxxv. de pnia ꝑponentis ſcripturas alioꝝ ſcripturꝭ pape
xxxvj. de penitẽtia non habentis vel non ſeruantis decreta pape.
xxxvij. de pnia nõ facientis ptinentia ad officiũ ſuum.
xxxviij. de pnia inferioris maledicentis ſuperiori.
xxxix. de penitentia auferẽtis priuilegium pape.
xl. de penitentia non ſeruantis ordinem debitum in reuerẽtia exhibendi.
xlj. de penitentia non ſeruãtis formã iuris in electiõe ſummi pontificis.
xlij. de pnia imponenda epo q electus ad epiſcopatum nõ habet nec credit habenda ⁊ credenda a iure.
xliij. de penitentia clericorũ nõ ſeruantium que habẽtur in ca. his igitur. xxiij. di.
xliiij. de penitẽtia ſacerdotum non tractantiũ digne ſacramenta eccleſie.
xlv. de penitentia ꝓmotorum ad ordines ſacros non ſeruantiũ. c. ꝙꝙ. xxiij. di.
xlvj. de pe. ſacerdotis q tẽpore quo celebrat vel accipit corpus xpi non hꝫ ornamenta

(c) 2007 Ministerio de Cultura

cũ quibus fuit ordinatus.
xlvij. de pnia ordinati ꝛ ordinãtis qui tpe ordinationis eps manum imponit ꝛ alius orationem dicit.
xlviij. de penitentia clerici non facientis que pertinent ad officium.
xlix. de penitentia clericorũ comã nutrientium et tõsuram non radientium.
L. de penitentia monialis tangentis ſacra vaſa.
Lj. de penitẽtia mulieris ꝛ laici predicantis.
Lij. de penitentia miniſtri non ſacrati tangentis ſacrata.
Liij. de penitentia examinãtiũ indebite alios ad ordines.
Liiij. de ordinato ſine examinatione.
Lv. de pnia miniſtroꝝ eccleſie non facientiũ officia ſua.
Lvj. de penitentia diaconi qui poſt ordinationem cõtraxit matrimonium.
Lvij. de penitentia frangentis ſimplex votuꝫ virginitatis.
Lviij. de pnia p̃sbyteri vxorem ducẽtis vel fornicãtis.
Lix. de pnia filij deſerentis parẽtes cauſa religionis.
Lx. de muliere amputante ſibi comam.
Lxj. de muliere condemnante nuptias.
Lxij. de penitẽtia religioſi matrimoniũ deteſtantis.
Lxiij. de penitentia alioꝝ deteſtantium matrimonium.
Lxiiij. de muliere ambulãte in habitu viri.
Lxv. d ieiunãte die dominico.
Lxvi. de contẽnẽte ieiunia ab eccleſia indicta.
Lxvij. de ſpernẽte baſilicas vl' ſolennitates ſanctorum.
Lxviij. de docente ſpernere eccleſias.
Lxix. de faciente congregationes priuatas.
Lxx. de dãnante matrimoniũ.
Lxxj. de dãnante manducantem carnem non immolatã idolis.
Lxxij. de parentibus denegantibus alere filios.
Lxxiij. de dicente hominẽ non ſaluari ex vſu veſtiũ groſſarum ſed precioſarum.
Lxxiiij. de inducentibus noua precepta contra canones.
Lxxv. de recuſante comedere carnes.
Lxxvj. de penitẽtia habentiũ canes vel accipitres ad venandum.
Lxxvij. de penitentia concubine clerici.
Lxxviij. de presbytero aleatore vel ebrio.
Lxxix. de prelatis delicijs deditis.
Lxxx. de clerico ebrio reperto.
Lxxxj. de p̃latis ꝛ clericis delectãtibus ſe i libris poetarũ.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Lxxxij. de penitentia imponēda ſm qualitates ꝑſonarū.
Lxxxiij. de deſpiciēte ꝯfratres.
Lxxxiiij. de clericis intrantibus tabernas.
Lxxxv. de ſacerdotibus ſe inebriantibus.
Lxxxvj. ꝙ clerici non benedicentes menſam ante et non reddentes gratias poſt prādium peccāt mortaliter.
Lxxxvij. de epiſcopo clericos minores ꝑ leuibus culpis verberante.
Lxxxviij. de clericis ioculatoribus maledicis adulatoribus vel vſurarijs.
Lxxxix. de penitentia vſurariorum.
Xc. de non idoneis gradū honorum aſſumentibus.
Xcj. de pnia clerici homicide.
Xcij. de penitentia clerici ꝗ capitale crimē commiſerit vel cartam falſauerit vł falſum teſtimonium dixerit.
Xciij. de clerico bigamo vel homicide.
Xciiij. de clerico in peccato carnis lapſi.
Xcv. de predicante vel celebrāte in peccato mortali.
Xcvj. de pnia p̄ſbyteri qui vendit vaſa ſacra eccleſie.
Xcvij. de penitentia clerici qui a ſanguine etiam hoſtiū nō abſtinet.
Xcviij. de clerico qui iactando lapidem puerum interficit.
Xcix. de clerico vel laico homicidis.
C. de eo qui ſibi amputauit virilia.
Cj. de clerico qui alteri clerico oculum eruarit.
Cij. de ep̄o ordinante clericum inuitum.
Ciij. de ieiunijs quattuor temporum.
Ciiij. de ieiunio omni tēpore.
Cv. de prouiſione clerici depoſiti.
Cvj. de clerico adulterante vel alia peccata committente.
Cvij. ſi quis non paſcit fame morientem.
Cviij. q̄ſtio eſt de exponēte ante eccleſiam paruulum recēter natum.
Cix. de clerico negociatore.
Cx. de dimittente p̄ſbyterum tutorem.
Cxj. de epiſcopo committente res eccleſiaſticas conſanguineis.
Cxij. contra murmurātes ⁊ rixas amantes.
Cxiij. de clerico non intereſſente matutinis.
Cxiiij. contra cantores.
Cxv. de clerico nō veniente ad matutinas vel veſperas.
Cxvj. de impediente legatum pape.
Cxvij. de penitentia ſimoniacorum.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Cxviij. cōtra ſacerdotes ſimoniacos.
Cxix. penitentia epiſcopi non corrigentis ſimoniacos.
Cxx. pnia clerici bñficiati vl' in ſacris non recitantis.
Cxxj. cōtra prelatos ⁊ clericos ſimoniacos.
Cxxij. pene ſimoniacorum.
Cxxiij. cōtra parētes infantes in lecto ſuffocantes.
Cxxiiij. de inientibꝰ duellum.
Cxxv. de accuſante ſacerdotē.
Cxxvj. de accuſante epiſcopū.
Cxxvij. de ſpoliante alium.
Cxxviij. de perſequentibus ſacerdotes.
Cxxix. de ſacerdote exiſtēte in pctō mortali īponēte pniaȝ anteꝗ̃ conteratur.
Cxxx. de ponētibus famoſos libellos.
Cxxxj. de clericis falſum teſtimonium dicentibus.
Cxxxij. de non probante crimē ꝙ alteri intulit.
Cxxxiij. de accuſante alium.
Cxxxiiij. de dicente falſum.
Cxxxv. de fatigante eccleſiam vel clericum.
Cxxxvj. de detractoribus.
Cxxxvij. de piurāte ſe ſcienter.
Cxxxviij. de peccante ſcienter: vel ignoranter.
Cxxxix. de clerico qui diebꝰ ſolennibus ab eccleſia deeſt.
Cxl. de acquirente eccleſiā per numera.
Cxlj. de promoto ad dignitatem alterius viuentis.
Cxlij. de ſacerdotibus qui auctoritate ſua de vna eccleſia ad aliam migrant.
Cxliij. contra clericos ab alieno epiſcopo ſine licentia ſui epi ordinatos.
Cxliiij. de laicis accipientibus oblationes.
Cxlv. contra clericum accuſantem alium clericum corā iudice ſeculari.
Cxlvj. de clericis coniuratiōes facientibus.
Clxvij. contra clericos excommunicatos vel ſuſpēſos celebrantes.
Cxlviij. de epiſcopis qui innocentes excōmunicant.
Cxlix. ꝯtra nō obediētes epīs.
Cl. contra communicantes cū excommunicatis excommunicatione maiori.
Clj. cōtra illos ꝗ cū excōicatis ſcienter cōmunicant.
Clij. de pena contra excommunicantes iniuſte.
Cliij. de penitentia principis ꝗ per iram facit hoīes iterfici.
Cliiij. contra violatores eccleſiarum.
Clv. contra pſbyteros qui excommunicati miſterium ſacrum tangunt.
Clvj. de participante cum excommunicatis.
Clvij. ꝯtra rapiētes res eccl'ie.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Clviij. eſt pnia filiorũ furan=
tium parentibus aliquid.
Clix. de alienãtib⁹ res eccleſie
male retinentium ea tẽpore
quo alienande ſunt.
Clx. de inuaſoribus rerum ec=
cleſiaſticarum.
Clxj. de frangentibus priuile=
gia eccleſiarum.
Clxij. de vendentibus res ec=
cleſie vel ſupprimentib⁹ in=
ſtrumenta eccleſie.
Clxiij. contra non reſtituentes
eccleſijs q̃ poſt ꝓmotionẽ ac
q̃ſiuerũt vel ex rebus eccl'ie
res ſuas augmentarunt.
Clxiiij. ꝯtra clericos vſurarios
Clxv. cõtra notarios officiales
immoderate extorquentes.
Clxvj. cõtra epiſcopum q̃ rem
alienam conſecrat.
Clxvij. an in re minima cõmit
tatur furtum.
Clxviij. de pnia imponenda
coeũtibus cum brutis.
Clxix. cõtra extorquẽtes cõfeſ=
ſiones a miniſtris eccleſie.
Clxx. contra recipientes eccle
ſias de manu laicorum.
Clxxj. cõtra heredes patrono=
rum rapientes bona eccleſie
patronate.
Clxxij. contra comburentes ec
cleſias.
Clxxiij. contra vendentes ſin=
dones ſacrarij vel furantes
de eccleſia.
Clxxiiij. pnia cleric furis.
Clxxv. ꝯtra illum qui ſeruum
fugiẽtem de atrio vel de por
ticũ eccleſie abſtraxit.
Clxxvj. pnia occidẽtis ſubdia
conum diaconum p̃ſbyterũ
vel epiſcopum.
Clxxvij. de pnia occidẽtis cle=
ricum vel monachum.
Clxxviij. de eo q̃ ꝑ vituperium
ꝑ mẽbra dei iurauerit vl' per
creaturas.
Clxxix. de pnia imponenda ꝓ
periurio.
Clxxx. cõtra illũ q̃ ſacramentũ
facit ꝙ ad pacem nõ redeat.
Clxxxj. ꝯtra illũ q̃ compulſus
ſcienter ſe periurauerit.
Clxxxij. cõtra periurantẽ ſe in
manu epiſcopi vel i cruce cõ
ſecrata.
Clxxxiij. de eo q̃ coactus ꝓ vi=
ta redimenda ſe periurat.
Clxxxiiij. penitẽtia vocãtiũ in
cathedris ⁊ alioꝝ q̃ ſe periu
rãt ⁊ alios ducũt ad ꝑiuriũ.
Clxxxv. de penitentia prouo=
cantis alium ad iurandum
ſciens ꝓuocatum illum fal=
ſum iuraturum.
Clxxxvj. de pnia illius q̃ aliũ
ad iurandum trahit.
Clxxxvij. de penitentia rectorũ
⁊ officialiũ et aliorum q̃ vl=
tra ſalaria eis debita aliq̃d
recipiunt: vel rapiunt vel ex
torquent.
Clxxxviij. de penitentia impo
nenda quando plures occi=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

dunt vel aſſociant.
Clxxxix. de penitentia incendiariorum.
Cxc. de penitentia exiſtētiū cōtra pacem eccleſie.
Cxcj. de eo q̄ de manu heretici cōmunionem accepit.
Cxcij. de permittente hereticū miſſam celebrare.
Cxciij. de falſis teſtib⁹ ⁊ teſtib⁹ homicidijs.
Cxciiij. de inijciēte manum in epiſcopum vel p̄ſbyterum: ⁊ de incedente eccleſiam.
Cxcv. de ſpoliante clericos: eccleſias vel peregrinos.
Cxcvj. de ariolis ⁊ incantatoribus ⁊ curſos ſtellarū ſeruātibus ⁊ de intellectu horum verborum et de differētia inter iſtos.
Cxcvij. de clericis vel ſacerdotibus qui ꝓmoto dolore altaria exuūt ⁊ luminaria extinguunt.
Cxcviij. de celebrantibus miſſam de requiem pro viuis.
Cxcix. de obmuteſcentibus in morte.
Cc. de p̄ſbyteris negantib⁹ penitentiā morientibus.
Ccj. de obſeruātib⁹ ritus paganorum ⁊ dies egyptiacos.
Ccij. de illis qui litteras preter ſimbolum et orationem dominicam ſuper homines et animalia ponunt.
Cciij. de penitentia contrahentium matrimonium cū monialibus.
Cciiij. de pena et penitentia accedentis ad monialem vel ad clericum ſacri ordinis.
Ccv. de monachis ⁊ monialibus ſe immiſcentib⁹ ⁊ filios procreantibus.
Ccvj. de monacha adulterium committente et de aſcendente ad eam.
Ccvij. de muliere religioſa peccante.
Ccviij. de illis q̄ rapiūt vel ſolicitant religioſas.
Ccix. de pnia viri cuius culpa vxor ſua fornicatur.
Ccx. de dormiente cum duab⁹ ſororibus vel cum ſpōſa fratris ſui.
Ccxj. de ſponſa rapta.
Ccxij. de accipiente mulierem alteri deſponſatam.
Ccxiij. de manducātib⁹ cibos iudeoꝝ ⁊ de recipientib⁹ curam ⁊ medicinam ab eis.
Ccxiiij. de fornicante cum filia ſpirituali.
Ccxv. de illo q̄ filiā ſpūalē patris ſui in vxorem ducit.
Ccxvj. de illo qui duas cōmatres in vxores accipit vel cū eis commiſcetur.
Ccxvij. de contrahente matrimonium cum ea quā viuente vxore cognouit.
Ccxviij. de illis q̄ plures vxores viuētes accipiunt.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Ccxix. de parentibus frangentibus ſponſalia contracta p filios et de filijs ꝯſentiētibꝰ.

Ccxx. de viro vel vxore reddēte debitum ante peractā penitentiam de adulterio.

Ccxxj. quando peccant cōiuges in actione debiti.

Ccxxij. de illis q̄ ſterilitatē vel aborſum procurant.

Ccxxiij. de penitentia viri vel vxoris adulterantis.

Ccxxiiij. de illo qui multis nuptijs copulatur.

Ccxxv. de muliere que cuȝ fratre viri ſui peccauit ꝛ de peccante cum affinibus.

Ccxxvj. de interficiente vxorē.

Ccxxvij. de penitētia iponēda pro quolibet pctō mortali.

Ccxxviij. pro quibus peccatis mortalibꝰ debet imponi penitentia maior ſeptennio.

Ccxxix. de illo q̄ frangit ſolēnē penitentiam.

Ccxxx. de penitentia interficiētis matrem.

Ccxxxj. de illo qui cum duabꝰ ſororibus vel cū matre ſpirituali vel cum filia ſpirituali fornicatur.

Ccxxxij. de redeunte ad vomitū qualiter penitere debet.

Ccxxxiij. que penitentia imponenda eſt mulieri nō ſequenti viꝝ in captiuitate poſitū.

Ccxxxiiij. de illis q̄ celebrāt nuptias tempore prohibito.

Ccxxxv. de penitentia iponenda ſorori vxoris ſi coeat cū marito ſororis ſue.

Ccxxxvj. de penitentia imponenda coeunti cū matre vel filia vel cum muliere quam pater cognouit.

Ccxxxvij. de penitentia imponēda mulieri que coiuit cū homine: ꝛ poſtea contraxit cum fratre ſuo: et de penitentia huius fornicatoris q̄ nō diſcooperuit fratri ſuo ꝙ habuerat acceſſum ad dictam mulierem.

Ccxxxviij. de penitentijs conſanguineoꝝ ꝛ affinium inuicem fornicantium.

Ccxxxix. de pnīa imponenda extra ordinario polluto.

Ccxl. de penitentia affinium fornicantium.

Ccxlj. de pnīa contrahentium cum conſanguineis.

Ccxlij. de penitētia raptorum virginum vel viduarum.

Ccxliij. de penitentia clerici erigentis altare vel fingētis altare conſecratum ꝙ non eſt conſecratum.

Ccxliiij. de penitentia imponēda preſbyteris qui ſup monumentis euchariſtiā dant: et de xp̄ianis qui victualia deferunt ad ſepulchra.

Ccxlv. de penitētia celebrātiū in oratorijs domorum.

Ccxlvj. de penitentia transfe-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

rentium corpora ſanctoꝝ de
vno loco ad alium.
Ccxlvij.de penitentia preſbyte
ri q̄ mortuũ inuoluit in pal
la altaris ⁊ nõ lauit vela al
taris.
Ccxlviij.de pnia ꝓphanarum
pſonarum tractãtium ſacra
vaſa: ⁊ de accõmodantibus
ornamẽta eccleſie ad orna=
tum nuptiarum.
Ccxlix.qua pnia ſit puniẽdus
preſbyter qui vna die plures
miſſas celebrat.
Ccl.de pnia epi pſbyteri ⁊ dia=
coni itrãtiũ ad altare cũ bacu
lo vl' capite velato aſſiſtẽte.
Ccli.de pnia epi vel pſbyteri q̄
incipit miſſam ⁊ non finit.
Cclij.de pnia iponẽda veniẽti
bus ad miſſam q̄ miſſa non
pfecta nec euãgelio nec epl'a
auditis recedunt.
Ccliij. de penitẽtia imponẽda
exeũtibus ab eccleſia dũ ſa=
cerdos vel alius predicat.
Ccliiij.de pnia nõ audiẽtiũ to
tas miſſas principales die
dominico.
Cclv.de pnia imponenda ei q̄
in die ſolenni miſſa dimiſſa
vadit ad ſpectacula.
Cclvj. de penitentia imponen
da ſacerdoti qui in miſſa cõ
mittit errores.
Cclvij. de penitẽtia ſacerdotis
q̄ i qualibet miſſa nõ ſumit
corpus ⁊ ſanguinẽ domini.
Cclviij.de pe.pſbyteri q̄ ab aſ=
ſumptiõe calicis abſtinet.
Cclix. de penitẽtia exiſtẽtis in
pctõ mortali: ⁊ cõicantis.
Cclx.de pnia ſacerdotis q̄ per
negligentiã dimiſit diſtilare
aliquid de ſanguine in ter=
ram vel ſuper altare.
Cclxj. de penitentia eoꝝ q̄ eu=
chariſtiam euomitant.
Cclxij.de penitentia preſbyte=
ri non cuſtodientis bene ſa=
crificium.
Cclxiij.de penitentia eoꝝ q̄ tri
duo in diebꝰ rogationũ an=
te aſcenſionẽ nõ vtunt' cibis
quadrageſimalibus.
Cclxiiij.de his q̄ certis diebus
nõ ſe pectinant vel nõ radũt
barbam vel alia ſimilia.
Cclxv.de pnia illoꝝ q̄ bis ba=
ptizantur ſcienter.
Cclxvj. de penitentia preſbyte
rorũ in anniuerſarijs ſe ine=
briãtium vel alia turpia cõ=
mittentium.
Cclxvij.de penitentia mulierũ
turpiter ſe ornantium.
Cclxviij.de pnia iponẽda nõ
cuſtodientiũ canones.
Cclxix.de penitentia iponẽ=
da facienti contra prohibi=
tionem legis vel canonis.
Cclxx.de penitentia imponen
da venienti contra legem p
ſe edictam.
Cclxxj.de pnia imponẽda fa=
ciẽti ſtatuta cõtra eccleſias.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Cclxxij. de pnia imponenda non ſoluenti inſignia ⁊ ſalaria doctoribus.
Cclxxiij. de penitentia diminuentiũ numerũ prebendarũ ⁊ cappellaniarum.
Cclxxiiij. de penitentia clericorum qui per litteras falſas vł ſurrepticias beneficia habuerunt.
Cclxxv. de penitentia litigantium q̃ per multas fallacias alios fatigant.
Cclxxvj. de pnia clericorũ conferentium ſacramenta q̃ conferri non poſſunt.
Cclxxvij. de penitentia facientis contra ius pretextu conſuetudinis.
Cclxxviij. de penitẽtia p̃lati q̃ aliq̃d de ornamentis vel de bonis eccleſie vendidit.
Cclxxix. de penitentia illiꝰ qui ſub ſpe ꝙ erit abbas efficitur monachus.
Cclxxx. de penitẽtia illius qui cõtra formam iuris eligitur in prelatum.
Cclxxxj. de peni. illiꝰ q̃ fauore poteſtatis ſecularis eligit᷑.
Cclxxxij. de penitentia illiꝰ q̃ ex abrupto eligitur et ſtatim confirmatur.
Cclxxxiij. de penitẽtia illius q̃ priuatus ipſo iure beneficio curato poſtea de fructibꝰ ſe intromittit.
Cclxxxiiij. de pnia habẽtis p̃lationem per ſymoniam.
Cclxxxv. de pnia religioſi volẽtis ſe promoueri.
Cclxxxvj. de pnia mentientis contra celebrãtem ordines.
Cclxxxvij. de pénitentia eorũ qui non ordinantur ad ordines debitos.
Cclxxxviij. de pnia medicorũ volentium ſe ordinare.
Cclxxxix. de pnia ſuſpẽſorum beneficia recipientium.
Ccxc. de pnia prelatorũ ordinãtium rudes ⁊ ignaros.
Ccxcj. de pnia ſacriſtarũ q̃ nõ faciunt debita.
Ccxcij. de penitentia epiſcoporum nõ inquirẽntium et delicta non corrigentium.
Ccxciij. de pnia epõrũ non intendentium in correptione ſubditorum.
Ccxciiij. de peni. epoꝝ qui dignos predicatores ⁊ coadiutores non eligunt.
Ccxcv. de penitẽtia illius qui venit contra decretũ epi vel principis.
Ccxcvj. de pnia eoꝝ q̃ veniunt contra ſtatuta ſinodalia.
Ccxcvij. de peni. laicoꝝ q̃ negotia eccleſiaſtica tractant.
Ccxcviij. de peni. eoꝝ q̃ nõ corrigunt primũ peccantem.
Ccxcix. de peni. iudicũ ſecularium clericos iudicantiũ.
Ccc. de penitentia clericorum periurorum.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Cccj.de pnia eporũ nõ ſeruantium iuramenta.
Cccij.de pnia iurantium nõ loqui patri vel matri.
Ccciij.de penitẽtia religioſi iurantis non moraturum cum alio religioſo.
Cccitij.de penitentia ſe periurantis pro vita et rebus ſaluandis.
Cccv.de penitẽtia frequentantis monaſteria monialium.
Cccvj.de pnia ſacerdotis retinentis feminam ſuſpectam.
Cccvij.de pnia mulieris ſedentis intra cancellos vel preſbytero intra canceilos miniſtrantis.
Cccviij. de pnia epi ordinãtis aliquem ſine titulo.
Cccix.de penitẽtia epi permittentis aliquos habere plures eccleſias.
Cccx.de pnia litigantis beneficium iniuſte.
Cccxj.de penitẽtia tenentis beneficium iniuſte.
Cccxij.de penitẽtia tenẽtis primum beneficiũ curatũ poſt receptionem ſecundi.
Cccxiij. de peni. ꝑlati ꝓferẽtis beneficiũ indignis.
Cccxiiij. de penitentia prelati ponẽtis penſionem in beneficio curato.
Cccxv. penitentia eorum qui ponuntur loco viuorum ſacerdotum.
Cccxvj.de pnia tenentis mẽſuras iniuſtas.
Cccxvij.de pnia coꝝ q̄ transſerunt in vſos humanos q̄ ſemel deo eſt dedicatum.
Cccxviij. pnia mittẽtiũ pecora in cimiterijs vel eccleſijs.
Cccxix.penitẽtia clerici pignorantis librum vel veſtimenta eccleſie.
Cccxx. penitentia clerici ſoliti fide iubere.
Cccxxj. penitentia beneficiati qui nõ reſtituit eccl'ie omnia que ab ipſa habuit.
Cccxxij. penitentia executorũ q̄ in alios vſus ꝯuertũt relicta a defunctis: q̄ in teſtamẽtis continetur.
Cccxxiij. peni. heredũ nõ ſatiſ facientiũ pro defunctis.
Cccxxiiij.peni.clericoꝝ nõ ſoluentium decimas.
Cccxxv.pe.religioſorũ nõ ſeruãtiũ regulã ⁊ abbatũ nõ vigilãtiũ ſup religioſos.
Cccxxvj. peni. condẽnati litigantis ſuper beneficio vt reſtituat fructus perceptos.
Cccxxvij.peni. p̄ſbyteri in peccato mortali celebrãtis vel non dicentis verba conſecratoria.
Cccxxviij.pnia preſbyteri non recte celebrantis.
Cccxxix. peni.preſbyteri icaute dimittẽtis euchariſtiam.
Cccxxx.pnia coꝝ q̄ i quadra-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

geſima vel in ſabbato tēpore famis: vel propter neceſſitatē infirmitatis carnes comedunt.
Cccxxxj. an ſit iponenda pnia illis qui i die natiuitatis cū contigerit venire in ſexta feria carnes comedūt / vel ex deuotione a carnibus abſtinent tali die.
Cccxxxij. pnia imponētiū exactiones clericis vel eccleſijs.
Cccxxxiij. penitētia ꝑlatorum qui plus extorquent a ſubditis quam teneantur.
Cccxxxiiij. penitentia illius q̃ iurauit ſponſam vnius fratris dare alteri fratri.
Cccxxxv. penitentia ꝑsbyteri intereſſentis clādeſtinis ſpōſalibus.
Cccxxxvj. pnia accipiētis ſpōſam alterius de preſenti.
Ccccxxxvij. pnia cōtrahētis cōtra interdictum eccleſie.
Cccxxxviij. penitētia accuſantis alium caluminioſe.
Cccxxxix. penitentia dantium vel recipientium aliquid ꝓ ſacramentis.
Cccxl. penitentia confeſſoris q̃ impenitentem reconciliat: vel penitentem a reconciliatione remouet.
Cccxlj. de alentibus pueros iudeorū et principū auferētiū iudeis vel infidelibus poſſeſſiones vel hereditates.
Cccxlij. pnia xpianorum miniſtrātiū ſarracenis ferrum et alia vel adiuuātium eos in galeis ⁊ nauibus.
Cccxliij. pnia ſeruiētiū iudeis vel nutrientiū filios eorum.
Cccxliiij. penitentia chriſtianorum inferentium grauamina iudeis.
Cccxlv. pnia cōmittentium iudeis officia publica.
Cccxlvj. de hereticis et ſciſmaticis.
Cccxlvij. penitētia mulieris filiū ſuum interficientis.
Cccxlviij. pnia parentū ſuffocantium filios in lecto.
Cccxlix. de interficienti furem vel latronem.
Cccl. penitentia dantis aliq̃d hoī vl' mulieri vt non poſſit generare vel concipere vel facientis.
Cccli. pnia illiꝰ q̃ percuſſit puerum intuitu diſcipline.
Cccliij. penitentia exercentium artem baliſtariorum contra chriſtianos.
Cccliij. de depredanti de loco ad locum.
Cccliiij. pnia furantiū aliquid ꝑpter neceſſitatē famis.
Ccclv. penitētia vſurariorum.
Ccclvj. de dicente falſum teſtimonium.
Ccclvij. pe. falſantis lr̃as regis
ccclviij. pe. falſātiũ lr̃as aplicas.
Ccclix. peni. ſortilegiorum.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Ccclx.pnia puerorum.
Ccclxj.pnia clericoꝝ venatoꝝ
Ccclxij.pnia blaſphemãtium.
Ccclxiij. penitẽtia clericorum excõmunicatorũ vel ſuſpenſorum celebrantium.
Ccclxiiij. penitẽtia clerici recipientis ordines furtiue.
Ccclxv.pnia ſodomitorum.
Ccclxvj. penitentia violantiũ interdictum.
Ccclxvij.penitẽtia eorum qui diuerſimode alios damnãt.
Ccclxviij.penitentia facientiũ plures mortes vel deſtructiones.
Ccclix. de muliere ſupponentis partum.
Ccclxx. penitentia reuelantis confeſſionem.
Ccclxxj. penitentia excommunicantis iniuſte.
Ccclxxij.pnia falſarij.
Ccclxxiij.penitentia recipientis beneficium curatum ⁊ ſe non promouentis.
Ccclxxiiij.penitentia occupantis bona eccleſiarum vacantibus eccleſijs.
Ccclxxv.pnia ceſſantis iniuſte ab officijs diuinis.
Ccclxxvj.pnia nõ recitantiũ.
Ccclxxvij. penitentia eorum q̄ ad grauationeꝫ ceſſationis imagines in terrã ꝓſternũt.
Ccclxxviij. penitentia eorum que ꝓpter culpam ſuã ſunt priuati bonis qui tenent ab eccleſia.
Ccclxxix. penitentia iudicum corruptorum.
Ccclxxx.penitentia beneficiatorum qui percipiunt diſtributiones et non interſunt diuinis officijs.
Ccclxxxj. penitentia clericorũ et religioſorum qui inducũt alios ad eligendum ſepulturas in eorum eccleſijs.
Ccclxxxij. penitentia iurantis religioneꝫ laxiorem cũ priꝰ ſtrictiorem vouerat.
Ccclxxxiij.penitentia trãſgredientis votum ordinis vel religionis.
Ccclxxxiiij. penitentia fratruꝫ retrahentium alios ſuis propoſitionibus a ſolutione decimarum.
Ccclxxxv. peni. monialiuꝫ nõ exiſtẽtium in clauſtro et eorum qui ad eas igrediunt.
Ccclxxxvj.peni. viſitatoꝝ recipientium munera.
Ccclxxxvij.peni. exigentiũ pedagia ⁊ tributa ab eccleſijs et clericis.
Ccclxxxviij.peni.impedientis iuriſdictionem eccleſiaſticã.
Ccclxxxix.penitentia turbantiũ eccleſias ⁊ officia diuina.
Cccxc.peni.dominorũ tẽporaliũ grauantiũ clericos.
Cccxcj.penitentia religioſi dimittentis habitum vel euntis ad ſtudium.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Cccxcij. penitētia cōtrahentis ſponſalia primo cū vna ⁊ ſecūdo cum cōſanguinea.

Cccxciij. pe. filiorum contrahētiū cū conſanguineis ſpōſarū cum q̄bus contraxerunt parentes pro filijs.

Cccxciiij. penitētia contrahentis matrimonia cū cognatis ſpiritualibus.

Cccxcv. penitentia ſepelientiū hereticos.

Cccxcvj. penitentia diſputantium de fide catholica.

Cccxcvij. peni. habentiū beneficia ad preces hereticorum.

Cccxcviij. penitentia hereticorum redeuntiū et petentium ſacramenta eccleſie.

Cccxcix. peni. interficiētis chriſtianum per aſſiſſiuos.

Cccc. peniten. vſurarij ⁊ locantis domū vſurario.

Ccccj. penitētia cōcedentiū repreſarios contra clericos.

Ccccij. penitentia p̄ſequētium vel capientium vel occidentium cardinales.

Cccciij. de penitentia eorū qui ꝓpter excōionem in eos ꝓlatam grauāt partes vel iudices proferentes.

Cccciiij. pnia occupantiū frucros ſacreſtatos.

Ccccv. pnia clericorū vel religioſoꝝ vtentium tabardo.

Ccccvj. pnia ſepelientiū excōmunicatos vel vſurarios vl' alios tp̄e interdicti.

Ccccvij. pnia religioſoꝝ auferentium decimas eccleſijs.

Ccccviij. penitentia negligentium gubernare cenodochia vel hoſpitalia.

Ccccix. penitentia religioſorū in multis excedentibus.

Ccccx. de penitentia religioſorum qui in predicationibus alios a ſolutione decimarū retrahunt.

Pria. qō ¶ Prima queſtio eſt: q̄ penitentia eſt imponēda pro oppreſſione filiorū. Et dicendū eſt ꝙ opprimentibꝰ filios debet imponi penitētia ſolēnis: vt in ca. q̄ſitū infra de peni. ⁊ remiſſio. q̄ pnia eſt. ſ. ꝙ veniant ante fores eccl'ie ⁊ ſe preſentent ep̄o ciuitatis ſacco induti: ⁊ nudis pedibꝰ ⁊ vultibus in terrā dimiſſis reos ſe eē habitu ipſo ⁊ vultu ꝓteſtantes: ⁊ ibi adeſſe debent decani. i. archipreſbyteri parrochiatū ⁊ preſbyteri penitentiū qui eoꝝ ꝯuerſationem diligenter inſpicere debēt: ⁊ ſm modū culpe ꝑ p̄fatos gradus penitentiā iniungere: vt habetur late in. c. capite. l. di. et ibi forma reconciliationis: et breuiter etiā imponitur hec penitentia pro omni vulgatiſſimo crimine totam ciuitatem cōmouente vel vrbem. vt in. c. vlti. xxvj. q. vj.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶Scda qō eſt: q̄ peni. dʒ imponi tranſeūti p agrū alienū: et dicas ꝙ ſi aliqͥs p agrū alienū tranſit ⁊ trāſitus noxius eſt: niſi in caſu neceſſitatis peccat mortaliter: ⁊ illi tanꝙ̄ peccāti mortalit̄ pnia īponi dʒ: vt in. c. omnes leges: cū glo. i pte fas eſt. j. di. Si aliqͥs mittit falcē in meſſem alienā peccat mortaliter vt ꝓ mortali ſibi penitētia imponi dʒ. vt in. c. vj. q. iiij. c. ſcriptum eſt. **Scda qō**

¶Tertia. q. ē: q̄ pnia dʒ īponi comedēti ſpicas pira vł vuas alterius ⁊ dicēdum eſt ꝙ ſi aliqͥs fame coact⁹ alterius ſpicas comedit vel pira vel vuas vel ſimilia/non peccat: alias ſi ſine neceſſitate accipit peccat ⁊ dānū ſoluere dʒ ⁊ talis pnia ſibi iniungi. dʒ vt de ꝯſe. di. v. c. diſcipulos. a contrario ſenſu. cum glo. **Tertia q.**

¶Quarta qō eſt: de pnia imponenda nō reſtituēti depoſitum vel cōmodatum: ⁊ dicas ꝙ nō reſtituens rem ſibi cōmodatam vel depoſitam peccat mortaliter: et talis penitentia ei imponi debet. vt in. c. ius naturale. ad fi. j. di. **Quarta queſtio.**

¶Quinta queſtio eſt: de penitētia imponenda impedienti legatum principis: ⁊ dicendū eſt ꝙ impediēs legatum principis vel ei iniuriam faciens peccat mortaliter: et talis pnia ei imponi dʒ. vt. j. di. ius gentiū ad fi. **Quīta. q**

¶Sexta qō eſt: de pnia imponenda rapienti aliqͥd in bello iniquo. Et dico ꝙ ſi aliqͥs in bello iuſto de manu principis per iuſtam diuiſionē predā accipit non peccat: alias nō concurrentibus ſupradictis peccat. ⁊ reſtituere tenetur. j. di. ius militare. in fi. a cōtrario ſenſu: et talis pnia ſibi imponi debet. **Sexta q.**

¶Septima qō eſt: de penitentia faciēte aliqͥd contra legem maiorum: ⁊ dicendū eſt ꝙ q̄ contra legem iuſtā factam p maiores natu cum plebibus facit peccat mortaliter et talis penitētia ſibi imponi dʒ. vt. ij. di. c. lex eſt. **Septīa queſtio.**

¶Octaua qō eſt: de pnia imponēda facienti aliqͥd cōtra cōſtitutionem regis vel imperatoris: ⁊ dicas ꝙ q̄ contra cōſtitutionem vel edictū iuſtū regis vel imperatoris facit: peccat mortaliter: et talis pnia ei imponi dʒ. vt in. c. conſtitutio. ij. di. **Octaua queſtio.**

¶Nona qō eſt: de pnia imponenda facienti aliqͥd cōtra legem ſecularem vel eccl'iaſticā. Et dico ꝙ faciens cōtra legē ſecularem vel eccleſiaſticā precipientē fieri qō neceſſariū eſt vel ꝓhibentē ꝙ malū eſt peccat mortaliter: ⁊ talis pnia ſibi imponi debet. iij. di. §. officium. Qui contra legem honeſtam iuſtam poſſibilem et loco et tempore conuenietem et neceſſariā ⁊ vtilem ⁊ claram **Nona q.**

(c) 2007 Ministerio de Cultura

et nullo priuato commodo: ſed pro cõmuni vtilitate conſcriptã facit peccat mortaliter alias non: et talis pnia ſibi imponi debꝫ iiij. di. c. erit autem.

Decia. q. ℭ Decima qõ eſt de pnia imponenda faciẽti cõtra legem ſuperioris: ⁊ dico ꝙ faciẽs ꝯtra legẽ ſuperioris poſtꝙ̃ fuerit recepta et moribus vtentiũ approbata peccat mortaliter: alias nõ: ⁊ taliter ſibi imponi debet pnia. vt. iiij. di. §. leges.

Xj. qſtio. ℭ Undecima qõ eſt: an mulier intrans eccleſiã ſtatim poſt ptũ peccat ⁊ q̃ pnia ei imponi dꝫ. Et dicendum eſt ꝙ ſi mulier hora qua parit intrat eccleſiã ad agendũ gratias deo: nõ peccat: nec propter hoc eſt ſibi penitentia imponẽda. vt cap. cũ enixa. v. di.

Xij. qſtio ℭ Duodecima queſtio eſt: de pnia imponenda cognoſcẽti mulierẽ tẽpore menſtruoꝝ. Et dico ꝙ pro informatiõe pnie imponende viro qui ad cõcubitũ vxoris accedit tpe partus quouſqꝫ tẽpus purgationis tranſeat ⁊ tẽpore menſtruoꝝ. in. c. ad eiꝰ vero: vſqꝫ ad. §. q̃ tñ. v. di. vbi dicit tex. ꝙ licet alique mulieres ex praua conſuetudine adinuenerint. ſ. ſtatim cuꝫ naſcunᵗ filij dare eos ad nutriendum alijs mulieribus: et hoc ſolſum cauſa incontinentie: tamen he non debent ad viros ſuos accedere nec eis commiſceri donec tempus purgationis tranſeat: et etiã niſi prius tempus menſtruorum tranſeat.

Xiij. qõ. ℭ Tredecima qõ eſt de pnia imponẽda polluto nocturna pollutione. Et ꝓ informatione penitentie imponẽde illi q̃ nocturna pollutione polluiᵗ: eſt tex. in. c. teſtamẽto. cũ. c. ſequẽ. vj. di. vbi dicit tex. de illo qui peccat cogitatione vel delectatione vel conſenſu/ et ſi peccat aliqs per cõſenſum in peccato ſi non proceſſit ad actum exteriorem tale peccatum ſola contritione deletur. nota. archidia. in cap̃. j. xxij. q. j. per. c. j. de regu. iuris.

Xiiij. qõ. ℭ Decima quarta qõ eſt: de pnia iponenda heretico ꝓpter bona que poſſidet. Et dicas ꝙ heretici q̃ ab eccl̃ia ſunt diuiſi nõ poſſunt aliqd nomine eccleſie poſſidere: ⁊ ideo illud debent dimittere: ⁊ ita ſibi in pnia in iungi debet. viij. di. c. quo iure.

Xv. qſtio ℭ Decima quinta queſtio eſt: de penitẽtia imponenda obediẽtibus poteſtatibus ſecularibus contra deum. Et dico ꝙ ille qui vt obediat temporalibus poteſtatibus non obedit deo peccat mortaliter: et talis penitentia vt pecanti mortaliter ſibi imponi debet. viij. di. c. que contra mores. in fi.

Xvj. qõ. ℭ Decima ſexta. q. eſt de pnia ſeruantis vel introducentis ma

(c) 2007 Ministerio de Cultura

lam ɔſuetudinem. Et dicas ꝙ q̄ malā conſuetudinē introducit vel ſeruat peccat mortaliter: ⁊ talis pnīa ſibi imponi debꝫ. viij. di. ca. mala conſuetudo. vbi dicit tex. ꝙ talis cōſuetudo tāq̄ ꝑ-niciosa corruptela vitanda eſt ⁊ abijcienda. Nā q̄ rationi ⁊ veritati ꝑponit ɔſuetudinē peccat mortaliter: et talis pnīa ſibi imponi debet. viij. di. cap̄. veritate. cū. v. capitulis ſequētibus. vbi ponuntur plures auctoritates ſanctorū circa hoc.

¶ Decima ſeptima. q. eſt: de pnīa imponēda nō obediētibꝰ legibus imperatoris. Et dico ꝙ pro informatione quādo peccat vel nō: ⁊ per cōſequens quādo debet pniam agere vel non ille qui legibus imperatorꝝ nō obedit. eſt tex. ix. di. c. j. vbi dicit tex. ꝙ quicūqꝫ legibus imperatorū q̄ pro dei veritate feruntur non obtemperauerit meretur maximū ſuppliciū vel grāde: ⁊ q̄cūqꝫ legibus imperatorū q̄ cōtra dei voluntatē ferūtur non vult obtēperare acq̄rit grande premiū: ⁊ tex. i ca. quis aūt leges. x. di. vbi dicit tex. quis audebit leges principum contēnere. xvij. qō.

¶ Decima octaua. q. eſt: de pnīa imponēda nō obediēti doctori eccl'ie. ⁊ dico ꝙ q̄ doctori eccl'ie dicenti ea q̄ per alios auctores vel canonicas vel ꝓbabiles rōnes nō ꝓbanť: nō credit nō peccat/alias ſic ⁊ ſibi pnīa de hoc imponi debet. ix. di. c. ego solꝰ. in fine. ille qui diuino adiutorio vl' ab alijs illuſtratus reꝑhendit vel reprobat ꝙ ab aliquo doctore dicit aliter q̄ȝ veritas ſe hꝫ nō peccat nec de hoc penitere debet. ix. di. c. nec quorūlibet. xviij. qō.

¶ Decima nona q̄ſtio eſt: de pnīa imponenda facienti contra euangeliū vel cōtra regulas apoſtolicas. Et dico ꝙ imperator et quicūqꝫ faciens contra diuina mādata vel ɔtra euangelium vel contra ꝓphetas vel cōtra regulas apoſtolicas peccat mortaliter ⁊ talis pnīa ei imponi debet. x. di. c. non licet. xix. q̄ſtio

¶ Uiceſima queſtio eſt: de penitētia imponenda ſeruāti legem imperatoris cōtra legē diuinam. Et dicas ꝙ q̄ ſeruat leges imperatoris contra leges eccleſiaſticas et diuinas peccat mortaliter: et talis penitentia ei imponi debet. x. di. cap̄. certum cum tribus capitulis ſequentibus. xx. q̄ſtio

¶ Uiceſima ꝓma. q. eſt: de pnīa imponenda nō ſeruāti conſuetudines eccleſiaſticas. ⁊ dico ꝙ q̄ eccl'iaſticas cōſuetudines per totū orbē ſeruatis nō credit eſſe autēticas ⁊ eas non ſeruat peccat mortaliter/ ⁊ ſibi pnīa imponi dꝫ. xj. di. c. eccl'iaſticaꝝ. cū ſex caplis ſequētibus. trāſgreſſores cōſuetudinū eccl'iaſticarū peni xxj. qō.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

tere debent: ſicut preuaricatores legū diuinarū.xj.di.c.in his.

xxij.qō. ¶ Uiceſima ſcḋa qō eſt: de pnia imponenda nō obedienti preceptis apoſtolicis: & dico ꝙ qui preceptis apoſtolicis non obedit: ſed ſuperbe reſiſtit peccat mortaliter: et talis pnia ei imponi debet.xij.di.c.preceptis.& qui cōſuetudines eccl'iaſticas q̄ fidei non contrariant non obſeruat vt peccans mortaliter penitere debet.xij.di.c.ſcit ſancta.cum tribus capitulis ſequentib⁹.

xxiij.qō. ¶ Uiceſima tertia queſtio eſt: de penitentia imponenda nō ſeruanti ieiunia ſm conſuetudinem eccleſie: et dico ꝙ in ieiunijs diei ſabbati et aliorum dierum cōſuetudo cuiuſlibet eccleſie ſeruanda eſt: et faciens ſm conſuetudinem non peccat: alias faciens contra conſuetudinem peccat/ & ſibi penitētia imponi debet.xij.di.cap.illa in fine a contrario ſenſu.

xxiiij.qō ¶ xxiiij.qō eſt: de pnia imponenda deuiāti a conſuetudine eccleſie metropolitane in diuinis officijs: et dicas ꝙ deuiās ex cōtēptu in dicendis diuinis officijs a conſuetudine eccl'ie metropolitane: dz priuari a cōione p ſex mēſes et ſub pnie cenſura corrigi.xij.di.c.de his: & eſt iſte canon.xxix.ſm Hoſtien.

xxv.qō. ¶ Uiceſima quinta queſtio eſt: de pnia non eligētis de duob⁹ malis minus malum. Et dico ꝙ qui de duob⁹ malis inter que perplexus eſt non eligit minus malum: peccat & ſibi pnia imponi dz.xiij.di.c.duo mala.&.c.verum.

xxvj.qō ¶ Uiceſima ſexta queſtio eſt: de penitētia peccātis vt alter euitet maius peccatū peccat & ſibi de hoc penitentia imponi debz.xiij.di.cap.qd ait.qui quattuor concilia.ſ.nicenū conſtantinopolitanū: epheſinū: calcidoneū.non obſeruat peccat: & ſic penitentia debet imponi.xv.di.ſicut ſancti.

xxvij.q. ¶ Uiceſima ſeptima.q.eſt: de pnia approbātis vel reprobātis libros p eccl'iam approbatos vel reprobatos. Et dico ꝙ ille q̄ libros approbatos ab eccl'ia & canones q̄ dicūt aplo͛rū reprobat peccat: & ei pnia imponi dz.xv.di.c.ſctā romana.&.xvj.di.ca.canones.& q̄ ſctā octo cōcilia nō ſeruat.d̄ qb⁹ in.c.ſctā octo ꝯcilia.xvj.di.peccat & ei pnia īponi dz.vt ibi. & q̄ ſardicēſe ꝯciliū &.decreta ſctōꝝ patrū nō recipit peccat & penitere dz.ea.di.c.ꝙ dicit.

xxix.qō. ¶ Uiceſima octaua.q.eſt: de pnia vſurpātis cōceſſa romane eccleſie. Et dico ꝙ ille q̄ ea que ſunt conceſſa romane eccleſie vſurpat: vt indignus honore eccleſiaſtico & vt contēptor puniēdus eſt.xvij.di.ca.huic ſedi. Et qui abſq; auctoritate ſedis aplice cō

(c) 2007 Ministerio de Cultura

gregat conciliũ generale peccat grauiter ⁊ ſibi pñiam poni dʒ. xviij.di.c.nec licuit cũ duobus capitulis ſequentibus.

¶Uiceſima nona queſtio eſt:de penitentia non ſeruantis locũ ſibi debitum in ſedendo ⁊ in alijs. Et dicas ꝙ qui in ſedendo ⁊ ſubſcribendo:cũ alijs locũ ſibi debitum ſm tempus ordinationis ſue nõ ſeruat ſed excedit peccat ⁊ ei pñia dʒ imponi. ea. di. ca.epos. ⁊ epi q̃ cum vocant̃ ad cõciliũ ꝓuinciale ⁊ poſſunt ire ⁊ nõ vadunt peccãt: ⁊ eis pñia imponi dʒ.xviij.di.ca.non opʒ. Metropolitanus qui ab epo veniente ad conciliũ iumentũ vl' aliã ſpeciẽ expetit quadruplũ reſtituere dʒ ea.di.c.qm̃ quidez. Epi q̃ vocati ad conciliũ ꝓuinciale nec veniũt nec impedimentũ legittimũ oſtẽdunt cõione ſue eccleſie debẽt eſſe cõtenti ⁊ vſꝙ ad aliã ꝓximã ſinodũ charitate fratrũ ⁊ eccleſie cõione priuẽtur.xviij.di.c.placuit.⁊.c.ſi eps metropolitan9.⁊.c.ſi qs epiſcoporũ.Eps q̃ poſt cõciliũ prouinciale infra ſex menſes nõ facit ſinodũ conuocando oẽs clericos ſue dioceſis et non reſerat eis que in concilio acta ſunt: duobus menſibus in excõicatione perſiſtat.xviij.di.c.decernimus. Xxix.qõ.

¶Triceſima qõ eſt/ de pñia imponenda non approbanti approbata ⁊ nõ reprobãti reprobata per ſedẽ apoſtolicã. Et dicẽdum eſt ꝙ qui nõ approbat approbata: ⁊ non reprobat reprobata p ſedem apoſtolicam ꝙ peccat grauiter ⁊ ſibi penitẽtia debet imponi.xix.di.c.ſi romanorum. Xxx.qõ.

¶Triceſima prima qõ eſt: d̃ pñia heretici. Et dico ꝙ hereticus eſt ⁊ vt hereticus penitere debet qui ꝑcepta ⁊ ſtatuta ſedis apoſtolice non obſeruat credendo romanã eccleſiã non habere poteſtatem condendi.ea.di.c.nulli fas. Xxxj.qõ.

¶Xxxij.qõ eſt: de pñia non ꝑferentis ſcripturas eodẽ mõ quo preferẽde ſunt: ⁊ dico ꝙ i ſcripturis canonicis qui illas ſcripturas ab oibus recipiunt̃ nõ ꝑponit alijs ſcripturis quas aliqui nõ reſpiciunt peccat ⁊ ſibi pñia imponi dʒ ea.di.c.in canonicis. Xxxij.qõ

¶Triceſima tertia queſtio eſt:de penitentia recedentis a beato petro: et dico ꝙ qui a ſoliditate beati Petri recedit temptando eius poteſtatem infringere: ſeparari debet ab eccleſia ⁊ diuinis myſterijs.ea.di.c.ita dñs. Xxxiij.q.

¶Triceſima quarta queſtio eſt:de penitẽtia ordinatis ab hereticis. Dico ꝙ qui ordinantur ab hereticis iam dãnatis peccant ⁊ grauiter penitere debent.ea.di.c.ſm. Xxxiiij.q

(c) 2007 Ministerio de Cultura

xxxv.q. ¶ Triceſima quinta qõ eſt: de penitẽtia preponẽtis ſcripturas aliorũ: ſcripturis pape. Et dico ꝙ peccant et peniteri debẽt qui ſcripturas aliorum decretis romanorum pontificũ preponunt xx.di.cap̄.de libellis.

xxxvj.q. ¶ Xxxvj.q.eſt: de pnia non habentis vel non ſeruantis decreta pape. Et dico ꝙ non habẽti decreta romanorũ põtificum de negligẽtia pnia imponi debet: et habenti ⁊ non ſeruãti de temeritate pnia imponenda eſt.xx.di.c.ſi decreta.

xxxvij.q. ¶ Xxxvij.q̄ſtio eſt: de peni.non facientis ptinentia ad ſuũ officiũ. Et dicas ꝙ eṗs ⁊ oẽs clerici ⁊ officiales eccl'ie vſ ad hoſtiariũ incluſiue peccant ⁊ penitere debent ſi nõ faciũt ea q̄ ptinent ad officiũ ſuũ: vt habet.xxj.di.c.cleros.qui.tex.ponit ea q̄ q̄ſ habentium officia in eccleſijs tenetur agere vſ ad hoſtiariũ.

Xxxviij. queſtio. ¶ Xxxviij.qõ eſt: de peni.īferioris maledicẽtis ſuperiori. Et dico ꝙ ſpernẽs eṗos peccat ⁊ penitere dꝫ vt q̄ ſpernit deũ.ea.di.c.in nono. ⁊ inferior iudicãs ſupiorem. vel ei maledicens peccat ⁊ de hoc penitere debet.ea.di.c.inferior.cũ.v.c.ſequen.

xxxix.qõ ¶ Triceſima nona qõ eſt: de pnia auferentis ꝓuilegium pape. Et dico ꝙ hereticus iudicatur. ⁊ penitere debet q̄ ratione eccleſie priuilegiũ a deo conceſſum auferre conatur.xxij.di.cap̄.j.

xl.q̄ſtio. ¶ Quadrageſima qõ eſt: de peni.nõ ſeruãtis ordinẽ debitũ in reuerentia exhibenda: et dico ꝙ peccat et penitere debet qui nõ exhibet reuerentiam.primo romano pontifici.deinde patriarche conſtantinopolitano: deinde alexandrino: deinde antiocheno/deinde hieroſolimitano.ea.di.c.vlti.

Xlj.q̄ſtio ¶ Quadrageſima ꝑma.q.eſt: de pnia non ſeruantis formã iuris i electione ſummi põtificis. Et dico ꝙ grauiſſima pena ⁊ penitẽtie imponũtur veniẽti vel faciẽti contra illud decretũ.xxiij.di.c.in noīe dñi.vbi ponit forma q̄ dꝫ ſeruari in electiõe romani põtificis: ⁊ ſi ꝯtra illã formã aliq̄s ſe intrudit in eṗatu grauiſſimis penis ⁊ penitẽtijs aſtringit: ⁊ multis maledictionibꝰ cõdẽnatur de q̄bus ibi dr.ſ.ꝙ q̄ cõtra huius capituli formã electꝰ vel ordinatꝰ ꝑ ſeditionẽ vel ꝓſumptionẽ fuerit: auctoritate diuina Petri ⁊ Pauli apoſtoloꝝ ꝑpetuo anatemate: cũ ſuis factoribus auctoribꝰ ⁊ ſequacibꝰ a liminibꝰ ſancte dei eccl'ie ſeparatus abijciat: ſicut antixp̄s ⁊ inuaſor ⁊ deſtructor totiꝰ xp̄ianitatis: nec ſup hoc aliq̄ audiẽtia aliquãdo reſeruet ei: ſꝫ ab omni eccl'iaſtico gradu quocũ fuerat priꝰ ſine retractatione depo=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

natur:cui etiã quiſq3 adheſerit aut tanq3 põtificis qualẽcũq3 re uerentiam exhibuerit aut in aliquo illũ defendere p̃ſumpſerit pari ſnia ſit mancipatus. Et qui contra formã hui⁹ capituli venerit vel temerator extiterit volens romanã eccleſiam cõfundere ſua p̃ſumptione cõtra hoc ſtatutum tẽptauerit ppetuo anatemate atq3 excõicatione dãnetur ⁊ cũ ipſis qui non reſurgentiũ iudicio deputetur omnipotentis cõtra ſe irã ſentiat: ⁊ ſanctorũ apoſtoloꝝ Petri ⁊ Pauli quorũ eccliam p̃ſumit confundere in hac vita: ⁊ in futura furorem ſentiat: fiat habitatio ei⁹ deſerta: et in tabernaculis eorum non ſit q̃ inhabitet: fiãt filij ei⁹ orphani/et vxor eius vidua: cõmotus ammoueatur ipſe atq3 filij ei⁹ et mendicent ⁊ eijciantur de habitationibus ſuis: ſcrutetur fenerator omnem ſubſtantiã ſuã: et diripiant alieni omnes labores eius: orbis terrarũ pugnet contra eũ: et cuncta elementa ſint ei contraria: et omniũ ſanctorum quieſcentiũ merita eum cõfundant: et in hac vita ſuper eũ apertã vindictam oſtendant: vt in pſalmo. Deus laudem meam.

¶ Quadrageſima ſcd̃a qõ eſt: de pnĩa imponenda epo qui electus ad ep̃atum nõ habet nec credit habenda ⁊ credenda a iure. Et dico q̃ peccant et penitere debẽt electi ad epiſcopatum ſi non habent et credunt ea que continentur. xxiij. di. c. ep̃s ordinandus. ſ. q̃ aſſerat verbis ſimplicibus patrẽ et filiũ ⁊ ſpiritum ſanctum vnũ deũ eſſe confirmans totã trinitatis deitatem ⁊ cõſubſtantialem ⁊ coeſſentialem ⁊ coeternalem ⁊ coomnipotentẽ et alia plura de quibus ibi late. xlij. qõ.

¶ Quadrageſima tertia queſtio eſt de penitẽtia clericorum nõ ſeruantiũ que habẽtur in. c. his igitur. xxiij. di. Et dico q̃ peccãt et penitere debent oẽs clerici ſi non ſeruant ea q̃ habentur in dicto ca. ſ. q̃ a vulgari vita ſecluſi a mundi voluptatibus ſe abſtineant: non ſpectaculis non põpis interſint cõuiuia publica fugiant. priuata non tm̃ pudica ſed ſobria colãt / vſuris nequaq3 incũbant: nec turpiũ occupationib⁹ ludorum: non fraudibus cuiuſcũq3 ſtudiũ appendant: amorẽ pecunie quaſi matrẽ cunctorum malorũ criminum fugiãt: ſecularia officia abnuant: et negotia: honoris gradũ per ambitionẽ nõ accipiãt: dolos ⁊ cõiurationes caueãt: odiũ: emulationes: obtrectationem atq3 inuidiam fugiant: non vagi oculis: nõ effreni lingua aut petulantia fluidoq3 geſtu non incedãt: viduarũ et uirginũ freque= xliij. qõ.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

tationem fugiant: cõtubernia extranearũ feminarũ nullatenꝰ appetant ⁊ alia ꝗ plurima q̃ in preall'.c.his igitur.ponũtur: a quibus abſtinere debent: ⁊ etiam que facere debent clerici.

xliiij.ꝗ°. ¶ Quadrageſima quarta qõ eſt: de pnia ſacerdotũ nõ tractantium digne ſacramẽta eccleſie. Et dico ꝙ peccant et penitere debent qui digne ſacramenta eccleſie tractare nõ poſſunt: et ad diuinum miniſteriũ eligũtur.xxiij.di.c.tales.

xlv.q̃ſtio ¶ Quadrageſima qnta qõ eſt: de pnia promotorũ ad ordines ſacros nõ ſeruantiũ cap̃.ꝗꝗ.xxiij.di. Et dicas ꝙ peccant et penitere debent qui promouentur ad ordines ſacros ſi non promittunt et ſeruant ea que habentur in preall'.cap̃.ꝗꝗ.ſ. ꝙ promittant et ſeruent qui debent promoueri ad eccleſiaſticos gradus anteꝗ honoris conſecrationem accipiant placiti ſui annotatione.ſ.promittant vt fidem catholicam ſyncera cordis deuotione cuſtodiens iuſte et pie viuere debeat et in nullis operibꝰ ſuis regulis canonicis contradicat atꝗ vt debitum per omnia honorem atꝗ obſequij reuerentiam preminẽti ſibi vnuſquiſꝗ dependat iuxta illud pape Leonis edictum: qui ſe ſcit aliquibus eſſe propoſitum non moleſte ferat aliquem ſibi prelatum ſed obedientiam quam exigit et ipſe dependat: et pena tamen tranſgreſſoribus imponenda ſm conſuetudinem eccleſiaſticã et placitis talium inferenda.

xlvj.qõ. ¶ Quadrageſima ſexta qõ eſt: de pnia imponẽda ſacerdoti q̃ tẽpore quo celebrat vel accipit corpus chriſti nõ habet ornamẽta cũ quibus fuit ordinatus. Et dico ꝙ ſacerdos qui tempore quo celebrat vel accipiat corpus chriſti non habet orarium: et alia ornamẽta que in ordinatione accepit peccat et excõicatiõi ſubiacet ⁊ penitere debet.ea.di.cap̃.eccleſiaſtica.

xlvij.qõ. ¶ Quadrageſima ſeptima qõ eſt: de pnia ordinati ⁊ ordinantis q̃ tẽpore ordinationis eṗs manũ imponit ⁊ alius orationẽ dicit. Et dico ꝙ ordinans ⁊ ordinatus penã dãnationis ſubeũt et penitere debent ſi tẽpore ordinationis eṗs ſolum manũ imponit ⁊ alius orationem dicit.ea.di.c.quorundam.

xlviij.qõ ¶ Quadrageſima octaua qõ eſt: de pnia clerici nõ facientis q̃ pertinẽt ad officiũ ſuũ. Et dico ꝙ diaconus ſubdiaconus: ⁊ acolitus: et exorciſta: lector hoſtiarius: et pſalmiſta peccant et penitere debent ſi nõ faciunt que pertinent ad officiũ ſuum: pro vt habetur ea.di.c.ſubdiaconus.cũ.v.caplis ſequẽtibus: vbi po-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

nuntur ea q̄ quiſq; tenetur facere in officio ſuo.ſ.ꝙ ſubdiacon⁹
accipiat patenā de manu epi vacuā et calicem vacuū: et de ma
nu vero archidiaconi accipiat vrceolum vacuum ad ſuggeren
dum vinum et eucbariſtiam ⁊c.ſicut latius ponitur ī predictis
capitulis cuiuſlibet officiis.

Quadrageſima nona.q.eſt:de pnia clericoꝝ comā nutrien xlix.qō.
tiū ⁊ tonſurā nō radētiū.Et dicas ꝙ peccāt ⁊ penitere debēt cleri
ci comā nutriētes ⁊ coronā nō radētes ſine iuſta cauſa ea.di.c.
ꝓhibite.⁊.c.ſeq.vbi dicit ꝙ clerici comā nutriētes ab archidia=
cono ⁊ ſi noluerint eſſe inuiti detondant: ⁊ ꝙ nō liceat eis habe
re veſtimēta vel calciamenta niſi q̄ religionē deceāt. Itē ꝙ icur
rāt excōicatiōez ipo iure tales clerici.tex.i.c.ſi qs ex cleric; ea.di.

Quinquageſima queſtio eſt:de penitentia monialis tangē=
tis vaſa ſacra.Et dico ꝙ moniales etiam ſacra tāgentes vel va l.queſtio
ſa ſacra vel incenſum ad altare deferunt peccant.ea.di.c.ſacra=
tas:et de hoc penitere debent.

Quinquageſima prima queſtio eſt:de penitētia mulieris et lj.qō.
laici predicantis.Et dico ꝙ pecca t et penitere debet mulier etiā
docta et ſancta que in congregatione virorum predicat: et etiā
peccant et penitere debent laici qui predicāt coram clericis niſi
ipſis rogantibus.ea.di.ca.mulier.

Quinquageſima ſcda.q.eſt:de pnia miniſtri nō ſacrati tāgē lij.q̄ſtio.
tis ſacrata.Et dico ꝙ peccāt ⁊ penitere debēt miniſtri eccl'ie non
ſacrati igrediētes ſacrariū ⁊ tāgētes vaſa ſacra.ea.di.c.nō opz.
⁊ peccāt ⁊ penitere debēt q̄ vaſa ſacra ⁊ myſteria tangūt niſi ſint
ſubdiaconi et acoliti: ⁊ peccat ⁊ penitere debet clericus comā nu
triens ⁊ miniſtrans nō detonſo capite/nec patētib⁹ auribus: et
tallarē veſtē ⁊ habitū honeſtū nō habens.ea.di.c.nō liceat.

Quiquageſima tertia.q.ē: ꝺ pnia examinātiū idebite alios liij.q̄ſtio.
ad ordines.Et dico ꝙ viri electi ad examinādū ordinandos ſi
fauoris grā vel muneris cupiditate electi aliquē idignū ad ſa
cros ordines accipiēdos epi manib⁹ applicāt: velut corā deo cō
dēnati eccl'iaſtica dignitate carebūt ⁊ ordinat⁹ ab altari remo=
uebit ⁊ grauiſſima pnia eis iiūgi dz.xxiiij.di.c.qūo eps ad finē

Quinquageſima quarta.q.eſt:de pnia ordinati ſine exami liiij.q̄ſtio
natione.Et dico ꝙ preſbyter vel diacon⁹ vel ali⁹ clericus q̄ ſine
examinatione ordinat ⁊ poſt pctā ſua confitetur debet penite=
re.ſ.ꝙ eijciatur ex clero.vt in cap.vltimo.ea.di.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

lv. q̄stio. ¶ Quinquagesima quinta qõ eſt: de pnia miniſtroꝝ eccleſie non facientiũ officia ſua: ⁊ dico ꝙ peccãt ⁊ penitere debent oẽs miniſtri eccleſie. hoſtiariꝰ. exorciſta. acolitus. pſalmiſta. lector. ſubdiaconus. diaconus. presbyter. epš. archidiaconus. archipresbyter primicerius. theſaurarius. nõ faciẽtes ea que ſpectãt ad officia ſua. xxv. diſtin. cap̃. Perlectis.

lvj. q̄stio. ¶ Quinquagesima sexta queſtio eſt: de pnia diaconi q̃ poſt ordinationẽ contraxit matrimoniũ: ⁊ dico ꝙ diaconꝰ qui poſt ordinationẽ matrimoniũ cõtrahit alienꝰ debet eſſe a miniſterio ⁊ vacet clero. xxvij. di. c. diaconus.

lvij. q̄stio ¶ Quinquagesima ſeptima queſtio eſt: de pnia frangẽtis ſimplex votũ ꝟginitatis: ⁊ dico ꝙ ſi aliq̃s ſimplex votũ ꝟginitatis violauerit matrimoniũ cõtrahendo tribꝰ annis penitere debet xxvij. di. c. ſi vir. et eſt iſte. v. canon. ſm Hoſti.

lviij. qõ. ¶ Quinquagesima octaua q̄stio eſt: de pnia p̄sbyteri vxorem ducẽtis vel fornicãtis / ⁊ dico ꝙ ſi p̄sbyter vxorẽ duxerit ab ordine deponi dʒ: ⁊ ſi fornicatꝰ fuerit vł adulteriũ cõmiſerit extra eccleſiã abijci ⁊ iter laicos ad pniaʒ redigi debet. xxviij. di. c. presbyter. Itẽ preſuppoſito ꝙ quodlibet pctm̃ ꝑpter qõ excõicatio ꝓfertur eſt mortale vt in. c. nemo epoꝝ. xj. q. iij. ꝙ pro quolibet mortali peccato debet imponi pnia. vij. annoꝝ. vt in. ca. ipſum xxxiij. q. ij. cũ. §. ſequenti. infertur ꝙ oẽs peccantes in peccatis contentis in capitulis ſtatim ſequentibus peccant mortaliter ⁊ per. vij. annos penitere debent. ſ. in iſtis.

lix. q̄stio. ¶ Lix. q̄stio eſt: de pnia filij deſerẽtis parẽtes cauſa religionis. Et dicas ꝙ q̃cunqꝫ filiꝰ parẽtes maxime fideles deſeruerit cauſa intrãdi religionẽ ⁊ nõ potius debitũ honorẽ parẽtibꝰ reddiderit peniteat. vt ſupra dictũ eſt. vt in. c. j. xxx. di.

lx. q̄stio. ¶ Lx. q̄stio eſt de penitentia mulieris amputãtis ſibi comã. et dicas ꝙ quecũqꝫ mulier religioni iudicans conuenire comam ſibi amputauerit quã deꝰ ad velamen eiꝰ ⁊ ad memoriã ſubiectionis illi dedit peccat ⁊ penitere dʒ vt dictũ eſt vt in. c. ij. ea. di.

lxj. q̄stio. ¶ Sexagesima prima queſtio eſt. de pnia mulieris condẽnantis nuptias. ⁊ dico ꝙ peccat ⁊ penitere dʒ vt dictuʒ eſt: mulier q̃ derelicto viro diſceſſit ſoluto vinculo coniugali nuptias condẽnando. vt in. c. ſi qua mulier. ea. di.

lxij. q̄stio ¶ Sexagesima ſcd̃a q̄stio eſt: de pnia religioſi matrimoniũ deteſtantis. Et dico ꝙ religioſus qui matrimoniũ deteſtatur pec=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

cat et penitere debet eodem modo.tex. eſt in cap. ſi quis ꝓpter deum virginitatem.ea.di.

¶Sexageſima tertia q̄ſtio eſt: de pnia aliorum deteſtantiū matrimoniū. et dico ꝙ confitens caſtitatem non ex eo ꝙ illā putet bonā/ſed in deteſtatione matrimonij peccat ⁊ penitere dꝫ etiā eodē modo.tex.eſt in.c.ſi quis vel virginitatem.ea.di. lxiij.qō.

¶Sexageſima quarta queſtio eſt: de penitentia mulieris ambulantis in habitu viri.Et dicas ꝙ mulier que vt liberiꝰ meretricetur vtitur veſte virili peccat eodem modo debet penitere. vt in.c.ſi qua mulier.ij.ea.di. lxiiij. qō.

¶Lxv.queſtio eſt/de ieiunante die dn̄ico. et dicas ꝙ ieiunans die dominico in contemptum ipſius diei eodem modo peccat et penitere dꝫ.vt in.c.ſi quis tanꝙ.ea.di. lxv.qō.

¶Lxvj.queſtio eſt: de contēnente ieiunia ab eccleſia indicta.et dicas ꝙ cōtēnens iſta ieiunia peccat ⁊ penitere debet vt ſupradictū eſt.vt in.c.ſi quis eorū.ea.di. lxvj.qō.

¶Sexageſima ſeptima queſtio eſt: de ſpernēte baſilicas vel ſolennitates ſanctorum: ⁊ dico ꝙ qui baſilicas vel ſolēnitates ſanctorum vel oblationes que in eis fiunt ſpernit ſe ex hoc iuſtum eſtimans peccat et penitere debet: vt ſupradicti. vt in cap. ſi qs per ſuperbiam.ea.diſtin. lxvij. qō.

¶Sexageſima octaua qō eſt: de docente ſpernere eccl'ias: ⁊ dicas q̄ docet ſpernere eccl'ias ⁊ congregationes q̄ fiūt in eis peccat ⁊ penitere dꝫ vt ſupradicti in.c.ſi quis docet ea.di. lxviij. qō

¶Sexageſima nona queſtio eſt: de facienti cōgregationes priuatas: et dico ꝙ eodem modo peccat et penitere debet faciens congregationes priuatas ſine conſenſu ſuperioris extra vnitatem eccleſie dicēs apud ſe eſſe eccleſiam: vt in cap. ſi quis extra eccleſiam ea.di. lxix.qō.

¶Septuageſima qō eſt: de dānante matrimoniū: et dico ꝙ dānans matrimoniū vel cōiunctiones ipſoꝝ cōtrahentiū dicēdo coniugatos non poſſe regnū dei ingredi peccant ⁊ vt ſupra penitere debent.vt in.c.ſi quis nuptias.ea.di. lxx. q̄ſtio

¶Septuageſima prima qō eſt: de dānante mādūcātē carnem nō immolatā idolis: et dico ꝙ etiā peccat ⁊ penitere dꝫ vt ſupradicti qui dānat fidelem manducātem carnē nō immolatā idolis nec ſuffocatam: vel commedētem ſanguinē animaliū q̄ tāꝙ infidelis dānatur: vt in.c.ſi quis carnem ea.di. lxx.j.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

lxxij. qõ. ¶Septuageſima ſecũda q̃ſtio eſt: de parentibus denegãtibus alere filios: ꝛ dico ꝙ parens qui filios alere denegauerit pro=prios putans hoc licitum peccat ꝛ penitere debet vt ſupra dictũ eſt: vt in .c. ſi quis dereliquerit ea. di.

lxxiij. qõ ¶Septuageſima tertia queſtio eſt: de dicente hominem nõ ſaluari ex vſu veſtium groſſarum ſed precioſarum: ꝛ dico ꝙ dicẽs tale .ſ. homines non poſſe ſaluari ex vſu veſtium groſſarum ſed ex vſu precioſarum: peccat et ſimiliter penitere debet. vt in cap̃. ſi quis virorum ea. di.

lxxiiij. q. ¶Septuageſima quarta queſtio eſt: de inducentibꝰ noua precepta contra canones / et dic ꝙ ſuſcipiẽtes habitum religioſum vt alijs bonis detrahant et inducentes noua precepta cõtra canones peccant: et ſimiliter penitere debent. vt in cap̃. hec autem ſcripſimus. ea. diſtin.

lxxv. qõ. ¶Septuageſima q̃nta q̃ſtio eſt: de recuſante comedere carnes tẽpore paſchali ꝛ in diebus dñicis ꝛ dic ꝙ preſbyter vel diaconꝰ ieiunans die dñico tanq̃ illo die debeat ex debito ieiunare: ꝛ recuſans tẽpore paſchali comedere carnes tanq̃ illas eſcas abhorreat nolens ſaltem preguſtare carnes vel olera cũ carnibus cocta peccat ꝛ eodẽ modo penitere dꝫ: vt ĩ cap̃. vltimo. ea. di. Ita oẽs peccãtes in predictis. xvij. caſibus ſupra contẽtis peccant mortaliter et ſeptem annos penitere debet quilibet in quocũq̃ illorum caſuum peccans per predicta capitula.

lxxvj. qõ ¶Septuageſima ſexta queſtio eſt: de habentibus canes vel accipitres ad venandũ: et dico ꝙ ſi eps̃ preſbyter vel diaconꝰ ca=nes ad venandũ: vel accipitres aut huiuſmodi res habuerit et in hac voluntate ſepius inuentus fuerit tribus menſibus a cõ=munione ſuſpendatur. xxxiiij. di. c. epm̃.

lxxvij. q. ¶Septuageſima ſeptima qõ eſt: de pnĩa concubine clerici. Et dic ꝙ concubina clerici qui ex clerico filios habuerit debet mo=naſterium intrare et ibi perpetuo continẽtiam obſeruare vt in c. fraternitatis. in fine. xxxiij. di.

lxxviij. q ¶Lxxviij. q. eſt pnĩa p̃ſbyteri aleatoris vel ebrij. ꝛ dicendũ eſt ꝙ eps̃ vel preſbyter vel diaconꝰ alee et ebrietati deſeruiẽs dãnatur. ꝛ ſic peccat mortaliter ꝑ ſeptẽniũ penitere debet. xxxv. di. c. j. iuncto. ꝛ. c. hoc ipſum. xxiij. q. ij.

lxxix. qõ. ¶Lxxix. q. eſt: de p̃latis delitijs deditis: ꝛ dico ꝙ ꝑ admonitione fiẽda p̃latis ne delitijs affluãt ne ꝓpter hoc grauiter puniã=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

mr.xxxv.di.c. ecclie pricipes. vbi dicit tex. q isti ꝑlati dediti deliti/s sunt eijciendi de ſpacioſis domib9. lautiſq conuiuijs ⁊ multo labore epulis cõquiſitis et vt legit in euãgelio ꝓpter malas cogitationes ſuas ⁊ opa sunt eijciendi in tenebras.ſ.exteriores vbi erit fletus ⁊ ſtridor dentiũ. ⁊ late ponitur in textu.

¶Lxxx.queſtio eſt: de clerico ebrio reperto. Et dico q clericus qui ebrius repertus fuerit. xxx. diebus a communione ceſſet. xxxv.di.cap̃. vltimo. lxxx. qõ.

¶Lxxxj.q.eſt: de prelatis ⁊ clericis delectãtib9 ſe in libris poetarũ. ⁊ dico q ꝓ admonitione fiẽda ꝑlatis ⁊ ſacerdotibus ne delectent in libris poetaꝝ ⁊ gẽtiliũ: obmiſſis ſacris ſcripturis: eſt tex.i.c.j.ij.iij.iiij.v.⁊ ꝑ totum.xxxvij.di.q̃ iura oĩo ꝓhibẽt clericis prelatis legere tales libros: ⁊ pnĩa flagelloꝝ imponit illi qui libros gentiliũ legit. vt in.i.legimus.j.ea.di. lxxxj.qõ

¶Lxxxij.q.eſt de penitentia imponenda ſm qualitates perſonarũ. et dico q conſideranda magnitudine peccati et imponenda penitentia ſm qualitates ⁊ dignitates perſonarum eſt: tex. xlj.di.cap̃.j.ij.iij.et.iiij. lxxxij.q.

¶Lxxxiij.q.eſt: de deſpiciẽte cõfrẽs. et dicas q q̃ deſpicit cõfrẽs qui conuiuia pauperib9 exhibẽt: ⁊ nõ volũt cõicare hmõi congregationib9 cõtemnendo actus ipſoꝝ excõicantur. ⁊ vt peccantibus mortaliter ſibi pnĩa imponit. xlj.di.c.j. lxxxiij.q

¶Lxxxiiij.q.eſt: de clericis intrantibus tabernas. et dico q clerici intrantes tabernas niſi in caſu neceſſitatis: faciunt contra preceptum et prohibitionem iuris et peccãt mortaliter. vt i ca. clerici.xliiij. di. lxxxiiij.q

¶Lxxxv. de ſacerdotibus ſe inebriantibus. ⁊ dico q ſacerdos ſe inebrians vel cibis ſe ingurgirãs vel i cõuiuijs riſus aut turpia ioca fieri permittens facit contra ꝓhibitionem iuris ⁊ peccat mortaliter.in.c.nullus.ea.di. lxxxv.qõ

¶Lxxxvj. q clerici nõ bñdicẽtes mẽſam ante prãdiũ: ⁊ nõ reddẽtes poſt prandium gr̃as peccãt mortaliter: ⁊ dic q oẽs clerici anteq̃ comedãt debẽt benedicere mẽſam ⁊ in fine gr̃as deo reddere: alias tanq̃ faciẽtes cõtra ꝑceptum peccant mortaliter: in cap̃. quãdo aũt. ⁊ cap̃. nõ liceat. ea. di. ⁊ ibi not. dñicus per eãdẽ rationẽ ⁊ ideo iſti taliter peccãtes per ſeptẽnium peniteãt. vt in cap̃. hoc ipm̃. xxxiij.q.ij. et clericus pro delicto ſi incorrigibilis eſt excõicatione tridui punitur. xlv.di.cap̃.neminem. lxxxvj.q

(c) 2007 Ministerio de Cultura

xxvij.q ❡Lxxxvij. eps clericos minores ꝓ leuibus culpis verberāt. et dic ꝙ ſi eps ꝓ leuib⁹ culpis clericos minores verberauerit excō municetur q2 peccat mortaliter ⁊ ꝑ ſeptēniū peniteat. xlv. di. c. cū beat⁹. iūcto. c. nemo. xj. q. iij. ⁊. c. hoc ipm. xxxiij. q. ij.

lxxxviij. questio. ❡Lxxxviij. q. eſt de clericis ioculatoribus adulatoribus male dicis vel vſurarijs. Et dico ꝙ cleric⁹ adulationib⁹ ⁊ ꝓditionibus vacans vel accuſator fratrū vel maledictus vel ſcarrilis ⁊ verbis turpibus ioculator vel ſeditionarius vel vſurarius vel iniuriarū ſuarū vltor/degradat̄ ⁊ ab officio ⁊ cōione ſuſpendit̄ ⁊ nunq̄ ordinat̄ vt in. c. cleric⁹ q̄ adulationibus. cū. iiij. capl'is ſequentibus. xlvj. di. ⁊ ſic tales peccant mortaliter ⁊ per ſeptennium penitere debent: vt in prealleg. c. nemo epo⁊ū. xj. q. iij. iuncto. c. hoc ipſum. xxiij. q. ij.

lxxxix.q. ❡Lxxxix. q. eſt: de pnīa vſurariorū. Et dico ꝙ eps aut p̄ſbyter aut diaconus vſuras exigens deponit̄. xlvij. di. c. j. ⁊. ij. ⁊ ſic peccat mortaliter: ⁊ ꝑ ſeptēniū penitere debet ꝑ ſupradicta. Item ſi aliq̄s clerico⁊ vſuras receperit dʒ degradari ⁊ vt peccans mortaliter penitere dʒ: ⁊ quouſq; peniteat a ſacramētis abſtinere dʒ xxvij. di. c. ſi q̄s clerico⁊. iūcta. glo. vlti. ibi poſita.

xc. q̄ſtio. ❡Xc. q. eſt: de nō idoneis gradū honoris aſſumētib⁹ et dico ꝙ qui nō eſt idone⁹ ⁊ ante tēpus aſſumit gradū honoris: ⁊ q̄ viciosus eſt ⁊ aſſumit regimē alio⁊ peccat ⁊ penitere dʒ. xlviij. di. c. vlti. ⁊. xlix. di. c. j. q̄ iura dicūt ꝙ talis tanq̄ neofitus eſt habēdus: et neofitus eſt qui eſt eruditione plantatus in vicio ſancte fidei. ſ. q̄ ꝓpoſitū ſacre religionis nouiter aſſumit: ⁊ iſte talis ſi nō idoneus vel ante tēpus aſſumit gradū honoris ſicut neofit⁹ dʒ degradari ⁊ ꝑpetuo eijci a clero. tex. i. c. qm̄ multa. xlviij. di.

xcj. q̄ſtio. ❡Xcj. de pnīa clerici homicide. Et dico ꝙ clerico homicide iponitur pnīa ꝙ etiā cū diſpēſatione epo in ſuo ordine nō admini ſtret. l. di. c. miror. ⁊ eſt iſte canō. xj. ſm̄ Hoſt. clerico etiā q̄ ꝓ defenſione euitabili paganū etiā interficit iponit̄ penitentia ꝙ ab eccl'iaſtico officio abſtineat. l. di. c. de his clericis. ⁊. c. clericum.

xcij. q̄ſtio ❡Xcij. q. eſt: de pnīa clerici qui capitale crimē cōmiſerit vel cartam falſauerit vel falſum teſtimonium dixerit. Et dico ꝙ ſi eps vel p̄ſbyter aut diaconus p̄dicta crimina cōmiſerit deponitur ⁊ in monaſterio ad agendam pnīam detruditur: ⁊ ibi q̄diu vixerit laicā tm̄ cōionem accipiat. l. di. ſi eps vel presbyter.

xciij. qō. ❡Xciij. q. eſt de pnīa clerici bigami vel homicide. Et dic ꝙ cle-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ricus ordinatus bigamus vel homicidiũ facto: ꝓcepto: ꝯſilio:
vel defenſione cõmittens deponitur et tantũmodo in fine vite
ſue cõmunionem accipiat. l. di. c. ſi quis viduam.
¶ xciiij. q. eſt de penitentia clerici in peccato carnis lapſi. ⁊ di= xciiij. qõ.
co ꝙ clerico i pctõ carnis lapſo poſt ſacros ordines imponitur
pnia ꝙ ad altaris miniſteriũ nõ accedat. l. di. c. ꝑuenit. ⁊ clerici
in ſacris etiã religioſi ꝓpter lapſum carnis ab officio deponun
tur: ⁊ ſi poſtea celebrãt cõione ſacramentoꝝ vſq₃ ad finem vite
ſue priuanꝰ ⁊ viaticũ tñ in fine vite accipiẽt. l. di. c. accedẽs. Itẽ
ſi clericus poſt ordinationẽ ſuã in lapſum carnis ceciderit om=
ni modo ꝓhibendus eſt cũ manibus loculẽtis ⁊ pollutis my=
ſteria ſacra tangere vel tractare. l. di. c. ſi poſt ordinationem. xcv. qõ.
¶ xcv. q. eſt de ꝑdicãte vel celebrãte in pctõ mortali. Et dico ꝙ
ꝑdicãs vel celebrãs exiſtens in pctõ mortali peccat mortaliter.
vt no. archi. ⁊ dñicus in. c. cũ exaudiero. l. di. ꝑ illum tex. ⁊ ẽ tex.
expreſſus de hoc in. c. de hoie. §. cũ ergo. de celebra. miſſa. ⁊ ideo
ſibi vt peccanti mortaliter penitentia imponi debet.
¶ xcvj. q. eſt de pſbytero qui vendit vaſa ſacra. Dicẽdũ ꝙ preſ xcvj. qõ.
byter vel diaconus vendens vaſa ſacra ipſius eccleſie cõmittit
ſacrilegiũ: ⁊ deponẽdus eſt: ⁊ ideo ꝑ ſeptẽniũ penitere d₃. l. di.
c. ſi qs presbyter. iuncto. c. hoc ipm. xxxiij. q. ij.
¶ xcvij. q. eſt de pnia clerici qui a ſanguine etiã hoſtium nõ ab xcvij. qõ.
ſtinet. Et dico ꝙ clerici qui a ſanguine etiã hoſtinm nõ abſtinẽt
officio ⁊ cõione corporis dñi duobus annis priuantur: et illis
duobus annis vigilijs: ieiunijs ⁊ orationibus ⁊ eleemoſynis
pro viribus ſuis expientur. l. di. c. de clericis.
¶ xcviij. queſtio eſt: de clerico qui iactando lapidem puerum
interficit. Et dic ꝙ clericus qui eijciendo lapidẽ caſualiter pue= xcviij. qõ
rum interficit: ſi debitam diligentiam non adhibuit ſemper in
timore ⁊ in penitentia ꝑmaneat ⁊ remanet in ſuo officio ex mi=
ſericordia. l. di. c. clerico.
¶ xcix. q. eſt: de pnia clericorũ uel laicorũ homicidarũ. Et di= xcix. qõ.
co ꝙ clerico ſeu pſbytero homicide imponiꝰ pnia q̃ poniꝰ in. c.
ſtudeat. l. di. q. tex. dicit ꝙ presbyter q̃ iracũdia cõmotꝰ lz extra
animũ aliquẽ interficit ꝑpetuo carere d₃ officio. ſi alias ⁊ nõ ira
cũdia tũc ad arbitriũ penitere d₃. tex. in. c. alſ. presbyter aũt qui
non volũtate ſed caſu homicidiũ fecerit ſm priorẽ regulã ꝑ. vij.
annos ſm poſteriorẽ ⁊ humanorũ diffinitionẽ ꝑ tẽpus q̃nquẽ=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

nũ penitere dȝ.ea.di.c.eos vero q. Si tamen caſualiter iudeũ vel paganũ occiderit.xl.dies in pane ⁊ aqua peniteat.ea.di.c. qui nõ odij. Qui homicidiũ facit ſi eps̃ eſt.xv.annis peniteat et deponat: ⁊ cũctos dies vite pegrinãdo finiat: p̃ſbyter.xij.annis peniteat: tres ex his in pane ⁊ aqua. Cleric⁹ ⁊ laic⁹.viij.annis peniteat: tres in pane ⁊ aqua: ⁊ ad gradũ cuiuſlibet ſacerdotij accedere nõ p̃ſumãt.ea.di.ca.ſi quis homicidiũ. Qui aũt volũtate ancillã ſuã interficit.vij.annis q̃ aũt ex caſu.v. a cõione abſtinere dȝ: niſi iterim infirm⁹ fuerit.ea.di.c.ſi qua femina. Et volũtari⁹ homicida vſq; ad finẽ vite cõione priuat.caſualis q̃nquẽnio tm̃.ea.di.c.ſi q̃s volũtate. Occidẽs aũt p infamiam nõ dȝ penitere.iij.q.ix.c.iudicas.⁊.xv.q.j.c.aliquos.⁊.c.illa.

c.queſtio ¶C.queſtio eſt de eo qui amputauit ſibi virilia. Et dico ꝙ qui amputauerit ſibi virilia homicida ſui eſt: ⁊ dei ordinatione inimicus: ideo ei tanq̃ homicide penitentia imponi debet.lv.di.c.ſi quis abſciderit.

cj.q̃ſtio. ¶Cj.q.eſt de clerico qui alteri clerico oculũ euertit. Et dico ꝙ clericus q̃ alteri clerico oculũ euertit ab officio p̃ſbyterij remouendus eſt: ⁊ in aliquo monaſterio eſt ad agendã penitentiam detrudendus.lx.di.c.ſi euangelica.

cij.q̃ſtio. ¶Cij.q.eſt: de ep̃o ordinãte clericũ iuitũ. Et dic ꝙ ep̃s ordinãs clericũ iuitũ ſine iuſta cauſa/p annũ debet ſuſpẽdi.lxxiiij.di.c.j.

ciij.q̃ſtio ¶Ciij.q.eſt: de ieiunijs quattuor tẽpoꝝ. Et dicendũ eſt ꝙ qualiter ⁊ q̃bus tẽporib⁹ ⁊ quib⁹ rõnibus ieiunia.iiij.tempoꝝ obſeruari debẽt ex quo etiã pȝ q̃ pnia frangentib⁹ hec ieiunia ĩponi dȝ habet.lxxvj.di.c.j.ij.iij.iiij.q.⁊.vj. vbi dicit ꝙ ſicut annus p quattuor voluit tẽpora: ita ⁊ nos quaternũ ſolẽne debemus agere ieiuniũ per.iiij.tẽpora anni: ⁊ ita mandatur in.c.ij.all'. ꝙ oẽs hoĩes obſeruent hec.iiij.tẽpora anni.ſ.i martio hebdomada prima: in iunio ſecũda: in ſeptẽbri tertia: in decẽbri quarta. Sed hãc certitudinẽ debes habere i iſtis.iiij.tẽporib⁹: ꝙ ſi kal'. mar.in.iiij.feria ſiue ante euenerint eadẽ hebdõa ieiuniũ celebretur. Si aũt in.v.feria kal'. vel in.vj. vel in ſabbato deſcendunt in ſequẽti hebdomada ieiuniũ differat: ⁊ hoc de alijs mẽſibus ponitur in.iij.cap.all'. Hoc tamen ſciendũ eſt ꝙ ſi ieiuniũ mẽſis iunij in vigilia pẽthecoſtes ſm regulã poſitã in ipſo mẽſe venerit nõ erit celebrãdũ ibi: ſed ipa hebdomada ſolẽni pẽthecoſtes q̃ vigilia ſimul ⁊ ieiuniũ ſimul celebrare nõ dȝ: ⁊ tũc ꝓpt' ſolẽni-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

tate ſcti ſpūs diacones dalmaticis induant᷑ ⁊ alla cātet᷑: ⁊ flectamus genua nō dicat᷑. de hoc eſt tex. i pall'. c. iij. ⁊ hec ieiunia hoc modo debent celebrari. ſ. ꝙ primū ieiuniū celebret᷑ in initio. xl. ſcḋm in hebdomada penthecoſte. tertiū vero ⁊ quartū in ſeptembri ⁊ decēbri more ſolito fiat. de hoc eſt tex. in. c. iiij. alleg.

¶ Ciiij. q. eſt de ieiunio oī tēpore. Ad qḋ dico ꝙ lʒ a paſcha reſurrectionis vſqʒ ad pēthecoſtē nō ſit aliqḋ ieiuniū neceſſariū: tamen q̄ voluerit ex deuotione hoc tempore ⁊ oī tempore excepta die dn̄ica ieiunare pōt: nec ꝓpt᷑ hoc peccat nec ſibi pn̄ia imponi debet. lxxvj. di. poſt paſcha. ⁊. c. vtinam. ciiij. qō.

¶ Cv. q. eſt de ꝓuiſione clerici depoſiti. Et dico ꝙ q̄libet clerico vel ſacerdoti ab ordine depoſito epi ꝓuidētia dʒ locū pn̄ie deputare vbi pctā lugeat ⁊ vlterius nō cōmittat. lxxxj. di. c. ſacerdos. Itē ꝙ p̄ſbyteri canonice degradati ad agēdā pn̄iam i monaſteriū vel canonicā regularē mitti debēt: ⁊ ſi hoc fieri nō poterit vbicunqʒ ſint pn̄iam agere non deſiſtāt: ⁊ ſi pn̄iam agere neglexerint a cōione eccleſie ſeparentur. lxxxj. di. c. dictum. cv. q̄ſtio.

¶ Cvj. eſt de clerico adulterāte vel alia pctā cōmittente. et dico ꝙ ſi aliq̄s cleric⁹ adulteraſſe cōfeſſus vel cōuictus fuerit in monaſterio ad agēdā pn̄iam toto tēpore vite ſue detrudi dʒ. lxxxj. di. ca. ſi q̄s clericus. ⁊. c. romanus p̄ſbyter aut diaconus q̄ in fornicationē aut ꝑiurio aut homicidio aut furto captus fuerit deponit᷑. ea. di. c. p̄ſbyter aut diacon⁹. ⁊ ſic cōpellit᷑ agere pn̄iaʒ. vt dictū fuit ꝑ. c. ſacerdos. ⁊. c. dictū. ea. di. ſi aūt eṗs aut p̄ſbyt᷑ aut diacon⁹ fuerit fornicat⁹ aut meretricat⁹ dʒ deponi ⁊ ab eccleſia proiectus inter laicos agat pn̄iaʒ. ea. di. c. ſi quis eṗs. Si diaconus aut p̄ſbyter crimē capitale cōmiſerit ab officio ⁊ cōione repellat᷑ ⁊ ꝓ reatu ſuo ab altaris cōione ſub penitentis ꝓfeſſione ſubmouetur. ea. di. c. ſi diaconus. Si p̄ſbyter fornicationē fecerit. x. annis penitere debet ſcḋm formā traditā in. c. p̄ſbyter. lxxxij. di. et eſt iſte primus canon penitentialis ſcḋm Hoſtien. Epi preſbyteri ⁊ diaconi ſi ab vxoribus non abſtinēt ab eccleſiaſtico officio remouentur. lxxxiiij. di. c. cum de quorūdam. cvj. q̄ſtio

¶ Cvij. qō: eſt ſi quis non paſcit fame morientem. Et dico ꝙ ſi quis non paſcit fame morientē cū pōt: ipſum occidit: ⁊ pn̄ia homicidij debet ei imponi. lxxxvj. di. c. paſce. cvij. qō.

¶ Cviij. q. eſt de exponente ante eccl'iam ꝑuulū recēter natū. Et dico ꝙ q̄ exponit ante eccl'iam: vel alibi paruulū recēter natū. cviij. qō.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſi moꝛiť: pnia homicidij ei imponi dꝫ. lxxxvij. di. ca. vlti.

cix. q̄ſtio ¶ Cix. q. eſt de clerico negociatoꝛe. Et dico ꝙ clericus negociatoꝛ ⁊ inhoneſtis ⁊ turpibus lucris ſe immiſcens a clericalibꝰ officijs abſtinere debet. lxxxviij. di. cap̄. conſequens.

cx. q̄ſtio. ¶ Cx. queſtio eſt de dimittēte preſbyterum tutoꝛem. Et dic grauiter peccare ⁊ tanq̄ pro graui peccato penitere debet q̄ preſbyterum dimittit tutoꝛem: et per hoc illū a diuinis officijs deuiat. lxxxviij. di. cap̄. vlti.

cxj. q̄ſtio. ¶ Cxj. q. eſt de ep̄o cōmittēte res eccl̄iaſticas ꝯſanguineis. Et dico ꝙ ſi ep̄s ſanguine cōiunctis: vel ꝓpinquis ratione ꝑſone res eccl̄iaſticas gubernādas cōmiſerit ⁊ aliq̄ ab eo fuerit ablata ab eo q̄ tulit: debent in duplum reſtitui. lxxxix. di. c. decenter.

cxij. q̄ſtio ¶ Cxij. q. eſt ꝯtra murmurātes ⁊ rixas amātes. Et dico ꝙ murmurātes ⁊ rixas amantes: ⁊ cōtentiones penitere debent ad arbitriū ſacerdotis. xc. di. c. alienus. ⁊. c. ſi quis monachus.

cxiij. qō. ¶ Cxiij. q. eſt de clerico nō itereſſente matutinis. Et dico ꝙ clericus qui abſq̄ coꝛpuſculi ſui infirmitate matutinis deeſt ſtipendio priuať ⁊ excōicať: ⁊ ſic peccat moꝛtaliter: ⁊ vt peccāti moꝛtaliter penitentia imponi debet. xcj. di. c. clericus victū. ⁊. c. clerici vero. iūcto. c. nemo ep̄oꝝ. xj. q. iij.

cxiiij. qō. ¶ Cxiiij. queſtio eſt contra cantoꝛes. Et dico: ꝙ cantoꝛes q̄ ad vanā gloꝛiā cantant in eccleſia deū moꝛibus famulāt cū populum vocibus delectant: ⁊ vt grauiter peccātes penitere debent. xcij. di. c. cantantes. ⁊. c. in ſancta.

cxv. q̄ſtio ¶ Cxv. q. eſt de clerico nō veniente ad matutinas vl' veſperas. ⁊ dico ꝙ ſi quis preſbyter aut diaconꝰ vel quilibet clericus eccleſie deputatꝰ: ſi in quolibet loco in quo eccleſia fuerit: matutinis vel veſpertinis hoꝛis poſt monitionem ep̄i ad eccleſiā non conuenerit deponitur a clero: ⁊ ſic vt grauiter peccans penitere debet. xcij. di. c. vltimo.

cxvj. qō. ¶ Cxvj. q. eſt: de impediente legatū pape. Et dico ꝙ ſi aliq̄s legatū pape impedit: q2 dei cauſam impedit ⁊ ſtatuto eccl'ie ꝯturbat a liminibus eccleſie arceatur: ⁊ vſq̄ ad ſatiſfactionē non eſt in cōione fidelium recipiendus. xciij. di. c. j.

cxvij. qō. ¶ Cxvij. q. ē: de pnia ſimoniacoꝝ. Et dico ꝙ in monaſterio ſub ꝑhēni pnia trudi dꝫ q̄ ꝑ pecuniā ſimoniace oꝛdinať. j. q. j. c. reperiūť. Et dānať ⁊ grauiſſime peccat ep̄s ſi ꝑ pecuniā aliquē oꝛdinat: ⁊ iō ſibi vt ḡuiſſime peccāti pnia ipōi dꝫ. j. q. j. c. ſi q̄s ep̄s.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶Cxviij.q. eſt contra ſacerdotes ſimoniacos. Et dico ꝙ ſacer=
dotes ſimoniaci q̄ pro baptizandis et conſignandis fidelibus
precia exigunt: vel pro diſpenſanda cõmunione debent relin=
quere honorem ⁊ dignitatem ⁊ ꝑpetuo penitere.j.q.j.c. baptizã
dis.cũ glo. vlti.⁊.c.nullus eṗs.
¶Cxix. eſt: de eṗo non corrigenti ſimoniacos. et dicas ꝙ eṗs cxix.qõ.
ꝑmittens ⁊ nõ corrigẽs ſimoniã q̄ cõmittitur a clerico ⁊ p̃ſbyte
ro ⁊ diaconꝰ ⁊ ſubdiaconꝰ exigẽs pecuniã ꝓ ſacris: ſimoniã cõ
mittẽtes debẽt penitere. vt habetꝰ ea.q.c.q̃cq̃d inuiſibilis: vbi di=
cit tex.ꝙ ſi aliq̃s ſubditoꝝ eṗi ſciente ipſo eṗo aliq̃d receperit ꝓ
ſupradictis dãdis vel faciendis: niſi ꝙ volũtarie fuerit ei obla
tum ipſe eṗs duobꝰ menſibus excõicatione ſubiaceat ꝓ eo q̄ in
conſcientia mala contexit: ⁊ correptionem neceſſariã nõ acq̃ſi=
uit: ſi aũt aliq̃s ſubditus tale q̃d cõmiſerit ipſo neſciente: et cre=
dẽdo hoc ſibi accipiẽdum eſſe. Si p̃ſbyter quattuor mẽſium ex=
cõicatione plectatꝰ. Si diaconus tres. Subdiaconꝰ vero vel cle
ricus his cupiditatibus ſeruiens ꝓ arbitrio competenti pena:
⁊ debita excõmunicatione plectendus eſt.
¶Cxx.q.eſt de penitentia clerici beneficiati vel in ſacris nõ reci cxx.q̃stio
tantis. Et dicas ꝙ clerici habẽtes ſufficiẽs patrimoniũ vnde ſu
ſtententꝰ ſi ſtipẽdia eccl'ie paupibꝰ debita recipiũt: ⁊ nõ faciũt of
ficiũ debitũ peccãt mortaliter. ⁊ ad reſtitutionẽ tenentꝰ fructuũ
quos recipiũt nõ faciẽtes officiũ.j.q.ij.c.clericos: ⁊.c.paſtor: cũ
notatis ꝑ archi.xliiij.di.§.j.⁊ per tex.in.c.ſi canonici.§.ſciturí.
de offi.ordinã.li.vj. Et ita debet eis iniũgi in pnia ꝑ cõfeſſorẽ ꝙ
reſtituãt fructꝰ ⁊ agant penitentiã de pctis mortalibus.
¶Cxxj.q.eſt cõtra prelatos ⁊ clericos ſimoniacos. Et dico ꝙ ſi cxxj.qõ.
prelatus beneficia dat vel clericus beneficia recipit ſimoniace
per pecuniã: p̄latus tenetur ꝙ acceperit reſtituere: ⁊ clericꝰ be=
neficiuꝫ dꝫ dimittere ⁊ fructꝰ oẽs quos receperit reſtituere: ⁊ de
pctõ dꝫ penitere.j.q.iij.c.ſi quis dator: ⁊.c.ſi quis eṗs.
¶Cxxij.q.eſt de penis ſimoniacoꝝ. Et dic ꝙ ſimoniaci niſi pe= cxxij.qõ.
niteãt ab eccl'ia dei abſcinduntꝰ: ⁊ eterni incendij ignibus depu
tantꝰ.j.q.iij.c.ex multis in fi.⁊.c.ꝑuenit in fi. Si ſimoniacus cuꝫ
hoc pctõ ad ſacerdotiũ ordinatꝰ degradatꝰ: ⁊ ſic vt peccãs mor=
taliter penitere debet.j.q.vij.c.ſi quis oẽm.in fi.
¶Cxxiij.q.eſt contra parentes infantes in lecto ſuffocantes. ⁊ cxxiij.qõ
dicas ꝙ patres ⁊ matres infantes teneros ſecũ in vno lecto col

(c) 2007 Ministerio de Cultura

locantes: ⁊ eos ꝑ negligẽtiã ſuã ſuffocãtes homicide ſunt: nã ſi-
cut ille q̄ ꝯceptũ in vtero ꝑ aborſuz deleuerit homicida ē: multo
magis q̄ vni⁹ ſaltē diei pueꝝ ꝑemerit homicidã ſe eſſe excuſare
nequiuit. ij. q. v. c. ꝯſuluiſti. in fi. et ideo talibus tãq̃ homicidis
penitentia imponi debet.

cxxiiij.q. ¶ Cxxiiij.q.ē de inĩetib⁹ duellũ. ⁊ dico ꝙ inĩetes duellũ deũ tē-
ptare videnť: ⁊ iõ ipſis tãq̃ grauiť peccãtib⁹ pnĩa iponi dꝫ: ⁊ ta
libus eucharistia nõ eſt dãda. ij. q. v. c. monomachiã. cũ glo. j.

cxxv.qõ. ¶ Cxxv.q.eſt de accuſante ſacerdotē. Et dicendũ eſt ꝙ ſi aliqui
ſacerdotes dñi accuſare vel infeſtare p̄ſumpſerint anteq̃ eos fa
miliari colloq̄o moueãt vt emendẽt q̄ emendanda ſunt excõi-
cãtur/ ⁊ nõ abſoluunť anteq̃ ꝑ ſatiſfactionem ꝯdignã penitẽtiã
egerint: ⁊ ſic peccant mortaliter ⁊ tanq̃ peccantib⁹ mortaliť pe
nitentia imponi debet. ij. q. vij. c. accuſatio. in fine.

cxxvj.qõ ¶ Cxxvj.q.ē de accuſante epm. ⁊ dico ꝙ ſi q̄s erga epm vľ acto-
res eccľie aliquã q̄rellã iuſtã habuerit: nõ pri⁹ ꝓmates vľ alios
iudices adeat q̃ ipſos moueat familiariter vt ſatiſfaciãt. ſi aũt
aliter egerit ab ipſis et alijs cõione priuetur: ⁊ ſic ei tanq̃ peccã
ti mortaliter pnĩa imponi dꝫ. ij. q. vij. c. ſi quis erga.

cxxvij.q. ¶ Cxxvij.q.eſt de ſpoliante alium. ⁊ dico ꝙ qui alium ſpolia-
uerit reſtituere debꝫ oĩa que abſtulit ſpoliato in illo loco vnde
abſtulit ſumptibus ſuis: ⁊ ita debet ſibi iniungi in penitẽtia. iij.
q. j. c. reintegranda. cum glo. j.

cxxviij.q ¶ Cxxviij.q.eſt de perſequentibus ſacerdotes. ⁊ dico ꝙ deũ cru
cifigunt illi q̄ eũ in ſacerdotib⁹ ſuis ꝑſequunť: ⁊ ideo ipſis tãq̃
deũ crucifigentibus et grauiſſime peccantibus pnĩa imponi dꝫ
iij. q. j. c. nulli dubium. in fine.

cxxix.qõ. ¶ Cxxix.q.eſt de ſacerdote exiſtẽte ĩ pctõ mortali ponẽte peni
tentiã anteq̃ cõteratur. Et dico ꝙ ſacerdos vt ſapiẽs medic⁹ et
perfectus primo ſua pctã diluere ſciat/ ⁊ poſtea aliena curet de-
tergere ⁊ ſanare: nam ſacerdotes dũ in crimine ſunt peccãt mor
taliter iniungendo pnĩam niſi prius conterantur. iij. q. vi. c. ſa-
cerdos. iũcto. c. j. de pe. di. vj. cũ glo. ibi poſita ſup pte iudicãd⁹.

cxxx.qõ. ¶ Cxxx.q.ē de ponẽtib⁹ libellos famoſos. ⁊ dicas ꝙ illi q̄ libel
los famoſos ĩ eccľia vel in alio loco ꝯtra alios ponũt: ⁊ illi q̄ ta
les libellos ĩueniũt: ⁊ ſtatim nõ dilacerãt vľ cõburũt ⁊ publicãt
cõtenta ĩ eis anathematizanť: ⁊ capitali ſnĩe ſubiugant ⁊ flagel
lanť: ⁊ corporis ⁊ ſanguinis dñi ꝑticipatiõe ꝓuanť. v. q. j. c. j. ij.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

iij.⁊.iiij. ⁊ ſic tãq̃ grauiſſime peccãtib⁹ eis pnĩa imponi debet.
¶ Cxxxj.q.ẽ de clericis falſum teſtimoniũ dicẽtibus. Et dico q̃ cxxxj. q°
pſbyteri ⁊ diaconi ſi falſum teſtimoniũ dixerint: ſi ĩ re pecunia=
ria ⁊ ciuili p tres annos a diuino miniſterio debẽt ſepari ⁊ mo
naſterio tradi ad agẽdã pniam. Si aũt ĩ cauſa criminali: a cle=
ricat⁹ honore depoſiti ſubijciunt penis legittimis ceteri clerici
ſine diſtinctiõe cauſe legittime coercent: ⁊ ſic teſtib⁹ falſum dicẽ
tib⁹ vltra ſatiſfactionẽ quã parti leſe facere debẽt tãq̃ gͥuiſſime
peccantib⁹ pnĩa imponi deƷ.v.q.vj.c.pſbyteri.ij. ⁊ ibi notata.
¶ Cxxxij.q.eſt de nõ pbãte crimẽ qđ alteri intulit. Et dico q̃ q̃ cxxxij. q.
nõ pbauerit crimen qđ alteri intulerit nõ dƷ accedere ad mini=
ſteriũ ſancte cõmunionis.v.q.vj.c.epiphanum.
¶ Cxxxiij.q.eſt de accuſante aliũ. Et dico q̃ ſi aliq̃s fidelis de=
lator extiterit ⁊ p delationẽ ei⁹ aliq̃s fideliũ interfect⁹ fuerit vel cxxxiij.q.
proſtratus nõ niſi in fine vite cõionem recipiat. ſi leuior cauſa
fuerit inter q̃nquẽniũ cõionem accipere poterit. ſi aũt min⁹ fue
rit poſt q̃nquẽniũ admittat ad baptiſma.v.q.vj.c.delator.
¶ Cxxxiiij.q.eſt de dicente falſum. Et dico q̃ ſi aliq̃s falſum di cxxxiiij.q
xerit vl' pſonã innocẽtis falſo crimine maculauerit: iuxta arbi=
triũ ſacerdotis diuturna pnĩa expurgat.v.q.v.c.ſi q̃s falſum.
¶ Cxxxv.q.eſt de fatigante eccleſiam vel clericum. Et dico q̃ ſi cxxxv. q.
quis ſeculariũ p calũniã eccleſiam vel clericũ fatigare preſum
pſerit: ⁊ cõuictus ab eccleſie liminib⁹ ⁊ cõione catholicorũ niſi
digne penituerit coercetur.v.q.vj.c.vlti.
¶ Cxxxvj.q.eſt de detractorib⁹. ⁊ dico q̃ deteriores ſunt detra=
ctores q̃ doctoꝝ vitã ⁊ mores corrũpũt: his q̃ ſubſtãtias: ⁊ pre= cxxxvj.q
dia alioꝝ diripiũt: ⁊ ideo iuſte infames ſunt ⁊ merito ab eccl'ia
ſeparari debẽt.vj.q.j.c.deteriores ſumma ĩiq̃tas eſt detrahere.
vnde ſcriptũ.j. Jacobi.xij.c. oĩs q̃ detrahit fratri ſuo homicida
eſt: ⁊ oĩs homicida nõ hƷ ptẽ in regno dei. ⁊ ſic detractori tanq̃
homicide pnĩa ĩponi dƷ.vj.q.j.c.ſumma ĩiq̃tas. ⁊ ibi no.archi.
ſm tho. q̃ aliq̃s põt alteri famã auferre tripl'r. Uno mõ verũ di
cẽdo ⁊ iuſte: puta cũ aliq̃s crimẽ alicui⁹ pdit ordine iuris ſerua
to: ⁊ tũc tenet ad reſtitutionẽ fame. Alio modo falſum dicẽdo ⁊
iniuſte: ⁊ tũc tenet famã reſtituere ꝯfitẽdo ſe falſuƷ dixiſſe: ⁊ ita
deƷ ſibi iniũgi p ꝯfeſſorẽ. Tertio mõ verũ dicẽdo ſed iniuſte: vt
cũ aliq̃s pdit crimẽ alterius contra ordinẽ debitũ: ⁊ tunc tenet
ad reſtitutiõeƷ q̃ntũ põt ſine emẽdatio: tñ vtpote q̄r dicit ſe male

(c) 2007 Ministerio de Cultura

dixiſſe vel qꝫ eũ iniuſte diffamauerit vel ſi nõ põt famã reſtitue-
re dꝫ ei aliter recõpenſare ſicut in alijs iniurijs ſm ſanctũ Tho.
ꝛ archi.ibi. ꝛ ideo ita debet iniungi per confeſſorem penitenti.

cxxxvij.q ¶ Cxxxvij.de periurante ſe ſcienter: ꝛ dicas qꝫ q̃cunq̃ ſciens ſe periurauerit quadraginta dies in pane ꝛ aque: ꝛ ſeptẽ ſequentes annos peniteat ꝛ nunq̃ ſit ſine pnia.vj.q.j.c. q̃cunq̃: et eſt iſte.xl.canon penitentialis.ſm Hoſtien.

cxxxviij. queſtio. ¶ Cxxxviij.q.eſt de peccante ſcienter vel ignoranter.Et dico qꝫ grauius peccat ſcienter peccãs q̃ ignoranter peccãs: ꝛ ideo grauior pnia debet imponi ſcienter peccãti: niſi in crimine hereſis/ in quo tantũ peccat hereticus neſciẽs: quantũ auarus ſciens: ꝛ ideo equalis pnia debet eis imponi.vj.q.j.c.quero.

cxxxix.q ¶ Cxxxix.queſtio eſt de clerico qui dieb9 ſolẽnibus ab ecclia deeſt.Et dico qꝫ ſi q̃s in clero ꝯſtitutus ab ecclia ſua dieb9 ſolẽnibus defuerit.ſ.natiuitatem dñi: epyphaniã: paſcha vel penthecoſtẽ: dũ potius ſecularibus lucris q̃ ſeruicio dñi parere ſtudet triennio a cõione ſuſpẽdatur: ſimiliter diaconus vel preſbyter: ſi per tres hebdomadas ab eccleſia ſua defuerit: eadem penitẽtia imponat̃.vij.q.j.c.ſi quis in clero.

cxl.q̃ſtio. ¶ Cxl.q.eſt de acq̃rente eccliam p munera.Et dico qꝫ q̃ eccliam aliquã vacãtẽ munerib9 acq̃rere tẽptauerit/ eijcit̃ a clero ꝛ alienus a regula eccleſiaſtica erit.vij.q.j.c.ſancitum.

cxlj.q̃ſtio ¶ Cxlj.q.eſt de ꝓmoto ad dignitatẽ alteri9 viuentis. Et dicas qꝫ ille q̃ in locũ vel dignitatẽ alteri9 viuẽtis ſe ꝓmoueri conſenſerit/ deponitur ab illa dignitate ſi vlteri9 ibi miniſtrare pſumpſerit: participatione ſacre cõionis priuat̃.vij.q.j.c.eum qui.

cxlij.qõ. ¶ Cxlij.q.eſt de ſacerdotib9 q̃ auctoritate ſua de vna ecclia ad aliã migrãt.Et dico qꝫ ſacerdotes q̃ auctoritate ſua de eccleſijs ad alias ecclias migrant: a cõione debẽt eſſe alieni quouſq̃ ad ſuas eccleſias redeant.vij.q.j.c.eos.

cxliij.qõ. ¶ Cxliij.q.eſt cõtra clericos ab alieno ẽpo ſine licẽtia ſui ẽpi ordinatos.Et dico qꝫ clericis ab alieno ẽpo ſuo ẽpi ordinatis ꝓpter eccleſiã quã offenderunt: debet iniũgi ſatiſfactio et cõgrua penitentia ſm arbitriũ ſacerdotis.ix.q.ij.c.lugdunenſis. et ibi notat glo.vlti.in fine. qꝫ q̃libet ſacerdos põt diſpenſare circa canones penitentiales.

cxliiij.qõ ¶ Cxliiij.q.eſt cõtra laicos accipiẽtes oblatiões.Et dico qꝫ laici vſurpãtes ꝛ accipiẽtes oblatiões eccleſie ſacerdotib9 debitas

(c) 2007 Ministerio de Cultura

excõmunicantur ꝑpetuo: ⁊ ſic vltra reſtitutionem oblationum
vter peccantibus grauiter ⁊ anathematis vinculo ligatis ⁊ cõ
dẽnatis pnia imponi debet. x. q. j. c. quia ſacerdotes ⁊. c. ſancto
rum. ⁊. c. hanc conſuetudinem.
¶ Cxlv. q. eſt contra clericũ accuſantẽ aliũ clericũ corã iudice ſe cxlv. qõ.
culari. ⁊ dicas ꝙ clericus accuſans alium coram iudice ſeculari
anathemathizatur/ ⁊ ſic peccat mortaliter. ⁊ vt peccanti morta
liter pnia ſibi imponi dʒ. xj. q. j. c. ſi quis clericus accuſans.
¶ Cxlvj. q. eſt contra clericos coniurationes facientes. Et dico cxlvj. qõ.
ꝙ clerici coniurationes vel conſpirationes facientes ꝓpriũ gra
dum amittunt: ⁊ ab eccleſia ſeparantur ⁊ excõicantur. ⁊ ſic tali
bus vt grauiſſime peccantibꝰ pnia imponi dʒ. xj. q. j. c. coniura
tionum: cum quattuor capitulis ſequentibus.
¶ Cxlvij. q. eſt contra clericos excõicatos vel ſuſpenſos celebrã cxlvij. qõ
tes. ⁊ dico ꝙ clerici excõicati vel ſuſpenſi celebrantes vel in offi
cio ſuo vt priꝰ miniſtrantes deponuntur: ⁊ ſic grauiter peccant.
⁊ ipſis vt grauiter peccantibus pnia imponi dʒ. xj. q. iij. c. ſi q̃s
preſbyter. cum duobus capitulis ſequentibus.
¶ Cxlviij. q. eſt contra epõs qui innocentes excõicant. Et dico cxlviij. q.
ꝙ epĩ vel ꝑlati q̃ innocẽtes vel pro minimis cauſis culpabiles
excõicant cõmunio denegatur: qꝛ ꝓpter excõicationem excõica
ti citius moriuntur. xj. q. iij. c. epi. ⁊ ſic eis vt grauiter peccanti-
bus penitentia imponi debet.
¶ Cxlix. q. eſt ꝯtra nõ obediẽtes epĩs. Et dico ꝙ nõ obedientes
epĩs ſeparati ſũt a regno dei ⁊ a ꝯſortio fideliũ ⁊ a liminibꝰ ſan cxlix. qõ.
cte ecclie alieni erũt. xj. q. iij. c. ſi autẽ. cũ tribꝰ caplĩs ſequẽtibꝰ.
¶ Cl. q. eſt contra cõicantes cum excõicatis excõicatione ma-
iori. ⁊ dico ꝙ cõicantes cũ excõicatis excõicatione maiori ſunt cl. q̃ſtio.
excõicati minori: ⁊ grauiter peccãt ſi in cõtemptũ ſcienter cõicãt
eis. xj. q. iij. c. ſicut apli. cum. iij. capitulis ſequẽ. iuncto. c. ſacris
⁊ ibi no. per doc. ꝙ me. cã. niſi ſint perſone excepte in. c. quoniã
multos. xj. q. iij.
¶ Clj. q. eſt contra illos q̃ cũ excõicatis cõicant ſcienter. Et dico
ꝙ q̃ excõicato ſcienter cõicat vel latebras prebuerit eis quo mi clj. q̃ſtio.
nus ad ſatiſfactionem perducantur ab epõ excõicatore penitẽ-
tiam accipiat ⁊ corporis ⁊ ſanguinis dñi participatione ſe pri
uatum eſſe cognoſcat. xj. q. iij. c. quicũqꝫ. in fine.
¶ Clij. q. eſt ꝯtra penã excõicãtes iniuſte. Et dico ꝙ ligãdi ⁊ ſol- clij. q̃ſtio

(c) 2007 Ministerio de Cultura

uendi poteſtate ſe priuat q̄ illā poteſtatē nō ſm ꝙ exigunt mores penitētiū: ſꝫ ꝓ ſua voluntate exercet. xj. q. iij. c. ipſe ligandi.

cliij. qō. ¶ Cliij. q. eſt penitentia principis q̄ per iram facit homines interfici. Et dico ꝙ rex ꝛ princeps q̄ propter iram iuſſerit milites in populo hoīes ſibi occurrentes interficere imponēda eſt ſibi penitentia publica quā debet implere in conſpectu totius eccleſie ꝛ abſq̄ȝ regali faſtigio vſq̄ȝ ad tempus ſibi per ꝯfeſſorem aſſignatum. xj. q. iij. c. cum apud.

cliiij. qō. ¶ Cliiij. queſtio eſt contra violatores eccleſiarū. Et dico ꝙ violatores eccleſiarū a gremio ſancte matris eccleſie: ꝛ a conſortio totius xp̄ianitatis ſeparari debent quouſq̄ȝ reſipiſcant ꝛ eccl'ie dei ſatiſfaciant. ea. q. c. canonica.

clv. q̄ſtio ¶ Clv. q. eſt cōtra preſbyteros excōicatos q̄ ſacrum miniſteriū tangūt. Et dico ꝙ preſbyteri q̄ excōicati tangere p̄ſumunt ſacrū miniſteriū tribus annis cōtinuis ꝑ hebdomadā oī tēpore ſc̄da ꝛ. iiij. ꝛ. vj. feria a vino ꝛ carne penitus debent ieiunare: ꝛ vltra lugenda nequaq̄ȝ cōmittere. ea. q. c. de his p̄ſbyteris: ꝛ iſte ē. vj. canon penitentialis. ſm Hoſtien.

clvj. qō. ¶ Clvj. queſtio eſt penitētia ꝑticipantiū cū excōicatis. Et dico ꝙ participātibus cū excōicatis ſcienter grauior penitētia debet imponi: vel ſi ſponte ſua voluntate hoc faciāt ꝛ leuior. ſi ignorantia vel timore vel neceſſitate participant illis. ea. q. ca. vlti. nam grauius peccā xp̄iani mali q̄ȝ infideles: ꝛ grauior penitētia eis imponi debet. xij. q. j. c. ſcimus. in fine. Jo. doctor. Et grauius q̄ȝ iudei: ꝛ grauius q̄ȝ infideles in inferno puniūtur: vt legitur in hiſto. ſc̄ti machariȷ abbatis. Qui in itinere obuiauit cadauerne cuiuſdam hominis: qui cū ab ea quereret cui⁹nā eſſet cadauerne. Reſpōdit eſſe cuiuſdam pagani: et iterum interroganti eidem vbi eſſet anima eius: reſpondit in inferno: et iterū eidem interroganti an aliȷ profundiores eſſent: reſpondit ꝙ iudei: et iterum eidem interroganti an aliȷ profundiores eſſent: reſpondit ꝙ falſi xp̄iani/ qui ſanguinem xp̄i paruipenderunt. Jacobus doctor.

clvij. qō. ¶ Clvij. q. eſt cōtra rapiētes res eccl'ie. Et dico ꝙ homicicida et ſacrilegus iudicat̄ qui pecunias vel predia vel alias res eccleſie inuadit: eripit: vaſtat vel rapit vel aufert vl' fraudat: ꝛ ipſis vt ſacrilegis ꝛ homicidis penitentia imponi debet. xij. q. ij. c. j. ꝛ. c. nulli. cum. vij. capitulis ſequentibus.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Clviij. queſtio eſt penitētia filiorū furantiū aliqd parētibus. clviij.qō.
Et dico q̄ q̄ abſtulerit aliquid patri vel matri: licet putans nō
eſſe pctm̄: pticeps homicidij eſt: ad eſt notabilis tex. in. c. qui ab
ſtulerit. xij. q. ij. ergo ecce qualiter grauis pnia debet imponi fi-
lijs furantibus aliquid parentibus.
¶ Clix. de pnia alienantiū res ecclie: vel retinentiū ea tēpore clix. qō.
quo alienāde ſunt. Et dico q̄ grauiter peccāt alienātes bona ec
cleſiarū in caſu a iure nō permiſſo: ⁊ etiā nō alienātes i caſu de-
bito. ſ. p redēptione captiuoꝝ: ⁊ ideo ipſis vt grauiter peccanti
bus pnia imponi dꝫ. xij. q. ij. c. aplicos. cū tribus caplis ſequē.
Jo. doc. Et ſi impetrato res emptū apoſtolicū ſuper alienatio-
ne rei eccliaſtice ſi nō ſit in caſu a iure conceſſo. ⁊ etiam in caſu a
iure conceſſo: ſi nō apponatur clauſula ſi per euidentem vtili-
tatem eccleſie tēdat alienatio eſt nulla. ⁊ etiā patiuntur penam
alienantes ⁊ aliter recipientes: vt in cōſtitutione pauli pape ſe
cundi cōtinetur que incipit Paulus eps ⁊c. Ja. doctor.
¶ Clx. q. eſt de pnia inuaſoꝝ rerum eccliaſticarum. Et dico q̄ clx. qſtio
inuaſoribus rerū eccliaſticarū dꝫ imponi pnia ſeptem annoꝝ:
hoc videlicet mō adimplēda. ſ. q̄ pmo anno ſint extra eccleſiā.
Scdo anno ſint ante fores ecclie ⁊ ſine cōione maneant. Tertio
vero anno eccleſiā dei ingrediantur: ⁊ inter audiētes ſtent ſine
oblatione nō manducātes carnes: nec bibentes vinū preter na
talis ⁊ reſurrectiōis dies dñice. Quarto ptera anno ſi his prio
ribus tribus eoꝝ fructuoſus fuerit penitentie labor cōioni fide
liū reſtituant: totaq; mētis intētione ſpondētes talia ſe vlteri9
nūq̄ facturos: corpus ⁊ ſanguinē dñi ſuſcipere mereant: ⁊ vſq;
ad. vij. annū trib9 in hebdomada dieb9 ſine vſu carniū et vini
potatione penitētes maneāt. Ad hoc eſt tex. in. c. de viro. xij. q.
ij. ⁊ eſt canon iſte penitētialis. xxj. ſm hoſti. ⁊. xij. ſm ſpeculum.
Et hec pnia imponēda iſtis inuaſorib9 rerū eccliaſticarū: tex.
eſt. in. c. monem9. cū duob9 caplis ſequen. q̄ iura dicūt q̄ ſi eps
vel ſacerdos hoc fecerint canonicā ſine dubio ſubiaceant vltio
nem: ⁊ q̄ ablatū eſt iniuſte reddere cōpellantur/ ita vt deinceps
ad litigandum ſuper his vel poſſidendū nullas vires habere
poſſit: ⁊ q̄ ſi aliquis princeps a monaſterio vel epo vel clerico
agrum emerit venditio ſit irrita/ ⁊ reſtituatur epo vel monaſte
rio illud q̄ fuerit venditum: ⁊ eps vel abbas hoc faciens abij-
ciatur tanq̄ q̄ diſpſit que non collegit/ ⁊ q̄ non licet pape bona

(c) 2007 Ministerio de Cultura

eccleſie alienare aliquo modo vel pro aliqua neceſſitate nec in vſum fructum rura dare: niſi tãtũmodo aliqua domus que in quibuſdam vrbibus non modica impẽſa ſuſtẽtatur: ⁊ ſi contrarium fuerit factũ: donator: cenſuator: venditor honorem: ꝑdat ⁊ qui ſubſcripſerit anthema ſit cũ eo: ꝙ dederit vel receperit niſi reſtituatur. ⁊ liceat quibuſlibet perſonis eccl'iaſticis ꝯtradicere et cũ fructibus alienata repoſcere: qđ non ſolum in apoſtolica eccleſia ſeruari debet: verũ etiã in vniuerſis eccleſijs per omnes prouincias conſtitutis. ⁊ eſt tex. in. c. indigne cũ. c. ſequẽ. ea. cã. ⁊. q. iura que ponunt alia late de hac materia.

clxj. q̃ſtio ¶ Clxj. eſt de frangentibus priuilegia eccleſiarũ. dic ꝙ frangentes priuilegia eccleſie vel illa calcant ⁊ cõmoniti vel cõuicti hmõi nequitiã ſopire conſentiunt: ⁊ detrimenta ſic illata ſacris rebus nõ reſartiunt merito ſunt diuini muneris ꝑticipatiõe priuandi: vt hui⁹ perceptione careant qđ deſpectui ſacrilegis auſibus habuerunt: ⁊ qui contra papale iudiciũ etiam iſtis ſacris cõmunionem miniſtrare p̃ſumpſerit: ſi fuerit ep̃s cui non oportet ſñiam ꝓprij ſacerdotis ignorare ab officio eccleſiaſtico ꝑtinus repellatur: vt nullus de cetero talia audeat facere. tex. eſt ad hoc. in. c. qui ⁊ humanis. xij. q. ij.

clxij. qõ. ¶ Clxij. q. eſt de pñia imponenda vendentibus res eccl'ie. ⁊ de pñia imponenda illis qui res eccleſie vẽdunt vel qui inſtrumẽta eccleſie ſupprimũt/vel aduerſarijs tradunt vel ſeruos vel ſeruientes eccleſie in angarijs ⁊ exactionibus fatigant: habet̃ i. c. ſtatuimus. ⁊. c. ſi q̄s de clericis. ⁊. c. diaconi. ⁊. c. hec hui⁹ placiti. ⁊. c. eccleſiarũ ſeruos. ea. q. vbi dr̃ ꝙ clerici ſiue presbyteri vẽdere aut donare nõ p̃ſumant: ꝙ ſi fecerint facta vẽditio nõ teneat: ⁊ de facultatibus ſi quas habent ꝓprias in eandẽ eccl'iam reddant ⁊ cõione priuẽtur. Si autẽ quis documẽta eccleſie ſupprimit vel aduerſario tradit: ⁊ ꝓpter hoc aliqđ dãnũ eccleſie venerit totũ iſte tenetur reſarcire de ꝓprijs facultatibus ⁊ cõmunione etiã priuari debet: ⁊ illi q̄ in dãno eccleſie ſolicitati ⁊ traditoribus aliq̄d receperint eo mõ ⁊ eadẽ ſentẽtia puniunt̃: ⁊ clerici presbyteri vel diaconi in parrochia cõſtituti ſi de rebus eccleſie ſibi creditis quas deo noſcunt̃ ſacrate eſſe aliqui donauerit alienauerint vel cõmutauerint: ⁊ de hoc conuicti in concilio ab honore depoſiti: de ſuo ꝓprio tantũ reddant quantũ viſum fuerit preſumpſiſſe: ⁊ ſi ſeruos de eccleſia ſibi cõmiſſos liberos facere

(c) 2007 Ministerio de Cultura

voluerunt ipſos actus eccleſie ꝓſequi debent. quod ſi facere cō tempſerint ipſi ad ꝓprium ſunt redigendi ſeruitium. Ita dicit tex. in. c. diaconi. ſupra preall. ⁊ alie plures pene q̄ ponūtur in c. huius placiti. iā all. contra predictos.

¶ Clxiij. queſtio eſt contra nō reſtituentes eccleſijs q̄ poſt promotionem acq̄ſiuerunt vel ex rebus eccleſie res ſuas augmentarunt. ⁊ dic qui nihil habentes tempore quo ad eccleſias promouentur nō reſtituerint eccleſijs que ex ipſis eccleſijs poſt ꝓmotionem ſuam acq̄ſiuerunt inuaſionis crimine tenētur: ⁊ vt inuaſoribus penitētia imponi debet. xij. q. iij. c. j. et q̄cūq̄ de rebus eccleſie res ſuas augmentauerit: ⁊ ꝓpter hoc rebus eccleſie infert āliquod detrimentum eccleſie reſarcire tenetur. xij. q. iiij. c. j. ⁊. ij. Infideles ⁊ egentiū necatores ⁊ nō credētes iudicium dei habendi ſunt illi qui oblationes: ⁊ predia relicta eccleſijs a defunctis retinent: ⁊ eccleſijs tradere demorātur: ⁊ vt infideles ab eccleſia abijciēdi ſunt: q2 amico quippiā rapere furtū eſt: eccleſiam vero fraudare ſacrilegiū eſt. ⁊ ideo talibus tanq̄ egentium necatoribus ⁊ ſacrilegis penitentia imponi debꝫ. xiij. q. ij. c. qui oblationes. j. ⁊. ij. clxiij. qō.

¶ Clxiiij. queſtio eſt contra clericos vſurarios. ⁊ dico ꝙ clerici vſuras exigētes excommunicantur ⁊ eijciuntur a clero. ⁊ ſic vt peccantibus mortaliter penitentia eis imponi debet: vltra reſtitutionem ad quam tenētur. xiiij. q. iij. ꝑ totū ſunt. xvj. capitula. clxiiij. qō

¶ Clxv. queſtio eſt contra notarios ⁊ officiales imoderate extorquentes. ⁊ dico ꝙ penitentia q̄ debꝫ imponi notarijs ⁊ alijs officialibus qui ꝑ immoderatā improbitatē multa extorquēt: ⁊ alijs non officialibus qui rapinis calūnijs inuaſionibꝰ ⁊ oppreſſionibus aliquae abſtulerunt: ponitur in. c. non ſane. xiiij. q. v. ſ. ꝙ omnia ſic extorta vel ablata reſtituant: nam alias penitētiam agere non poſſunt. ⁊ oēs illi qui ꝯtra ius ſocietatis: furtis vel rapinis vel oppreſſionibus aliqua abſtulerint illa etiā reddere debent illis: ⁊ iſta tūc potius dicunť reddi q̄ȝ donari: et ſic debet publicari q̄ nō poſſunt agere pniam niſi aliena reſtituant ſtatim cū poteſt reſtituere: ⁊ ita debet eis cōfeſſor dicere ⁊ cuilibet penitenti. vt in. c. ſi res aliena. xiiij. q. vj. clxv. qō.

¶ Clxvj. q. eſt cōtra epm q̄ rem alienā cōſecrat. ⁊ dico ꝙ q̄ hoc fecerit teneť eiꝰ eſtimationē reſtituere. q. vj. c. comperimus. clxvj. qō.

¶ Clxvij. q. eſt an i re minima cōmittať furtū: ⁊ dico ꝙ in qua= clxvij. q.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

cunctis re licet minima cõmittitur furtũ ſicut in re magna: et ad reſtitutionem tenetur furans.xiiij.q.vj.c.vltimo.

clxviij.q. ¶Clxviij.q.eſt de penitentia imponẽda coeuntibus cum brutis.⁊ dico mulier q̃ acceſſerit ad pecus ⁊ vult aſcendi ab eo interficiẽtis mulierem ⁊ pecus morte moriatur.tex.notabilis eſt in.c.mulier.xv.q.j.ad videndũ q̃ grauis pnia iponẽda ẽ coeũtibus cum brutis animalibus.

clxix.qõ. ¶Clxix.q.eſt contra extorquentes confeſſiones a miniſtris eccleſie.⁊ dico q qui per vim extorquent confeſſiones et iuramẽta a miniſtris eccleſie excommunicantur ⁊ grauiter delinquũt.⁊ vt grauiter peccãtibus penitentia imponi dʒ.xv.q.vj.c.j.⁊.ij.

clxx.qõ. ¶Clxx.queſtio eſt:contra recipientes eccleſias de manu laicorum.⁊ dic q illi qui epiſcopatꝰ vl'abbatias vel eccleſias de manu laicorũ recipiunt:⁊ laici qui illas dant peccant grauiter ⁊ q̃ penitẽtia ipſis omnibus vt grauiter peccãtibus imponi debet: vt habet in.c.ſi quis deiceps.cũ.viij.caplis ſequẽtibus.xvj.q.vij.que iura dicunt q nullus audeat recipere epiſcopatꝰ abbatias vel alias dignitates inferiores tali modo:⁊ contrariũ faciẽs inter epõs nec abbates nõ cõnumeretur: nec ei tãq̃ epõ vl' abbati audientia tribuatur:et debet interdici ei ingreſſus eccleſie donec tale locũ ſic acceptum deſerat.Et imperator:rex:dux:comes:⁊ alie quecunq̃ poteſtates colãtes iſtas dignitates eodem ſententie vinculo ſciant eſſe aſtrictos.Et epſ qui vſus poteſtatibus ſecularibus per ipſos eccleſiam obtinuerit deponatur et ſegregentur omnes qui illi cõmunicant/et alie pene ſeu penitentie que latius ponuntur in dictis capitulis.

clxxj.qõ. ¶Clxxj.q.eſt:contra heredes patronorũ rapientes bona eccleſie patronate.⁊ dico q penitentia q̃ imponitur heredibꝰ patronorum q̃ res eccleſiarum quarũ ſunt patroni rapiunt vel fraudant habetur in.c.filijs.ea.q.que talis.ſ.q illa que rapiunt vel fraudulẽter accipiũt cũ ꝯfuſiõe reſtituãt ⁊ excõicationis annue ſententiã ſuſtineat.⁊ eſt canon penitẽtialis.xlj.ſm Hoſtien.

clxxij.qõ ¶Clxxij.q.eſt:contra comburentes eccleſias.Et dic q comburens eccleſiam.xv.annis penitere debet: et eam reſtituat.xvij.q.iiij.c.ſi quis eccleſiam.

clxxiij.q. ¶Clxxiij.q.eſt:contra vendentes ſindones ſacrarij.vel furantes de eccleſia:et dico q preſbyter vel diaconus qui ſindonẽ ſacrarij vel velum ſacratum vendiderit iude ſcariothi ſimilis eſt:

(c) 2007 Ministerio de Cultura

et qui propter cupiditatem fecerit: predicti inde penam ſuſcipient. xvij. q. iiij. c. ſi forte: et ſi aliquis aliquid de miniſterio ſancte eccleſie furatus fuerit. vij. annis peniteat. tribus in pane et aqua. xvij. q. iiij. c. pecunia.

¶ Clxxiiij. q. eſt: pnia clerici furis. ꝛ dico ꝙ clericus fur vel effractor. vij. annis peniteat. Laicus. v. annis: et ſi vilis erat res vel ſi bis furatur reddat illam: et non in pane et aqua peniteat / ſi non poteſt reddere tribus annis peniteat in pane et aqua. xvij. q. iiij. c. ſi quis clericus. clxxiiij. q

¶ Clxxv. q. eſt contra illum qui ſeruū fugientē de atrio vel portico eccleſie abſtraxit. Et dico ꝙ ſi quis ſeruum ſuum fugiētem vel quem ipſe perſecuturus fuerit de atrio eccleſie vel de portico quomodolibet adherētibus eccleſie per vim abſtraxerit publica penitentia iuſto iudicio epiſcopi puniatur. xvij. q. iiij. ca. ſi quis contumax. clxxv. qō

¶ Clxxvj. q. eſt: pnia occidētis ſubdiaconū: diaconū: pſbyterū vel epm. Et dico ꝙ q̄ ſubdiaconū occiderit. ccc. q̄ diaconum vel monachum. cccc. q̄ preſbyterū. dc. q̄ epm. c. mille ſolidos ſoluat xvij. q. iiij. c. q̄ ſubdiaconum Jo. doctor. Solid⁹ aureus idē eſt ꝙ dupla vt in glo. inſtituta de pena temere litigantiū ad finem: ſi non eſt aureus valet. xvij. moropetinos. vt in lib. fori legum ſm vſum et valorem regni aragonie: vbi viſitatur iſta moneta Jacobus doctor. clxxvj. q.

¶ Clxxvij. q. eſt: de penitentia occidentis clericum vel monachum. Et dico ꝙ q̄ occiderit clericum aut monachū arma relinquat ꝛ deo in monaſterio ſeruiat cunctis diebus vite ſue: nūꝗ̄ ad ſeculum reuerſurus. ꝛ. vij. annos publicam penitētiā gerat. xvij. q. iiij. c. qui occiderit. clxxvij. q

¶ Clxxviij. q. eſt: de eo q̄ per vituperium per membra dei iurat vel p creaturas. Et dic ꝙ ſi q̄s in deteſtationē vel vituperiū per capillum vel per caput vel ventrem vel epar dei iurauerit vt faciunt frācigene cū ſunt irati. Si eſt clericus deponitur: ſi laicus anathematizatur. Et ſi q̄s per creaturas iurauerit acerrime caſtigetur. ꝛ ſic talibus vt grauiter peccantibus penitentia imponi debet. xxij. q. j. c. ſi quis per capillum. clxxviij. q̄ſtio.

¶ Clxxix. q. eſt: de penitētia ꝓ periurio. Et dico ꝙ pro periurio talis penitētia eſt imponēda qualis debꝫ imponi ꝓ adulterio: pro fornicatione: ꝓ homicidio ſponte commiſſo et pro ceteris clxxix. q.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

criminalibus vitijs.lxxij.q.j.c.predicandum.τ eſt iſte.xv.canon.ſm Hoſtien.Et ibi in dicto.c.predicandum.notat glo.ꝙ licet pro periurio imponatur ſeptēnis penitentia ſicut ꝓ adulterio vel homicidio tamen aſperior penitentia imponatur pro adulterio vel homicidio ꝙ̄ pro periurio:τ durior:pro homicidio ꝙ̄ pro adulterio.vt in.c.ſi ꝙ verius.xxxiij.q.et de piurio licito τ illicito τ temerario vel iocoſo vel ſimulato:quod peccatum cōmittitur in quolibet mortale vel veniale ponit glo.in.c.tua infra de iure iu.vbi dicit glo.ꝙ ſi iuramētum eſt licitum τ temerarie factū veniendo contra illum peccat mortaliter.ſi autē non eſt licitū et nō poteſt ſeruari ſine interitu ſalutis eterne peccat in iurando tamen non peccat veniendo cōtra iuramētum. Si autem iuramentum eſt factū ex propoſito vel volūtate tūc contra veniendo peccat mortaliter/ſi autē iurat quis iocoſa leuitate vel incaute veniendo contra iuramentū venialiter peccat:τ ponitur hoc etiam in.§.illicitum.xxij.q.iiij.

clxxx.qō ¶Clxxx.queſtio eſt:cōtra illum qui ſacramētum facit ꝙ ad pacem nō redeat.et dico ꝙ ſi ſacramento aliquis litigans cum aliquo ſe obligauerit:ꝙ ad pacem nullo modo redeat.vno anno a cōmunione corporis τ ſanguinis dñi ſegregatus reatū ſuum eleemoſynis fletibus τ quātis potuerit ieiunijs abſoluat:et ad charitatem celeriter venire feſtinet.xxij.q.iiij.c.q̄ ſacramento.τ eſt iſte.xxiiij.canon ſm Hoſtien.

clxxxj.q. ¶Clxxxj.eſt contra illum qui cōpulſus ſcienter ſe periurat. Et dic ꝙ q̄ compulſus a dño ſciens ſe periurat vtriqꝫ ſunt periuri τ dñs τ miles:dñs quia precepit:miles quia plus dñm ꝙ̄ aiam ſuam dilexit.ſi liber eſt.xl.dies in pane τ aqua peniteat:τ ſeptē ſequentes annos:ſi ſeruus eiuſdem tres quadrageſimas τ legittimas ferias peniteat.xxij.q.v.compulſus:et eſt iſte canon xvj.ſm Hoſtien.

clxxxij.q ¶Clxxxij.queſtio eſt contra periurantem ſe in manu epi vel in cruce cōſacrata.Et dico ꝙ qui periurat ſe in manu epi aut i cruce conſacrata tres annos peniteat.ſi vero in cruce non ſacrata: vnum annum peniteat.

clxxxiij. queſtio. ¶Clxxxiij.queſtio eſt:de eo qui coactus ꝓ vita redimenda ſe periurat.τ dic ꝙ qui coactus fuerit et ignorans ſe periurauerit τ poſt cognoſcit.iij.quadrageſimas peniteat.xxij.q.j.c.ij.τ eſt iſte canon.xxvij.ſm Hoſti.ſi quis autem coactus ꝓ vita redi=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

menda vel ꝓ qualibet cauſa vel neceſſitate periurat qꝛ plꝰ corpus quã animã dilexit.iij.quadrageſimas peniteat. alij indicãt tres ãnos vnũ ex his i pane ꝛ aqua.xxij.q.v.c.ſi qs coactꝰ: ꝛ eſt iſte canon penitentialis.xxviij.ſm Hoſti.

¶Clxxxiiij.q.eſt:penitẽtia vacãtiũ i cathedris ꝛ alioꝝ q̃ ſe ꝑiurant ꝛ alios ducũt ad ꝑiuriũ. ꝛ dico ꝙ ſi aliqs ſe periurauerit et alios ſciẽs in ꝑiuriũ duxerit.xl.dies peniteat in pane ꝛ aqua et vij.ſequẽtes annos ꝛ nunq̃ ſit ſine penitẽtia: ꝛ alij ſi conſcij fuerunt ſimiliter peniteãt.xxij.q.v.c.ſi qs ſe periurauerit. clxxxiiij. q̃ſtio.

¶Clxxxv.q.eſt:de pnia ꝓuocantis aliũ ad iurandũ ſciẽs ꝓuocatũ illũ falſum iuraturũ. ꝛ dico ꝙ pluſq̃ homicida peccat ille qui ſciẽs aliũ falſum iuraturũ ꝓuocat eũ adiurationem ꝛ ideo maioꝛ pnia dꝫ ei imponi.xxij.q. v.c. ille q̃ hoiem ſed nõ peccat qui exigit iuramentum ab eo qm̃ neſcit falſum iurare.c.ſeq. clxxxv.q

¶Clxxxvj.q̃ſtio eſt:de penitentia illius q̃ alium ad periurandum trahit.ꝛ dic ꝙ vſq̃ ad exitũ vite nõ ſue dꝫ cõmunicare ille qui alios ad periuria trahit.ea.q.c.ſi qs conuictus. clxxxvj. q̃ſtio.

¶Clxxxvij.q̃ſtio eſt:pnia rectoꝝ officialiũ ꝛ alioꝝ q̃ vltra ſalaria eis debita aliqd recipiũt vel rapiũt vel extoꝛqnẽt. ꝛ dico ꝙ milites ſcutiferi ꝛ oẽs rectoꝛes ꝛ officiales q̃bus ſunt certa ſalaria ꝯſtituta ſi amplius rapiũt vel accipiunt vel extoꝛquẽt calũniatoꝛes.ꝛ ꝯcuſſoꝛes ſũt ꝛ ioãnis ſentẽtia cõdẽnãt ꝛ ad reſtitutionem tenẽtur ꝛ de hoc vt grauiter peccantes peniteant. xxiij. q.j.c.militare.ꝛ.c.ſeqn. clxxxvij. q̃ſtio.

¶Clxxxviij.q̃ſtio eſt:de pnia imponẽda quando plures occidunt vel aſſociãt.Et dico ꝙ ſi.iiij.hoies vel. v. vel plures cõtra vnũ hoiem rixati fuerint ꝛ ab his vulneratꝰ moꝛtuus fuerit:q̃cũq̃ eoꝝ plagã ei impoſuit ſm ſtatuta canonũ vt homicida iudicetur.reliq̃ aũt q̃ eum impugnabãt volẽtes eũ interficere ſimiliter peniteãt:q̃ nec auxilio eũ ipugnabãt nec vulnerabãt/ nec cõſilio nec auxilio cooperatoꝛes fuerunt: ſed tm̃ affuerunt extra noxam ſunt ex his dꝫ confeſſoꝛ inſtrui qualiter ꝑdictis imponat penitentiam.xxiij.q.viij.c.vltimo. clxxxviij

¶Clxxxix.q.eſt:de pnia incendiarioꝝ:ꝛ dico ꝙ incendiarius vno anno dꝫ eſſe vltra mare vel in hiſpania vel in italia: ꝛ qui hanc pniam relaxat dãnum referret ꝛ anno ſuſpenditur. xxiij. q.vlti.c.peſſimã.ꝛ hodie iſti a ſolo papa poſt denũciationẽ abſoluuntur.vt in.c.tuã de ſen.excõi.ſi ſunt incendiarij eccleſiaꝝ. clxxxix.q

(c) 2007 Ministerio de Cultura

cxc. qſtio. ¶ Cxc.q.eſt:de pnia exiſtentiũ ↄtra pacem eccleſie. Et dico ꝙ ſi quis cõtra pacẽ eccleſie fuerit: ⁊ dignitatẽ vel ſingulũ militie hꝫ nudetur.eo.ſi autẽ alius priuatus nobilis fuerit ſuarũ ſubſtantiarũ preſcriptionem patiatur:ſi alius innobilis fuerit non ſolum verberibus caſtigetur/ſed etiã exilio ppetuo deputetur de quo habes tex.in.c.ꝗ contra pacem.xxiiij.q.j.

cxcj.qõ. ¶ Cxcj.q.eſt:de eo qui de manu heretici cõionem accepit. Et dico ꝙ per annum penitere debet qui neſciens de manu heretici cõmunionem accepit.ſi ſciens decem annos peniteat. alij iudicant.vij.quidam human⁹ vt.v.annos peniteat. tex.in.c ſi ꝗs dederit.xxiiij.q.j.

cxcij.qõ. ¶ Cxcij.q.eſt:de permittente hereticũ miſſam celebrare:⁊ dico ꝙ qui permiſerit heretico miſſam celebrare in eccleſia catholica ⁊ neſcit.xl.dies peniteat:ſi ꝓ reuerentia eius: annũ integrũ peniteat:ſi aũt hoc ꝓ dãnatione eccleſie et cõſuetudines romanorũ ꝓijciatur ab eccleſia ſicut hereticus niſi habeat penitẽtiã: ſi habuerit.x.annis peniteat:ſi receſſit ab eccleſia catholica ⁊ in congregatione hereticorum perſuaſerit et poſtea penitentiam egerit.xij.annos peniteat hoc modo.iij.extra eccleſiã:⁊.vij.inter audientes:et duos adhuc extra cõmunionẽ ſit.tex.eſt in.c. ſi quis dederit:ea.cauſa ⁊.q.iam alle.⁊ iſte eſt canon penitentialis.xxxviij.ẽm hoſtien.

cxciij.qõ. ¶ Cxciij.queſtio eſt:de falſis teſtibus:⁊ de teſtibus homicidis. Et dico ꝙ falſi teſtes et homicide a cõmunione eccleſiaſtica ſubmouentur quouſqꝫ per penitentie ſatiſfactionem crimina commiſſa deleuerint: ⁊ ſic equalis penitẽtia debꝫ imponi falſis teſtibus et homicidis.xxiiij.que.iij.cap. Itaqꝫ cenſuimus.

cxciiij.q. ¶ Cxciiij.queſtio eſt:de inijciente manum in epiſcopũ vel preſbyterum et de incendente eccleſiam. Et dic ꝙ mittens manum in epiſcopum vel preſbyterum et eccleſiam vaſtans vel impugnans vel incendens omnibus bonis preſcribitur et ſemper in monaſterio incluſus penitere debꝫ.xxiiij.q.iij.ca. quiſquis per dolum:palea eſt.

cxcv. qõ. ¶ Cxcv.queſtio eſt:de ſpoliante clericos eccleſias vel peregrinos. Et dico ꝙ excõicatur potens qui clericum pauperẽ vel religioſum vel eccl'ias vel peregrinos ſpoliauerit.xxiiij.q.iij.c. ſi quis de potentib⁹.cũ tribus capitulis ſequentibus. ⁊ ſic talib⁹ tanqꝫ grauiter delinquentibus penitentia imponi debet.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Cxcvj. queſtio eſt de ariolis et incantatoribus et curſos ſtellarum ſeruantibus et de intellectu horū verboꝝ ⁊ de differētia inter iſtos. Et dico ꝙ omnes iſta exercentes vel vtentes: vl' qui conſulunt illis incantatoribus vel alijs incurrunt anathema: et qui iſtos tales in domo ſua receperint cauſa exquirendi aliquid debent penitere quinquēnio: ⁊ ſm gradus penitentia imponi/ ⁊ ſi quis eps̄: aut diaconus: aut presbyter tales conſuluerit: et in hoc fuerit deprehenſus ab honore dignitatis ſue ſuſpēſus monaſterij curam accipiat ⁊ ibi penitentie perpetue deditus ſacrilegij ſcelus admiſſum ſoluat. vt habetur. xxvj. q. v. c. ſi quis ariolis. et. c. qui diuinationes. ⁊. c. non licet. et iſte eſt. xlij. canon ſm Hoſtien. et habetur etiam de clericis et alijs iſta exigentibus. in. c. nō oportet. cum quattuor capitulis ſequētibus. ea. q. Et clericus vel monachus vel ſecularis diuinationes vel auguria: vel ſortilegia ſequens excōicatur: et ab eccleſia ſeparatur. xxvj. q. v. ſi quis clericus: cum tribus caplis ſequentibus. Et latius habetur in extrauaganti clementis pape. Jo. do. cuiꝰ tenor ſequitur: et eſt tales. Super illiꝰ ſpecula q̄uis immeriti eius fauenti clementia que primum hominem humani quidē generis protoplaſma terrenis prelatam diuinis virtutibus adornatam conformem et ſimile imagini ſue fecit prouocauit profugum legem dando ac demū liberauit captiuum reuiuit perditum et redimit venditum merito mortis ſue vt cōplemur ex illa ſuper filios hominum qui ſuo xp̄iane religionis cultum deum intelligunt et requirunt dolēter aduertimus ꝙ cum tam noſtrorum turbatione viſcerum cogitamus q̄plures eſſe ſolo nomine xp̄ianos/ q̃ relicto prime veritatis lumine tanta erroris caligine obnubilantur: ꝙ cū morte fedus iniuit ⁊ peccatū faciunt eunt in inferno demonibus nāq; immolatis hos adorāt fabricant aut fabricari procurāt imaginis aut vultum aut ſpeculum ſimilia ſeu rem quācūq; aliā magice ad demones inibi alligandos ab his petūt reſpōſa ab his recipiunt: ⁊ ꝑ implendi prauis ſuis deſiderijs auxilijs p̄ſtolantur proijcere fediſſimam fodicē exhibēt ſeruitutē prout dolor huiuſmodi morbus peſtifer nūc per mūdū ſolito amplius caleſcens ſucceſſum grauius inficit xp̄i gregē. Cū igit̃ ex debito ſuſcepti paſtoralis officij oues errātes per deuia teneamur ad caulas xp̄i reducere ac excludere de grege dn̄ico morbidas ne corrūpant: hoc edicto in

cxcvj. q̄ō

(c) 2007 Ministerio de Cultura

perpetuum valituro de cõſilio fratrũ noſtroꝝ monemus oẽs ꝛ
ſingulos renatos fonte baptiſmatis in virtute ſancte obedien
tie ꝛ ſub intemeratione anathematis p̃cipientis eiſdẽ ꝙ nullus
ipſoꝝ aliq̇d de peruerſum dictis dogmatibus ꝓdocere aut addi
ſcere audeat: vel quod execrabilius eſt quomodolibet in ali=
quo illis vti. Et qꝛ dignũ eſt ꝙ hi q̇ per ſua opera peruerſa ſper
nunt altiſſimum penis ſuis pro culpis debitis ꝓcellantur nos
in omnes ꝛ ſingulos q̇cq̃ noſtra ſalubria monita ꝛ mãdata fa=
cere de predictis q̇cq̃ p̃ſumpſerit excõicationis ſentẽtiã ꝓmul
gamus quã ipſos incurrere volum⁹ ipſo facto. Statuentes fir
miter ꝙ p̃ter penas contra tales q̇ ammoniti p̃dictis ſeu predi
ctorũ aliquo infra. viij. dies ammonitione cõputãdos p̃fata nõ
ſe correxerint ad infringendas penas: oẽs ꝛ ſingulas p̃ter bo=
norũ cõfiſcationẽ dũtaxat quas de iure merent̃ heretici: ꝑ ſuos
cõpetentes iudices ꝓcedatur. Uerũ cũ ſit expediens ꝙ ad hoc
tam nephãdum omnis via omniſq̃ occaſio p̃cludat̃ de docto=
rũ fratrum noſtroꝝ conſilijs eoꝝ libellos ſcripturas quaſcũq̃
de prefatis dãnatis erroribꝰ q̇ſpiam cõtinentes habere aut te=
nere: vel in ipſis ſtudere preſumat: quin potius volum⁹ ꝛ ĩ vir
tute ſancte obedientie cunctis p̃cipimus: ꝙ q̇cũq̃ de ſcripturis
prefatis vel libellis q̇cq̃ habuerit infra octo dierũ ſpacium ab
huiuſmodi edicti noſtri notitia computandi totum ꝛ in toto: ꝛ
in qualiter ſui parte abolere ꝛ cõburere teneatur: alioquin vo=
lumus ꝙ incurrat ſententiã excõmunicationis ipſo facto ꝓceſ=
ſuri cõtra cõtemptores huiuſmodi cũ cõſtiterit ad penas alias
grauiores. Datum ꝛc. Jacobus doctor.

cxcvij. q. ¶ Cxcvij. q. eſt: de clericis vel ſacerdotibꝰ q̇ ꝓmoti dolore alta
ria exuũt: ꝛ luminaria extinguũt. Et dico ꝙ deponit̃ ꝛ in exiliũ
religatur q̇cunq̃ ſacerdos cauſa cuiuſlibet doloris ꝓmotus: al
tare veſtibus ſacris exuens vł quelibet alia lugubri veſte cin=
gens/ vł conſueta luminarioꝝ obſequia de templo ſubtrahens
vel extinguens: ꝛ vt grauiſſime peccanti penitentia imponit̃.
xxvj. q. v. c. quicunq̃ ſacerdotum.

cxcviij. q. ¶ Cxcviij. queſtio eſt: de celebrãtibus miſſam de requiem pro
viuis. et dic ꝙ qui inimicitie dolo miſſam pro requie defuncto
rum promulgatam fallaci voto pro viuis hominibꝰ celebrat:
vt illi pro quibus ipſum offert ſacrificium mortis incurrãt pe=
riculum peccat grauiter: et vt grauiter peccanti penitentia im=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

poni debet: vt in. c. quicunqꝫ ſacerdotũ. xxvj. q. v. ſupra allega.
¶ Cxcix. q. eſt: de obmuteſcentibus in articulo mortis. Et dico cxcix. qõ.
ꝙ cõſtitutis in articulo mortis ⁊ ſubito obmuteſcentibꝰ vel i fre
neſim ꝯuerſis: ⁊ feſtinãtibus ad penitentiã ⁊ ſacerdotẽ inueni=
re nõ valentibus. Et dico ꝙ qui in neceſſitate poſitus. ſ. in vlti=
mis agens: ⁊ penitẽtiam petierit et veniente ſacerdote ad eum
oppreſſus infirmitate obmutuerit vel in freneſim cõuerſus fue
rit: teſtimonium dent qui eum audierunt vt accipiat peniten=
tiam: et ſi continuo creditur moriturus: debet reconciliari per
manus impoſitionem: et infundatur ori eius euchariſtia: et ſi
poſt vixerit admonitus a ſupradictis teſtibus: ſatiſfaciat peti=
tioni ſue et ſubdat ſe ſtatutis penitentie ⁊ legibus: q̃diu ſacer=
dos qui penitentiam dederit ꝓbauerit. ⁊ ſi iſte talis deſperatus
de vita recepta communione ſuperuixerit ſit inter illos qui ſo=
la oratione participant ſeu cõmunicant: ſi autẽ non inuenerit
ſacerdotem ⁊ mors eum p̃occupauerit: parentes dent oblatio=
nes pro eo: ⁊ etiam redemptionẽ captiuoꝝ. vt latius hec ponũ
tur in. c. qui recedunt de corpore cum ſeptem capitulis ſequẽti
bus. xxvj. q. vj. ⁊ in. c. j. xxvj. q. vij.
¶ Cc. q. eſt: de preſbyteris negantibus penitentiã morientibus cc. q̃ſtio.
Et dico ꝙ p̃ſbyter q̃ poſito in articulo mortis penitentiã abne=
gauerit reus erit anime eius: et mortuus per ſolam conuerſio=
nem liberatur. tex. eſt in. c. ſi preſbyter. xxvj. q. vj. ⁊ in. c. agnoui
mus eadem cauſa ⁊ queſtione.
¶ Ccj. q. eſt: de obſeruantibus ritus paganoꝝ vel dies egyptia
cos. ⁊ dico ꝙ grauiter peccant kalendarũ obſeruatores: ⁊ ritũ ccj. qõ.
paganoꝝ ⁊ incãtatores et dies egyptiacos et ſolis ⁊ lune ſtella
rum curſus ⁊ dies ⁊ mẽſes ⁊ annos et tẽpora in edificationibꝰ
vel collectionibus herbarum vel matrimonijs contrahendis
vel alijs negotijs obſeruantes: ⁊ qui cũ hoc exercuerit anathe=
ma ſit et preuaricator xpiane fidei: et inimicus dei eſt et apoſta
ta: et iram dei incurrit in eternum ſciat ſe incurrere niſi per peni
tentiam ſatiſfecerit: ⁊ iſtis vt grauiter peccantibus penitentia
imponi debet. in. ca. non licet. ⁊ in. c. ſi quis kalendas. ⁊ in. c. nõ
obſeruetis. xxvj. q. vij.
¶ Ccij. queſtio eſt: de illis qui litteras preter ſimbolum et ora= ccij. q̃ſtio
tionem dominicam ſuper homines vel alia animalia ponunt.
Et dico ꝙ quicunqꝫ alias incantationes vel carmina p̃ter ſim=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

bolum ⁊ orationem dominicam ſuper homines vel alia aīalia impoſuerit grauiter peccat: ⁊ ſi eſt laicus anathematizat. ⁊ clericus degradatur: ⁊ inſup̄ etiā icurrit penas ſuperiꝰ poſitas. tex. in.c.nō obſeruetis.ſupra allega. ⁊ in.c.admoneat.ea.q.

cciij.qō. ¶ Cciij.q.eſt: de penitentia contrahentium matrimoniū cum monialibus. Et dico ꝙ quicunq̄ ſanctis monialibus ſciēter in matrimonium ad iniuriam chriſti copulantur in penitentie lamentis dum viuunt: debent eſſe vehementer afflicti. xxvij.q.j. c.hi vero.

cciiij.qō. ¶ Cciiij.q.eſt: de pena ⁊ pnia accedētis ad monialē. vel ad clericū ſacri ordinis. Et dicas ꝙ quicunq̄ virginibus ſacris temere ſociant: ⁊ cū eis inceſta ⁊ ſacrilegia cōnubia miſcent: a ſacra cōmunione debēt ſeparari: ⁊ niſi p̄ publicā penitētiam nō debent recipi.ea.q.c.ſi qs ſacro. ⁊.c.virginibus ſacris. ⁊ ibi notat ꝙ accedēs ad monialē cōmittit ſacrilegiū: ſic etiā accedēs ad clericum conſtitutum in ſacris. vt in.c.diaconi.xxviij.di.

ccv.q̄ſtio ¶ Ccv.q.eſt: de monachis et monialibus ſe immiſcētibus ⁊ filios procreantibꝰ. Et dico ꝙ monachi ⁊ monache qui illicite ⁊ ſacrilega contagione ſe miſcent: ⁊ de illicitis complexibꝰ filios procreauerint: a monaſteriorum cetu et eccleſiarū cōuentu elimandi: ⁊ in ergaſtulis retrudendi: ⁊ ſola cōmunio eis in morte preſtatur.ea.q.c.impudicas.

ccvj.qō. ¶ Ccvj.q.eſt: de monacha adulteriū cōmittente: ⁊ de accedente ad eam. Et dico ꝙ ſi monacha ad lapſum adulterij deducta fuerit in aliud monaſterium virginū ſtrictiꝰ in penitentia redigatur: ⁊ ille aūt qui cū huiuſmodi feminis in aliqua iniquitate fuerit repertus: ſi laicus eſt omni cōmunione priuetur: ſi clericus a ſuo officio remotus in monaſteriū detrudatur. vt in.c.ſi qua monacharū.xxvij.q.j. ⁊ ſic omnibꝰ ſupradictis vt grauiſſime peccantibus penitentia imponi debet.

ccvij.qō. ¶ Ccvij.q.eſt: de muliere religioſa peccāte. Et dico ꝙ ſi filia clerici deuota maritū duxerit: ⁊ ſi quecūq̄ alia mulier deuota ⁊ religioſa peccauerit q̄ penitentia debet eis imponi: habet. ea.q. c.de filia. ⁊.c.deuota. que iura dicūt ꝙ ſi filia clerici deuota maritum acceperit non admittatur ad cōmunionem niſi marito defuncto egerit penitentiā: ſi aūt marito viuo receſſerit ⁊ penituerit in vltimo fine vite ſue cōmunionem accipiat ſi eam petierit. Si autem mulier deuota peccauerit non debet admitti nec re-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

cipi in eccleſia: niſi deſinēs peccare aptam egerit penitētiam .x. annis. ⁊ tūc recipiat cōionem: ⁊ priuſq̄ȝ ad orationē in eccleſia admittat ad nulliꝰ mulieris xp̄iane ꝯuiuiū accedat: ⁊ q̄ eaȝ ad miſerit pari pena cōſtringatur vt late hoc ponit in preallegato c. ⁊ eſt iſte canon penitentialis .xviij. ſm̄ hoſti.

Ccviij. q. eſt: de illis qui rapiunt vel ſolicitant religioſas. Et dico ꝙ qua penitētia ⁊ q̄bus penis puniant homines rapiētes vel ſolicitātes mulieres religioſas ⁊ ad eas habētes acceſſum. habet. ea. q. c. eos antē. ⁊. c. ſi q̄s rapuerit. vt dicit: iſti tales ſunt ſuſpenſi cōmunione ⁊ nō debent admitti ad cōmunionem niſi digne prius penituerint ad arbitriū epi. ⁊ hec penitētia excedē tibus cōtra mulieres religioſas exeuntes de monaſterio tantū imponit. alijs aūt rapientibus: ſolicitātibus: corrūpentibꝰ imponitur pnia. ſ. ꝙ bona eorū p̄ ep̄os ⁊ alios p̄latos ⁊ officiales prouinciarū vendicent monaſterio in quo talis mulier habitabat. ⁊ ipſi capitali periculo ſubijciantur. ccviij. q.

Ccix q. eſt: de penitentia viri cuius culpa vxor ſua fornicat. Et dicendum eſt ꝙ ſi mulier propter culpam viri fornicat: peccat vir et penitentiam debȝ agere. xxvij. q. j. c. agathoſa. cum. v. capitulis ſequentibus. ccix. qō.

Ccx. q. eſt: de pnia dormiētis cū duabꝰ ſororibus vel cū ſpōſa fratris ſui. Et dico ꝙ aliq̄d iſtorū faciēti: ⁊ etiā patri opprimēti ſpōſam alteriꝰ rapiēti: imponit dormiēti cū duabꝰ ſororibꝰ: ⁊ vna ante erat: nec huic pōt reddere debitū: nec alteri pōt copulari. ſ. adultere etiā poſt mortē vxoris: ⁊ ita ſine coniugio dȝ remanere: ⁊ qui dormiuit cū ſponſa fratris ſui dȝ agere pniam: de hoc tamen poſtmodū nō negat eis cōiugiū cū alijs nō adinuicem. raptor xō pater pniam publicā agere debȝ. periura allegata ſupra. et ſine ſpe coniugij remaneat. ccx. qō.

Ccxj. q. eſt de ſponſa rapta. Et dico ꝙ rapiens ſi raptam non reddiderit ſpōſo ſuo: ⁊ ſi ipa etiam noluerit redire ad ſpōſum: vtriq̄ȝ ipſorum omni cōmunione priuentur. tex. in. c. allegato. preſentium lator. xxvij. q. j. ccxj. qō.

Ccxij. queſtio eſt: de accipiente mulierem alteri deſpōſatam. Et dico ꝙ ſi aliquis mulierem alteri deſponſatam acceperit tale cōnubium anathematizatur/ et interdicitur ⁊ grauis penitētia tali debet imponi. ea. q. c. de coniugali. ccxij. qō.

Ccxiij. queſtio eſt: de manducantibus cibos iudeorum/ ⁊ de ccxiij. q.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

recipientibus curã vel medicinã ab eis. Et dico ꝙ nullus debet
manducare cibos iudeorũ nec cũ iudeis habitare: nec aliquem
iudeum in infirmitatibus ſuis vocare: nec medicinam ab eo cõ
fectã et ꝑparatã accipere nec cũ iudeo ſe balneare: ⁊ ſi aliqs con
trariũ fecerit: ſi clericus eſt deponitur: laicus vero excõicatur. ⁊
ſic contra faciẽs mortaliter peccat: ⁊ vt peccanti mortaliter ſibi
penitẽtia imponi debet. xxviij. q. j. c. nullus eorũ cũ. c. ſequenti.
Et per bullã pape Eugenij quarti excõicatus eſt q̃ percepit ali
quam medicinam a iudeo confectam: ſemper tamen extremo
neceſſitatis excipit. ſ. quãdo aliqs infirmus eſt in periculo mor
tis: ⁊ aliũ medicũ inuenire nõ poteſt etiã ad ꝯficiendũ medici=
nã niſi iudeũ. vt notat archi. in preal le. c. nullus.

ccxiiij. q. ¶ Ccxiiij. q. eſt: de fornicante cum filia ſpũali. Et dico ꝙ tenenti
bus filios ſuos in baptiſmo vel in ꝯfirmatiõe: ⁊ cõmatres ſuas
in cõiugiũ accipiẽtibus: ⁊ illi q̃ filiã ſuã ſpũalem in vxorẽ ducit
vel cũ ea fornicatus fuerit in primo caſu: ſcʒ quãdo tenẽt filios
in baptiſmo vel in cõfirmatione: iſti tales licet olim ſepararen=
tur tamen hodie nõ ſeparant: ſed penitentiã agere debẽt dũ vi=
xerint. in ſecundo. ſ. accipiẽs cõmatrem ſuam in cõiugẽ. iſte ta=
lis anathematis vinculo ſubdi debet donec penitentiã digne
egerit. qui aũt filiolã ſuam ſpiritualẽ in vxorẽ duxerit: vel cum
ea fornicatur ſeparantur ab eis: graui pena ſunt plectendi. Si
autẽ clericꝰ cũ ipſa fornicatus fuerit honorem dignitatis debet
ammittere: ⁊ vſqȝ ad exitum vite ſue penitentiã agat: qꝛ adul=
terium cõmittit. ⁊ ipſa femina ſi laica eſt omnia bona relinquat
et pauperibus tradat ⁊ monaſterium intret: ⁊ ibi ſeruiat deo cũ
ctis diebus vite ſue. ⁊ eps̃ commiſcens ſe cum muliere que con
feſſa illi peccata ſua: vel etiam presbyter hoc faciẽs. eps̃. xv. an=
nis: et presbyteat. xij. peniteat: ⁊ quõ de filia ſpũali ⁊ deponatur
ſi hoc in conſcientia populi deuenerit. tex. ⁊ iura ſunt hoc pro=
bantes in. c. j. cũ. vij. capl'is ſequentibus. ⁊ in. c. ſi quis ſacerdo=
tes. ⁊ in. c. non debet. xxx. q. j.

ccxv. qõ. ¶ Ccxv. q. ẽ: de illo q̃ filiã ſpũalẽ pr̃is ſui ĩ vxorẽ ducit. ⁊ dico ꝙ
ducẽti ĩ vxorẽ filiã ſpũalẽ pr̃is ſui ſi voluerit reſipiſcere ab huiuſ
modi peccato ante omnia ſeparetur ab illa vxore et impona=
tur. vij. annorum penitentia ad arbitrium epiſcopi: alias autẽ
non reſipiſcens penitentiã agẽdo in eternũ aĩa eiꝰ dãnata eſt: ⁊
oẽs cooperatores ⁊ cõſentientes ſimiliter peniteant. tex. i. c. ita

(c) 2007 Ministerio de Cultura

diligere. ⁊ in. c. pitaphiū. ⁊ in. c. nō oportet. xxx. q. iiij. ⁊ eſt iſte canon penitentialis. viij. ſm Hoſti.

¶ C. ccxvj. de illo qui duas cōmatres in vxores accipit vel cum eis commiſcetur. Et dicas ꝙ qui duas cōmatres in vxores accipit: ⁊ illi qui cum duabus cōmatribus cōmiſcetur: ⁊ ille q̄ vxorem compatris in vxorem ducit: ⁊ qui ſcienter cōtrahit vel coit cum duabus ſororibus vel cōmatribus: vel cū matre ⁊ filia vel vna cū patre ⁊ filio: vel cum duobus fratribus: vel alijs perſonis prohibitis. octo annis penitere debet vt grauiter peccans. tex. in. c. j. ⁊ in. c. ſi pater. cum. iiij. c. ſequētibus. xxx. q. iiij. ⁊ iſte eſt canon. pnialis nonus. ſm ſpecula. et decimus ſm Hoſtien. ccxvj. qō.

¶ C. ccvij. queſtio eſt: de contrahente matrimonium cum ea quā viuente vxore cognouit. Et dicas ꝙ ille qui contraxerit matrimonium poſt mortem vxoris cū illa cum qua commiſit adulterium viuente vxore debet penitere publice: ⁊ poſt penitentiam peractam poterunt remanere coniuncti niſi alter ipſorū in mortem viri fuerit machinatus. Si mulier contraxerit cum illo; cū quo adulterata fuit priuetur a communione donec per quinquennium penituerit: et poſtmodum reconcilietur ad communionem. vt in. c. ſi quis. ⁊ in. c. ſi qua vidua. xxxj. q. j. ⁊ eſt iſte canon. xxiij. ſm Hoſti. ⁊. xvj. ſm ſpecu. ccxvij. qō

¶ C. ccxviij. queſtio eſt: de illis qui plures vxores viuentes accipiunt. Et dic ꝙ contrahens pluries: vel viuente vna vxore contrahit cum alia: ⁊ cum alia. peccat ⁊ penitere debet per tempus iam conſtitutum. ſ. vij. annorum ex quo peccant mortaliter. tamen fides ipſorum tempus appreciat: et nullus preſbyter debet intereſſe iſtis nuptijs alias grauiter punit. tex. in. ca. de his qui. xxx. q. j. Jo. doc. ⁊ in foro ſeculari ferrata in fronte cum ferro candenti ad ſimilitudinem crucis publice. vt in. l. ordinationis de biruieſca. Jacobus doctor. ccxviij. q.

¶ C. ccxix. queſtio eſt: de parentibus frangentibus ſponſalia cōtracta per filios: ⁊ de filijs conſentientibus. Et dico ꝙ tam pater frangens fidem ſponſaliorum ꝙ filius conſentiens. debēt triennio a cōione abſtinere. vt in. c. ſi qui parētes. xxxj. q. iij. ⁊ eſt canon. xx. ſm Hoſti. ⁊. xx. ſm ſpecu. ccxix. qō.

¶ C. ccxx. q. ē: de viro vel vxore reddēte debitū ante pactā penitentiam de adulterio. Et dico ꝙ qui vxorem adulteram dimittere noluerit ſi ei ante peractam penitentiam debitum reddit: ccxx. qō.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

duobus annis peniteat. ⁊ idẽ de vxore circa virum adulteriū. xxxij.q.j.c.ſi quis vxorem. Si autem ſcit illam adulterã ⁊ non vult dimittere eam: ſed in matrimonio habere. tres annos peniteat. ⁊ interim abſtineat ſe ab illa. vt i.c.ſi quis vxorem. ij. ea. cauſa. ⁊.q. ⁊ eſt canon. xvij. ſm ſpecu.

ccxxj.qõ. ¶Ccxxj.q.eſt: quando peccãt cõiuges in exactione debiti. Et dico ꝙ quãdo peccant ⁊ quantũ punitur. in.c.quicqd interſe. ⁊ in glo. ⁊ in.c.ſolet.xxxij.q.ij.vbi dr ꝙ quattuor de cauſis cõmiſcentur. prima cauſa prolis/ſecũda cauſa reddendi debitum. et in iſtis non peccant: tertio cauſa incontinentie.ſ.cũ eſt ꝑuentus a voluptate: ⁊ tunc eſt veniale peccatũ. vt hic habetur in tex. cõmiſcentur etiam cauſa explende voluptatis.ſ.cũ quis preuenit voluptatem vel cogitationem. vel vtẽdo calidis vt pluries eam cognoſcat: ⁊ tunc peccat mortaliter. ſm Hoſti.

ccxxij.qõ ¶Ccxxij.q.eſt: de illis qui ſterilitatem vel aborſum ꝓcurãt. Et dico ꝙ ſi vir vel vxor venena ſterilitatis ꝓcurant ꝙ iſti tales nõ ſunt appellãdi coniuges: ſed adulter ⁊ adultera: quaſi ipſa ſit meretrix ipſius viri: ⁊ ipſe ſit adulter vxoris: ⁊ talis penitentia ſibi debet imponi vt fornicarijs ⁊ aborſum ꝓcurans/ſi aĩa iam eſt viua in corpore ĩfuſa/iſte talis homicida: ⁊ ita penitẽtia imponi debet illi. Si aũt non eſt infuſa corpori anima: tunc nõ eſt homicida: ſed mulctari pena pecuniaria. ⁊ eodẽ modo penitẽtiam agere debet q̃ percuſſione aliqua fecit aliquã mulierẽ facere aborſum. tex. in.c.aliquando. ⁊ in.c. qõ vero. ⁊ in.c.moyſes. xxxij. vbi ponitur. etiã quando aĩa dicatur infuſa corpori.

ccxxiij.q. ¶Ccxxiij.q.ẽ: pnĩa viri vel vxoris adulterãtis. Et dicas ꝙ pari ratione iſti peccãt: ⁊ ideo equalis pnĩa dꝫ eis ĩponi nã vtriqꝫ cõmunio denegat̃ ſi eorũ delictũ ſit ꝓditũ in adulterãdo. vt i.c. xpiana religio.xxxij.q.v. Et etiam ipſi viri adulterãtes grauiꝰ peccant q̃ꝫ mulieres. nã ipſi viri virtute vincere: ⁊ exemplo regere debent feminas/⁊ ideo grauior pnĩa eis dꝫ imponi. vt i.c. indignantur.xxxij.q.vj. ⁊.c.non mechaberis. ea.q.

ccxxiiij.q ¶Ccxxiiij. queſtio eſt: de illo qui in multis nuptijs copulatur. Et dico ꝙ qui multis nuptijs copulatus fuerit peccat ⁊ debꝫ penitere: ⁊ fides: ⁊ conuerſatio illius diminuit penam: tex. in. c. ſi quis multis.xxxij.q.vij.

ccxxv q. ¶Ccxxv.q eſt: de muliere que cum fratre viri ſui peccauit: et de peccante cum affinibus. Et dico ꝙ pnĩa q̃ debꝫ imponi mulieri

(c) 2007 Ministerio de Cultura

que cū fratre viri ſui dormiuit ꝛ ipſi fratri adultero: ꝛ que pnia
dꝫ imqoni ei q̄ cū filiaſtra ſua vel cū duabꝰ ſororibus fornicatꝰ
fuerit: ꝛ mulieri q̄ cū duobꝰ fratribꝰ vel cum patre ꝛ filio forni=
cata fuerit: ꝛ illi q̄ polluerit relictā fratris vel neptē vel nouercā
vel nurū vel cōſobrinam vel filiā auunculi vel eiꝰ relictā vl' pre
uignā vl' ſororē vxoris eſt iſta. ſ. ꝙ quecūq3 mulier que cū fratre
viri ſui dormiuerit ſemꝑ imperpetuū ſine ſpe coniugij tam ipa
ꝙ adulter manebunt. Et ſi aliqs cū filiaſtra ſua aut cū duabus
ſororibus fornicatꝰ fuerit: aut aliqua mulier cū duobus fratri=
bus: aut cū patre ꝛ filio: aut ſi quis polluerit relictā fratris: ne=
ptē nurū: nouercā cōſobrinā: aut filiā auunculi: aut eius relictā
aut preuignā. oēs iſti ſunt ſeparādi ꝛ vlteriꝰ nunq3 ſunt matri=
monio ꝯiūgendi. Et dormiēs cū ſorore vxoris neutrā dꝫ habe=
re: ꝛ vxor nō cōſcia delicti pōt nubere: ipſe tamē ꝛ adultera ſine
ſpe ꝯiugij manebunt: ꝛ dū vixerint agāt pniam ad arbitriū ſa=
cerdotis: ꝛ eodē modo dormiēs cū nouerca ipſe ꝛ illa ſine cōiu
gio ꝛ penitētes vt dictū eſt manebunt. vt in. c. q̄dā cum fratre. et
in. c. ſi q̄s viduā. ꝛ i. c. q̄ dormiuerit ꝛ in. c. ꝯcubuiſti. ꝛ in. c. ſi q̄s
cum nouerca. xxxij. q. vij. ꝛ eſt canon. x. ſm ſpecu.

¶ Ccxxvj. q. eſt: de interficiēte mulierem ſuam vel vxorem. Et ccxxvj. q.
dico ꝙ interficienti propriam vxorem non adulteram ꝛ ſine iu
dicio homicida eſt/talis penitentia ſibi debꝫ imponi: ꝛ ſine ſpe
coniugij dꝫ remanere ꝑpetuo: q2 etiam adulteram nemini licet
interficere. vt in. c. interfectores. ꝛ in. c. inter hec. xxxiij. q. ij. Si
autē eā adulteram ſine iudicio ꝛ legittima ꝓbatione: tūc inter=
ficiendo et aliam ducendo: armis depoſitis publicam agat pe
nitentiam. Et ſi contumax fuerit ꝛ epiſcopo ſuo inobediēs ex=
titerit tunc anathematizetur quo vſq3 conſentiat. vt in. ca. qui=
cunq3. et in. c. admonere. ea cauſa et queſti. vbi latius ponitur
hec penitentia.

¶ Ccxxvij. q. eſt: de pnia imponēda ꝓ quolibet pccato morta= ccxxvij. q
li. Et dicēdum eſt ꝙ ꝓ quolibet pctō mortali debꝫ imponi de iu
re pnia. vij. annorum. vt in. c. hoc ipſum. xxxiij. q. ij.

¶ Ccxxviij. q. eſt pro quibꝰ peccatis mortalibus debet imponi
maior penitentia. vij. annorum. Et dico ꝙ ſuperior regula de= ccxxviij.
bet ſeruari: ſcꝫ. vij. annorum: niſi officij excellentia vel magni= q̄ſtio.
tudo criminū poſcat excedere iſtam regulam ſeu ꝯſuetudinem
vulgarem: veluti cōtra naturā humane ſocietatis parentibus

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Attende de pnīa iponēda ſodomitꝭ ꝛ cocūtibus cum brutꝭ aīalibus.

vel liberis vel alijs huiuſmodi perſonis impudice adheremꝰ: vel dum relicto naturali vſu contra naturam more ſodomitico fornicamur: vel vſqꝫ ad coitum brutorum animalium prolabimur: tunc enim in iſtis caſibus maior penitentia imponi debet: vt dicitur in prealle. c. hoc ipſum. in. §. hoc q̄q̄: ꝛ ſpecialiter ꝙ graue peccatum committatur cum brutis habetur in. c. mulier. xv. q. j. vbi mulier que acceſſerit ad pecus iubetur interfici: ꝛ ſic pro coitu cum brutis: ꝛ pro coitu inceſtuoſo pluſqꝫ per. vij. annos debet quis penitere in prealle. c. hoc ipm. cum. §. ſequenti. ꝛ eſt iſte canon. xl. ſm Hoſti.

ccxxix. q. ¶ Ccxxix. queſtio eſt: de illo qui frangit ſolennem penitētiam. Et dico qui frangit penitentiam rediens ad volutabra ꝛ cingulum militare et ludicras voluptates ꝛ illicitos concubitos: iſte talis ſola oratione inter eccleſiarum fidelibus debet iniungi et ſacris myſteriorum celebritatibus q̄uis immeritus: ſolūmodo interſit ꝛ iſtis ſi ad dñm proficiſci ceperint: quia fragilitate carnis ceciderunt per cōmunionis gratiam munere viatico ſubueniendū eſt: ꝛ iſti penitētes poſſunt cōtrahere matrimonia. vt in c. de his. ꝛ duobus cap̄. ſequen. xxxiij. q. ij.

ccxxx. qō ¶ Ccxxx. queſtio eſt: de penitentia interficientis matrem. Et dico ꝙ interficienti matrem. xj. annorum penitentia debet imponi tali modo. ſ. ꝙ primo anno eccleſiam nō ingrediatur: ſꝫ ante fores eccleſie ſtet deprecans ꝛ orans deūm ſibi perſeueret. completo vero iſto anno eccleſiam poteſt intrare: ꝛ inter audientes ſtet: ꝛ nō cōmunicet ꝑ tres annos niſi in extrema neceſſitate vite ſue ſit poſitus: ꝛ poſtea alios. vij. annos peniteat / ꝛ ante cōpletos iſtos annos penitentie oblationes nō offerat: ꝛ in iſtis omnibus annis carnem non manducet nec vinum bibat exceptis diebus feſtiuis atqꝫ dñicis ꝛ paſcha vſqꝫ ad pēthecoſtem: ꝛ ſi alicui loco voluerit ire non vehiculo aliquo: ſed pedibꝰ ꝓficiſcatur nec arma ſumat niſi contra paganos. Item ieiunare debet iſtis annis. iij. dies in hebdomada vſqꝫ ad veſperum: et non debet ſeparari a propria vxore interim. vt in cap̄. latorem. ea. cauſa. ꝛ q.

ccxxxj. q. ¶ Ccxxxj. queſtio eſt: de illo qui cum duabus ſororibus vel cū matre ſpirituali: vel filia ſpirituali fornicatur. Et dico ꝙ q̄ cum duabus ſororibus fornicatur: poſt dignam penitentiam pactā ſi non potuerit continentiam ſeruare poteſt nubere et legitimā

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſibi copulare. et idem dicas de muliere: qui autem cum matre aut filia ſpirituali tale commiſerit anathematis mucrone pcutitur: tamen non ſeparatur ab vxore ſua. vt in. c. ſi quis cũ duabus. ⁊. c. ſequenti. xxxiij. q. ij. et eſt iſte canon. xxxix. ſm hoſti.

¶Ccxxxij. queſtio eſt: de redeunte ad vomitum qualiter penitere debet. Et dico ꝙ ſolenniter penitens ⁊ poſt ad vomitum rediens. v. annis penitere debet. vt de peni. di. v. c. ſi qui vero. ⁊ eſt canon. xiiij. ſm ſpecu. ccxxxij. q

¶Ccxxxiij. queſtio eſt: que penitentia eſt imponenda mulieri non ſequenti virum in captiuitate poſitum. Et dico ꝙ iſta talis mulier dum vixerit vir innupta manebit. xxxiiij. q. ij. ca. ſi quis neceſſitate. ccxxxiji. q̃ſtio.

¶Ccxxxiiij. q. eſt: de illis qui celebrant nuptias tempore ꝓhibito. Et dico ꝙ peccant ⁊ penitentia eis debet imponi q̃ i. xl. vel in natalicijs martyrum: vel a. lxx. vſqʒ ad octauã paſche: ⁊ tribus hebdomadis ante feſtum ſancti Joannis. ſ. a die lune rogationum ante aſcenſionem ſiue letaniarum ſic nuncupatarũ vſqʒ ad dñicam trinitatis incluſiue. Jaco. do. ⁊ ab aduentu dñi vſqʒ poſt octauum diem poſt epyphaniam nuptias celebrant: vt in. ca. non oportet in. xl. cum tribus capitulis ſequentibus. xxxiij. q. iiij. ccxxxiiij.

¶Ccxxxv. q. eſt: de penitentia imponẽda ſorori vxoris ſi coeat cum marito ſororis ſue. Et dico ꝙ iſta talis mulier agat condignam penitentiam: ⁊ de hoc in eternum debet coniugio priuata manere. vt in. c. in lectum. xxxiiij. q. ij. ccxxxv. q

¶Ccxxxvj. queſtio eſt: de coeunti cum matre et filia vel cũ muliere quam pater cognouit: et dic ꝙ ſi quis cum matre ⁊ filia fornicatur: aut cum muliere quam pater ſuus cognouerat: et hoc ſciens fecerit ſine coniugio ſemper manebit. ſi autem ignorant tunc condigna penitentia facta potuerunt contrahere. et hoc etiam dicas de ipſis feminis vt in. c. ſi quis cum matre. ⁊ in. ca. quidam fornicatus. xxxiiij. q. ij. ccxxxvj.

¶Ccxxxvij. queſtio eſt: de penitentia mulieris que coiuit cum homine: et poſtea contraxit cum fratre ſuo / ⁊ de penitẽtia huiꝰ fornicatoris qui non diſcooperuit fratri ſuo ꝙ habuerat acceſſum ad dictam mulierem. Et dico ꝙ frater ille qui crimen celauit fratri: penitere debet. vij. annis: et poſt penitentiam nubat ſi voluerit. mulier autem que ſic contraxit vſqʒ ad finem vite ſue ccxxxvij. q̃ſtio.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

peniteat ꝛ ſine coniugio maneat. vt in. c. ſi vero homo. xxxv. q. iiij. ꝛ eſt canon. xiiij. ſm ſpecu.

ccxxxviij queſtio. ¶ Ccxxxviij. queſtio eſt: de penitẽtijs conſanguineorum inuicem fornicãtium: ꝛ etiã affinium. Et dic ꝙ ſi quis relictã fratris: aut germanã: ſeu cõſobrinã/vel ſobrinã duxerit vxorem: aut ſi quis ex ꝓpria conſanguinitate: aut aliquã quã cõſanguineus habuerit in concubitu polluerit vel in vxorẽ duxerit: qꝛ omnes iſti ſunt inceſtuoſi: ideo ſeparandi ſunt ꝛ penitere debẽt ſine ſpe coniugij: manendo inter cathecuminos ꝛ vſq; ad miſſam ipſorum tantũmodo accedere debent: ꝛ ibi orare vſq; ad cõdignam ſatiſfactionẽ: nullꝰ chriſtianoꝝ cũ iſtis cibum ſumãt. vt in. c. de inceſtis. cum duobus. c. ſequen. xxxv. q. iij.

ccxxxix. queſtio. ¶ Ccxxxix. queſtio eſt: de penitentia imponẽda extra ordinarie polluto. ꝛ dico ꝙ extra ordinaria pollutio ẽ criminoſa ꝛ dãnabilis: ꝛ vt pro criminoſa ꝛ dãnabili penitentia imponi dꝫ. vt in. c. extra ordinaria. ea. cau. ꝛ. q.

ccxl. qõ. ¶ Ccxl. q. eſt/de affiniũ fornicantium. Et dico ꝙ ignoranter cognoſcens duas ſorores vl' matrem vel filiã vel amitã vel neptẽ quarum vna ignorat de altera vtriq;. vij. annis penitere debet. Si vero ſcienter perpetuo careant coniugio. ea. q. c. ſi quis cum matre et filia. et. c. ſequen. et. xxxij. q. vlti. c. vlti. et eſt canon. x. ſm Specu.

ccxlj. qõ. ¶ Ccxlj. queſtio eſt: de penitentia contrahentium cum conſanguineis. Et dicas ꝙ contrahentes cum cõſanguineis in gradu prohibitio debent ſeparari et penitentiam agere: alias in eternum peribũt/et filij nati ex iſtis nõ appellant' filij: nec vllo modo vel iure parentibus ſuccedere poſſunt. vt in. j. cũ tribus capitulis ſequẽ. xxxv. q. viij. Et que eſt fornicatio qõ eſt ſtuprum: quod adulterium. quid eſt inceſtus: quid eſt raptꝰ habetur in. §. cum ergo. xxxvj. q. j.

ccxlij. qõ. ¶ Ccxlij. queſtio eſt/de raptore virginum et viduarum. Et dico ꝙ ſi quis virginem vel viduam rapuerit: ꝛ eam nõ deſponſauerit: ante: anathema ſit cũ ſibi fauentibus et conuentibus et cooperantibus: et ſi fuerit ipſe vel ſibi coadiutores clerici a ꝓprio gradu decidant. ſi vero laici pena ſibi aſſignata plectantur: ꝛ a cõmunione ſuſpendi debent etiam qui ſacras virgines volentes: vl' inuitas matrimonio ſuo ſociare temptauerint. ꝛ rapiẽtes etiã filiã alicuiꝰ aut viduã extra voluntatẽ parentũ: ab eccleſia

(c) 2007 Ministerio de Cultura

remotus anathematis gladio eſt feriendus. vt. xxxvj. q. ij. c. j.
cum quinqȝ capitulis ſequentibus.
¶ Ccxliij. q. eſt: de penitẽtia clerici erigentis altare vel fingẽtis ccxliij. qō
altare cõſecratū ꝙ nõ eſt conſecratum. Et dico ꝙ p̄ſbyter in eccle
ſia erigens conſecrata aliud altare niſi ꝙ ab ep̄o loci fuerit ſan
ctificatū vel ꝑmiſſum: ⁊ p̄ſbyter cõſecratū fingens ꝙ nõ eſt cõſe
cratū peccat ⁊ abijciendus eſt ab eccl'ia ⁊ ſacerdotio. ⁊ ſi laicus
anathematizetur. vt de ꝯſe. di. j. c. nullus p̄ſbyter in eccleſia.
¶ Ccxliiij. queſtio eſt: de preſbyteris qui ſuper monumentis eu ccxliiij. q.
chariſtiam dant ⁊ de xp̄ianis q̄ victualia deferūt ad ſepulchra.
⁊ dico ꝙ clericis ignaris qui ſuper monumentis euchariſtiam
populis diſtribuunt: et xp̄ianis qui prandia ad ſepulchra de=
functorum deferunt et ſacrificant mortuis: vt facientibus con=
tra preceptum ⁊ peccantibus mortaliter penitentia imponi dꝫ.
vt in. c. non oportet clericos ignaros. de ꝯſe. di. j.
¶ Cxlv. q. eſt: de penitentia celebrantium in oratorijs domoꝝ. ccxlv. qō.
Et dic ꝙ clerici q̄ miniſtrant in oratorijs que intra domos ſunt
ſine conſenſu ep̄i deponi debent: ⁊ a cõmunione repelli. vt in. c.
clericos. cum. c. ſequen. de conſe. di. j.
¶ Ccxlvj. q. eſt: de penitentia trãſferẽtiū corpora ſanctorum de ccxlv j. q
vno loco ad aliū. Et dico ꝙ ſi aliq̄s corpora ſanctoꝝ de loco ad
locū transferre preſumpſerit ſine cõſilio principis vel ep̄oꝛum ⁊
ſancti ſynodi grauiter peccat: ⁊ vt grauiter peccanti pnia impo
ni dꝫ. de conſe. di. j. c. corpora ſanctorum.
¶ Ccxlvij. q. eſt: de p̄ſbytero qui mortuum inuoluit in palla al ccxlvij. q.
taris ⁊ nõ lauat vela altaris. Et dico ꝙ clerico ſacerdoti vel dia
cono q̄ per ignorãtiã mortuū inuoluit: vel ſcapulas ei⁹ coope=
rit palla altaris: ⁊ diaconus etiã q̄ pallas eccl'ie ⁊ vela q̄ in ſan
ctuario ſordida fuerint non lauat: ⁊ qualiter illa ⁊ ſindonẽ la=
uare dꝫ i pelui noua. ⁊ oſtiari⁹ q̄ ꝑmittit ꝙ ali⁹ negligẽs ⁊ igno
rãs ad velū ianue dom⁹ dñi man⁹ tergat: ⁊ hoc nõ coercet pec=
cat ꝯtrariū faciẽs: ⁊ ſi ꝑ ignorantiã inuoluit mortuū. ſi diacon⁹
eſt: a dñico erit remotus altari triennio ſexqȝ mẽſibus: grauiqȝ
percuſſus anathemate: eo ꝙ clericū nõ admonuerit. p̄ſbyter ve
ro. x. annis. v. mẽſibus excõicatus ſit: ⁊ poſtea cū grãdi hūilita
te reconciliet̄ eccleſie. vt eſt tex. q̄ hoc totū ponit in. c. nemo per
ignorantiã. ea. di. ⁊ eſt iſte canon penitentialis. vj. ſm ſpecu.
¶ Ccxlviij. q. eſt: de pnia ꝓphanarū perſonarū tractãtiū ſacra ccxlviij. q

(c) 2007 Ministerio de Cultura

vaſa de accomodantibus ornamenta eccleſie ad ornatum nuptiarum. Et dico q grauiter peccant et penitere debent homines non ſacrati tractantes vaſa ſacra vel veſtimenta eccleſie: et illi qui vtuntur veſtimentis eccleſie in alijs vſibus q eccleſiaſticis/et deo dignis officijs: vel qui ad nuptiarum ornamentū preſtant ornamenta eccleſie. vt in. ca. in ſancta. cum duobus. c. ſequentibus.

ccxlix. q. ¶ Ccxlix. queſtio eſt: qua penitentia ſit puniendus preſbyter que vna die plures miſſas celebrat. Et dico q ſacerdos qui p pecunijs aut adulationibus ſecularium vna die preſumit plures miſſas celebrare peccat taliter q ſi non peniteat dānationē non euadet. vt in. c. ſufficit. de conſe. di. j.

ccl. qō. ¶ Ccl. queſtio eſt: penitentia epiſcopi: preſbyteri: et diaconi intrantis ad altare cum baculo vel capite velato aſſiſtente. Et dico q ep̄s aut preſbyter vel diaconus qui ad celebranda miſſarum ſolennia preſumit cum baculo introire: vel capite velato altari dei aſſiſtere a communione priuatur. vt in. c. nullus ep̄s aut preſbyter. ea. di.

cclj. qō. ¶ Cclj. q. eſt: de penitētia ep̄i vel preſbyteri qui incipit miſſam et non finit. Et dicas q ep̄s vel preſbyter qui incipit miſſam et non finit per ſe: a ſacro corpore et ſanguine domini noſtri ieſu chriſti ſit ſuſpenſus: et ita ſibi penitentia imponi debet in preallegato. c. nullus epiſcopus aut preſbyter. ea. di.

cclij. qō. ¶ Cclij. q. eſt: de penitentia imponenda venientibꝰ ad miſſam qui miſſa non perfecta nec euangelio nec epiſtola auditis recedunt. Et dico q fideles qui conueniunt in ſacris ſolennitatibꝰ ad eccleſiam: ſcripturas apoſtolorum euangelium audire debent: et in oratione perſeuerare quouſq miſſa finiatur: et contra facientes debēt communione priuari tempore paſchali. vt in. c. omnes fideles. ea. di. j.

ccliij. qō. ¶ Ccliij. q. eſt: de penitētia imponēda exeūtibus de eccleſia dū ſacerdos vel alius predicat. Et dic q ſacerdote in eccleſia p̄dicante qui egreſſus fuerit de auditorio priuat̄ cōione ſacramentorum. vt in. c. ſacerdote verbum. ea. di.

ccliiij. qō. ¶ Ccliiij. queſtio eſt: de non¦audientibus totas miſſas¦principales die dominico. Et dico q ſeculares die dominico principales miſſas totas ex precepto audire debent a proprio ſacerdote: et ante benedictionem ſacerdotis que datur in fine miſſe

(c) 2007 Ministerio de Cultura

nullus debet de eccleſia egredi: alias contrarium facientes pec cant mortaliter vt facientes contra preceptum: et ab epiſcopo debent confundi: ex quo patet q̄ penitentia eis imponi dz. tex. in. c. ſecularibus. ea. di.

¶ Cclv. q. eſt: penitentia imponenda ei q̄ in die ſolēni miſſa di= miſſa vadit ad ſpectacula. Et dico q̄ qui ad ſpectacula fuerit miſſa dimiſſa atq̄ eccleſia dimiſſa excōmunicari debet: ⁊ ſic pec cat mortaliter: ⁊ ſic patet que penitentia ſibi ⁊ aliis ſupradictis dz imponi. vt in. c. ad celebrandas. ⁊. c. q̄ die ſolēni. ea. di. cclv. qō.

¶ Cclvj. q. eſt: de penitentia imponenda presbytero vel ſacer= doti qui in miſſas cōmittit errores. Et dico q̄ ſacerdos qui in ſacrificio miſſe errat. lac ꝓ vino ponendo: vel intinctam eucha= riſtiam populis ꝓ cōmunione dando: vel botrum in calice ex= primendo vel vinum ſolum vel aquam ſolam in calice ponen do vel alios errores committendo: a ſacrificando ceſſare debet et amittit officium quouſq̄ legittima ſatiſfactione penitētie ſit correptus: et ita penitentia ſibi imponatur. vt de conſe. di. ij. ca. cum omne crimen. cclvj. qō.

¶ Cclvij. q. eſt: de penitētia presbyteri qui in qualibet miſſa nō ſumit corpus et ſanguinem dn̄i. Et dico q̄ ſacerdotes qui vna die plures miſſas celebrāt in qualibz miſſa ⁊ celebratione debēt corpus et ſanguinem domini ſumere: alias contrafaciens vno anno penitere dz: ⁊ interim nō celebrabit: ⁊ ita per confeſſorem ſibi penitētia debet iniungi. vt ea. di. c. relatū. ⁊ eſt ille canon pe nitentialis. xix. ſm hoſti. ⁊. v. ſm ſpecularem. cclvij. qō.

¶ Cclviij. q. eſt: de penitentia p̄ſbyteri qui ab aſſumptione cali= cis abſtinet. Et dicas q̄ ſacrilegium committit presbyter qui ſu mit communionem corporis ſacri ⁊ ab aſſumptione calicis ab ſtinet: et ideo tali tanq̄ ſacrilegio penitentia imponi debet. ea. di. c. comperimus. cclviij. q.

¶ Cclix. queſtio eſt: de penitentia exiſtentis in peccato mortali et communicantis. Et dicas q̄ qui exiſtens in peccato mortali cōmunicat ſeu cōmunionem euchariſtie accipit peccat mortali= ter. vt in. c. qui ſcelerate. ⁊ in. c. timorem. ea. di. cclix. qō.

¶ Cclx. queſtio eſt/ de ſacerdote qui per negligētiam dimiſit di ſtillare aliquid de ſanguine in terram vel ſuper altare. Et dico q̄ ſi per negligentiam ſacerdotis celebrantis aliquid de ſangui ne in terrā ſtillauerit. xl. dieb⁹ peniteat: ſi ſup altare ſtillauerit cclx. qō.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſanguis tribus diebus peniteat. Si ſuper linteum altaris ⁊ ad aliud ſtilla peruenerit quattuoꝛ dieb⁹ peniteat. Si vſq₃ ad tertium linteũ ſtilla peruenerit. ix dieb⁹ peniteat. Si vſq₃ ad quartum. xx. diebus peniteat. ea. di. c. ſi per negligentiã. Et eſt intelligendũ ꝙ tot diebus debet ieiunare.: ⁊ tot diebus debet aſtinere a cõmunione ſacramentoꝛum ſm glo. ⁊ hu. ⁊ archi. ibi.

cclxj.q. ¶ Cclxj. q. eſt de penitẽtia eoꝛũ qui euchariſtiã euomitant. Et dico ꝙ aliquis per ebꝛietatẽ vel voꝛacitatẽ euchariſtiã euomerit, xl. diebus. peniteat ſi laicus eſt. clerici vel monachi diaconi vel pꝛeſbyteri. lxx. dieb⁹ peniteant epiſcopi nonaginta. Si infirmitatis cauſa euomerint. vij. diebus peniteãt. ea dẽ di. c. ſi quis per ebꝛietatem

cclxij.q. ¶ Cclxij. q. eſt de penitentia pꝛ̃ſbyteri non cuſtodientis bene ſacrificiũ. Et dico ꝙ ſi pꝛeſbyter nõ cuſtodit bene ſacrificiũ: ⁊ mus vel aliud animal comederit. xl. dieb⁹ peniteat. qui autẽ perdiderit illud ne eccleſia vel pars ei ceciderit: ⁊ non inuenta fuerit. xxx. diebus peniteat. ea. di. c. quo bene. et ſi icaute dimiſerit vel q̃uis nephandũ acciderit tribus menſibus ab officio ſuſpenditur. vt in. c. j. de cuſto. euchariſt.

cclxiij.q. ¶ Cclxiij. q. eſt de penitentia eoꝝ qui triduo in diebus rogationum ante aſcenſionem non vtuntur cibis quadrageſimalib⁹. Et dico ꝙ letanias ⁊ rogationes ante aſcenſionez dñi conuenit celebrari per triduũ ante aſcenſionem: quo triduo omnes abſtineant ⁊ quadrageſimalibus cibis vtantur: ⁊ qui hoc non fecerunt peccant ⁊ penitere debẽt. de cõſecra. di. iij. c. rogatiões. In hoc conſuetudo eſt in contrariũ ep̃atu. Salmãtino: quia in die lune vtuntur omnes ouis ⁊ lacte ⁊ caſeo. in die martis oẽs vtũtur carnib⁹: et in die mercurij: qꝛ eſt vigilia aſcẽſionis: oẽs ieiunãt ⁊ vtunt̃ cibis q̃drageſimalib⁹ ⁊ nõ alijs ⁊ i iſtis valet cõſuetudo. vt in. c. illa. xij. di. ſicut ibi dicitur de matre auguſtini. Ja. doctoꝛ.

cclxiiij.q ¶ Cclxiiij. q. eſt de his q̃ certis diebus nõ ſe pectinãt vel nõ radũt barbã vel alia ſimilia. Et dico ꝙ nullus debet ſeruare ſuperſtitiones de nõ lauãdo vel nõ pectinando ſe aut ſilia faciendo die dñico: vl' alia die ⁊ ſm̃s peccat ⁊ peitere dꝫ. ⁊ ita dꝫ ſacerdos
cclxv.q. dicere ſeu cõfeſſoꝛ penitẽtib⁹. vt i. c. ꝯuenit. ea. di. ⁊ ibi per archi.
¶ Cclxv. q. eſt de penitẽtia illoꝝ qui bis baptizant̃ ſciẽter. Et dico ꝙ qui bis baptizati ſunt ſciẽter: qꝛ quaſi iterum crucifixerũt

(c) 2007 Ministerio de Cultura

xp̄m.per.vij.annos peniteant quarta ⁊ ſexta feria: ⁊ tres qua=dragesimas: ⁊ alia grauioꝛ pnia ipſis dꝫ iponi: nā ep̄s p̄ſbyter vl' dia con⁹ volēs rebaptizat⁹ penitet q̄diu viuit. ⁊ nō dꝫ inteſſe vllo modo in oꝛone non ſolūmodo fideliū: ſed nec cathecuminoꝛū. ⁊ iſtis tm̄ laica cōmunio in moꝛte reddēda eſt/ alij clerici ⁊ moniales ⁊ monachi ab hereticis rebaptizati. xij. annis penitēt tribus annis inter audientes ſint. vij. vero ſubiaceāt iter penitentes manibus ſacerdotū. duobus autē nō ſinant̄ oblationes oībus modis offerre. ſed tantūmodo ppl'arib⁹ in oꝛone ſocientur. vt dicit tex. in. c. quibus. ⁊. c. ſequēti. de cōſecra. di. iiij. ⁊ tales debent fieri monachi. vt in. c. dictū. de cōſecra. di. v. ſi fuerint laici vel fiant clerici. vt in allegato. c. dictum. ccxlvj. q.

¶ Cclxvj. de penitētia p̄ſbyterū in anniuerſarijs ſe inebꝛiantiū vel alia turpia ꝯmittentiū. Et dico q̄ p̄ſbyteri ſe inebꝛiantes in anniuerſarijs ⁊ cōgregationibus que fiunt ꝑ memoꝛia defunctoꝛū ⁊ miniſtri altaris qui in talib⁹ cōgregationib⁹ cantat vel turpia ioca faciūt vel fieri conſentiūt vel ſpectacula turpia aſpiciunt peccant grauiter ⁊ penitere debent: quia hoc diabolicum eſt. nam cum hoc vidiſſent deberent reſurgere eos de conuiuio et abire. vt eſt tex. in. c. nullus pꝛeſbyterum. cum. c. ſequenti. v. diſtin. cclxvij. q

¶ Cclxvij. q. eſt de penitētia mulierū turpiter ſe oꝛnantium. Et dic q̄ mulieres non debent ſe oꝛnare turpiter: nec vti fucis vel figmentis vel coloꝛibus vel alijs oꝛnamentis inhoneſtis ⁊ contrarium facientes: peccāt ⁊ penire debent: quia hoc non ad placendum hominibus: ſed ad ſeruiendum demonibus adhibetur. vt dicit tex. in. c. fucare figmentis ea. di. cclxviij.

¶ Cclxviij. q. eſt de penitētia imponenda non cuſtodiēti canones. ⁊ dico q̄ ſi aliquis nō cuſtodit canones peccat: ⁊ de hoc penitentia ſibi imponi debet. de cōſti. c. canonum. queſt.

¶ Cclxix. q. de penitentia iponenda facienti contra pꝛohibitionem legis vel canonis. Et dicas q̄ ſi aliquis contra pꝛohibitionem legis vel canonis facit: peccat et de hoc ſibi penitentia imponi debet. eo. tit. c. ij. in fi. cclxix. q.

¶ Cclxx. q. eſt de penitentia imponenda venienti cōtra legem per ſe editam. Et dico q̄ quicunq̄ facit cōtra legem a ſe factam peccat: ⁊ de hoc penitentia ſibi imponi debet. eo. tit. c. cum omnes in verſu. cum igitur. cclxx. q.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

cclxxj.qõ ¶Cclxxj.q.eſt:penitẽtia imponẽda facienti ſtatuta ꝯtra eccle=
ſias.Et dico ꝙ laici ⁊ etiam religioſi qui cõtra eccleſias vel per=
ſonas eccleſiaſticas ſtatuta faciunt peccant:⁊ de hoc eis penitẽ
tia dꝫ imponi.eo.ti.eccl̃ia ſancte marie in principio.

cclxxij.q. ¶Cclxxij.q.eſt de penitẽtia imponẽda nõ ſoluendi inſignia et
ſalaria doctorib⁹.Et dico ꝙ magiſtri ⁊ doctores ſtudij licite pci
piũt ſalaria ⁊ magiſtralia ⁊ inſignia ipſis ꝓ laboribus ſuis de=
bita et cõſueta:⁊ ideo ille q̃ ſibi illa denegat ⁊ nõ ſoluit peccat et
ſoluere tenetur eis:et ita per cõfeſſorem in penitentia ipſis iniũ
gi debet.eo.ti.c.ex litteris.ibi cũ dicit tex. in magiſtralibus pri=
uaretur.et ita notat abbas ibi.

cclxxiij.q ¶Cclxxiij.q.eſt:de penitẽtia diminuẽtiũ numerũ p̃bendarum
et capellaniarũ.⁊ dico ꝙ canonici numerũ p̃bendarũ ⁊ capella
niarũ ab antiquo in eccleſia ſtatutũ diminuentes vbi redditus
nõ ſunt diminuti peccãt:⁊ de hoc ipſis eſt imponẽda pnia de dã
no p̃terito:⁊ ꝙ illud in futurũ reſtaurẽt.eo.ti.c.ex parte.

cclxxiiij. questio. ¶Cclxxiiij.q.eſt:de pnia clericorũ q̃ per litteras falſas vel ſur=
repticias habuerũt beneficia.Et dic ꝙ oẽs clerici q̃ ꝑ litteras ſur
repticias aliqua beneficia habuerũt debẽt illa beneficia dimitte
re ⁊ fruct⁹ habitos ex eis reſtituere cũ in ipſis nullũ ius habeãt:
⁊ ita ꝑ cõfeſſorẽ ipſis declarari ⁊ in penitẽtia iniũgi dꝫ.de reſtri=
ctis.c.ad audientiã.ij.ibi cũ dicit tex.carere decernẽs quõ earũ
dẽ.et ita cõiter tenetur per doctores ibi.

cclxxv.q. ¶Cclxxv.q.eſt: de penitẽtia litigantiũ qui ꝑ multas fallacias
alios fatigant.Et dico ꝙ q̃cunqꝫ litteras obtentas ſub noĩe ſuo
alijs eiuſdẽ noĩs tradit ad alios fatigandũ ⁊ illi q̃ eas recipiũt
tali modo:⁊ illi q̃ illos cõtra quos nihil queſtionis habent:fa=
ciunt in iudicium euocari:⁊ illi qui litteras impetratas trahũt
ad futuras controuerſias: ⁊ illi qui aliquem ſuper vno nego=
cio vel malicioſe ſuper pluribus actionibus perſonalibus que
commodius ſub vno iudice tractari poſſint per varias litteras
coram diuerſis iudicibus trahunt: vt laboribus et ſumptibus
fatigatus cõpellat̃ cõponere vel cedere iuri ſuo.⁊ reus qui per
fallacias ꝓcurat actorem excõicari vt ſic eũ a ſua intentiõe re=
pellat oẽs predicti grauiter peccãt:⁊ aduerſarijs tenentur ſatiſ
facere de expenſis ⁊ damnis qui ꝓpter predicta paſſi ſunt:⁊ ita
omnibus predictis per confeſſorem penitentia iniungi debet.
de reſtrictis.c.vltimo.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Cclxxvj.q.eſt:de penitentia clericorum cõferentiũ ſacramenta q̃ conferri nõ poſſunt. Et dico ꝙ ſacerdotes q̃ ſacramẽta que conferre non poſſunt fidelibus conferunt etiã ꝑtextu cuiuſcũqꝫ conſuetudinis grauiter peccant: ⁊ tãqꝫ de graui peccato eſt eis penitentia imponenda. de conſuetu. c. quanto. cclxxvj.q

¶ Cclxxvij.q.eſt:de penitentia facientis cõtra ius ꝑtextu cõſuetudinis. Et dico ꝙ q̃cunqꝫ contra ius naturale ꝑtextu conſuetudinis cuiuſcũqꝫ: vel cõtra ius poſitiuum pretextu conſuetudinis non rationabilis nec preſcripte facit grauiter peccat: ⁊ tanqꝫ de graui peccato penitentia ſibi imponi debet. eo. ti. cap̄. vlt. cclxxvij. q̃ſtio.

¶ Cclxxviij. queſtio eſt: de penitentia prelati qui aliquid de ornamentis vel de bonis eccleſie vendidit. Et dico ꝙ prelatus q̃ aliquid de ornamentis eccleſie vel de alijs bonis vendidit tenetur reſtituere et eccleſiam indemnem reddere: ⁊ ita ſibi penitentia iniungi debet de elec. c. ꝙ ſicut. §. vlti. Et poſtqꝫ aliquis electus in epiſcopum confirmationem electionis accipit: ⁊ bonorum dignitatis ad quam electus eſt adminiſtrationem habet: lapſis tribus menſibus a tempore confirmationis vel ante: ſi ante fuerit conſecratus ſtatim tenetur dimittere beneficia omnia que prius habebat: et qui beneficium curam animarũ habens anteqꝫ attingat. xxv. annos accepit illud tenetur dimittere: et ita eis penitentia iniungi debet. de electio. cap̄. in cũctis. §. cum vero. et. §. inferiora. cclxxviij. queſtio.

¶ Cclxxix. queſtio eſt/de penitentia illius qui ſub ſpe ꝙ erit abbas efficitur monachus. Et dico ꝙ quicunqꝫ tali ſpe fuerit fact[9] monachus ſi poſtea in abbatem eligitur debet dimittere abbatiam cum illicite habeat: et ita ſibi penitentia iniungi debet. eo. ti. c. cum ad litteram. ⁊. c. officij. cclxxix.q

¶ Cclxxx.q.eſt:de penitentia illius q̃ contra formã iuris eligit̃ in ꝑlatum. Et dico ꝙ qui fuerit electus contra formam. c. quia propter. eo. ti. dꝫ ꝑlationem dimittere: cum ius nõ habeat: ⁊ ita in penitentia ſibi iniungi dꝫ. vt in dicto. c. qꝛ propter. cclxxx. q.

¶ Cclxxxj.q.eſt:de penitentia illius qui fauore poteſtatis ſecularis eligitur. Et dico ꝙ q̃cunqꝫ ꝑ abuſum poteſtatis ſecularis fuerit electus electionis comodo caret: ideo ꝑlationẽ dꝫ dimittere. ⁊ ita ſibi penitentia iniungi dꝫ. eo. ti. c. quiſquis. cclxxxj.q

¶ Cclxxxij.q.eſt:de penitentia illius q̃ ex abrupto eligit̃ ⁊ ſtatim confirmat̃. Et dico ꝙ ſi aliq̃s ad regimẽ animarum fuerit cclxxxij.q

(c) 2007 Ministerio de Cultura

electus:et ſuperior nō examinato proceſſu electionis nec exa=
minata pſona electi talē electionem ꝯfirmat:talis indigne pro=
motus debet dimittere prelationē:⁊ indigne ꝯfirmans dꝫ vt in
graui crimine penitere:⁊ ita eis pnia iponi debet.eo.ti.c.nihil.
¶Cclxxxiij.q.eſt:de penitentia illiꝰ q̄ priuatꝰ ipſo iure bñficio
cclxxxiij. curato poſtea de fructibꝰ ſe intromittit. Et dico ꝙ ſi aliq̄s ē pua
qſtio. tus ipſo iure bñficio curato qđ habebat/ ſi poſtea de illo bñficio
vel de cura eiꝰ ſe intromittit cōmittit furtū ꝯtractando rem alie
nā:⁊ dānabiliter decipit aīas parrochianoꝝ illiꝰ bñficij: ⁊ ſic be
neficiū illud cū fructibꝰ pceptis debet dimittere/⁊ de furto ⁊ de=
ceptione predictoꝝ dꝫ pniam agere:⁊ talis pnia ſibi imponi dꝫ
eo.ti.c.dudum magno.ver.⁊ retinendo.⁊.ver.in ſue quoqꝫ.
cclxxxiiij ¶Cclxxxiiij.queſtio eſt:de penitentia habentis plationem per
queſtio. ſymoniā.Et dico ꝙ ſi aliquis fuerit electus ad aliquā plationē
per ſymoniam etiam eo ignorante ⁊ ratum non habente com=
miſſam debet illam prelationem dimittere:et ita ſibi in peniten
tia iniungi debet eo.ti.c.ſi alicuius.
cclxxxv. ¶Cclxxxv.q.eſt:de penitētia religioſi volētis ſe pmoueri.⁊ di
queſtio. co ꝙ religioſus q̄ vult ad ſupiores ordines pmoueri : potiꝰ dꝫ
ſeq̄ preceptū ſuperioris ſui ꝙ̄ volūtatem ſuā:⁊ ita p cōfeſſorem
ſibi iniungi dꝫ.de tēpo.ordi.c.ad aures.
cclxxxvj. ¶Cclxxxvj.q.eſt:de penitentia mētientis ꝯtra celebrantē ordi=
queſtio. nes.Et dico ꝙ diaconus q̄ pape vel alteri plato interroganti cū
ordines celebrat an ordinandū ſciat eſſe dignū.Reſpōdit ꝙ il=
lum ſcit ⁊ teſtificatˀ eſſe dignū tra cōſcientiā cum de indignita
te illius ſibi conſtet peccat mortaliter:⁊ vt peccanti grauitˀ pnia
ſibi imponi dꝫ.de ſcruti.in ordi.facien.c.vnico.
cclxxxvij ¶Cclxxxvij.q.eſt pnia illoꝝ qui non ordinantˀ ad ordines de
queſtio. bitos.Et dico ꝙ abbates: archidiaconi: ⁊ archipſbyteri qui vo
luntarie: vel aliqua iuſta cauſa prohibente nō ordinantur ad
ordines quos de iure debent ordinari:debent prelationes di=
mittere : et ita eis per confeſſorem iniungi debet de eta. et qua=
lita.ordi.c.j.
cclxxx= ¶Cclxxxviij.queſtio eſt:de penitentia medicorum volentiū ſe
viij.qō. ordinare. Et dico ꝙ clericus qui vtendo arte phiſica pluribus
exhibuit medicinam:⁊ multi mortis periculum incurrerunt de
conſilio confeſſoris non debet ad maiores ordines aſcendere
eo.ti.c.ad aures.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶Cclxxxix.q.eſt.de penitentia ſuſpenſorum.beneficia recipiē ccxxxix.
tium.⁊ dico ꝙ clerici qui exiſtētes ſuſpenſi aliqua beneficia ec= queſtio.
cleſiaſtica receperunt non poſſunt beneficia ſic recepta retinere
ſed debent illa dimittere: ⁊ ita eis in penitentia iniungi debet.
eo.tit.c.cum bone.

¶Ccxc.q.eſt.de penitentia prelatorū ordinantiū rudes ⁊ igna ccxc.q̄ſti.
ros.Et dico ꝙ grauiter peccāt ꝑlati qui rudes ⁊ ignaros ad ſa=
cerdotium ⁊ ad curam animarū ordināt: ⁊ ipſi clerici ordinati
neſcientes ſacramenta eccleſiaſtica miniſtrare: ⁊ ipſis vt graui
ter peccantibus pnīa debet iniungi.eo.ti.c.cum ſit ars artium.

¶Ccxcj.q.eſt de pnīa ſacriſtarū nō facientiū debita.Et dico ꝙ ccxcj.q.
cuſtos q̄ nō facit ꝙ ad officiū ſuū pertinet peccat grauiter: ⁊ de
hoc ſibi pnīa iniungi debet.de offi.cuſto.c.j.⁊.ij.

¶Ccxcij.q.eſt de penitentia epiſcoporū non inquirentiū ⁊ deli ccxcij.q.
cta non corrigentiū.Et dico ꝙ epī q̄ in dioceſibus nō inquirūt.
nec vlciſcunt̄ nec iudicāt adulteria ⁊ ſcelera: ⁊ cū opus eſt ad ꝑ
dicta nō cōuocāt publicū auxiliū grauiter peccāt: ⁊ de hoc ipis
vt grauiter peccātibus pnīa iponi dꝫ.de officio.ordi.c.j.

¶Ccxciij.q.eſt de pnīa epoꝝ nō intēdentiū in correctiōe ſubdi ccxciij.q
toꝝ.Et dico ꝙ ꝑlati eccl'iarū q̄ ad corrigēdū exceſſus ſubditorū
maxīe clericorū: ⁊ reformādos mores ipoꝝ nō intēdunt gra
uiſſime peccant et ſanguis ⁊ pctm̄ ſubditorū de ſuis manibꝰ re
quiretur: ⁊ ipſis taliter penitentia imponi debet.eo.ti.cap̄.irre=
fragabili.in principio.

¶Ccxciiij.q.eſt de pnīa epoꝝ q̄ dignos ꝑdicatores ⁊ coadiu= ccxciiij.q
tores non eligunt.Et dico ꝙ epī q̄ eccl'iis cathedralibus ⁊ cōuē
tualibus viros idoneos quos poſſint aſſumere coadiutores ⁊
cooꝑatores: tam in officio ꝑdicationis q̄ in audiendis cōfeſſio
nibus ⁊ penitētijs iniungendis ⁊ ceteris qui ad ſalutem perti=
nent non ordinant: grauiter peccāt: et cōtra ꝑceptū faciūt ⁊ ipis
vt grauiter peccantibus pnīa imponi dꝫ.eo.tit.c.inter cetera.

¶Ccxcv.q.eſt de pnīa illiꝰ q̄ venit cōtra decretū epī vel pricipis ccxcv.q.
Et dico ꝙ veniēs cōtra decretū epī vel pricipis: mortal'r peccat
⁊ ei vt peccāti mortal'r pnīa iponi dꝫ.de maio.⁊ obedie.c.ij.

¶Ccxcvi.q.eſt de pnīa eoꝝ qui veniūt ꝯtra ſtatuta ſynodalia.
Et dic ꝙ ſubditi qui faciūt contra ſtatuta ſynodalia epiſcopoꝝ ccxcvj.
que non contrariantur canonibus grauiter peccant ⁊ peniten=
tia eis imponi debet.eo.ti.ꝙ ſuper his.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ccxcvij.q ¶ Ccxcvij.queſtio eſt: de penitentia laicorum qui negocia eccleſiaſtica tractant. Et dico ꝙ laici qui eccleſiaſtica negocia tractare preſumunt peccant: ⁊ de hoc eis penitentia imponi debꝫ. de iudicijs.c.decernimus.

ccxcviij.q ¶ Ccxcviij.q.eſt: de penitẽtia eorũ qui nõ corrigunt ꝓximũ peccantẽ. Et dico ꝙ ꝗ nõ corrigit ꝓximũ peccantẽ ſm regulã euangelicã: ſi prelatus eſt: peccat mortaliter: ⁊ talis penitẽtia ſibi imponi dꝫ.eo.ti.c.nouit. ⁊ notata ibi per doctores.

ccxcix.qõ ¶ Ccxcix.q.eſt: de penitẽtia iudicũ ſeculariũ clericos iudicantiũ. Et dico ꝙ ꝗcunqꝫ iudicũ ſeculariũ p̃sbyterũ aut diaconum aut aliũ clericũ vel minores eccleſie ſine ꝑmiſſu pontificis ꝑ ſe deſtringere aut condẽnare p̃ſumpſerit ab eccleſia cui iniurium irrogat: ſic ſecreſtatus quouſqꝫ reatum ſuum cognoſcat ⁊ emendet: ⁊ ita dꝫ ſibi iniungi in penitentia de foro cõpe.c.ij.

ccc.q̃ſtio. ¶ Ccc.q.eſt: de pnia clericorum ꝑiurorum. Et dico ꝙ clerici ſe ꝑiurãtes ab eccl'ia debent excludi. de iureiuran.c.tua nos.

ccci.q̃ſtio ¶ Ccci.q.eſt: de penitentia epiſcopoꝝ non ſeruantiũ iuramẽta Et dico ꝙ ep̃is ꝗ tranſgrediuntur iuramenta: tanto maior penitentia dꝫ imponi: quanto maiori dignitate preeminent: et ideo eis cõpetens pnia dꝫ iniungi. tex.in.c.quidam.eo.ti.

cccij. qõ. Cccij.queſtio eſt: de penitentia iurantiũ nõ loqui patri vel matri. Et dico ꝙ illis ꝗ iurant non loqui vel nõ exhibere humanitatis ſubſidiũ patri ⁊ matri vel ſorori ⁊ fratri: iniungi dꝫ penitẽtia cõpetens de eo ꝙ male iurarunt: ſed iuramentũ ſeruare non debent: vt in preallegato.c.cum quidam.

cccij. qõ. ¶ Ccciij.q.eſt: de penitentia religioſi iurantis non moraturum cum alio religioſo. Et dico ꝙ ſi religioſus iracundie calore ſuccenſus iurat ꝙ cum alio religioſo in clauſtro religionis ſue nõ morabitur: talis penitentia debet ſibi iniungi vt alius quilibet exemplo eius deterritus ſimile pertimeſcat: et in clauſtro ſuo ꝙ abiuuare non potuit ſuam penitentiam exequatur. eodem ti. c.ſicut ex litteris.

ccciiij. qõ ¶ Ccciiij.queſtio eſt: de penitentia ſe periurantis pro vita ⁊ rebus ſaluandis. Et dico ꝙ ſi aliqui iuramentum inuiti faciũt ꝓ vita et rebus ſaluandis: ⁊ illud iuramentũ non ſeruant dꝫ eis imponi penitentia tanq̃ꝫ pro veniali: et non tanq̃ꝫ pro mortali crimine.eo.ti.c.verum.

cccv.qõ. ¶ Cccv.q.eſt/ de penitẽtia frequẽtãtiũ monaſteria monialium.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Et dico q si aliquis ſine iuſta et rationabili cauſa et manifeſta monaſteria monialiũ frequẽtauerit: ſi clericus fuerit ab officio eccleſiaſtico ſeparatur: ſi laicus excommunicatur ⁊ a cetu fidelium fit penitus alienus: ⁊ ſic grauis penitentia dꝫ talibus imponi. de vita et honeſta. cleri. c. monaſteria.

¶ Cccvj. q̃ſtio eſt: de penitẽtia ſacerdotis retinentis feminã ſuſpectã. Et dico q ſi aliqs ſacerdos feminas de quibus ſuſpicio poteſt eſſe retinuerit: contra prohibitionem iuris facit ⁊ grauiter peccat: ⁊ vt grauiter peccanti penitentia imponi debet. vt in c. j. de cohabi. cle. ⁊ mulie. Jo. doctor. Etiam in foro tamen contentioſo vltra penas in iure ſtatutas contra concubinarios et habẽtes ſecum mulieres ſuſpectas: ſunt ſtatute pene contrahẽtes mulieres ſuſpectas in domo ſua vel aliena. vt habetur in cõſtitutione cardinalis Sabinenſis que incipit: quia clericorum nonnulli in ti. de cohabitatione clericorũ et mulierũ. vbi ſtatuit q habens publicam concubinã in domo ſua vel aliena: etiam ſi ſit prelatus et in dignitate conſtitutus poſt publicationẽ huiꝰ cõſtitutionis ꝑ duos mẽſes ſint ꝓuati tãtopere fructũ ſuoꝝ bñficiorum ipſo facto: ⁊ poſt alios duos menſes alia tertia parte: ⁊ ſic omnibus fructibus: ⁊ per alios quattuor menſes ſint priuati omnibus ſuis beneficijs: vt latius habetur in dicta conſtitutione que ponitur in volumine extrauagantiũ ⁊ aliarum cõſtitutionum. Ja. doctor. cccvj. qõ.

¶ Cccvij. q. eſt: de penitentia mulieris ſedentis intra cancellos et presbytero intra cancellos miniſtrantis. Et dico q ſi aliqua femina ad altare preſumit accedere aut presbytero miniſtrare: aut intra cancellos ſtare aut ſedere: contra prohibitionem iuris facit ⁊ grauiter peccat: ⁊ vt grauiter peccãti penitẽtia imponi dꝫ. vt in preallegato. c. de cohabi. cle. ⁊ mulie. cccvij. q.

¶ Cccviij. q. eſt: de pnia epi ordinantis aliquẽ ſine titulo. Et dicas q ſi eps aliquẽ ſine titulo de quo ſuſtẽtetur in diaconũ vel presbyterꝝ ordinat tenet ei neceſſaria ſubminiſtrare donec ei in aliqua eccleſia beneficiũ conferat: niſi de patrimonio ſuo vł patris poſſit ſuſtentari: et ita confeſſor ſibi debet in penitentia iniũgere de preben. c. eps. ⁊. c. cum ſecundum. cccviij. q.

¶ Ccc. ix. q. eſt: de penitentia epi permittentis aliquos habere plures eccleſias. Et dico q ſi eps ꝑmittit aliquos duas vel tres vel plures eccleſias habere: et non emendat nec corrigit peccat cccix. qõ.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

mortaliter:qꝛ facit contra preceptum vt pro pctõ mortali peni=
tentia ſibi iniungi dz.eo.ti.c.qꝛ.in tantum.

cccx.qõ. ¶Cccx.q.eſt: de penitẽtia litigantis beneficium iniuſte.Et di=
co ꝙ quicunqz litigans ſuper beneficio: nõ habens iuſticiã nõ
poteſt aliqd recipere licite vt deſiſtat a lite:⁊ ſi ex pactione p̃ciũ
aliquod receperit illicite recipit:⁊ ad reſtitutionem tenetur: et
ita debet ſibi iniũgi penitentia.et idem in alijs caſibus.de p̃bẽ.
c.niſi eſſent.

cccxj.qõ. ¶Cccxj.q.eſt:de penitentia tenentis beneficium iniuſte. Et di
co ꝙ ſi aliqs aliquod beneficiũ iniuſte tenet: debet dimittere be
neficium et reſtituere omnia que ab illo beneficio vel occaſione
illius habuit:et ita ſibi in penitentia iniungi debet. de preben.
c.dilecto.in fine.

cccxij.qõ ¶Cccxij.q.eſt:de penitentia tenentis primũ beneficium curatũ
poſt receptionẽ ſecundi. Et dico ꝙ poſtq̃ aliquis priuatus eſt
ipſo iure primo beneficio curato per receptionẽ ſecundi curati:
ſuperior tenetur reſtituere eccleſie prime: et etiam beneficiatus
quantum receperit de fructibus a tempore vacationis:⁊ ita de=
bet ipſis in penitẽtia iniungi.eo.titulo. cap̃. de multa. idem in
perſonatibus vt ibi.

cccxiij.qõ ¶Cccxiij.q.eſt:de penitentia prelati conferẽtis beneficium in=
dignis.Et dic ꝙ prelatus qui perſonis indignis confert benefi
cia eccleſiaſtica contra preceptum facit et peccat mortaliter: et
tenetur reſarcire damna eccleſie propter hoc proueniẽtia: et ita
ſibi in penitentia imponi debet pro peccato mortali ⁊ ꝙ de dã=
nis ſatiſfaciat.eo.ti.c.graui.

cccxiiij.q ¶Cccxiiij.queſtio eſt:de penitentia prelati ponentis penſionẽ
in beneficio curato.Et dico ꝙ prelatus qui in diminutionem be
neficij curati de prouentibus ipſius confert alteri penſionẽ pec=
cat mortaliter:⁊ ita penitere debet.eo.ti.c.extirpande.

cccxv.qõ ¶Cccxv.queſtio eſt:penitentia eorum qui ponuntur in loco vi
uorum ſacerdotum. Et dico ꝙ quicunqz ponuntur in loco vi=
uorum ſacerdotum iniuſte: ab eccleſiaſtica communione ſunt
pellendi:⁊ ſic ipſis grauiter vt peccantibus penitentia imponi
debet.de conceſſi.preben.c.j.

¶Cccxvj.queſtio eſt:penitentia tenentis mẽſuras iniuſtas. Et
cccxvj.q. dico ꝙ ſi aliquis iuſtas menſuras et iuſta pondera lucri cauſa
non habuerit vel mutare p̄ſumpſerit.xxx.dies in pane et aqua

(c) 2007 Ministerio de Cultura

peniteat. de emptio. et vendi. cap. ij. et eſt canon. xvj. ſecun=
dum hoſtienſem.

¶ Cccxvij. queſtio eſt: de penitentia eorum qui tranſferunt in cccxvij. q
vſos humanos ꝙ ſemel deo dicatum eſt. Et dico ꝙ iniuſticiam
et impietatem committit: et grauiter peccat quicunqꝫ mancipia
eccleſie vel illud ꝙ ſemel deo cõſecratum eſt ad humanos vſos
tranſfert: et tali vt grauiter peccanti penitentia imponi debꝫ. de
rerum permuta. c. mancipia. ⁊ c. iniuſtum.

¶ Cccxviij. queſtio eſt: penitentia mittentium pecora in cymi= cccxviij.
terijs vel eccleſijs. Et dic ꝙ illi' qui mittũt pecora in eccleſia vel queſtio.
in cymiterijs ipſarum vel ad alios humanos vſos conuertunt
eccleſias vel religioſa loca impietatem committunt et grauiter
peccant/ ⁊ vt peccantibus grauiter penitentia eis imponi debꝫ.
vt in preallegato. c. mancipia. ⁊ c. iniuſtum.

¶ Cccxix. queſtio eſt: penitentia preſbyteri vel clerici pignorã= cccxix. q.
tis librum vel veſtimẽta eccleſie. Et dico ꝙ preſbyter ꝗ preſumit
calicem vel patenã vel veſtimentũ ſacerdotalem vel librum ec
cleſiaſticum tabernario vel negociatori vel cuilibet laico vel fe=
mine in pignus dare niſi iuſtiſſima neceſſitate vrgente: contra
prohibitionẽ iuris facit ⁊ grauiter peccat: ⁊ ſibi vt grauiter pec=
canti penitentia imponi debet. de pigno. c. j.

¶ Cccxx. queſtio eſt: penitentia clerici ſoliti fide iubere. Et di= cccxx. qõ.
co ꝙ clericus fideiuſſionibus ſeruiẽs ab eccleſia abijcitur: et ſic
grauiter peccat: et ſibi vt grauiter peccanti penitẽtia imponi de=
bet. de fide iu. c. j.

¶ Cccxxj. queſtio eſt: penitentia beneficiati qui non reſtituit ec cccxxj. q.
cleſie omnia que ab ipſa habuit. Et dico ꝙ quicunqꝫ preſbyter
habens eccleſiam: et ex ipſa eccleſia predia vel alia quecunqꝫ
bona habuit vel acquiſiuit. ſi ipſi eccleſie a qua habuit non di=
mittit vel cartam emptiõis alijs in fraudem eccleſie facit: ſacri=
legium ⁊ peccantũ inde furis cõmittit: ⁊ ipſi vt ſacrilego et gra=
uiſſime peccanti penitentia vltra reſtitutionem ad quã tenetur
imponi dꝫ. de pecul. cleri. c. j. ij. iij. iiij.

¶ Cccxxij. queſtio eſt: penitentia executorum qui in alios vſus cccxxij. q.
conuertunt relicta a defunctis ꝗ̃ in teſtamentis continetꝰ. Et di=
co ꝙ executores teſtamẽtoꝝ ꝗ pecuniam ⁊ alia bona que ꝑ ma=
nus eorum ex teſtamentis decedẽtiũ in vſus pios debẽt expẽdi
alijs vſibus applicãt cõtra prohibitionem iuris faciunt: ⁊ ideo

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ipſis vt grauiter peccantibꝰ penitentia imponi debet. de teſta. c.tua nos vbi bene ponitur.

cccxxiij.q ¶Cccxxiij.queſtio eſt:penitentia heredum non ſatiſfacientium ꝓ defunctis. Et dico ꝙ heredes illius qui pro homicidio:incẽdio:ſacrilegio:vel violatione eccleſiarum fuit excõmunicatꝰ:⁊ non ſatiſfecit:ſi non ſatiſfaciũt pro eo cenſura eccl'iaſtica cõpelluntur:⁊ ſic grauiter peccant ⁊ ipſis vt grauiter peccãtibus penitentia imponi debet.de ſepultu.c.vlti.

cccxxiiij. ¶Cccxxiiij.q.eſt:penitẽtia clericorum non ſoluentiũ decimas. Et dico ꝙ clerici qui ab alijs eccleſijs ſacramenta recipiũt decimas eis debent:ideo decimas debent ſoluere: et ita debet ipſis iniungi:alias ipſis vt grauiter peccantibus penitentia imponi debet.de deci.c.nouum genus.

cccxxv.q. ¶Cccxxv.q.eſt:penitentia religioſorum non ſeruantiũ regulã:⁊ abbatũ non vigilantiũ ſuper religioſos. Et dico ꝙ religioſus ꝗ retinet aliquod ꝓprium vel in oratorio dormitorio et in clauſtro ſilentium non obſeruat.et abbas vel quicunqꝫ ꝑlatus religioſorum ꝗ non adhibet vigilem curam ⁊ diligentẽ ſolicitudinem circa religioſos ſuos ſtando cum eis in conuentu quanto frequentius poterit:⁊ eos caſtigando ſi ꝓpter negligentiam eius religioſi delinquunt mortaliter peccant:⁊ vt mortalitꝰ peccanibus penitentia eis imponi debet. vt in.c.cum ad monaſterium.§.j.⁊.ij.⁊.§.abbas.de ſtatu monacho.

cccxxvj. queſtio. ¶Cccxxvj.q.eſt:ꝯdẽnati litigãtis ſup beneficio vt reſtituat fructus perceptos. Et dico ꝙ ſi clericus litigat cum alio ſuper beneficio et victus eſt omnes fructus quos ex beneficio percepit medio tempore reſtituere tenetur:⁊ ita ſibi penitentia iniungi dꝫ. de iure patro.c.cũ dilectus.in fine.

cccxxvij. queſtio. ¶Cccxxvij.queſtio eſt:penitentia preſbyteri in peccato mortali celebrantis vel non dicentis verba conſecratoria. Et dic ꝙ ſi preſbyter in mortali crimine ꝯſtitutus miſſam celebrauerit grauiter peccat:ſi obmiſſis verbis ꝗbus conficitꝰ corpꝰ xp̄i panẽ et vinũ tãtũmodo purũ ſumit grauiꝰ peccat.ideo penitẽtia ei imponi debet in primo caſu vt ꝓ crimine graui: in ſecũdo vero caſu vt pro crimine grauiori.de cele.miſſa.c.de homine.

cccxxviij queſtio. ¶Cccxxviij.q.ẽ:pnia preſbyteri nõ recte celebrãtis. Et dico ꝙ ꝑ̄ſbyter cũ ꝗ pane fermẽtato ⁊ i cipho ligneo ⁊ ſine vino ⁊ aqua ſacrificat:officio ⁊ beneficio ꝑpetuo priuatur.eo.ti.c.litteras.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ Cccxxix. queſtio eſt. penitentia preſbyteri incaute dimitentis eucharistiã. Et dico q̄ ſi preſbyter incaute dimiſit euchariſtiam vel quoduis nephandum acciderit: tribus mẽſibus ab officio ſuſpenditur. de cuſto. eucha. c. j. cccxxix. q

¶ Cccxxx. queſtio eſt penitẽtia eorũ qui in quadrageſima vel in ſabbato tempore famis: vel propter neceſſitatem ĩfirmitatis carnes comedunt: ⁊ dic q̄ ſi aliquis ꝑpter inopiã panis tempore famis carnes comederit: vel ſi aliqui propter debilitatem in periculo conſtituti in ſabbato carnes comedunt: vel ſi aliqui in quadrageſima vel alijs ieiunijs ſolennibus infirmentur: ⁊ propter neceſſitatem vrgentem carnes ſumunt: in predictis caſibꝰ propter periculum ⁊ neceſſitatem famis ⁊ infirmitatis non eſt penitentia iniungenda: niſi ad maiorem cautelam aliqua penitentia imponatur: quia bonarum mentium eſt ibi timere culpam vbi culpa non eſt vel minime reperitur: de obſerua. ieiu. c. conſilium. §. cum autem. cum duobus parragraphis ſequentibus. vſq̄ ad finem capituli. cccxxx. q

¶ Cccxxxj. q. eſt an ſit imponenda penitẽtia illis qui in die natiuitatis cũ contingerit venire. in. vj. feria carnes comeduntvel ex deuotione a carnibus abſtinent tali die. ⁊ dico q̄ ſi feſtum natiuitatis dñi in ſexta feria venire contingerit illi q̄ nec voto: nec regulari obſeruantia ad abſtinentiam carnalium ſunt aſtricti die illa propter excellentiam feſti carnibus vti poſſunt: ſecundum conſuetudinem eccleſie generalem. et ideo talibus nõ eſt aliqua penitentia imponenda: nec etiam eſt imponenda penitentia illis qui ob deuotionem illa die a carnibus abſtinere voluerint. de obſeruatione ieiu. c. explicari. cccxxxj. queſtio.

¶ Cccxxxij. queſtio eſt penitentia imponentiũ exactiones clericis vel eccleſijs. ⁊ dic q̄ imponentes eccleſijs vel viris eccleſiaſticis exactiones ad ſatiſfactionem tenentur. de immuni. eccle. c. non minus. in fine. ⁊. c. aduerſus in principio. cccxxxij. queſtio.

¶ Cccxxxiij. queſtio eſt penitentia prelatorum qui plus extorquent a ſubditis quam teneantur: ⁊ dico q̄ prelati qui vt ſeruiciũ faciant alicui plus extorquent a ſubditis quam ſoluant vt facientes contra prohibitionem peccant mortaliter: ⁊ ſic exacta reſtituere tenentur ⁊ aliud tantum coguntur pauperibus elargiri: et ita eis in penitentia iniungi debet. eo. titu. cap. quia plerique. cccxxxiij. queſt.

n

(c) 2007 Ministerio de Cultura

cccxxxiiij queſtio.

¶ Cccxxxiiij. queſtio eſt penitentia illius qui iurauit ſponſam vnius fratris dare alteri fratri. Et dico ꝙ ſi aliquis iurauit ꝙ filiam ſuam deſponſatam cum vno fratre: ſi ille eam habere nõ poſſit: alteri fratri ipſius daret non debet impleri iuramẽtum: ſed de illicito iuramento eſt ei penitentia imponenda. de ſponſa. c. ad audientiam.

cccxxxv. queſtio.

¶ Cccxxxv. q̃ſtio eſt penitentia presbyteri intereſſentis clãdeſtinis ſponſalibus. Et dico ꝙ ſacerdos qui intereſt clandeſtinis ſponſalibus tribus annis penitere debet. de clan. deſpon. cap̃. cum inhibitio. ⁊ eſt canon quartus ſecundum hoſtien. ⁊. xviij. ſecundum ſpecu.

cccxxxvj queſt.

¶ Cccxxxvj. queſtio eſt de penitentia accipientium ſponſam alterius de p̃ſenti. Et dico ꝙ accipiẽs ſpõſam alteri⁹ de p̃ñti ſeptẽ annis ⁊. xl. dieb⁹ in pane ⁊ aqua penitere debet. de ſpõſa. duo. cap̃. accepeſti. ⁊ eſt canon. x. ſecundum hoſtienſem.

cccxxxvij queſt.

¶ Cccxxxvij. queſtio eſt penitentia contrahentis cõtra interdictum eccleſie. Et dico ꝙ contrahens contra interdictum eccleſie vno menſe vel ad arbitrium eccleſie penitere debet. de matri. contract. contra interdic. c. j.

cccxxx viij. q̃õ.

¶ Cccxxxviij. queſtio eſt penitentia accuſantis alium calumnioſe. Et dic ꝙ ſi aliquis calumnioſe ⁊ iniuſte accuſauit aliquẽ: ⁊ per ſuam accuſationem occiſus eſt. xl. diebus in pane ⁊ aqua cum ſeptem ſequentibus annis debet penitere. Si autem propter illam accuſationẽ debilitatus eſt: per tres quadrageſimas penitere debet. de accu. c. accuſati. ⁊ licet alij aliter intelligant. ſpecu. intelligit ꝙ prius ieiunabit quadraginta diebus. ⁊ poſt per. vij. annos. Et in ſecũdo caſu ieiunabit per tres quadrageſimas. Prima eſt ante feſtum natiuitatis domini. Secũda ante paſcha. Tertia ante feſtum ſancti ioannis. nam iſti ſunt quadrageſime penitentium quas beatus Petrus inſtituit ſicut in cronicis habetur. hec probantur in. c. j. ⁊. iij. xxij. q. v. ⁊ in c. quicunq̄. vj. q. j.

Attende ꝙ tres ſũt xl. i quolibet ãno iſtitute a btõ petro

cccxxxix. queſtio.

¶ Cccxxxix. queſtio eſt penitentia dantium vel recipiẽtium aliquid pro ſacramentis. Et dico ꝙ dantes ⁊ recipientes aliquid pro ſacramentis vel pro ingreſſu religionis vel pro ſepultura: vel pro receptione olei ⁊ criſmatis pretextu cuiuſcunq̄ conſuetudinis: vel pro ordinatione: vel pro cauſa ordinis: vel collationis beneficij: vel pro epiſcopis: vel abbatibus: vł quibuſcũ=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ꝙ ꝑſonis introducendis in eccleſia: vel pro conſenſu in electio ne alicuius preſtando: vel pro contradictione quietanda: vel pro abſolutione excōmunicationis facienda. omnes predicti ſi moniaci ſunt: ⁊ ſi pacto interueniente aliquid datum ⁊ receptū fuit: recipientes ad reſtitutionem tenentur omnium ſic recepto rum: et ſimoniacus non poteſt miſſam celebrare. nam omnis peccator miſſam cātare poteſt preter ſimoniacum: ⁊ ita ſibi in penitentia iniungi debet. de ſimo. c. j. ⁊ c. accuſatum. ⁊ c. tanta. et. c. non ſatis. ⁊ cap. cum in eccleſie. ⁊ c. de hoc. ⁊ c. ea que. ⁊ c. matheus. ⁊ c. de regularibus. ⁊ c. quoniam. ⁊ c. vltimo.

¶ Cccxl. queſtio eſt penitentia confeſſoris qui impenitentē re= cccxl. q.
conciliat vel penitentem a reconciliatione remouet. ⁊ dico ꝙ ſi aliquis ſacerdos cōfeſſor aliquem peccatorem impenitentem gratia vel fauore reconciliat vel teſtimonium reconciliationis pro ipſo dat vel peccatorem penitentem quocunqꝫ liuore a re= conciliatione remouet ſimoniacus eſt: ⁊ de tali ſimonia penite re debet. eo. ti. c. nemo.

¶ Cccxlj. queſtio eſt penitentia alentium pueros iudeorum: ⁊ cccxlj. q.
principum auferentiū iudeis vel infidelibus poſſeſſiones vel hereditates. Et dico ꝙ chriſtiani qui ſub obtētu alendi pueros iudeorum: vel pro ſeruitio vel alia qualibet cauſa cū iudeis in eorum domibus habitauerint excōmunicari debent: ⁊ ſic graui ter peccant et vt grauiter peccantibus penitētia eis imponi de= bet. Et principes ⁊ poteſtates ꝑmittentes ꝙ iudei ad fidē chri= ſtianam conuerſi a poſſeſſionibus ſuis excludantur: ⁊ non fa= cientes eis portionem hereditatis ſue ⁊ bonorū ſuorū ex inte= gro exhiberi etiam grauiter peccant: ⁊ vt grauiter peccantibus penitentia ipſis imponi debet. de iude. c. iudei. in. j. reſponſo. ⁊ §. vltimo.

¶ Cccxlij. queſtio eſt penitentia chriſtianorum miniſtrantium cccxlij. q.
ſarracenis ferrū ⁊ alia vel adiuuantiū eos in galeis ⁊ nauibꝰ. Et dico ꝙ quicūqꝫ chriſtiani ſarracenis arma ferrum ⁊ ligami= na galearū miniſtrant: vel in galeis ⁊ nauibus ſarracenorum regimen ⁊ curam gubernationis exercent ab eccleſiaſtica cōio= ne preciſi ⁊ excōmunicati ſunt ideo priꝰ debent abſolui: ⁊ poſt= ea debet eis pnia imponi vt pro graui crimine: ⁊ totum ꝙ ex il= lo cōmertio perceperint: ⁊ aliud tantum de ſuo ſubſidium terre ſctē debent tranſmittere: ⁊ ita eis penitētia iniūgi dꝫ. eo. ti. c. ita

(c) 2007 Ministerio de Cultura

quorundam.⁊.c.ꝙ olim.⁊.c.ad liberandum.in fine.

cccxliij.q ¶Cccxliij.queſtio eſt penitentia ſeruientium iudeis ⁊ nutrien
tium filios eorum.Et dico ꝙ xpiani qui ſeruitio iudeorũ ſe aſſi
due pro aliqua mercede exponunt ⁊ obſtetricibus ⁊ nutricib⁹
filiorum iudeorum:tanꝙ pro graui crimine penitentia impo=
ni debet:quia contra prohibitionem iuris faciunt.eo.titu.c.ad
hoc omnibus.

cccxliiij. ¶Cccxliiij.queſtio eſt penitentia chriſtianorum inferentiũ gra
queſtio. uamina iudeis.Dico ꝙ quicunqꝫ chriſtianus aliquem iudeũ
occiderit: vel vulnerauerit vel bona ſibi abſtulerit: vel bonas
ſuas cõſuetudines immutauerit vel in celebratione feſtiuitatũ
ſuarum iudeos fuſtibus vel lapidibus perturbauerit: vel a iu
deis coacta ſeruitia exegerit vel cimiteriũ iudeorum mutilaue
rit vel inuaſerit vel obtentu pecunie corpora humana effode=
rit gruiter peccat: ⁊ vt pro graui crimine eſt ſibi penitẽtia impo=
nenda.eo.tit.ca.ſicut iudei.

cccxlv.q. ¶Cccxlv.queſtio eſt penitentia cõmittẽtium iudeis officia pu
blica.Et dico ꝙ aliquis publica officia iudeis cõmiſerit graui=
ter peccat.⁊ vt pro graui crimine penitentia ſibi imponi debet.
eo.tit.cum ſit.

cccxlvj.q ¶Cccxlvj.queſtio eſt penitẽtia hereticorum ⁊ ſciſmaticorum.
⁊ dico ꝙ om̃is hereticus et ſciſmaticus cum diabolo ⁊ angelis
eius eterni ignis incendio deputatur.⁊ ſic pro hereſi ⁊ ſciſmate
vt pro grauiſſimo crimine penitentia ĩponi debet.de hereticis.
cap.firmiſſime.

cccxlvij. ¶Cccxlvij. queſtio eſt penitentia mulieris filium ſuum interfi
ciẽtis.Et dico ꝙ ſi aliqua mulier filium ſuum interficerit debet
ſibi imponi penitentia ꝙ ad aliquod monaſterium tranſeat in
quo peccata ſua perpetue deploret.de his q̃ filios occide.c.j.

cccxlviij. ¶Cccxlviij.q.eſt penitentia parentum ſuffocantiũ filios in le
queſtio. cto.Et dicas ꝙ ſi pater vel mater in lecto filium ſuffocauerit pe
nitentia trium annorum ſibi imponi debet.ita ꝙ vnũ in pane ⁊
aqua peragat.eo.tit.c.ij.

cccxlix.q ¶Cccxlix.eſt penitentia interficientis furem vel latronem.⁊ di
co ꝙ interficiẽs furem vel latronem quando poterat cõprehen
di ſine occiſione.xl.dies non debet intrare eccleſiam ⁊ lanea
veſte indutus ab eſcis ⁊ potibus abſtineat: ⁊ a toro ⁊ gladio ⁊
equitatu:etiã in diebus iſtis.⁊ in tertia et quita feria ⁊ ſabbato

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ieiunare debet: ⁊ vti paruis piſciculis ⁊ leguminibus. Si antẽ non poterat aliter ſe liberare: nec ſua ⁊ eum quis interficit: non tenetur agere penitentiã: niſi de cõſilio voluerit ieiunare quod bonum erit: ⁊ elemoſinam facere: et hoc in laicis. Si preſbyter tamen fecerit hoc: non deponitur: tamẽ penitentiam agere debet dum vixerit: vt eſt tex. in. c. ij. de homicid.

¶ Cccl. queſtio eſt penitentia dantis aliquid homini vel mulieri vt non poſſit generari vel concipere vel aborſum faciẽtis Et dico ꝙ ſi aliquis homini vel mulieri aliquid fecerit vel ad potandum dederit vt non poſſit generare vel cõcipere: vel naſci ſoboles: homicida eſt: ⁊ tanꝗ̃ homicide ſibi penitẽtia imponi debet eo tit. c. ſi aliquis. cccl. qſti.

¶ Cccli. queſtio eſt de penitentia illius qui percuſſit puerum intuitu diſcipline. Et dico ꝙ ſi aliquis preſbyter intuitu diſcipline puerum percuſſit: ⁊ ex iſta percuſſione mortuus eſt: iſte talis pſbiter debet ab altaris miniſterio perpetuo remoueri: ⁊ ab officio ſacerdotali deponi. vt eſt tex. in. c. preſbyterũ. eo. tit. ⁊ eſt iſte canon. vij. ſecundum ſpecu. cccli. qõ.

¶ Ccclij. queſtio eſt penitentia exercentiũ artem balliſtariorũ contra chriſtianos. Et dico ꝙ qui artem mortiferam balliſtariorum ⁊ ſagittariorum aduerſus chriſtianos ⁊ catholicos viros exercet: grauiter peccat: ⁊ tanꝗ̃ pro graui crimine eſt ſibi penitẽtia imponenda. de ſagitta. c. vnico. ccclij.

¶ Cccliij. queſtio eſt penitentia depredãtium de loco ad locũ. Et dico ꝙ raptores qui de loco ad locum iter faciũt. ⁊ rapinas ⁊ depredationes agunt: ⁊ illi qui violenter rapinã ⁊ violatiões eccleſiarum faciunt: et illi qui romanos vel alios pro negatione vel alijs honeſtis cauſis nauigio vectos: cape. vel rebꝰ ſuis ſpoliare preſumunt. ⁊ illi qui chriſtianos naufragium patientes: dãnata cupiditate ſpoliant rebus ſuis: ſunt excõmunicati a iure: ⁊ non ſunt abſoluẽdi: donec omnia ſic ablata vel facta reſtituant ⁊ emẽdent: et niſi hoc fecerint: vel ſecuritatem plenam dederint: de ſatiſfaciendo penitentia eis etiam in articulo mortis deneganda eſt: ⁊ ſi dederit ſecuritatem: ⁊ receperit penitentiam ſi ad ſanitatem venerit ⁊ non ſatiſfecerit: nihil prodeſt ſibi ſolẽnitas penitentie. tamen de peccato cõtrito corde: viaticum non negetur. ⁊ ita vt nullꝰ preſbyter ſepulture eius interſit: nec eius elemoſinas recipere preſumat: alias punitur: et de hoc eſt cccliij. q.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

tex.in.c.j.⁊.ij.⁊.iij.de rapto.⁊ incen.

cccliiij.q. ¶Cccliiij.queſtio eſt de penitentia furantium aliquid propter neceſſitatem famis. Et dico ꝙ ſi quis propter neceſſitatem famis vel nuditatis furatus fuerit:cibaria veſtem vel pecudem: peniteat tres hebdomadas:ſi autem reddiderit:non cogitur ieiunare de furtis.c.ſi quis propter neceſſitatem.

ccclv.q. ¶Ccclv.queſtio eſt penitentia vſurariorum.Et dico ꝙ vſurarij manifeſti non debent admitti ad cõmunionem altaris: nec ad chriſtianam ſepulturam:niſi prius reſtituãt omnes vſuras extortas ſeu perceptas ipſis a quibus eas receperint vel ipſorum heredibus vel iſtis non ſuperſtitibus pauperibus reſtituant ſi habuerint vnde illa reſtituere poſſint: alias autẽ ſupradicti carere debent eccleſiaſtica ſepultura:et eorum oblationes nullus debet recipere:alias qui eas acceperit reſtituere compellatur:⁊ ad arbitrium ſui epiſcopi caſtigetur:interim remanente ſuſpenſo ab officij ſui executione. vt eſt textus in capitulo. Quia in omnibus. ⁊ cap̃. Cum tu de vſuris. Qui autem dicantur manifeſte vſurarij:habetur eodem titulo.c.in ciuitate.⁊.c.cõſuluit. ⁊.c.vltimo.

ccclvj.q. ¶Ccclvj.queſtio eſt penitentia dicentis falſum teſtimonium. Et dic ꝙ dicens falſum teſtimoniũ coactus ſi nõ ſequitur mors duobus annis ſi ſponte quinqꝫ annis peniteat : in concilio celebritano in antiqua de crimine.fal.c.j.§.j.

ccclvij.q. ¶Ccclvij.queſtio eſt penitentia falſantis litteras regis. Et dico ꝙ clericus falſans litteras regis deponitur: ⁊ imprimitur ei caracter et in exilium mittitur.⁊ ſic grauiter peccat: ideo ꝓ graui crimine penitentia ei imponi debet. vt in.c. ad audientiam. de crimine fal.

ccclviij.q ¶Ccclxviij.queſtio eſt penitẽtia falſantis litteras apoſtolicas Et dico ꝙ falſarij litterarum apoſtolicarũ excõmunicati ſunt: ideo prius abſolui debent ⁊ poſt penitentia eis imponi ſcilicet quia iam ſunt anathematis vinculo innodati: ſi ſunt clerici debent perpetuo priuari officijs ⁊ beneficijs ⁊ degradati tradi curie ſeculari per legitimas conſtitutiones puniendos. Si laici fuerint tandiu maneant excommunicationi ſubiecti donec ſatiſfaciant competenter.text.eſt in.c.cura. ⁊.c.ad falſariorum de crimine fal.

ccclix.q. ¶Ccclix.queſtio eſt penitentia ſortilegiorum.Et dico ꝙ nullus

(c) 2007 Ministerio de Cultura

preſumat iſtas diuinationes ſeu ſortilegia facere. Et ſi laicus hoc fecerit quadraginta dies peniteat. ſi autem clericus ſimplicitate ꝛ non malicia: cauſa requirendi vel inueniēdi furtum factum eccleſie non conuocando demonium: ſed tantum inſpectione aſtrolabij hoc fecerit peniteat per annum abſtinendo. ſcilicet per ānum ab altaris miniſterio quia grauiſſimum fuit hoc vt in. c. j. ꝛ. ij. de ſortile.

¶ Ccclx. queſtio eſt penitentia puerorum. Et dicendum eſt ꝙ ccclx. q.
pueris ſeptem annorum mitior penitentia eſt imponenda pro mendacijs. periurijs. et furtis q̃ alijs maioribus ratione etatis. tex. in. c. j. de delictis puerorum.

¶ Ccclxj. queſtio eſt penitentia clericorum venatorum. Et dico ccclxj. q.
ꝙ epiſcopus preſbyter vel diaconus vel alius clericus non debet eſſe venator nec canes vel ancipitres vel falcones ad venādum habere: ꝛ ſi contrarium fecerint: ſi epiſcopus fuerit tribus menſibus a cōmunione ſi preſbyter duob⁹: ſi diaconus ab omi officio ſuſpendatur. tex. eſt in. c. j. ꝛ. ij. de cleri. venato.

¶ Ccclxij. queſtio eſt penitētia blaſphemantium. ꝛ dico ꝙ blaſ ccclxij. q.
phemans deum vel virginem mariam: vel alium ſanctum debet ſubire penitentiam ſequentem per ſuum epiſcopum imponendam ſcilicet. ꝙ ſeptem diebus dominicis ante fores eccleſie in manifeſto dum miſſarum ſolēnia celebrātur exiſtat blaſphemus vltimo illorum die dominico pallium nec calciamēta nō habeat ligatus corrigia circa collum: ſeptem q; precedentibus vj ferijs ieiunet in pane ꝛ aqua: eccleſiam nullatenus ingreſſurus: et inſuper reficiat tres aut duos aut vnum pauperē. ꝛ ſi nō habuerit facultatem in aliam penam: debet ſibi cōmutari: ꝛ inſuper ſi diues fuerit per temporalem poteſtatē. pena. xl. ſolidorum: ꝛ ſi adhoc non ſufficiat. xxx. vel. xx. mulctetur. eſt tex. in. c. j. ꝛ. ij. de maledicis. Jo. doctor Contra blaſphemantes plures pene iponuntur in foro contentioſo: tam de iure canonico q̃ de iure ciuili q̃ de iure regni. vt in ſuis titulis latius continetur: ſignanter in. viij. libro ti. De las blaſphemias. in lib. vulgariter nuncupato. Jſabelina in li. j. ij. ꝛ. iij. Jacobus doctor.

¶ Ccclxiij. queſtio eſt penitentia clericorum excōmunicatorū ccclxiij. q
vel ſuſpenſorum celebrantiū. ꝛ dic ꝙ ſi clericus excōmunicatus vel depoſitus vel degradatus vel interdictus officia diuina celebrat. ſi depoſit⁹ vel degradat⁹ aliqua miniſteria ſibi iterdicta

(c) 2007 Ministerio de Cultura

tractare preſumit aut agere: ⁊ ab epiſcopo ſuo correptus perdurauerit in preſumptione excōmunicatur: et quicunq; cum eo cōmunicauerit ſimiliter ſciat ſe excōmunicatum. Et ſi aliquis iſta ſcꝫ excōmunicationes vel degradationes contempſerit per poteſtatem ſecularem in exilium deputetur. Si autem ſuſpenſus vel interdictus celebrauerit ⁊ monitus non deſiſtit deponitur. niſi miſericorditer agatur cum eo diſpenſando. tex. eſt in. c. j. ⁊ ij. ⁊. iij. et. iiij. de clerico excō. depo. miniſtran.

cclxiiij. queſtio. ¶ Ccclxiiij. queſtio eſt penitentia clerici recipiētis ordines furtiue. Et dico ſi aliquis taliter ordines recipit ſi iam erat prohibitum ſub interminatione anathematis ꝙ in hoc nō fieret iſte talis debet intrare monaſterium: ⁊ ibi agere penitentiam ad arbitrium epiſcopi: et poſtmodum ad ſuperiores ordines poteſt aſcendere ſi viſum fuerit epiſcopo. Si autem ante interminationem anathematis tunc impoſita ſibi penitentia ad arbitrium ſufficiēti. ex diſpenſatione epiſcopi poterit in ſuſceptis miniſtrare et ſuſcipere maiores: de hoc eſt textus. in. c. j. ij. ⁊. iij. de eo qui ordi. furti. recepit.

ccclxv. q. ¶ Ccclxv. queſtio eſt penitētia ſodomiticorum. Et dico ꝙ ſi clericus inuentus fuerit ſodomiticus debet deijci a clero ⁊ in monaſteriū detrudi ad agendam penitentiam. Si autem laicus fuerit excōmunicatione ſubdatur: et a cetu fidelium fiat penitꝰ alienus. vt in. c. clerici. de exceſ. prela. et hoc peccatū maius eſt ꝙ ſi quis matrem cognoſceret. et ideo maior penitentia imponi debet. xxxij. queſti. vij. cap. adulterij malum.

ccclxvj. q ¶ Ccccclxvj. queſtio eſt de penitentia violantium interdictum. Et dico ꝙ clericus vel prelatus violās interdictum: iuriſditione et clauium poteſtate ſe priuat text. eſt in. c. fina. de exceſſibus prelatorum.

ccclxvij. q̄ſtio. ¶ Ccclxvij. queſtio eſt penitētia eorum qui diuerſimode alios damnant. Et dico ꝙ percutiens aliquem reſtiture tenetur operas quas perdidit facere: et expenſas quas fecit percuſſus propter percuſſionem: et aperiens ciſternam in qua bos vel aſinꝰ cecidit vel non cuſtodiens bouem cornupetam damnum dantem: et ledens agrum vel vineam alterius et dimittens iumentum ſuum depaſcere aliena et ſuccendēs ignem cremantē aceruos frugum: ſegetes ſtantes in agris. omnes iſti tenentur reddere eſtimationem ⁊ damna reſarcire ⁊ reſtituere ipſis quibus

(c) 2007 Ministerio de Cultura

venerunt: ⁊ ille qui voluntarie incendit domum vel aream alicuius vel alio modo dānum dans: ⁊ animalia ſua nociua nō cuſtodiēs: incenſa omnia reſtituat. ⁊ tres annos peniteat. vt de iniurijs. c. j. ij. iij. iiij. v. vj. ⁊ vltimo. ccclxviij. queſti.

¶ Ccclxviij. queſtio eſt penitentia facientiū plures mortes vel deſtructiones. ⁊ dico ꝙ peccās manifeſte manifeſtam penitentiam debet agere. Interficiens clericum preſbyterum. xij. annorum penitētia ſecundum canones ei imponatur. ⁊ ſi laicus eſt vſqꝫ ad vltimum tempus vite ſue cingulo militie careat ⁊ abſqꝫ ſpe coniugij maneat. vt tex. in. c. j. ⁊. ij. de pe. ⁊ remiſ. ⁊ illi cuiꝰ occaſione multe domus deſtruunt: ⁊ multi hoīes interficiuntur: et multa mala cōmittuntur. omnibus iſtis penitentie arbitrarie imponuntur circa ſpecies circunſtātie delictorum. vt eſt tex. in. c. iij. eo. tit.

¶ Ccclxix. queſtio eſt penitētia mulieris ſupponentis partum. Et dico ꝙ mulieri que partum alienū viro ſuo ſuppoſuit eſt imponenda penitentia ſufficiens ad arbitrium ſacerdotis etiam durante ipſa malicia ꝙ̄ non audet detegere marito: nā ſicut mulieri qui ex adulterio filiū ſuſcepit penitentia non negatur: nec etiam ipſi mulieri ſupponenti. vt eſt tex. in. c. officij. eo. tit. cccl xix. q

¶ Ccclxx. queſtio eſt penitentia reuelantis confeſſionem. Et dico ꝙ ſacerdos confeſſor debet inquirere circunſtantias peccatoris ⁊ peccati. vt text. in. §. ſacerdos. in. c. omnis vtriuſqꝫ eo. tit. ⁊ reuelans confeſſionem vel prodens peccatorē verbo aut ſigno aut aliquouis modo. ab officio ⁊ beneficio deponitur ad agendam penitentiam perpetuam in monaſterio detruditur. vt in preallega. §. ſacerdos. in fine. ccclxx. q.

¶ Ccclxxj. queſtio eſt penitentia excōmunicantis iniuſte. Et dico ꝙ excōmunicans alium iniuſte vno menſe ſuſpenſus eſt de ſenten. excom. c. ſacro. ccclxxj. q

¶ Ccclxxij. queſtio eſt penitentia falſarij. Et dico ꝙ falſarius ꝙ̄ diu viuit in pane ⁊ aqua penitere debet. de verbo. ſigni. c. nouimus. in fine. ⁊ eſt canon. viij. ſecundū ſpecu. regula tamen generalis eſt ꝙ confeſſor ſemper imponat penitentiam per cōtraria vt auaro iniungat elemoſinam. guloſo ieiunium. et ſic de ſimilibus. vt in. c. de regulis iuris. ccclxxij. queſtio.

¶ Ccclxxiij. queſtio eſt penitentia recipientis beneficium curatum ⁊ ſe non promouentis. Et dico ꝙ ſi aliquis nō intendens ccclxxiij. queſtio.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

promoueri ad ſacerdotium recipit parrochialem eccleſiam: vt fructus ex ea per annum percipiat: ⁊ ipſam poſtmodum dimittat: ⁊ poſtmodum voluntate mutata non fuerit promotus: tenetur ad reſtitutionem fructuum quos ſic recipit: ⁊ etiam prelatus qui contulit dictam eccleſiam illi cum non crederet eum ad ordinem ſacerdotij promouēdum tenetur etiam reſtituere: quia diuinam offenſam incurrit ⁊ obligatus eſt ad ſeruādam dictam eccleſiam indemnem: ⁊ ita predictis debet iniūgi in penitentia. de electio. libro ſexto. capitulo commiſſa. §. penultimo
ccclxxiiij. et vltimo.

¶ Ccclxxiiij. queſtio eſt de penitentia occupantis bona eccleſiarum vacantibus eccleſijs. Et dic ꝙ ſi capitula: cōuentus: collegia ⁊ perſone ſingulares ipſarū vacantibus eccleſijs cathedralibus ⁊ regularibus ⁊ collegiatis bona a prelatis ipſarum dimiſſa vel vacationis tempore obuenientia occupant vel inter ſe diuidunt vel ſurripiunt vel diſſipant vel conſumunt tenentur plene reſtituere quicquid de predictis bonis perceperint: et
ccclxxv. ita debet eis iniungi in penitentia. eo. ti. c. quia ſepe.

¶ Ccclxxv. queſtio eſt penitentia ceſſantis iniuſte ab officijs diuinis. Et dico. ꝙ ſi canonici iniuſte ceſſant a diuinis oīa que de quibuſcunqꝫ prouentibus eccleſie in qua ad minus ceſſant tempore ceſſationis perceperint reſtituere tenētur ipſi eccleſie: et illi contra quem ceſſauerint de damnis et iniurijs tenentur ſatiſfacere de officio ordinū. c. ſi canonici. §. ſcituri. ⁊ ita debet ei
ccclxxvj. iniungi penitentia.

¶ Ccclxxvj. queſtio eſt penitentia nō recitantium. Et dico ꝙ omnis beneficiatus non recitans horas ꝙ omnes fructus tenetur reſtituere quos perceperit tempore quo non recitat. vt in preallegato. c. ⁊. §. de offi. ordi. Et dico ꝙ ſi canonici iuſte ceſſant a diuinis: ille qui occaſionē ceſſationi dedit tenetur ſoluere dictis canonicis: ⁊ eccleſie cui culpa eius debitum officium eſt ſubtractum omne intereſſe: ⁊ certam quantitatem taxandam ⁊ cōuertandum in augmentum diuini cultns arbitrio ſuperioris. ⁊ ita
ccclxxvij. ſibi in penitentia iniungi debet. in eo. c. §. ſi autem.

¶ Ccclxxvij. queſtio eſt penitentia eorum qui ad grauationē ceſſationis imagines in terram proſternunt. Et dico ꝙ illi qui pro agrauatione ceſſationis imagines crucis: btē virginis marie ⁊ aliorum ſanctorum proſternunt in terram ⁊ vrticis ⁊ ſpi=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

nis ſupponunt grauiter peccant: ⁊ tanq̄ grauiter peccantibus penitentia eis imponi debet. in eo. c. §. vltimo. cccl xx viij. q̄sti.

¶ Ccclxxviij. queſtio eſt de penitentia eorum qui propter culpam ſuam ſunt priuati bonis que tenent ab eccleſia. Et dico ꝙ ſi aliqui pro culpis ſuis vel exceſſibus: bonis que tenent ab eccleſia romana vel ab alijs eccleſijs ſint priuati per ſententiam vel ipſo iure ſemper tenētur reſtituere illa bona predictis eccleſijs: niſi legitime preſcripſerit illa cōtra romanam eccleſiam per centum annos vel contra alias eccleſias per quadraginta annos. ⁊ ita debet iniungi penitentia. Et ſi poſt mortem hereticorum qui dum viuerent catholici putabantur: bona ipſorum a filijs vel nepotibus eorū catholicis vel ab alijs extraneis quibuſcunq̄ ſpacio quadraginta annorum fuerint bona fide poſſeſſa. non tenentur vlterius illa bona reſtituere: ſed ante. xl. annos completos reſtituere tenentur. et ita debet eis iniūgi in penitentia de preſcripto. c. ij. ccclxxix.

¶ Ccclxxix. queſtio eſt de penitentia iudicum corruptorum. Et dico ꝙ ſi aliquis iudex eccleſiaſticus ordinarius vel delegatus contra conſcientiam: ⁊ contra iuſtitiam aliquid fecerit in iudicio in grauamen partis litigantis per gratiam vel per ſordes ⁊ corruptionem pecunie tenetur parti leſe ſoluere eſtimationem litis. ⁊ ita debet ſibi iniungi in penitentia. de re. iudi. c. cum eterni. §. ſi quis autem. lib. vj. ccclxxx. q

¶ Ccclxxx. queſtio eſt de penitentia beneficiatorū qui percipiunt diſtributiones: ⁊ non interſunt diuinis officijs. Et dico ꝙ canonici ⁊ alij beneficiati et clerici eccleſiarum qui aliquas diſtributiones quotidianas percipiunt pro tempore quo nō interſunt diuinis officijs in ipſis eccleſijs. vel non interſunt in anniuerſarijs ipſorum defunctorum niſi eos infirmitas vel iuſta et rationabilis cauſa corporalis neceſſitas vel euidens vtilitas eccleſie excuſauerit: ad reſtitutionem tenentur omnium diſtributionum quas perceperint: ⁊ ita eis in penitentia iniungi debet. de cleri. non reſide. c. vnico. lib. vj. ccclxxxi.

¶ Ccclxxxi. queſtio eſt de penitētia clericorum ⁊ religioſorum qui inducūt alios ad eligendas ſepulturas in eorum eccleſijs. Et dico ꝙ quicūq̄ religioſi ⁊ clerici ſeculares q̄ aliquos ad vouendum iurandum vel fide interpoſita vel alias promitten-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

dum inducunt vt apud eccleſias ipſorū ſepulturam eligāt vel electam vlterius non immutent: peccant mortaliter: ⁊ ſi ipſi religioſi vel clerici predictos in ſuis eccleſijs vel cimiterijs ſepeliuerint tenentur ad reſtitutionem ſepultorum corporum ſi petuntur: ⁊ omnium que occaſione ſepulture illorum quomodolibet habuerint integraliter: ⁊ predictis vt peccantibus mortaliter: penitentia et etiam reſtitutio iniungi debet. de ſepul. ca. j. in principio. ſecundū archidiaconum. ⁊ Jo. an. ibi in parte in virtute ſancte obedientie. ⁊ in. §. Si vero. lib. vj. ⁊ etiā predicti excōmunicati ſunt per cle. cupientes. §. vltimo. de penis.

ccclxxxij. ¶Ccclxxxij. queſtio eſt de penitentia intrantis religionē laxiorem cum prius ſtrictiorem vouerat. Et dico ꝙ ille qui votum fecit de certa religione intranda: ⁊ poſt aliam religionem etiam laxiorem ingreditur ⁊ profitetur in ipſa; pro predicto voto nō completo: tanq̄ grauiter peccanti eſt penitentia imponēda. de regula. lib. vj. c. qui poſt votum.

ccclxxxiij ¶Ccclxxxiij. queſtio eſt de penitentia trangrediētis votum ordinis vel religionis. Et dico ꝙ pro trāſgreſſionem voti ordinis vel religiōis quanto manifeſtius fuerit votum emiſſum tanto propter plurimum ſcandalum et exemplum trangreſſoribus durior penitentia imponenda tex. in. c. quod votum in fine. de

ccclxxx- voto. libro. vj.

iiij. qō. ¶Ccclxxxiiij. q. eſt penitentia fratrum retrahētium alios ſuis ꝓpoſitionibus a ſolutione decimarum. Et dico ꝙ fratres predicatores ⁊ minores in ſermonibus ſuis vel alibi proponētes aliqua que audientes a ſolutione decimarum: vel aliarum rerum eccleſijs debitarum retrahunt: contra preceptum ⁊ prohibitionem iuris faciunt: ⁊ mortaliter peccant: ⁊ ipſis vt mortaliter peccantibus penitentia imponi debet. de decimis. lib. vj.

ccclxxxv capitulo primo.

queſt. ¶Ccclxxxv. queſtio eſt de penitentia monialiū non exiſtentiū in clauſtro et eorum qui ad eas ingrediuntur. Et dico ꝙ omnes moniales cuiuſcunq̄ religionis vel ordinis ſub clauſura non manentes ⁊ ſine iuſta cauſa monaſteria ſua egredientes. Et q̄cunq̄ ſine cauſa rationabili: ⁊ ſine legitima ingrediēs; vel accedens ad eas grauiter peccat: quia contra ꝓhibitionē ⁊ preceptum iuris faciunt. ⁊ ipſis vt grauiter peccantibus penitentia imponi debet. de ſtatu regula. capitulo primo in principio.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

libro ſexto.et inſuper excõmunicati ſunt:per cõſtitutionem car dinalis Sabinenſis:que incipit.vt monaſteria.

CCcclxxxvj.q.eſt de pnia viſitatorũ recipientiũ munera.Et di co quecũq prelati viſitantes eccleſias ſibi ſubiectas recipiũt munera vel viſitationis officio non impẽſo procurationem in victualibus:vel aliquid aliud ratione procurationis recipiũt duplum eius receperint eccleſie a qua illud receptũ fuerit re= ſtituere tenentur infra menſem:nec ab hac reſtitutione liberali tate vel gratia dantium liberantur:et ita eis in penitentia iniũ gi debet.de cenſi.c.exigit.eo.lib. cccLxxxvj

CCcclxxxvij.queſtio eſt de penitentia exigentium pedagia et tributa ab eccleſijs ꝛ clericis.Et dico quicunq ab eccleſijs et perſonis eccleſiaſticis pro perſonis ſuis vel pro rebus proprijs quas non cauſa negociandi defuerunt vel deferri faciunt:vel tranſmittunt exigunt pedagia:ipſo facto ſententiam excõmu= nicationis incurrunt nec ab excõmunicatione abſolui poſſunt donec exacta plenarie reſtituant:ꝛ de hac tranſgreſſione ſatiſfa ciant competenter.ꝛ ita confeſſor habet penitẽtibus declarare ꝛ in penitentia iniungere pri9 reſtituant ꝛ ſatiſfaciant:ꝛ poſt ea abſoluantur.vt eſt dictum eodem titu.ꝛ li.cap.quamq. ccclxxx= vij.qſti.

CCcclxxxviij.queſtio eſt de penitẽtia impediẽtis iuriſditio= nem eccleſiaſticam.Et dico quicũq iudex ſecularis vel dñs tẽporalis impetratores litterarum apoſtolicarũ:vel alios ad forum eccleſiaſticum recurrentes ſuper cauſis que ad illum fo rum de iure vel antiqua conſuetudine pertinent cõpellerit vel compelli fecerit vel procurauerit per captionẽ ipſorum iudicũ eccleſiaſticorũ vel dictorum impetrantium vel litigantium:vel volentium litigare vel propinquorum ipſorum vel rerũ illorũ vel alijs modis deſiſtãt litigare in foro eccleſiaſtico:vel in foro ſeculari de illis quibus litigent vel impediuerint quere lantes coram iudicibus eccleſiaſticis non poſſint iuſticiã obti= nere vel ad predicta facienda dederint conſilium/auxiliũ vel fauorem ipſo iure excõmunicati ſunt:a qua excõmunicatione non poſſunt abſolui niſi tam iudici cuius cognitio fuerit impe dita vel iuriſditio occupata q parti que perturbata fuerit in p ſecutione iuris ſui integre ſatiſfaciãt de iniuria dãnis ꝛ expãſis ꝛ intereſſe.ꝛ ita per confeſſorem debet eis declarari:ꝛ in penitẽ tia ita debet eis iniungi prius ſatiſfaciant ꝛ poſt abſoluãtur ccclxxx= viij.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

vt eſt dictum. de immunitate eccleſiarum. cap. quoniam vt intelleximus

cccclxxxix questio. ¶ Ccclxxxix. queſtio eſt de penitentia turbātium eccleſias ⁊ officia diuina. Et dico ꝙ omnes qui in eccleſijs ⁊ in earum cimiterijs ſeditionem exactant: vel clamationem mouēt: vel impetum cōmittunt: vel ibi faciunt conciones et publica perlamenta vel feda et prophana colloquia: vel alias confabulationes cum quibus turbant diuinum officium: vel ibi faciunt negociationes vel nundinas vel forum vel iudicia ſecularia: ⁊ ordinarij locorum qui predicta non faciunt obſeruari ⁊ cōtra trāſgreſſores nō procedunt peccant mortaliter. vt in. c. decet de immuni. eccleſia. lib. vj. qui canon eſt precepti. vt patet ibi cū dicit textus premiſſas inhibitiones animo petulanti contempſerint: et ibi cum dicit diuinis vltionis acrimoniam incurrēt: ⁊ ibi ſuum confeſſi reatum: ⁊ quia ibi non imponitur certa pena tranſgreſſoribus peccāt mortaliter: per regulam dominici. in. c. quis autem neſciat. x. di. Et confeſſor ſupradictis tranſgreſſoribus imponere debet penitentiam ſeptem annorum pro qualibet vice: tanꝗ peccantibus mortaliter vt in. c. hoc ipſum. xxxiij. q. ij. ⁊ qꝛ clericis ⁊ alijs occaſionem peccandi preſtant de hoc penitere debent.

cccxc. q. ¶ Cccxc. queſtio eſt de penitentia dominorum temporaliū grauantium clericos. Et dicas ꝙ quicunꝗ temporale dominiū obtinentes mandant: ⁊ interdicunt ſuis ſubditis ne p̄latis aut clericis aliquid vēdant nec emant aliquid ab ipis: ⁊ ꝙ ipſis bladum non molant: nec panem coquent: nec alia obſequia exhibent ipſo iure excōmunicati ſunt ⁊ peccant mortaliter: ⁊ ita per confeſſorem eis declarari debet. ꝙ ſatiſfaciant prelatis ⁊ clericis propter hoc dāniſicatis/ ⁊ abſoluantur ab illa excōmunicatione: ⁊ de peccato mortali penitentiā eis imponant. in. c. eos. de immunita. eccleſia. lib. vj.

cccxcj. q. ¶ Cccxcj. queſtio eſt de penitentia religioſi dimittentis habitū vel euntis ad ſtudium. Et dico ꝙ religioſus quicunꝗ qui temere habitum religionis ſue dimittit: vel ad quecunꝗ ſtudia litterarum non obtenta prius licētia a ſuo prelato immediate cū conſilio ſui conuentus vel maioris ad eundum ad ſtudiū iuerit: ſententiam excōmunicationis ipſo facto incurrit: ⁊ eandem ſententiā excōmunicationis incurrunt doctores ⁊ magiſtri qui

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ſcienter dictos religioſos habitu ſuo dimiſſo leges vel phiſicã docere vel in ſcolis ſuis preſumpſerint detinere. in. c. vt periculoſa. eo. ti. ⁊ lib. ⁊ ſic per confeſſorem debet ipſis declarari itaqꝫ ab excõmunione abſoluãtur: et de peccato mortali quod incurrunt ipſis penitentia imponatur.

¶ Cccxcij. queſtio eſt de penitentia contrahentis ſponſalia primo cum vna: ⁊ poſtea ſecundo cum conſanguinea. Et dico ꝙ ille qui contraxerit ſponſalia pura ⁊ certa cum aliqua muliere ſi illa ſponſalia non ſunt nulla ex defectu conſenſus cum ex illis ſponſalibus oriatur publice honeſtatis iuſticia efficax ad ipediendum ⁊ dirimendum ſequentia ſponſalia vel matrimonia ſi poſtea cum alia conſanguinea prioris infra quartum gradũ contraxit ſponſalia vel matrimonium ad contrahendum matrimonium de preſenti: ⁊ ad remanendum cũ prima remanet obligatus. Et ideo contrahendo cum ſecũda contra ꝓhibitionem iuris peccauit mortaliter: ⁊ ipſi vt peccanti mortaliter penitentia imponi debet. in. c. j. de ſponſo. lib. vj. j. reſpõſo. Et ſi aliquis cum aliqua muliere ſub conditione cõtraxit. ſi poſt conditionem completã cu alia prioris conſanguinea cõtraxit matrimonium per verba de p̃ſenti cũ prima remanere debet: ⁊ contrahendo ſic cum ſecunda peccauit mortaliter: ⁊ ſibi de hoc peccato mortali penitentia imponi debet. vt ibi ſecundo rñſo a cõtrario ꝙ eſt fortiſſimum argumentũ in iure. vt in c. quecũqꝫ. ix. di. ⁊ in. c. cũ in aplica de his que fiunt a p̃la. ſine cõſe. capituli. cccxcij. q.

¶ Cccxciij. queſtio eſt de penitentia filiorum contrahentiũ cum conſanguineis ſponſarum cum quibus cõtraxerunt parentes pro filijs. et dico ꝙ ex ſponſalibus contractis per parentes pro filijs ſi filij preſentes ſunt: ⁊ non contradicunt vel etiam ſi ſunt abſentes et ignorantes ſi poſt ſciunt ⁊ ratificant tacite vel expreſſe oritur publice honeſtatis iuſtitia: et ideo contrahentes poſtea cum alijs conſanguineis vel affinibus illarum priorũ peccant mortaliter: ⁊ vt peccantibus mortaliter penitentia ipſis imponi debet. in capitulo vnico. de ſponſa. impu. in. §. porro. libro. vj. cccxciij. q

¶ Cccxciiij. q. eſt de penitentia contrahentis matrimonia cum cognatis ſpũalibus. Et dic ꝙ ille vel illa qui vel que cõtrahunt mr̃imoniũ cũ viro vel muliere ſuſcipiente vel baptizãte ipſum vel ipſam vel cum filio vel filia: vel cum vxore ſuſcipientis ipſum cccxciiij.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

de baptiſmo mortaliter peccat: ⁊ vt peccanti mortaliter penitētia ſibi imponi debet. Et idem eſt dicendum in confirmatione vel frōtis chriſmatione. in. c. j. de cognatione ſpirituali. lib. vj. quia cognatio ſpiritualis impedit ⁊ dirimit matrimonia ſicut carnalis. in. c. pitatium. xxx. q. iij. contrahens matrimoniū cū illo vel illa: qui vel que fuit cōpater: vel cōmater vel pater vel mater ſpiritualis ſolum per cathecismū qui precedit babtiſmū vel conoſcēs carnaliter ipſum vel ipſam mortaliter peccat per ſupradicta: quia cathecismus impedit matrimonium. in. c. per cathecismū. eo. ti. ⁊ lib. ⁊ ſibi vt peccāti mortaliter penitētia iponi debet. Et ſi plures accedunt ad ſuſcipiendū baptizatū de baptiſmo cum omnibus eſt cognatio ſpiritualis cōtracta que impedit et dirimit matrimoniū. ⁊ idem eſt in confirmatione: ideo ſi tales cōtrahunt matrimoniū vel inuicem carnaliter ſe cognoſcunt mortaliter peccant: ⁊ ipſis vt peccātibus mortaliter penitentia imponi debet. in. c. quāuis. eo. tit. ⁊ lib.

cccxcv. q. ¶ Cccxcv. queſtio eſt de penitentia ſepelientium hereticos. Et dico ꝙ quicūq; ſcienter tradiderit eccleſiaſtice ſepulture hereticos vel defenſores eorū excōmunicati ſunt ipſo iure: nec debēt abſolui niſi proprijs manibus publice extumulent: ⁊ proijciāt corpora ipſorum extra cimiterium. vt in cap. quicūq; circa pricipium. de hereticis. lib. vj.

cccxcvj. ¶ Cccxcvj. queſtio eſt de penitētia diſputantium de fide catholica. Et dico ꝙ quicunq; laicus publice vel priuatim de fide catholica diſputauerit excōmunicari debet. ⁊ ſi hereticus vel receptores vel defenſores eorum ⁊ filij ipſorum vſq; ad ſecūdā generationem ad aliquod beneficium eccleſiaſticum vel officium recepti fuerint totum eſt irritum ⁊ inane: in prealle. c. §. inhibemus. ⁊ verſu heretici.

cccxcvij. ¶ Cccxcvij. queſtio eſt de penitentia habentium beneficia ad p̄ces hereticorum. Et dico ꝙ quicunq; viri eccleſiaſtici qui ad p̄ces hereticorū dignitates perſonatus ⁊ quecūq; alia beneficia eccleſiaſtica ſunt adepti priuati ſunt taliter acquiſitis: ideo cōfeſſor omnia ſupradicta debet notificare penitentibus: ⁊ in primo caſu capituli allegati non debet abſoluere illos a pctō mortali quod incurrunt ſepelientes hereticos: niſi prius abſoluantur a predicta excōmunicatiōe: predicta ſatiſfactione premiſſa: ⁊ poſt imponat eis penitentiam pro peccato mortali. In ſecū

(c) 2007 Ministerio de Cultura

do caſu imponat penitentiam pro peccato mortali laico publi
ce de fide catholica diſputanti. In tertio caſu iniungat heretico
et filijs ⁊ deſcendētibus ſuis vſq₃ ad generationem ꝙ dimittāt
illa beneficia ⁊ reſtituāt eccleſijs omnia que ex ipſis beneficijs
habuerunt. In quarto caſu iniungat illis qui ad preces here-
ticorum habuerunt illa beneficia ꝙ dimittāt illa bñficia ⁊ reſti-
tuant eccleſijs omnia que ex ipſis beneficijs habuerit. vt hoc to
tum colligitur: et habetur in. c. quicunq₃. de hereticis. lib. vj.
¶ Cccxcviij. queſtio eſt de penitentia hereticorum redeuntium
et petentium ſacramenta eccleſie. Et dico ꝙ ſi aliqui poſt abiu-
rationem hereſis deprehenſi fuerint in abiuratam hereſim re-
cidiſſe: licet de iure ſine vlla audientia relinquēdi ſunt iudicio
ſeculari: tamen ſi poſtea peniteāt ⁊ penitentie ſigna in eis ap-
paruerint manifeſta ſi humiliter petant ſacramenta penitentie
et euchariſtie non ſunt eis neganda. in. c. ſuper eo. de hereticis
libro ſexto. cccxcviij.

¶ Cccxcix. queſtio eſt de penitentia interficientis chriſtianos ꝑ
aſſiſſiuos. Et dico ꝙ quicunq₃ princeps vel prelatus: vel que-
cunq₃ alia perſona eccleſiaſtica vel ſecularis aliquem chriſtia-
num per aſſiſſiuos interfici fecerit vel mādauerit licet mors ex
hoc non ſequitur: vel ipſos aſſiſſiuos receptauerit vel defende
rit vel occultauerit excōmunicationis ⁊ depoſitionis a digni-
tate honore et officio et beneficio incurrit ſententias ipſo facto.
vt in. c. pro humani. de homi. lib. vj. Ideo ſi tales ad peniten-
tiam veniunt confeſſor debet eis mandare ꝙ ab excommunica
tione abſoluantur: ⁊ poſtq₃ fuerint ab excōmunicatione abſo-
luti impoſita eis grauiſſima penitentia debet eis mandare ꝙ
reſtituant eccleſijs omnia que ex beneficijs habuerunt quibus
priuati fuerunt: ⁊ poſt abſoluat ipſos ab illo peccato. cccxcix. q

¶ Cccc. queſtio eſt de penitentia vſurarij ⁊ locantis domū vſu cccc. qō.
rario. Et dico ꝙ illi qui non ſeruant. c. quia in omnibus. de vſu
ris peccant mortaliter: ⁊ ipſis vt peccantibus mortaliter peni-
tentia imponi debet: ⁊ illi qui aliquibus alienigenis ad exercē
du₃ vſuras domos locāt. Si ſunt patriarche archiepiſcopi vel
epiſcopi ſuſpenſionis. Si ſunt minores perſone ſingulares ex
cōmunicationis ſententias ipſo facto incurrunt. Si ſunt laici ꝑ
cenſuram eccleſiaſticam compeſci debent. Et ſic omnes ſupra-
dicti peccant mortaliter. ⁊ confeſſor debet eis mandare ꝙ a di-

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ctis ſententijs excōmunicationis ⁊ ſuſpenſionis abſoluantur: et poſtea debet eis penitentiam pro peccato mortali imponere vt in.c.j.de vſuris.lib.vj.

cccccj. qō. ℭCcccj.queſtio eſt de penitentia concedentium repreſalias cō tra clericos.Et dico ꝙ illi qui repreſalias concedunt contra per ſonas eccleſiaſticas ſpecialiter vel ſi ſunt cōceſſe generaliter cō tra omnes ad perſonas eccleſiaſticas eas extendunt: excōmu= nicati ſunt ipſo iure.in.c.vnico.de iniurijs.lib.vj.et ideo confeſ ſor debet eis mādare ꝙ a dicta ſententia excōmunicationis ab= ſoluantur: ⁊ poſt agunt penitentiam de peccato mortali ꝙ pro pter hoc incurrerunt.

ccccij.q̄ō. ℭCccccij.queſtio eſt de penitentia perſequentium vel capientiū vel occidentium cardinales.Et dico ꝙ qui hoſtiliter perſecutꝰ fuerit cardinalem ſancte romane eccleſie vel percuſſerit vel ce= perit vel interfecerit vel ſocius fuerit facientis vel fieri mādaue rit: vel factum ratum habuerit: vel conſililum dederit: vel fauo rem: vel poſtea receptauerit: vel defenſauerit ſciēter ipſum.ta= lis ſicut reus criminis leſe maieſtatis eſt infamis ꝑpetuo ⁊ bā= nitus ⁊ inteſtabilis: vt nec teſtamenti liberam habeat factionē: nec ad alicuius bona ex teſtamēto: vel ab inteſtato vocet. Fiāt habitationes eius deſerte: et non ſit qui eas inhabitet: ⁊ nullus ei debita reddere: nullus reſpondere iudicio teneatur: ⁊ alie ꝗ̄ plures maledictiones ⁊ pene que ponuntur contra iſtos ⁊ con tra ſuos deſcendentes.de quibus omnibus eſt bonus tex.in.c. felicis.de penis.lib.vj.

cccciij. q. ℭCccciij. queſtio eſt de penitentia eorum qui propter excōmu nicationem in eos prolatam grauant partes vel iudices pro= ferentes. Et dico ꝙ quicunqꝫ pro eo ꝙ in reges.principes.no= biles: vel alios quoſcunqꝫ excommunicationis vel ſupenſio= nis interdicti ſententia fuerit promulgata dederit alicui licen= tiam occidendi: capiendi: vel in perſonis vel in bonis ſuis vel ſuorum grauando illos qui tales ſententias protulerūt: vel il los quorum occaſione ſunt late vel obſeruantes illas ſenten= tias: vel taliter excōmunicatis communicare volentes. niſi li= centiam reintegra reuocauerint: vel ſi ad licentie captionē bo= norum occaſione illius ſit proceſſum: niſi bona ipſa ſint infra octo dierum ſpacium reſtituta vel ſatiſfactio pro ipſis impenſa et qui licentia ſic data vſi fuerint: ⁊ ſi qui ſuo motu proprio ſu=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

predicta/vel aliquid eorum commiſerint eo ipſo omnes ſupra
dicti ſententiam excõmunicationis incurrunt: qui duorũ men
ſium ſpacio in illa ſententia permanſerint: extunc ab eo nõ poſ
ſunt niſi per ſedem apoſtolicam abſolui: ⁊ ita per confeſſorem
debet penitentibus declarari ⁊ eis in penitentia iniungi: ꝙ di=
cta bona reſtituant: et de iniurijs perſonarum ſatiſfaciant: et a
predicta excõmunicatione abſolutionem obtineant. de ſenten.
excõica. c. quicunqꝫ. lib. vj.

¶ Cccciiij. q. eſt de pnia occupantiũ fructꝰ ſecreſtatos. Et dico cccciiij. q.
ꝙ ſi ſuper aliquo beneficio inter petitorem ⁊ poſſeſſorem apud
ſedem apoſtolicã litigatum ſit vna ſententia diffinitiua contra
poſſeſſorem in poſſeſſorio vel petitorio promulgata: ſi illud be
neficiũ non fuerit ante trienniũ ab illo poſſeſſore poſſeſſum: p or
dinarium loci debet apud aliquam perſonam idoneam ſecre=
ſtari. Et ſi quis talem ſecreſtationem impedierit vel fructus ſe
creſtatos occupauerit excõmunicationis ſentẽtiam ipſo facto
incurrit a qua excõmunicatione niſi impedimento prius am=
moto et occupatis per eum fructibus reſtitutis non poteſt ab=
ſolui: ⁊ ita per confeſſorem debet penitẽtibus declarari ⁊ eis in
penitentia iniungi ꝙ prius impedimentum ammoueant ⁊ fru
ctos reſtituant et poſt abſoluantur. de ſequeſtra. poſſe. cap. ad
compeſcendas.

¶ Ccccv. queſtio eſt de penitentia clericorum vel religioſorum ccccv. q.
vtentium tabardo. Et dico ꝙ ſacerdotes ⁊ religioſi ⁊ quicunqꝫ
clerici vtentes epitogio ſeu tabardo forrato vſqꝫ ad horã: ⁊ ita
breui ꝙ veſtis inferior notabiliter videatur; ſeculares clerici
⁊ religioſi habentes adminiſtrationem tenentur infra menſem
illud epitogiũ pauperibus dare. religioſi vero adminiſtratio=
nem non habentes tenentur infra idem tempus illud epito=
gium ſuis ſuperioribus aſſignare in aliquos pios vſus cõuer=
tendum: alias beneficiati ſententiam ſuſpenſionis incurrunt. et
ita per confeſſores ipſis penitentibus declarari et in penitentia
iniungi debet. de vita et honeſtate clericorũ. cle. ij.

¶ Ccccvj. queſtio eſt de penitentia ſepelientium excõmunica= ccccvj. q.
tos vel vſurarios vel alios tempore interdicti. Et dico ꝙ qui=
cunqꝫ clerici vel laici ſepelientes corpora defunctorum in cimi
terijs eccleſiarũ tẽpore interdicti in caſibus non conceſſis a iu=
re; vel ſepelientes ſcienter excõicatos publice vel nominatim

(c) 2007 Ministerio de Cultura

interdictos vel vſurarios manifeſtos excommunicati ſunt ipſo iure ex qua excommunicatione nullatenus abſolui poſſunt niſi prius ad arbitrium dioceſani epiſcopi ſatiſfactionem competentem faciant illis quibus per premiſſa fuerit iniuria irrogata: et ita per confeſſorem penitentibus penitentia iniungi debet ꝙ prius ſatiſfaciant: ꝛ poſt a dicta excõmunicatione abſoluantur. de ſepul. cle. eos.

ccccvij. q. ¶ Ccccvij. queſtio eſt penitentia religioſorum auferentium decimas eccleſijs. Et dico ꝙ quicũꝙ religioſi qui noualium: aut alias decimas eccleſijs debitas ad eos ex aliqua cauſa legitima non expectantes appropriare ſibi preſumunt vel exquiſitis fraudibus vel coloribus vſurpare vel qui de animalibus familiarum et paſtorum ſuorum et aliorum animalia ipſa eorũ gregibus immiſcentium: vel qui de animalibus que in fraudẽ eccleſiarum in pluribus locis emunt ꝛ empta tradunt venditoribus vel alijs ab ipſis tenenda: vel qui de terris quas tradũt alijs excolendas decimas ſolui eccleſijs non permittunt vel ꝓhibent ſi poſt requiſitionem eorum quorum intereſt ſuper hoc eis factam a premiſſis non deſtiterint infra mẽſem vel ſi de his que contra premiſſa vſurpant vel recipiunt infra duos menſes damnificatis eccleſijs non faciunt emendam competentẽ: ſunt ab officijs adminiſtrationibus et beneficijs ſuis ſupenſi: ꝛ ſi adminiſtrationes vel beneficia non habent ſunt excommunicati: et ante congruam ſatiſfactionem non poſſunt abſolui: ꝛ ita per confeſſorem debet eis declarari: ꝛ in penitentia iniungi. de decimis. cle. j.

ccccviij. q ¶ Ccccviij. queſtio eſt penitentia negligentium gubernare cenodochia: vel hoſpitalia. Et dico ꝙ rectores cenodochiorum ꝛ hoſpitalium qui locorum ipſorum bona res ꝛ iura a manibus occupatorum ꝛ vſurpatorum excutere negligunt: et ea collabi ꝛ diſperdi domos ꝛ edificia ruinis deformari ꝑmittunt. Et qui redditus et prouentus ipſorum hoſpitalium in vſus ſuos dãnabiliter conuertunt. Et illi ad quos pertinet qui ipſa loca in ꝑdictis non reformant: ꝛ occupata deperdita ꝛ alienata indebite in ſtatum debitum reduci non faciunt. ꝛ rectores ꝑdictos ad receptionem ꝛ ſuſtentationem debitam miſerabilium perſonarum non compellunt. Et ordinarij qui ipſis negligentibus per ſe ipſos vel alios omnia premiſſa non implent ꝛ rectores pre=

(c) 2007 Ministerio de Cultura

dictos ad premiſſa non compellunt: et contradictores et prebẽtes eis contra premiſſa conſilium auxilium vel fauorem per cẽſuram eccleſiaſticam: et alia iuris remedia non compeſcũt ⁊ gubernationem dictorum hoſpitalium viris prouidis ydoneis ⁊ boni teſtimonij: qui ſciãt et poſſint ⁊ velint loca ipſa ⁊ bona eorum et iura vtiliter regere et eorum prouentus et redditus in vſum perſonarum miſerabilium fideliter diſpenſare: ⁊ quos in vſus alios bona predicta conuertere veriſimiliter nõ preſumatur ⁊ illi quibus dictorum hoſpitalium gubernatio cõmiſſa fuerit inuentarium de bonis ipſorum locorum non conficientes ⁊ ordinarijs de adminiſtratiõe ſua annis ſingulis rationem nõ reddentes omnes ſupradicti grauiter peccãt: et tanq̃ grauiter peccantibus ipſis penitentia imponi debet. de reli. domi. cle. quia contingit.

¶ Ccccix. queſtio eſt de penitentia religioſorum in multis excedentibus. Et dico ꝙ religioſi qui clericis aut laicis ſacramentum vnctionis extremi vel euchariſtie miniſtrant vel matrimonia ſolẽnizant ſine licentia ſpeciali preſbyteri parrochialis. vel qui excõmunicatos a canone niſi in caſibus conceſſis eiſdem: vel a ſententijs per ſtatuta prouincialia vel ſinodalia promulgatis: vel a pena ⁊ culpa aliquem preſumũt abſoluere excõmunicationis ſententiam ipſo facto incurrũt ⁊ ſolum per ſedẽ apoſtolicam abſoluuntur. Item religioſi qui in ſermonibus ſuis ꝑlatis eccleſiarum detrahunt. vel laicos ab eccleſiarum ſuarum frequentia vel acceſſu retrahunt: vel indulgentias indiſcretas pronunciant vel teſtatores a reſtitutionibus debitis aut legatis matricibus eccleſijs faciendis retrahunt: vel legata vel debita aut male ablata incerta: ſibi aut alijs ſingularibus fratribus ſui ordinis vel conuentibus in preiudicium aliorum fieri vel erogari procurant: vel qui in caſibꝰ ſedis apoſtolice vel locorum ordinarijs reſeruatis aliquem abſoluunt vel qui vexãt indebite vel ad loca plura vel ⁊ multum remota conueniunt ꝑſonas eccleſiaſticas ⁊ contra eos ſuam iuſtitiam perſequentes per duos menſes ſubiacent illis penis que ſecundũ eorũ regulam vel ſtatuta pro granibus criminibus vel culpis eis cõſueuerũt imponi: ⁊ prelati ipſorũ religioſoꝝ niſi de eis q̃ occaſione predictoꝝ exceſſuũ ad eos quocũq; modo peruenerit eccleſijs vel perſonis eccleſiaſticis dãnificatis: vel leſis ſatiſfactionẽ ple Ccccix. q.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

nariam exhibuerint infra menſem poſtꝙ fuerint requiſiti: ſu-
ſpēſionis ſententiā incurrunt: et ita per cōfeſſorē debet religio-
ſis penitētibꝫ declarari ⁊ eis in penitētiā iniūgi dz. de p̄ui. cle. ſ.

ccccx. q. ¶ Ccccx. queſtio eſt de penitentia religioſorū qui in predicatio-
nibus alios a ſolutione decimarum retrahunt. Et dico ꝙ illi re-
ligioſi qui in ſermonibus ſuis vel alibi audientes a ſolutione
decimarū eccleſijs debitarū retrahunt: ipſo facto excōmunicati
ſunt. ⁊ ſi requiſiti fuerint in prima dn̄ica: quarta ⁊ vltima qua-
drageſime. ⁊ in feſtis aſcenſionis/ pēthecoſtes/ ⁊ natiuitatis do
mini. Sancti ioannis. Beate aſſumptionis. ⁊ natiuitatis ſan-
cte Marie: audientes debent informare ⁊ illos quorum confeſ
ſiones audiunt conſcientiam debent facere ꝙ decimas ſoluāt.
alias grauiter peccant: ⁊ talibus vt grauiter peccantibus peni
tentia imponi debet. de penis cle. cupientes. ſ. illos. ⁊. §. ⁊ quia.

FInita prima et ſecunda et ter-
tia parte huius tractatus ſequitur quinta ⁊ vlti-
ma pars ſcilicet de materia abſolutionis tā a pec
catis ꝙ a cēſuris ꝙ a culpa et pena que plenaria
dicitur. In qua quinta parte cōtinentur queſtio-
nes ſequentes.

Prima. que forma debet ſeruari in abſolutione.

Secunda. quis poteſt abſoluere.

Tertia queſtio eſt de practica abſolutionis.

Quarta. q. eſt q̄d eſt agendū cū aliquis habet aliqua pctā a q̄
bus ille cui cōfitetꝛ nō pōt abſoluere. Jo. doctor.

Pria. qō ¶ Circa primam queſtionem dicendum eſt ꝙ ſecundū varie-
tatem excōmunicationum variantur genera vel modi abſolu-
tionum: quia vt quis eſt excōmunicatus per cōtumaciam que
conſiſtit in non veniendo ad iudicium vel ante tempus recedē
do: vel iudici non parendo. vt. xj. q. iij. certum eſt. ⁊ iſte abſolui
tur ſub iſta forma: quia mandatur ei ꝙ pareat iuri. vt in. c. per
tuas. de ſenten. excōica. ſi vero pro offenſa ſit aliquis excōmuni
catus: et tunc aut offenſa eſt manifeſta ſcꝫ per confeſſionem in
iudicio factam: vel probationem legitimam: aut euidentiam
rei que nulla poteſt tergiuerſatione celari. ⁊ tunc prius eſt pre-
ſtanda ſufficiens emenda anteꝙ abſoluatur. Si vero dubia ſit

(c) 2007 Ministerio de Cultura

offenſa ſufficit ad abſolutionem faciendam ſi competens ſatiſdatio prebeatur de parēdo mandato iuris. vt in. c. ex parte. de verbo. ſigni. Et iſtis excōmunicatis pro offenſa mandabitur vt de cetero talia non cōmittant: ille autem qui excōmunicato cōmunicat cum iuramento debet abſolui. qui autem cōmunicat excōmunicato: ſed non in crimine abſolui poterit ſine iuratoria cautione. vt in. c. nuper. in. §. his autem. iſto titu. de ſen. excom. abſolutio autem cum ſolēnitate debet fieri: ſub forma que habetur in. c. cū aliquis. xj. q. iij. Sed poteſt dici ſecundū Goffredū. ꝙ illa ſolēnitas non eſt de ſubſtantia. ⁊ ideo hodie ſine illa ſolēnitate fit abſolutio cum pſalmo. Miſerere mei deus. ⁊ cū aliquantis virgarum percuſſionibus. Similiter cautio iuratoria quando homines qui excōmunicati ſunt preſtāt potius ad cautelam ex cōſuetudine eccleſie eſt quam de rigore canonum. vt in. c. cum deſideres. iſto titulo. Cum vero aliquis eſt excommunicatꝰ propter iiectionem manuum in clericum hec forma ſeruatur ſcilicet. vt qui abſolutionē petit: iuret de parendo mādatis ſancte matris eccleſie. Et mādetur eidem ne de cetero in clericum: monachum vel alicuius religionis conuerſum manus eijciat violentas: niſi ſe defendendo aut de mandato ſuorum faciat prelatorum: vel niſi ſuper eum prelationis miniſterium vel magiſterium habeat aut cum ipſo in ipſa eccleſia ſocius eſſe noſcatur. vt in. c. ex tenore. iſto titu. de ſententia excōmunicationis.

¶ Circa ſecundam queſtionem. ſcꝫ ſi quis poteſt abſoluere. Et hic eſt aduertendum ꝙ ſecundum varietatem excōmunicationum variantur genera abſolutionum: vt per precedentia patet. nam aut eſt excommunicatio lata a canone: et hec ſeparat a ſacramentis tantum: et ab hac abſoluit epiſcopus ⁊ ſacerdos proprius. vt in. c. nuper. §. ij de ſentē. excōmunica. aut ſeparat a ſacramentis ⁊ cōmunione fidelium: ⁊ ab hac abſoluit epiſcopus regulariter niſi papa reſeruaſſet ſibi abſolutionem. vt in dicto. c. nuper. ⁊ hoc de excōmunicatione lata a canone. Aut excōmunicatio fertur ab homine: et in hac datur in regula ꝙ qui habet poteſtatem ligandi habeat poteſtatem abſoluendi. vt in. c. verbū. de penitentijs. di. j. Fallit hoc in caſibus quos notat gloſa in. c. inferior. xxj q. j. ⁊ hoc debet intelligi cum modificatione eorum que habentur in. c. cū contingat. de offici. dele. ⁊ in. c. Scda qō eſt q̄ pōt abſoluere.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

per tuas. de ſenten. excõmuni. ſcꝫ ꝙ ſi excõmunicatio eſt nulla: non eſt neceſſaria aliqua abſolutio. Et dominus pater meꝰ poſuit. xxx. caſus notabiles ⁊ ſingulares in quibus ſententia excõmunicatiõis eſt nulla in lectura. c. paſtoralis. de appella. dum legeret ſuam cathedram prime. qui caſus ſunt etiã poſiti in tractatu de nullitatibus. Ad quos caſus ſemper recurrendum eſt cum contra ſentẽtiam excõmunicationis aliud remedium nõ det niſi remediũ nullitatis: ⁊ eſt etiam ſciendũ ꝙ reperitur abſolutio vera ⁊ reperit abſolutio ad cautelã: de q̃ in p̃allegato capitulo. ꝑ tuas ſolet. ⁊. c. venerabilibꝰ. eo. ti. lib. vj. Ja. doctor.

Tertia. qõ eſt õ practica abſolutionum.

¶ Dominus noſter Jeſus chriſtus qui paſſus eſt pro te: ⁊ habet plenariã poteſtatem abſoluendi te abſoluat. Et ego auctoritate ipſius ⁊ apoſtolorum petri ⁊ pauli: ⁊ auctoritate ⁊ poteſtate mihi cõmiſſa per illum ⁊ illos ad quos pertinet ⁊ quacũq; auctoritate poſſum: te abſoluo ab omni vinculo excõmunicationis maioris ⁊ minoris ⁊ ſuſpenſionis et interdicti ⁊ irregularitatis quam vel quas incurriſti quomodolibet ſcienter vel ignoranter vel ex propria malicia vel contemptu vel negligentia vel alias quocunq; modo ⁊ ex quacũq; cauſa propter trãſgreſſionem preceptorum et ſtatutorum papalium: ſinodaliũ: localium: prouĩcialium: archiepiſcoporum: legatorum: vel ꝑ tranſgreſſionẽ iuris cõmunis: vel per litteras vel ſtatuta quorumcũq; iudicum ordinariorum delegatorum ſubdelegatorũ ⁊ aliorum quorũcunq; iuriſditionem habentium: vel per participationem cũ excõmunicatis in crimine vel extra crimen et quomodocũq; ⁊ qualitercũq; incurriſti et ſpecialiter a tali: ⁊ tali excõmunicationibus in te ſpecialiter promulgatis ⁊ ab oĩbꝰ alijs excõicationibꝰ a iure vel ab hoĩe in te ꝓlatis generaliter vel ſpecialiter te abſoluo: ⁊ reſtituo te ſacramentis ſancte mr̃is eccleſie vt poſſis intrare eccleſiam ⁊ habere partẽ cũ fidelibus. Jn nomine patris ⁊ filij et ſpũſſancti. Amen. Et cõfeſſores abſoluunt ab irregularitatibꝰ in quibꝰ epiſcopi diſpẽſare poſſunt ſi talis poteſtas ipſis per epm̃ cõmiſſa ſit: vt ſi iudex. aduocatꝰ. officialis. dedit operã vt ſanguis effunderet: irregulares ſunt licet mors vel ſanguis effuſio non fuit ſecuta. vel aliq̃s occidendi animo aliquẽ vulnerauerit: licet non moriat ille vulneratꝰ irregularis eſt: ⁊ cũ talibꝰ poteſt diſpẽſare epiſcopus vel ꝯfeſſor habens ab eo poteſtatẽ: de quo vide in ſpecu. titulo delegato. §.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

iuſta. verſu. item litigioſus. in fine. ꝛ verſu. quando autem. Et poſt fiat abſolutio a peccatis per hunc modum.

¶ Et eadem auctoritate ꝛ eius auctoritatibus ꝛ omni auctoritate et poteſtate qua poſſum te abſoluo ab om̄ibus peccatis carnalibus et ſpiritualibus capitalibus criminalibus mortalibꝰ venialibꝰ mihi modo confeſſis: ꝛ ab alijs oblitis que memorie tue non occurrunt de quibus bonum propoſitum habes cõfitendi ſi memorie tue occurrerent: ꝛ a circunſtantijs eorundẽ. Et etiam te abſoluo ab omni ſimonia mẽtali: ꝛ ab omni verbo ocioſo vel mẽdoſo: et ab omni periurio vel periurijs: ꝛ ab omni homicidio voluntario vel caſuali ꝛ ab alio quocunqꝫ peccato criminali vel mortali ꝛ veniali ꝛ ab omnibus ꝛ quibuſcũqꝫ delictis criminibus ꝛ peccatis a quibus te poſſum abſoluere te abſoluo: inquantum poſſum: ꝛ claues ſancte matris eccleſie ſe extendunt ꝛ reſtituo te ſacramentis eccleſie ꝛ communioni fidelium. In nomine patris et filij et ſpiritusſancti. Amen. Practica abſolutionis a peccatis.

¶ Paſſio domini noſtri Jeſu chriſti ꝛ merita ſue glorioſiſſime matris virginis marie: ꝛ omnium martyrum et omnium ſanctorum ꝛ ſanctarũ dei ꝛ ieiunia et elemoſine ꝛ orationes ꝛ peregrinationes: ſpecialiter peregrinatio quam nunc intendis facere ad talem locum: ꝛ humilitas confeſſionis ꝛ corporis ꝛ anime afflictiones: ꝛ conſilia ꝛ doctrine ꝛ bone perſuaſiones ꝛ omnia alia bona q̃ feciſti et facies et proponis facere: ꝛ omnia mala ꝛ iniurie ꝛ tormenta et perſecutiones ꝛ labores: ꝛ alia quecunqꝫ que ſuſtinuiſti et ſuſtines et ſuſtinueris propter deũ omnia ſint tibi in remiſſionem peccatorum tuorum: et in augmentum gratie ꝛ in acquiſitionem vite eterne: ꝛ omnia iniungo tibi in penitẽtiam ꝛ ſatiſfactionem tuorum peccatorum: ꝛ remitto tibi omnẽ penam purgatorij tibi debitam pro peccatis tuis inquantum poſſum: ꝛ inquantum claues eccleſie ſe extendũt: et inq̃ntum in conſpectu diuine maieſtatis fuerit acceptum et gratum: et concedo tibi indulgentias quas poſſum tibi concedere: ꝛ concedo tibi quod poſſis acquirere ꝛ lucrari omnes indulgentias per romanos pontifices: et per cardinales ꝛ legatos ſedis apoſtolice: per patriarchas vel primates: ꝛ per quoſcunqꝫ archiepiſcopos et epiſcopos ꝛ abbates vel alios prelatos: vel ſcripto cõceſſas et concedendas in quibuſcunqꝫ elemoſiins peregrinationibus orationibus et alijs quibuſcũqꝫ ope- Practica abſolutionis ſcꝫ q̃n aliqs ↄfitetur ꝛ vult peregrinare ad aliquem locum.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ribus pietatis. In nomine patris: ⁊ filij: et ſpiritusſancti Amē.
Frater vade in pace: et noli amplius peccare ne deterius tibi
contingat.

Practica abſolu= tiōis plenarie fiē= de in articulo mor tis.

¶ Et practica abſolutionis plenarie i articulo mortis fiēde ali=
cui que debet fieri poſt predictam abſolutionem peccatorum il
li qui talem indulgentiam habet: debet eſſe iſta.

¶ Item auctoritate domini noſtri Jeſu chriſti: ⁊ beatorū apo=
ſtolorum Petri ⁊ Pauli: ⁊ auctoritate ſancte Romane eccleſie
et de ſpeciali gratia a dño noſtro papa Calixto. vel Paulo. vel
alio tibi facta et conceſſa ⁊ mihi ꝯmiſſa qua fungor in hac par
te: ego te abſoluo plenarie ab omnibus ⁊ ſingulis peccatis cri=
minibus ⁊ delictis tuis et eorū circūſtantijs: et a penitētijs obli
tis pro eis tibi iniunctis ⁊ non impletis: et ab omnibus conſciē
tie ſcrupulis ac dubijs: de quibus corde contritus et ore confeſ
ſus fuiſti mihi ⁊ alijs quibuſcunqꝫ ſacerdotibus: ⁊ omnibus et
ſingulis peccatis tuis oblitis ⁊ ignoratis de quibus confeſſus
fueras ⁊ fuiſſes: ſi fueras ⁊ fuiſſes recordatus: vel ſciuiſſes vel
ſcires fore peccata: et ab oībus et ſingulis penis ⁊ penitētijs in
preſenti vita ⁊ purgatorio ꝓpter omnia et ſingula peccata pre=
dicta tibi debitis: ⁊ eas et omnes tibi remitto ⁊ idulgeo: in quā
tum claues eccleſie ſe extendunt et gratum fuerit in cōſpectu di
uine maieſtatis. ⁊ ex dictis grā ⁊ auctoritate: concedo tibi ple=
nam indulgentiā remiſſionem omniū ⁊ ſingulorꝫ peccatorum
ꝑdictorum. ⁊ reſtituo te illi ſtatui ⁊ innocentie in qua fuiſti im
mediate poſt baptiſmū: que quidem remiſſio ſit tibi in augmē
tum gratie ⁊ in acquiſitionem vite ⁊ glorie eterne. In nomine
patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti. Amen.

Quarta queſtio.

¶ Quid eſt agēdum cum aliquis habet aliqua peccata a qui=
bus ille cui confiteꝶ non poteſt abſoluere. Reſpōſio ſcđm Tho
mā. in quodā quolibeto. Sacerdos non abſoluit aliquem: niſi
illum quez diuinitus credit eſſe abſolutum ſed poſtqꝫ a deo eſt
abſolutus tenetur eccleſie confiteri adhuc. Et quia diſpenſatio
abſolutionis non eſt tota credita minori tenetur totum confite
ri: ⁊ ipſe debet eum abſoluere ab omnibus a quibus poteſt. et
deide tenetur eum remittere ſuperiori de reſiduo abſoluendū.
Argu. xxxiij. q. ij. cap̄. latorē. ⁊ c. ſignificauit. de peni. ⁊ remiſſio.
Sed inferior de facto eum abſoluat: dicit Tho. ꝙ non credit eū
eſſe abſolutū tamē excuſatur propter ignorantiā iuris: ſed non

(c) 2007-Ministerio de Cultura

excuſatur ſacerdos cui hoc ius ignorare non licet. ita dicit ſumma bartholina in parte cõfeſſor. j. in. §. ij. ⁊ ibi in. §. ſtatim ſequēti. Dicit ꝙ ſi confitens ſit excõmunicatus: ſi non poteſt abſolui a ſuo confeſſore ab excõicatione non poteſt abſolui per eum a peccatis: quia ſacerdos nullum excõmunicatū poteſt abſoluere de culpa: niſi prius abſolutus ſit ab excõmunicatione: quia excõmunicatus non eſt particeps ſacramentorū eccleſie ſecundum ſanctum Thomam. in. iiij. ſenten. diſt. viij.

¶ Tractatus de confeſſione ac penitentia vtilis atqꝫ ſumme neceſſarius confeſſoribus et confitentibus. Cõpoſitus per egregium virum Joannem alfonſum Benauentanum vtriuſqꝫ iuris doctorem. Impreſſum Compluti per Michaelem de Eguia. Anno Milleſimo Quingenteſimo/viceſimo ſexto. Die vero viceſimo octauo Octobris.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

(c) 2007 Ministerio de Cultura

¶ANTONII GERALDINI POETE LAVREAti protonotariiq; apoſtolici carmen bucolicum. editũ hortãte illuſtri & ampliſſimo dño Alfonſo regis hiſpanaꝝ filio pontificeq; cęſarauguſtano.

EGLOGA PRIMA. De ſaluatoris natiuitate ĩterlocutores Mopſus & lycidas: hoc eſt ipſe cæſarauguſtanꝰ præſul & auctor carminis.

QVid gelidi uitrea dũ ſic recubamꝰ in herba: Mopſus.
Nõ placidũ bifori modularis arũdĩe carmẽ
O lycida: reſonẽt quo curuo margine rupeſ:
Proximus & labens per culta reſultet iberus?
Defluat ac placidis applaudens gallegus undis?
Quis te torpor habet? dudum mulcere ſolebas
Paſtorum tetricas blandis modulatibus aures.
Cur me Mopſe iubes calamos tentare repoſtos Lycidas.
Cum frænat fluuios glacies: cum lamina ferri
Diſſilit: & cœli dureſcuut uina rigore?
Non melius liquido celebrabimus ocia mulſo
Dum congeſta focis crepitant mala robora trunci?
Et feſtum geniale monet: rituſq; parentum
In ſomnes uario noctes deducere ludo.
Id uulgus uanæq; ſolent ſeruare puellæ: Mopſus.
Et pueri: quibus eſt damnoſi cura fritilli:
Tempora quos pingui mos eſt onerare lyæo.
Nos alios operum ludos decet edere: noſtra
Quin age dudum aliquid dignum meditare minerua.
Frontis honos: ſtudii grauitas ætaſq; uirilis

(c) 2007 Ministerio de Cultura

Nil fluidum: nil turpe ſinunt uel inane: uel excors.
Lycidas. O decus ætatis noſtræ: qui moribus annos
Anteis: exuperaſq; ſenes uirtute uerēdos:
Spem ne tuæ cantare iubes puer indolis: an que
Iam dudum ipſe parens armenti diues iberi
Ampla repurgatis patefecit paſcua ſiluis:
Affixitq; lupos crucibus leo: ſtrinxit & urſos:
Serpenteſq; truces: dirarum & monſtra ferarum:
Mopſus. Non cupio iſta mihi narrari: non etenim ipſi
Prebemus faciles ultro aſſentantibus anſas.
Sed quæ de puero potius ſolemnia nato
Vnde ſalus orta eſt: unde hæc tam clara uidemus
Lumina dic ſodes: & myſtica ſacra referto.
Lycidas. Me miſerum quis me uaſti iubet ęquoris undas,
Inſcrobis exiguę puteum conferre pedalem?
An neſcis habita theopompi lumina nocte
Obriguiſſe: dei dum ſe temerarius index
Ingerit arcanis: & uerbis ſacra prophanat?
Mopſus. Nil timeas. animos deus inſpicit: & tibi candēs
Si modo conſultrix aſſiſtat in aure columba
Non lycidas ſed homerus eris. porrectus in altum
Serpere nuper humi conſuetus homūcio: poſt hac
Has celſas tota ſuperabis fronte cupreſſos.
Lycidas. Vellem equidem: ſed me nimius pauor occupat & quę
Preſſa mihi fuerat ſimilis haſtilibus horret
Cæſaries: torpetq; hyemali frigore corpus.
Et noctem referens nocturnum agit heſperus agmen:]
Qui lato diffuſa polo mox ſydera paſcet.

(c) 2007 Ministerio de Cultura

ALMANAC, Y CALENDARIO DEL AÑO DEL SEÑOR DE
las Vigilias de los Santos, y Fieſtas de guardar, que vàn ſeñaladas
ſe ſaca Anima ſin ſeñal. Contiene aſsimiſmo los quartos de Luna,
En eſte preſente año es letra Dom. G. Aureo num. 13. Ciclo Sol.
za à 21. de Febrero. Paſq. de Reſurrec. à 8. de Abril. Leta-
Mayo. Ss. Trinidad à 3. de Iunio. Corpus Chriſti à 7. de Iunio.
lugar. De la Creacion del Mundo ſegun el Martyrologio Romano
Fundacion de Eſpaña por Tubal 3884. el qual fundò à Cordova.
Anibal 1910. Que ſe perdiò Eſpaña por el Rey D. Rodrigo 989.
de reſtaurar à Eſpaña el Catholico Rey D. Fernando 206. Que ſe
goriana 122. De la Expulſion de los Moriſcos 94. Del Pontifica
Catholico Monarcha D. Felipe V. el 3. año. Del Tẽblor de tierra
to de 1628. La ſegunda à 15. de Septiembre de 1643. La
yo de 1659. La quinta à 18. de Octubre de

****

Alabado ſea el Ss. Sacramento del Altar, y la pura Concepcion de

ENero tiene 31. dias el dia 10. hor. la noc. 14.
1 Lu. ✠ *Circunc. del Señ.*
2 Ma. Oct. de S. Eſtev.
3 Mi. Oct. de S. Iuã. Ev.
llen. Eclip. à las 5. ma. llu.
4 Iu. Oct. de los Ss. In.
5 Vi. S. Teleſ. Pa. y m.
6 Sa. ✠ *Epiph. del Señor.*
7 Do. S. Raym. de Peñ.
8 Lu S. Luciano mart.
9 Ma. S. Iul. y Baſil. m.
10 Mi. S. Gonz. de Am.
meng. à las 5. de la m. llu.
11 Iu. S. Higin. P. y m.
12 Vi. S. Victor Abad.
13 Sa. El Bap. de S. Iuã.
14 Do. S. Hilario Ob.
15 Lu. El Nõb. de Ieſus
16 Ma. S Marc. P. y m.
17 Mi. S. Antonio Ab.
nuev. eclip. à las 10 m. y el
18 Iu. La Cath. de S. Pe
19 Vi. S. Gum. m. de C.
20 Sa. S. Fab. y S. Sebaſ.
21 Do. S. Ines V. y m.
22 Lu. S. Vicẽt. y Anaſ.

FEbrero tiene 28. dias el dia 11 hor. la noc. 13.
llen. à las 10 de la noc. llu.
1 Iu. S. Ignatio Obiſp.
2 Vi ✠ *Purific. de N. S.*
¶ *Almagro, y Zafra.*
3 Sa. S. Blas Ob. y mar
4 Do. S. And. Corſ. *An.*
5 Lu. S. Agueda V. m.
6 Ma. Deſp. de N. Señ.
7 Mi. S. Romualdo.
8 Iu. S. Iuan de Mata.
9 Vi. S. Polonia V. m.
meng. à la 1 de la noc. var.
10 Sab. S. Eſcolaſ. V. m.
11 Do. S. Lazaro Obiſ.
12 Lu. S. Eulal. V. y m.
13 Ma. S. Iulian mart.
14 Mi. s. Valentin m.
15 Iu. s. Fauſto mart.
nuev. à las 11 de la noc. hu.
16 Vi. s. Iuliana V. y m
17 Sa. s. Theodoro m.
18 Do. s. Simon Obiſ.
19 Lu. s. Barbado.
Sol en Piſcis.
20 Ma. s. Silẽciar. Ob.

MArzo tiene 31. dias el dia 12 hor. la noche 12
1 Iu. S. Albino Obiſp.
2 Vi. S. Simpl. Ob. *tẽp.*
3 Sa. S Marc. v. y m. *tẽp.*
llen. à la 1 de tard. granizo
4 Do. *ſep.* S. Caſimr. Cf.
5 Lu. S. Euſeb. cõp. m.
6 Ma. S. Marc. mart.
7 Mi. S. Tho. de Aq.
8 Iu. S. Iuan de Dios
9 Vi. S. Franc. Viuda
10 Sa. El Ang. Gu. *Ani*
meng. à las 9 ma. viento
11 Do. S. Eul. m. c. *An.*
12 Lu. S. Greg. Mag.
13 Ma. S. Ro. y Sa. m. c.
14 Mi. los 40. Mart.
15 Iu. S. Leocr. mart.
16 Vi. S. Patricio Ob.
17 Sa. S. Getrudes V.
nuev à las 12 del dia agua
18 Do. S. Gab. Ar. *An.*
19 Lu. S. Ioſ. Eſ. de N. S.
20 Ma. S. Ioac. P. N. S.
21 Mi. S. Benito Abad
22 Iu. S. Pablo Obiſpo

(c) 2007 Ministerio de Cultura

(c) 2007 Ministerio de Cultura

(c) 2007 Ministerio de Cultura

(c) 2007 Ministerio de Cultura

4
94

(c) 2007 Mi